

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
SANAYİ, TİCARET, ENERJİ,
TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE
TEKNOLOJİ KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

15 Aralık 2022 Perşembe
2'nci Toplantı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.-Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4780)

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal'ın, İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın (2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerine yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

—●—
15 Aralık 2022 Perşembe
2'nci Toplantı

—●—
İÇİNDEKİLER

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu saat 13.12'de açılarak beş oturum yaptı.

Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4780) maddelerinin görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal, İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın (2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerine yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 04.18'de toplantıya son verildi.

Saat 14.04'te toplantıya son verildi.

—●—

15 Aralık 2022 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.12

BAŞKAN: Ziya ALTUNYALDIZ (Konya)

BAŞKAN VEKİLİ: Fahri ÇAKIR (Düzce)

SÖZCÜ: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)

KÂTİP: İffet POLAT (İstanbul)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonumuzun 26’ncı Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, dün başladığımız çalışmalara kaldığımız yerden devam edeceğiz.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.-Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4780)^()*

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Öncelikle Komisyonumuzun çok değerli üyelerine, kıymetli milletvekillerimize, Bakanlığımızın değerli temsilcilerine, Bakan Yardımcımıza, kamu kurum ve kuruluşlarından Komisyonumuza katılım sağlayan değerli arkadaşlarımıza ve basın mensuplarımıza hayırlı bir gün dileğimle, saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Söylediğim gibi, çalışmalarımıza kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Şimdi, 2’nci maddeyi okutuyorum...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, 2’nci maddeye geçmeden Anayasa’ya aykırılık hakkında...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Değerli arkadaşlar, 7 Temmuz 2018’de içtiğimiz andı hatırlatmak istiyorum: “Devletin varlığı ve bağımsızlığını, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü, milletin kayıtsız ve şartsız egemenliğini koruyacağıma; hukukun üstünlüğüne, demokratik ve lâik Cumhuriyete ve Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı kalacağıma; toplumun huzur ve refahı, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde herkesin insan haklarından ve temel hürriyetlerden yararlanması ülküsünden ve Anayasaya sadakattan ayrılmayacağıma; büyük Türk milleti önünde namusum ve şerefim üzerine andiçerim.”

Değerli arkadaşlar, namusumuz ve şerefimiz üzerine Anayasa’ya sadakat için ant içtik. Teklifin 2’nci maddesi için biz, Anayasa Mahkemesinin kararını ortaya koyuyoruz. Yüksek mahkeme açıkça diyor ki: “İhalesiz süre uzatımında kamu yararı yoktur. İhalesiz bir uzatma Anayasa’da hüküm altına alınan rekabet koruyucu hükümlerin ihlalidir.” Siz ısrarla “Anayasa’ya aykırılık yoktur.” diyorsunuz. Bir görüş aldığımızdan bahsediyorsunuz. Bizimle bu görüşü paylaşmanızı istiyoruz. Sizin bu tezinizi

^{(*) (2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi 14/12/2022 tarihli 1’inci Toplantı Tutanağı’na eklidir.}

ortaya koymanızı ve “Anayasa’ya aykırılık yoktur.” raporunu görmek istiyoruz. Bu düzenlemenin de Anayasa’ya aykırılık nedeniyle teklif metninden çıkarılmasını talep ediyoruz. İmzaları da sizlere teklif ediyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hocam, siz buna baktınız mı, bu şeye? Anayasa’ya aykırılık görüşü olmadığına dair..

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Ona gerek yok Sayın Başkan, Anayasa Mahkemesi kararı var.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Eyvallah.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hem de oy birliğiyle var.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sizin görüşünüz nerede?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Oy birliğiyle karar aldı Anayasa Mahkemesi, siz de oy birliğiyle tekrar bizim önümüze koyuyorsunuz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Başkanım, ben de bir şey söylemek isterim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun Ali Bey.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, biz de aynı şekilde, kanunun tümü üzerindeki görüşmelere geçilmeden önce esası üzerindeki belirtmiş olduğumuz görüşleri tekrar ediyoruz. Dolayısıyla, 2’nci madde açısından Anayasa’ya aykırılık olduğunu ifade etmek isteriz çünkü verilmiş bir Anayasa Mahkemesi kararı var. Bu mahkeme kararına rağmen tekrar bu maddenin, limanların kırk dokuz yıllığına kira süresinin uzatılması konusunun, talebinin, taslağının, önerisinin Anayasa’ya aykırı olduğunu ifade ediyor, bu nedenle bu maddenin görüşülmeden Anayasa’ya uygunluk konusundaki incelemesinin tekrar yapılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim Ali Bey.

Şimdi Tahsin Bey’in ve Ali Bey’in Anayasa’ya aykırılık iddialarını aldık. Tahsin Bey bir de yazılı önerge verdi.

Şimdi, değerli arkadaşlar, İç Tüzük’ümüz ve Meclis çalışma teamüllerimiz gereği önce maddeyi okutup müzakere ediyoruz. Ancak maddeyle ilgili oylamaya geçmeden önce Anayasa’ya aykırılık iddiasını görüşüp ondan sonra madde oylamasına geçebiliyoruz.

Şimdi müsaadenizle maddeyi okutuyorum, süreci işletiyorum.

Buyurun.

MADDE 2-24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 31 -Bu maddenin yayımı tarihinden önce ve bu Kanun hükümleri çerçevesinde, Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketi ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demir Yolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne ait bazı limanların işletme hakkı verilmesi/devri yöntemiyle özelleştirilmeleri neticesinde imzalanan kırk dokuz yıldan az süreli sözleşme süreleri, bu kanunun yayımlandığı tarihten itibaren en geç on beş gün içerisinde bu maddenin dördüncü fıkrasının (a) bendinde belirtilen mali bilgileri gösteren yeminli mali müşavirlerce tasdik edilmiş belgelerle birlikte başvuruda bulunulması ve bu maddede öngörülen diğer şartları yerine getirmeleri koşuluyla, hakkın başlangıç tarihinden itibaren ve bir defaya mahsus olmak üzere kırk dokuz yıla kadar uzatılır.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından, başvuru ekindeki belgeler esas alınarak bu maddenin dördüncü fıkrası uyarınca 15 gün içerisinde yapılacak değerlendirmeyi müteakiben başvuruda bulunan işletmeciler şirketlere, ek sözleşme imzalanmak üzere, üç ayı geçmeyecek şekilde süre verilir. Ek sözleşme imzalanabilmesi için işletmeciler şirketlerin işletme hakkını doğuran sözleşmeden kaynaklanan tüm mali yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirmiş olmaları ve işletme hakkını doğuran sözleşmeden kaynaklı olarak açılmış davalardan feragat etmeleri şarttır.

İşletme hakkı verilmesi/devri sözleşmesinin süresinin kırk dokuz yıla uzatılmasına ilişkin ek sözleşme, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından 2 nci madde uyarınca işletmeciler şirketlerin sözleşmeye davet edilmesinden itibaren en geç üç ay içinde imzalanması şartıyla yürürlüğe girer. Ek sözleşmede süre uzatımı, ek sözleşme bedeli ve ödeme koşulları ile ilgili hususlar dışında özelleştirme sözleşmesini değiştirecek herhangi bir hükme yer verilemez. Özelleştirme sözleşmesinde yer alan özelleştirme bedeli ve diğer ödemelere ilişkin hükümler uygulanmaya devam olunur. Ek sözleşme ile ilgili olarak Danıştay'dan görüş alınmaz. Ek sözleşme ile uzatılan süre yatırım süresine eklenmez. Ek sözleşme bedeli,

a) İşletmeciler şirketlerin, 1 Ekim 2021 - 30 Eylül 2022 dönemine ilişkin olarak, 26/12/1992 tarihli ve 21447 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği Sıra No:1 ile belirlenen tekdüzen hesap planına göre düzenlenmiş gelir tablolarında yer alan net satışlar, iştiraklerden ve bağlı ortaklıklardan elde edilen temettü gelirleri hariç olmak üzere diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârlar ile olağandışı gelir ve kârların toplamının yüzde onbeşinin uzatılan yıl sayısı ile çarpılması,

b) İşletme hakkı devri/verilmesi sözleşmelerinde belirlenen işletme hakkı bedellerinin (ABD Doları cinsinden işletme hakkı bedelleri sözleşme imza tarihlerindeki Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilir), sözleşmelerin imzalandığı tarihteki Tüketici Fiyat Endeksi ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla en son açıklanan Tüketici Fiyat Endeksi arasındaki değişim oranı üzerinden güncellenmesi, güncel değer işletme hakkı devri/verilmesi sözleşmelerinde belirlenen işletme hakkı süresine bölünmesi ve bu şekilde bulunan yıllık işletme hakkı bedelinin uzatılan yıl sayısı ile çarpılması suretiyle hesaplanan bedellerden yüksek olanı esas alınarak tespit edilir.

İşletmeciler şirketler, ek sözleşme bedeline ilave olarak uzatılan işletme hakkı süresi içinde her yıl, Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği Sıra No:1 ile belirlenen tekdüzen hesap planına göre düzenlenmiş gelir tablolarında yer alan net satışlar, iştiraklerden ve bağlı ortaklıklardan elde edilen temettü gelirleri hariç olmak üzere diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârlar ile olağandışı gelir ve kârların toplamının yüzde beşini hasılat payı olarak Özelleştirme İdaresi Başkanlığına öder.

Bu maddenin dördüncü fıkrasına göre tespit edilecek ek sözleşme bedelinin vadeli olarak ödenmesinin talep edilmesi halinde bedelin asgari yüzde yirmi beşi ek sözleşme imza tarihinde peşin, vadeye bırakılan tutarı azami on iki ayda bir ödeme yapmak kaydıyla en çok otuz altı ayda ve eşit taksitlerle, vadeye bırakılan tutar üzerinden ödeme tarihleri itibarıyla hesaplanacak vade farklarıyla birlikte ödenir. Ek sözleşme bedelinin vadeye bağlanan tutarına taksit ödeme tarihleri itibarıyla en son açıklanan Tüketici Fiyat Endeksi yıllık değişim oranı ile Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi yıllık değişim oranının ortalaması alınarak bulunan vade farkı uygulanır. Taksitlerden birinin vadesinde ödenmemesi halinde ek sözleşme feshedilmiş sayılır. Bu durumda işletmeciler şirkete ek sözleşme gereği ödenen bedeller de dahil herhangi bir bedel iadesi yapılmaz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde üzerinde söz almak isteyen Ayhan Bey.

Buyurun.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Hepimiz tarihten biliyoruz ki Osmanlı İmparatorluğu’nu çöktüğe götüren nedenlerin arasında özellikle limanlarımız konusunda yabancılara kapitülasyonlar yoluyla tanınan imtiyazlar da sayılmaktadır. Biz kapitülasyonlardan Lozan Anlaşması’yla kurtulduk ve 20 Nisan 1926 tarihinde Kabotaj Kanunu’nu kabul ettik. Kanun, 1 Temmuz 1926’da yürürlüğe girdik ve kanunda “Türkiye limanları ve sahilleri arasında yük ve yolcu taşınmasıyla kılavuzluk ve römorkaj hizmetleri, Türk vatandaşları ve Türk Bayrağı taşıyan gemilerce yapılır.” hükmü getirilerek daha önceden yabancılara açık olan bu faaliyetlerin bundan böyle sadece Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarınca yapılabileceği hükmüne bağlanmıştır. Kapitülasyonların kaldırılması ve Kabotaj Kanunu’nun yürürlüğe girmesi Türk denizciliği ve limanlarımız açısından atılmış çok önemli adımlar iken kamuya ait limanlarımızın işletme devir sürelerinin Anayasa, kanunlar ve yargı kararlarına rağmen ihalesiz olarak kırk dokuz yıllığına uzatılması denizcilğimiz açısından bu yönde atılmış olan adımların karşısında verilen önemli bir taviz, bir geri gidiş olacaktır. Bu nedenle biz bu maddenin zaten doğru olmadığına ama hukuki açıdan da Anayasa’ya aykırı olduğuna inanıyoruz. O yüzden çıkarılmasını talep ediyoruz.

Sayılarım la.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

Ali Bey, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Konuya ilişkin önergemiz de var, tekrar etmemek için orayı kısaca geçebiliriz ama ben madde üzerinde şunu ifade edeyim: Biz öncelikle HDP Grubu olarak bu tür alanların, bu tür yerlerin ülkenin stratejisi açısından önemli noktaların, önemli sektörlerin özel sektöre devredilmesini doğru bulmuyoruz. Bunlar enerji alanı gibi, diğer taraftan, ulaşım, iletişim ve tabii ki limanlar ülke açısından son derece önemli stratejik alanlardır. Dolayısıyla bunların kamu eliyle yapılmasından yanayız öncelikle. Öncelikle itirazımız bunadır. Dolayısıyla biz bunun özelleştirilmesine tümünden karşı çıktığımızı ifade ediyoruz. Kaldı ki bu madde önerisinde bu iş, tam tersine, mevcut kiralayan kişilere, kiracılara kırk dokuz yıla kadar uzatılmasını öngörüyor. Bu daha vahim bir durum bizim önermemiz açısından, kıyasladığımız zaman. Zaten konuya ilişkin Anayasa’ya aykırılık görüşümüzü de aktardık. Biz bunu tekrar edersek zaten bu, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş bir husustur, bir konudur; daha önce Meclise gelmiş, komisyonlardan geçmiş, Genel Kurulda kabul edilmiş, yasalaşmış ama arkasından da Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Limanların kırk dokuz yıllığına yani sürenin kırk dokuz yıla çıkarılmasına birkaç açıdan itiraz ettiğimizi söyledik. Birincisi: Zaten biz kamu eliyle yapılmasından yanayız bu işlerin. İkincisi: Bizim faaliyet dönemimiz sonrasında yani yasama dönemimiz sonrasındaki kuşakların yani bizden sonraki Mecliste yetkisi olacak milletvekillerinin haklarını da gasbederek bu kararı almış oluyoruz, oluyorsunuz daha doğrusu. Çünkü önümüzdeki dönemler içerisinde sözleşmesi bitecek ve o dönemlerde karar verilecek hususları biz şimdiden karar altına almış oluyoruz. Tabii, işin sırrının ne olduğu ortaya çıktı. Cumhurbaşkanının Katar ziyareti neticesinde seçim öncesinde para gerekli ve dolayısıyla da birtakım peşinatlar alarak buraların Katarlı şirketlere uzatılması söz konusu. Buradan kaynaklı olarak bu yasaya ihtiyaç duyuyorsunuz ki her seferinde Anayasa Mahkemesi iptal etmesine rağmen, Meclis görüşmelerinde kimi zaman itirazlar sonucu geri çekilmesine rağmen geçirmekte ısrar ediyorsunuz. Şu anda 2022 yılı bitmeden Mecliste görüşülecek son kanun tasarısı içerisine de bunu koymuş durumdasınız. Dolayısıyla bunun geri çekilmesinden yanayız. Hem Anayasa’ya aykırılık açısından hem de ülke menfaatlerine uygun olmadığı açısından geri çekilmesinden yanayız.

Diğer bir şeyi sormak istiyorum Sayın Başkan: Burada daha önceki tasarlarda dört ay süre vardı başvuru için, burada “on beş” gün deniliyor. On beş günün sebebi nedir? Açıkçası bunu da bilmek isteriz. Yani niye işte Resmî Gazete’de yayınlandıktan sonra on beş gün içerisinde başvuracak olanların talebi başvuruda bulunursa değerlendirmeye alınacak deniliyor?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, bu konuda hem teklif sahibinden hem de kurumdan bilgi alacağız.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Tamam, onu ifade etmek istiyorum ama bir bütün olarak... Tabii, bu bilgi başka bir şey yani onu bilmek isteriz, ayrı. Ama bunun haricinde biz bu maddenin geri çekilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, değerli hazırun hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu kadar önemli bir maddenin görüldüğü Mecliste esas talebimiz tabii ki bu kanun teklifinin tamamen geri çekilmesi ve en kritik maddelerden biri olan bu 2’nci maddenin muhakkak geri çekilmesi gerektiğine olan inancım ile başlamak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye kıyılarının toplam uzunluğu 8.333 kilometre; 2.805 kilometresi Ege, 1.795 kilometresi Karadeniz, 1.577 kilometresi Akdeniz ve 927 kilometresi Marmara’da yer almakta bu kıyıların. Ege’de İzmir, Aliağa, Çanakkale; Karadeniz’de Zonguldak, Ereğli, Sinop, Samsun, Ordu, Giresun, Hopa, Rize; Akdeniz’de İskenderun, Mersin, Antalya ve Marmara’da en önemli ticari limanımız İstanbul, İzmit, Derince, Bandırma, Çanakkale ve Gelibolu limanları bulunmakta. Bu limanlar petrol, tahıl, fındık, konteyner, dökme kargo, elleçleme, soda ve benzeri gibi pek çok nakliyenin yapılmasında büyük önem taşımakta. Türkiye’de irili ufaklı toplam 174 adet olmak üzere boru hattı ve iskeleleri de sayacak olursak 200’e yakın kıyı tesisi bulunmakta. Bunların 27’si stratejik öneme sahip ve ciddi bağlantıları olan limanlar, sadece askerî amaçla kullanılanlarının yanı sıra balıkçılık, kuru dökme, konteyner ve yat limanları da bunların içerisinde.

Şimdi, tabii, bunlardan Türkiye Denizcilik İşletmeleri ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarına ait 18 liman özelleştirildi ve ne yazık ki bunlar kırk dokuz yıllığına. Antalya limanı 1998’de özelleştirilmişti 2028 yılına kadar Katarlılara, QTerminals Katar’a. Alanya 2000 yılında özelleştirildi 2030’a kadar; on dokuz yıl, sözleşme bitiş tarihi 2049. Hopa, Ciner Grubuna 2046; Galataport Doğuş-Bilgili Grubuna 2062; Kuşadası, Global Ports’a 2052 yılına kadar; Çeşme, Ulusoy Grubuna 2056 yılına kadar; Mersin, Singapur PSA-Akfen Grubuna 2061 yılına kadar; İskenderun, Limak’a on üç yıl uzatıldı süresi 2046 yılına kadar; Sinop 2046 yılına kadar Çakıroğlu AŞ’ye; Ordu yine Çakıroğlu AŞ’ye 2046 yılına kadar; Tekirdağ, Akport AŞ’ye on dokuz yıl, 2046 yılına kadar; Rize, Riport AŞ’ye 2046 yılına kadar; Marmaris, Marmaris Liman İşletmeciliğine 2049 yılına kadar; Dikili, Dikili Liman AŞ’ye 2052 yılına kadar; Derince, Safi Katı Yakıt’ın on yıl süresi kalmış 2064 yılına kadar; Trabzon, Albayrak Grubuna 2052 yılına kadar ve Taşucu Ceynak Grubuna dokuz yıl 2070 yılına kadar süreleri uzatılanlar.

Şimdi, tam 3 kez getirdiğiniz bu kanun teklifi geri döndü ve Anayasa Mahkemesinden de geri dönmüş olmasına rağmen 6 Ocak 2022 tarihinde yürürlüğe girdi ve 20 Temmuz 2022 tarihinde Anayasa Mahkemesinin aldığı kararla bu madde iptal edilmiş olmasına rağmen yeniden aynısını noktasına,

virgölüne dokunmadan bu 2'nci maddeyi tekrar önümüze getiriyorsunuz arkadaşlar. Dün de ifade ettim, Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'nde vatanın bütün kalelerine girilmiş bütün limanları zapt edilmiş de olsa bizi göreve davet eden Ulu Önder Atatürk'ün vasiyetine uymak zorundayız arkadaşlar.

Bu söz konusu özelleştirmeye istekli olan başkaca kişilerin dâhil olmaması ve özelleştirmede hâkim olması gereken serbest rekabet ve eşitlik ilkeleriyle bağdaşmayan bu konunun Anayasa Mahkemesinden dönmüş olması nasıl sizin tarafınızdan delinerek yeniden buraya getiriliyor? Doğrusu, hani kime incelettiniz? Hangi Anayasa hukukçusu bunu inceledi de size “olur” verdi ve buraya getirilmesine ilişkin yol açtı, bunu merak ediyoruz. Hani dün “Biz incelettik, Anayasa'ya uygun olmayan bir şey yok.” diyorsunuz. Doğrusu o gerekçeyi okumak isteriz veya burada bize okursanız çok... Hani merak ediyoruz, neye dayandırarak bunu söylüyor, öyle bir şey var mı yani neye dayandırıyor?

Yine, limanların özelleştirme sürelerinin sonunda uygulamaya konu olması hâlinde 4046 sayılı Kanun'daki şartları taşıyan herkesin rekabet koşulları çerçevesinde özelleştirme sözleşmesine taraf olma imkânı olacakken bu kuralla bu imkânın ortadan kaldırıldığı gerekçesiyle iptal edilmiş. Ölçüsüz bir sınırlama getirdiği sonucuna ulaşılmış ve ne yazık ki yine bu karşımıza getiriliyor.

(Uğultular)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bu taraftan ciddi uğultu geliyor, lütfen hatibi dinleyelim.

Teşekkürler.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yine, sözleşmeye konu önceki ihaleyi kaybeden kişilere sonradan ek sözleşme yapma imkânı sağlanarak sözleşme süresinin uzatılacağını bilmelerinin söz konusu ihalede buldukları teklifi etkilemeyeceği de söylenemeyecek, dolayısıyla bu itibarla farklı bir muamelenin ölçüsüz olduğu sonucuna ulaşılmış ve açıklanan nedenlerle Anayasa'nın 10'uncu, 13'üncü ve 48'inci maddelerine aykırı olması sebebiyle bu madde iptal edilmiştir.

Tekrar Plan ve Bütçe Komisyonuna getirilen ve 24 Ekim 2022 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonunda uygun olmadığı için tekliften çıkarılan ve bugün olduğu gibi önümüze getirilen bu maddenin çekilmesi gerekiyor arkadaşlar.

Şimdi, tabii, yine Danıştayın iptal kararları var. Hangi limanlara ilişkin? Giresun, Sinop, Ordu, Tekirdağ, Rize, Hopa, Antalya ve Trabzon Limanlarının iptal kararları var ama ne yazık ki idare birtakım gerekçeler göstererek -bu iptal kararlarına rağmen- uymamış ve uygulamaya devam etmiş yani bu özelleştirmeyi uygulamaya devam etmiş. Bu da hukukun gerçekten delinmesi ve hukukun yok sayılması. Bu ülkede hukuk hepimize gerekiyor ve hepimizin mutlaka birincil önceliğinin hukukun üstünlüğünün sağlanması olması gerekiyor. Doğrusu ben, bizim teknik olan bu Komisyonumuzun daha analitik düşündüğünü, hukuk ilkelerini de her zaman önceliğini gördük ama maalesef bugün getirmiş olduğunuz bu maddeyle hem hukuk ihlalleri yaşanıyor hem Anayasa ihlalleri yaşanıyor hem de analitik olarak düşünmemiz gereken bu olgu ortadan kalkmış oluyor.

Yine notlarına baktığımda, tabii ki ihaleye girmeye ilgili... Yani haksız bir rekabet var. Bu sürenin bitiminde -dün de birçok konuşmacı genel görüşmelerde ifade etti- çok daha yüksek rakamlara girecek ihalelerle bu limanlar verilebilecekken, kaldı ki bu özelleştirmelere de biz karşıyız ama, bu ihalelerle yapılabilecekken bu rekabet koşulunu da ortadan kaldırılıyorsunuz. Dolayısıyla bu da Anayasa'nın -az önce de ifade ettiğim gibi- hem eşitlik ilkesine aykırı hem ihalede haksız rekabeti getirmekte hem de Anayasa'nın 10'uncu, 13'üncü ve 48'inci maddelerine de aykırı.

Öte yandan, modernizasyon gerekçe gösterilmiş yani “yaptığın aynıyla vaki” mi derler, tam sözü hatırlayamadım ama yani yaptıkları yapacaklarının garantisini. Bugüne kadar nasıl bir düzenleme, nasıl bir modernizasyon, nasıl bir yatırım yapmışlar ki bundan sonra yapacakları yatırımlarla ilgili

bir öngörü sunularak gerekçeye bu konulmuş, doğrusu bunu da merak ediyoruz. İşletme sürelerine bakıldığında, süresi kısılan bu şirketlerin hiçbir şekilde yatırım yapmadıkları ve bu sözleşmelerin şartlarına uymadıkları gözlenmiş. Dolayısıyla “Bu şirketlere neden böyle imtiyazlar tanınıyor?” diye buradan sormak isteriz. Bunu da teklif sahibi bize açıklarsa çok mutlu oluruz yani bugüne kadar hiçbir yatırım yapmamış ve hiçbir sözleşme hükmünü yerine getirmemiş bu şirketlere neden farklı imtiyazlar sağlanıyor?

Yine, değer tespitinin yapılması ve bunun üzerinden ihaleye çıkılması gerekirken işleten firmanın geliri veya satış hasılatı üzerinden hesaplama yapmak ya da eski işletme hakkının bedelinin TÜFE üzerinden güncellenmesi işletmenin hâlihazırdaki değerini göstermez. Dolayısıyla kamunun açık bir biçimde zarar etmesine neden olan bir hesaplama yöntemi de getiriyorsunuz. Bunun da mutlaka incelemeye muhtaç bir şey olduğunu buradan ifade etmek istiyorum.

Evet, teknik olarak konu bunlar ama doğrusu şunu da merak ediyoruz: Sayın Cumhurbaşkanı ne zaman Katar’a gitse -özellikle son futbol turnuvalarıyla ilgili Katar’a gittikten sonra- bakıyoruz ki Katar’a yaratılan imtiyazlar yeniden önümüze geliyor, 4’üncü kez önümüze geliyor. Yani açıkçası şunu da sormak isterim: Acaba alınacak 5 milyar doların etkisi mi var bu kanun teklifinin buraya gelmesinde? Yine, niye on beş gün gibi bir süre? Yani Resmî Gazete’de yayımlandıktan sonra bir yangından mal kaçırma durumu mu var? Daha önce altı ay gibi bir süre tanınırken niye on beş günlük bir süre; bunu da kamuoyunun dikkatlerine sunmak isterim doğrusu.

Tüm bu gerekçelerle, bu 2’nci maddenin ve özellikle bizim sınırlarımızın ve millî güvenliğimizin en önemli unsuru olan limanlarla ilgili bu teklifin çekilmesini buradan yeniden istiyoruz. Bununla ilgili, anayasal bağlamda da arkadaşlarımız görüşlerini bildirecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müzeyyen Hanım, teşekkür ediyorum.

Tahsin Bey, söz istediniz değil mi?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Evet.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli Komisyon üyeleri, bugün aslında Türkiye tarihinin en büyük ihalesini konuşuyoruz. Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar Komisyonu sağlıkla ilgili, eğitimle ilgili, üretimle ilgili, esnafla ilgili birçok kanun çıkardı. Bize göre bugün Türkiye’nin en büyük ihalesini konuşuyoruz ama bu ihale öyle bir ihale ki 2050’leri, 2060 yıllarını konuşuyoruz yani bu ihalenin sonucunda -Allah uzun ömür versin ama- belki de çoğumuz hayatta olmayacağız. Çocuklarımızın geleceğini tek bir kanun maddesiyle konuşuyoruz.

Değerli milletvekilleri, pandemi sürecinde kara taşımacılığının maliyetinin çok yüksek olduğu ve özellikle deniz taşımacılığının daha verimli, daha uygun olduğu ortaya çıkınca geçmiş yıllarda 18 tane limanımız özelleştirilmiş; o dönemlerde limanlara çok fazla ilgi yoktu ama gün geçtikçe limanların değeri ortaya çıkıyor. Bu doğrultuda, özellikle ekonomide son yıllarda büyük atılım gerçekleştiren Çin dünyanın her tarafında limanları satın almaya başladı -Fransa’da, İspanya’da, özellikle dünyanın en büyük limanlarından Yunanistan Pire Limanı’nı, İsrail’de Hayfa Limanı gibi- yavaş yavaş Türkiye’ye de girmeye başladılar. Eğer ekonomide atılımlar yapacaksanız özellikle navlun fiyatlarından dolayı ulaşım da yatırım yapmanız gerekiyor.

Son yıllarda ülkemize baktığımız zaman, bizim için en önemli olanlar ulaşım ve sağlık. Ulaşıma şöyle bir baktığımız zaman, TÜRK TELEKOM birilerine satıldı ve verdikleri peşinatın 2 katını kâr elde ederek, bir de Türkiye'yi dolandırarak ülkemizden çekildi. Havaalanlarına baktığımız zaman, işte, en büyük övündüğümüz İstanbul Havaalanı, evet, Türkiye topraklarında ama işletmeciliğine baktığımız zaman yabancı dövizle bağlanmış; kaynaklarımız yabancı şirketlere aktarılıyor. En önemli havaalanlarımızdan biri Antalya Havaalanı; Antalya Havaalanı da bizim değil, Alman şirketine ait.

Ulaşıma baktığımız zaman, son yıllarda en büyük sıkıntımız -özellikle bu aylar- enflasyonla ilgili; vatandaş boğuşuyor, şikâyetlerimiz çok pahalılık. Bunun ana sebeplerinden biri de ulaşımdaki fiyat artışları. Yani övündüğünüz otobanlar, köprüler; bunlar da kamuya ait değil. İşte, AK PARTİ sürekli propaganda yapıyor, AK PARTİ'li vekiller "Çok güzel otobanlar yaptık, havaalanları yaptık, köprüler yaptık." diyorlar ama ne yazık ki bizim topraklarımızdaki hiçbir otoban Türkiye Cumhuriyeti devletine ait değil; tamamen yabancı şirketlerin, tefecilerin elinde -dolarla sözleşme yapılmış- otobanlar, aynı zamanda köprüler de. Buradaki yüksek maliyetlerden dolayı ister istemez navlun fiyatları da artıyor, nakliye fiyatları da artıyor ve bu da yüksek enflasyona sebep oluyor. En basit bir örnek verirsem Antalya'dan 1 kilo domatesin İstanbul'a nakliye maliyeti 8 lira. Yani domatesi bedava satsak İstanbul'da 8-10 liradan aşağı satamayız.

E, şimdi, bugün burada limanları tartışıyoruz. Önceki ihalelere baktığım zaman, çok uygun fiyatlara verilmiş. O ihalelerin üzerinden hesaplama yaparak yaklaşık kırk dokuz yıl bu limanları, işletme haklarını bu şirketlere devredeceğiz. İhale olmayacak, yarışma olmayacak, teklif alınmayacak ve bu pazarlığı yapacak komisyon da yok. Yani bu yetkiyi kime verdiğimiz de bilmiyoruz. Tek kişi, kapalı kapılar ardında oturacak, pazarlık yapıp bu limanları kırk dokuz yıllığına uzatacak.

Değerli arkadaşlar, limanların olduğu bölgelere baktığımız zaman, Türkiye'nin stratejik güvenlik açığı verecek alanlar ve son yıllarda da büyük tartışmalara yol açıyor. Özellikle, bu Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde hepimiz yaşadık, İçişleri Bakanlığıyla desteklemediğimiz tartışmalar oldu; bunun ana sebebi de Türkiye'deki son dönemlerdeki uyuşturucuyla ilgili mücadele. İktidara baktığımız zaman "Biz uyuşturucuyla çok ciddi mücadele veriyoruz." diyor ama raporlara baktığımız zaman Türkiye uyuşturucu üssü olmuş, uyuşturucu kullanma yaşı 12 yaşına kadar düşmüş. İçişleri Bakanı övünerek şöyle bir cümle kullandı, çok acı, dedi ki: "Ben geldiğimde 35 bin kişi uyuşturucudan hapisteydi, şimdi 120 bin kişi." Yani bunu övünerek kullandı.

Son dönemlerde, özellikle kendi bölgemde, Kocaeli'de de sürekli tartışmalar oldu, Türkiye'nin en büyük uyuşturucusu yakalandı. Mersin Limanı'nda gene çok yüksek derecede bir uyuşturucu yakalandı. Yani siz buraları özelleştirirseniz kontrolü de elden kaybedersiniz. Sadece denetim, kontrol değil; aynı zamanda, o bölgeleri denetleyemiyoruz. Size bir örnek vereyim: Burası, Kocaeli Derince Limanı, Sapiport; önceki hâli. Körfez, Türkiye'nin en önemli sanayi kuruluşlarının olduğu... Şimdiki hâli, bakın. Bununla ilgili ben sürekli mücadele ederken "Yakında denizi, körfezi tamamen dolduracaksınız." diye, oradaki yöneticiler bana mesaj gönderiyor "Çok konuşuyor, hiç merak etmesin, yakında Gölcük'e kadar dolduracağız." diyorlar. Bu gücü nereden alıyor, kimden alıyor?

Değerli arkadaşlar, Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri olarak, Komisyon üyeleri olarak... Zeytin alanlarının madenlere açılmasıyla ilgili iki gündür, özellikle dün burada büyük tartışmalar oldu. Ben, öncelikli olarak, başta Komisyon Başkanımıza, Komisyon üyelerimize... Çünkü o süreçte, dün o tartışmalarda sağduyulu davranılarak, sağlıklı bir şekilde, Sayın Elitaş'ın da desteğiyle 1'inci madde geri çekildi.

2'nci maddeyle ilgili önerimizin gerekçelerini, Anayasa'ya aykırılığını daha önce açıkladık. Hepimiz halkın oylarıyla seçilerek gelip burada yasa yapıyoruz; yasalarımızın Anayasa'ya uygun olması gerekiyor, bir yeminle başladık buradaki görevimize. Israrla burada, rekabet kuralları oluşmadığı için, ihale yapılmadığı için bu kanun teklifi maddesinin doğru olmadığını beyan ediyoruz ve bu beyan doğrultusunda da, her şeye rağmen, çoğunluğu olan iktidar vekilleri tarafından... Türkiye Büyük Millet Meclisinden çıkarılan bu kanun maddesi Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş. İptal edilen bir kanun maddesini tekrar burada görüşerek Anayasa'ya aykırı bir görev yapıyoruz. Bu maddenin Anayasa'ya aykırılığını daha önce çok kez beyan ettik, bu kanun teklifi maddesinin geri çekilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey'e katkıları nedeniyle teşekkür ediyorum.

Şimdi, öncelikli olarak Komisyon üyelerimizden başlamak üzere söz isteyen tüm arkadaşlara söz vereceğim.

İstirhamım, aynı şeyleri tekrardan kaçınarak, mümkün olduğunca kısa ve öz ifadelerle meramınızı anlatmanız.

Teşekkür ediyorum bu şey için.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Aynı teklifleri siz sürekli getiriyorsunuz ama.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Daha önce yaptığımız konuşmaları tekrar etmek zorunda kalıyoruz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Isrardan da kaçınmalıyız.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şimdi ben Sayın Bakırlıoğlu'na söz veriyorum.

Buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, burada, söz konusu 18 tane limanın işletme haklarının ihalesiz şekilde kırk dokuz yıla uzatılmasını konuşuyoruz. Bu limanların bir kısmı Türkiye Denizcilik İşletmelerine bağlı olan limanlar. Türkiye Denizcilik İşletmeleri limanlarının bir kısmının özelleştirilmesine ilişkin kararlar, daha önce arkadaşlarımızın belirttiği gibi, Danıştay tarafından iptal edilmişti. Anayasa'nın 138'inci maddesinin son fıkrasına göre yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır. Bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez. Dolayısıyla, kesinleşmiş yargı kararlarının uygulanması yasama organı dâhil tüm devlet kurumları açısından anayasal zorunluluktur. Yasama organı, çıkaracağı bir yasayla yargı kararlarının uygulanmasını imkânsız hâle getiremez. Bu yükümlülük aynı zamanda Anayasa'nın 2'nci maddesinde yer alan "hukuk devleti" ilkesi ile 36'ncı maddesinde güvence altına alınan "adil yargılanma" hakkının bir gereğidir.

Bildiğiniz gibi, Danıştay daha önce Giresun Limanı'nın, Sinop Limanı'nın, Ordu Limanı'nın, Tekirdağ Limanı'nın, Rize Limanı'nın, Hopa Limanı'nın ve Antalya Limanı'nın özelleştirilmesini iptal etmiştir ancak bu kararlar idare tarafından çeşitli gerekçelerle uygulanmamıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de LİMAN-IŞ Sendikası tarafından yapılan bireysel başvuruda söz konusu yargı kararlarının uygulanmaması nedeniyle başvurucunun adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir. Yani ortada şöyle bir gerçeklik var: Bu saymış olduğum Trabzon Limanı da dâhil bu limanlarda daha önce bu özelleştirmeler Danıştay tarafından Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal

edilmiştir yani hukuken, esasında bu işletmeler işgalci durumundadır. Şimdi çıkarılmak istenen yasayla bu iptal edilmiş bütün sözleşmelere yasal geçerlilik sağlanacağı gibi, süreler de uzatılmaktadır. Oysa ek bir sözleşmenin geçerli olabilmesi için öncelikle, onun, kendisine ekleneceği normatif temelin hukuken geçerli olması gerekir. Biraz evvel belirttiğim yargı kararları, ihtilaflı kuralın öngördüğü süre uzatımıyla ilgili Özelleştirme İdaresi işlemlerinin iptal edilmiş bulunduğunu ve böylece, sözleşmeye ve süre uzatımına konu olacak geçerli bir hukuki temelin bulunmadığını göstermektedir. Getirilmek istenen kural, yasama organlarının mahkeme kararlarına uymaması ve mahkeme kararlarının normatif sonuçlarının değiştirilmesi anlamına gelmektedir. Bu nedenle, kural, Anayasa'nın başta 138'nci maddesi olmak üzere, ilgili maddelerine açıkça aykırıdır. Söz konusu iptal kararları kesinleşmiş olmasına rağmen yerine getirilmemiştir. Maddeyle getirilen düzenlemeyle bu hukuksuz durum hukukileştirilmek istenmekte ve yeni sözleşmeler yoluyla hem süre uzatılmakta hem de daha önceki mahkeme kararlarının uygulanmamasına ilişkin hukuki altyapı oluşturulmak istenmektedir. Nitekim, yeni kanun teklifiyle Danıştaydan görüş alınmayacağına ilişkin yeni konulan bu ibare de bu mahkeme kararlarının idare tarafından yok sayılacağını göstermektedir. Yani elimizde Danıştayın mahkeme kararları var, Danıştay diyor ki: Bu özelleştirmeler, o günkü Başbakanlık Özelleştirme İdaresi tarafından yapılan bu özelleştirmeler Anayasa'ya aykırıdır. Bununla ilgili yürütme herhangi bir işlem yapmıyor ve hukuken bu işletmeler şu anda işgalci durumunda. Yani biz şu anda hukuken işgalci durumda olan işletmelerin sürelerini uzatma konusunda yeni bir yasa yapmaktayız.

Şimdi, Özelleştirme İdaresinden arkadaşlarımız burada, ben bir iki soru sormak istiyorum. Şimdi, bunlar hukuken işgalci durumunda. Siz, Danıştayın iptal ettiği, bu limanlardan sözleşmede yazan tutarları tahsil edebildiniz mi?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Suallere cevap verecekler sonunda hukukçu ve Başkan arkadaşımız, Sayın Vekilim.

Buyurun siz.

Sayın Başkanım uygun görürseniz?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ya, şimdi, birazdan cevap verilerse daha iyi edilir.

Tahsil yapamadığınız işletmeler, limanlar var mıdır, varsa bu tutarlar ne kadardır? Çünkü bu önemli bir durum.

Şimdi, başka bir durum da 4046 sayılı Kanun'da bir değişiklik yapıyoruz. 4046 sayılı Kanun, Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun. Buna göre, bu kanunun 15'inci maddesine göre, bir özelleştirme için işletmenin değer tespitinin yapılması ve bunun üzerinden ihaleye çıkılması gerekir. İşleten firmanın geliri veya satış hasılatı üzerinden hesaplama yapılması ya da eski işletme hakkı bedelinin TÜFE üzerinden güncellenmesi, işletmenin hâlihazırdaki değerini göstermez. Çünkü zaten mevcut sözleşmelerde değer artışı sağlayacak yatırımları yapmış olma zorunluluğu vardır; zaten örneklerde de değer artışının devirlerden çok ciddi değer artışları olduğunu da biz görmekteyiz. Peki, ben gene Özelleştirme İdaresine şunu sormak istiyorum: Sizin elinizde bu söz konusu limanların güncel değerleriyle ilgili yapılmış bir çalışma var mıdır? Bu mutlaka olması lazım sizde. Bu çalışma, bu raporlar varsa bize söz konusu limanların bugünkü güncel değerlerini verir misiniz? İlk imza sahibi milletvekilimize soruyorum: Siz bu kanun teklifini önümüze getirirken bir etki analizi yaptınız mı? Benim bildiğim kadarıyla... Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği kanunda ben bir soru önergesi vermiştim. O zaman dört aylık, üç aylık bir süre vardı, bu süre içerisinde şirketlerin başvuruda bulunması lazımdı. "Kaç şirket ek süre almak için, yeniden sözleşme uzatmak için başvuruda bulundu?" diye bir soru sormuştum. 18 firmanın, 18 limanın hepsi de başvuruda bulunmuşlar. Sizin bu kanun teklifini

getirirken mutlaka bir etki analizi yapmış olmanız lazım yani bu kanun teklifini getirdiğiniz zaman ortada bir özelleştirme geliri olacak ve bu gelirin ne kadar olduğu konusunda bir fikriniz olması lazım. Bu konuda bir etki analiziniz var mı?

Şimdi, burada, 2 tane metotla bu özelleştirme değeri belli olacak. Bu 4046 sayılı Kanun'da "Değer tespit komisyonunun mutlaka oluşturulması lazım." diyor ve bu değer tespit komisyonu çalışması konusunda da birtakım uygulamalar var. "...piyasa değeri/defter değeri, ekspertiz değeri veya fiyat/nakit akım oranı metotlarından ikisini uygulamak suretiyle yürütülür." diyor ama anladığım... Ya, bu kanunda da bunu yapma şansınız yok. Bu konuda sizlerden bilgi almak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

Komisyon üyesi arkadaşlarımızdan...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Yoksa bizlerden devam edelim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çetin Osman Bey, söz istiyor musunuz?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Ben bir sonra...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam, teşekkür ediyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, buraya sabahtan açtık tezgâhı ya.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, Ali Bey dün çok konuştuğu için onu biraz geriye bırakacağım.

Sayın Yıldırım Kaya...

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkürler.

Şimdi, bu madde limanlar üzerine. Komisyon sözcümüz Sayın Tahsin Tarhan'ın ve Komisyon üyelerinin bu maddenin geri çekilme talebinin olumlu yönde değerlendirmesi gerektiğini düşünüyorum çünkü limanlar bir ülkenin gerçekten kaderidir, limanlara sahip çıkmadığımız zaman ülkemizin geleceğine sahip çıkma şansımız da yoktur.

Ocak 2022'de Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen torba kanunla Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun'a geçici madde eklenmiş ve kırk dokuz yıllıktan az olan sürelerin kırk dokuz yıla tamamlanması gibi ucube bir işlem yapılmış ve Anayasa Mahkemesi de 20 Temmuz 2022 tarihinde verdiği kararla düzenlemeyi iptal etmiş ama her ne hikmetse iptal edilen düzenleme belki de virgüülü ya da birkaç sözcüğü değiştirilerek ısrarla yeniden tekrar ediliyor. Tekrarın gücüne ben de inanırım, doğruyu tekrar etmekte mutlaka fayda var ama yanlış tekrar etmek, ülkeye hizmet etmek anlamına gelmez. Yanlışta ısrar, ülkenin geleceği hakkında gerçekten olumsuz sonuçlar doğurur. Hem Anayasa'ya hem Danıştaya hem hukuka hem de ülkenin geleceğine karşı bu tutum anlaşılabilir değil. Şunu anlıyoruz, hukuk bir kenara atıldı, biz adalet için 450 kilometre yol yürüdük ve bu yürüyüşümüz devam ediyor ama sizin de inatla ve ısrarla Anayasa'ya ve hukuka uymama anlayışınız devam ediyor.

Allah aşkına söyler misiniz, üç dönem kuralına takılan 100'e yakın AK PARTİ'li milletvekili arkadaş var, şimdi bu arkadaşların sırtına bu yükü niye yüklüyorsunuz? Eğer geleceğinizden eminseniz altı ay sonra bu yasayı getirirsiniz. Şimdi bu aceleniz niye? Aceleniz eğer şundansa, biz giden arkadaşlarımızın sırtına yükleyelim bu yükü, onları vicdanlarıyla baş başa bırakalım diyorsanız o arkadaşlarınıza da haksızlık ediyorsunuz; vazgeçin bu sevdadan. Hani siz yerli ve milliydiniz? Yerli ve millî olmak demek milletin malını bir avuç insana peşkeş çekmek mi oluyor? Şimdi, süresi dolmamış, 2028 yılında süresi dolacak olanın süresini 2022'nin son çeyreğinde yani aralığın son deminde uzatma sevdası gerçekten anlaşılır değil. Özelleştirmede hâkim olması gereken serbest rekabet

ve eşitlik ilkeleriyle bağdaşmamakta olup kuralla konu limanların gerçek özelleştirme değerlerine ulaşmasını engelleyebilecek niteliktedir. Nitekim, özelleştirme sürelerinin sonunda limanların yeniden özelleştirme uygulamasına konu olması hâlinde, 4046 sayılı Kanun'daki şartları taşıyan herkesin rekabet koşulları çerçevesinde özelleştirme sözleşmesine taraf olma imkânı olacakken kuralla bu imkân ortadan kaldırılmaktadır; bunu ben söylemiyorum, bunu Anayasa Mahkemesi söylüyor. Eğer Anayasa Mahkemesi üyelerinin Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından atandığını bilmiyorsanız hatırlatayım: Neredeyse tamamı Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından atandı. Sizin atadıklarınız, sizin getirdiğiniz teklifin Anayasa'ya, hukuka uymadığını söylüyor. Bizim söylediğimize itibar etmiyorsanız Sayın Genel Başkanınızın atadığı kişilerin söylediğine itibar etmelisiniz.

Şimdi, sadece bu alanda mı hukuksuzluk? Hayır, sadece bu alanda değil. Dün Türkiye'de bir 14 Aralık darbesi yapıldı. Bu darbe, 16 milyonu temsil eden İstanbul halkına yapılan bir darbe oldu. Sadece İstanbul halkına da değil, 85 milyonun demokrasiye, hukuka ve adalete olan özlemine karşı yapılan bir darbeye karşı karşıyayız. Şimdi, darbeler ve darbeciler mutlaka tarihte yerini alacak ama darbelere ve darbecilere karşı direnenler de asla unutulmayacak; onlar iyi yönleriyle hatırlanacak, darbe yapanlar kötü yönleriyle. Bakın, 12 Eylül darbesinden bu salonda bulunan çok insan çektii, sizler de çektiniz; 28 Şubat darbesinden de çektiniz, sizler daha çok çektiniz ama şimdi 28 Şubat darbecilerini aratan bir noktaya geldiniz, onlardan daha zalim, onlardan daha korkunç işler yapıyorsunuz. Vazgeçin, gelin, limanları halkın, Türkiye'nin, Türkiye Cumhuriyeti devletinin iradesinin elinden almayın; Anayasa'ya aykırı olan bu sevdadan vazgeçin. Siz sadece limanlara değil, inanın, kendi çıkarttığınız yasalara karşı da bir direniş gösteriyorsunuz.

Bakın, o maddede söz almayacağım için OHAL Komisyonu ile ilgili düşüncelerimi de söyleyeceğim ama kamu çalışanlarına ilişkin yaptığımız zalimliği o madde geldiğinde kamu çalışanlarıyla birlikte konuşacağız.

OHAL Komisyonu ile ilgili şunu söylemek istiyorum: OHAL Komisyonunun 28 Mayıs'taki son açıklamasına göre Komisyona yapılan toplam başvuru sayısı 217.130. 124.235 başvuru incelenmiş, Komisyon 106.970'ine ret, 17.265'ine ise kabul kararı vermiştir. Komisyonda 2.895 dosya hâlâ incelenmeyi bekliyor. 2.895, rakamdan ibaret değil; burada çocuk var, burada kadın var, burada evine ekmek götüremeyen öğretmen var.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Rakamlar doğru değil.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Rakamlar doğru.

Burada evine ekmek götüremeyen, çocuğuna kıyafet alamayan babalar var, burada "Ağaç kabuğu kemirsin." dediğiniz insanlar var. Burada İbrahim Kaboğlu var, karar verilmemiş; burada gerçekten, şu anda, milletvekilliği beş yılı geçmiş olan Cihangir İslam var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Kaya, sözünüzü kesmemek adına hatırlatıyorum, son bir dakikanız, toparlarsanız...

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Toparlayacağım, bitiriyorum.

Bu OHAL Komisyonu, OHAL Komisyonu olmaktan çıkmış, oyalama komisyonu olmuştur. Oradaki hâkim ve savcılar vicdanlarına göre karar vermedikleri gibi, hukuka göre de karar vermediler. İnsanları Arasat'ta bıraktılar; insanları Arasat'ta bırakmaya hiçbirinizin hakkı yok. Anayasa Mahkemesine gidişin önünde, uluslararası mahkemelere gidişin önünde engel olmak için iki yıllığına kurduğunuz OHAL Komisyonu kaç yıldır göreve devam ediyor ve bu iki yıllığına kurulmuş Komisyon

neden görevini süresi içerisinde tamamlayıp yeniden normal sürece devretmedi? Ellerinizi vicdanınıza koyun, bunu bir kez daha düşünün. Şimdi, getirdiğiniz bu konudaki yasanın da kabul edilebilir bir yanı yoktur.

Teşekkür ediyorum.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Olağanüstü komisyonu kaldırmak için...

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Biliyorum şimdiye kadar tam beş...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Kaldırmayalım, kalsın mı?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, Komisyon üyesi olmayan arkadaşlarımızın konuşma sürelerini beş dakika yapıyoruz. Lütfen beş dakikayı aşmayın, ilave süre veremeyeceğiz.

Dolayısıyla, şimdi, Sayın Antmen'e dün süreye uyduğu için özellikle söz vermek istiyorum. Bugün de aynı performansı bekliyoruz kendisinden.

Teşekkür ederiz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Başkan, 7-8 kişi var; iki dakika, üç dakika fazla konuşmalar ne olacak?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Kısıtlamayalım Başkanım, önemli bir madde konuşuyoruz, tartışıyoruz; Başkanım, konuşunlar.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Yani böyle şey olmaz. Adalet Komisyonunda konuşan konuşuyor, burada neden konuşulmuyor?

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Limanlardaki süreyi uzatıyorsunuz, konuşmada süreyi uzatmıyorsunuz Başkan.

İSMAİL KONCUK (Adana) – On dakika olsun Başkanım, beş dakika yetmez.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Başkanım.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 2072 yılına kadar süre veriyorsunuz liman işletmesine, buraya beş dakikayı çok görüyorsunuz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen hatibi dinleyelim.

Buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Başkanım, ben de tekrara düşmemek anlamında hukuki değerlendirmelerde bulunacağım.

2'nci maddeyi konuşuyoruz; 2'nci madde daha önce Meclisimize geldi, bu Komisyondan geçti, geldi. Dün de ifade ettim Komisyonunuza, zaten bu konuda konuştuk ve konuştuğumuz konularda Anayasa'ya aykırılık iddialarımızı ileri sürdük; nazara alınmadı, Genel Kurul da dikkate almadı ama Anayasa Mahkemesi dikkate aldı. Bu nedenle diyorum ki bu hüküm, 2'nci madde hem Anayasa'ya aykırı -Anayasa 10, Anayasa 13, Anayasa 48- hem de Anayasa Mahkemesinin 2022/22 esas, 2022/92 karar sayısı ve 20 Temmuz 2022 tarihli kararına aykırı. Karar çok açık, oy birliğiyle alınmış. Aslında ben bu karara özellikle 6 bölümde işaret etmek istiyorum. Çok ayrıntılı bir irdeleme var, 4046 sayılı Kanun hükümlerine getirilen o zamanki bu geçici 30'uncu maddenin, şimdiki geçici 31'inci maddenin Anayasa'ya hangi şekillerde, hangi maddelerde, nasıl aykırı olduğu yazılmış.

Şimdi, bu 2'nci maddenin yani bu teklifin 2'nci maddesinin bazı kelimelerinin, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen kanun metnindeki bazı maddelerin geri getirilmesi ya da onların değiştirilerek yeniden burada kanunlaştırılmak istemesi hükmün Anayasa'ya aykırılığını gidermez

ama aynı zamanda daha büyük bir şey yapar, Anayasa'nın 138'inci maddesinin dördüncü fıkrasına açık aykırılık teşkil eder. Anayasa'nın 138'inci maddesinin dördüncü fıkrasını hepimiz biliyoruz, son fıkrası ne diyor? "Mahkeme kararlarını hiçbir suretle hiç kimse değiştiremez." diyor. Ben, burada, madde metnini okumak istemiyorum, sizler de en az benim kadar biliyorsunuz. Yani şimdi görüştüğümüz 2'nci madde, geçici 31'inci madde olarak 4046 sayılı Kanun'a eklenmek istenen geçici madde, Anayasa'ya aykırı olduğu gibi -tekrar ediyorum, 10, 13, 48; 3 tane maddeye birden aykırı olduğu gibi- Anayasa Mahkemesi kararına da aykırı. Bu bağlamda Anayasa'nın 138'inci maddesinin dördüncü fıkrasını da ihlal ediyor.

İşin esasına gelirse ben süreyi aşmamak adına Anayasa Mahkemesi kararını burada size okumak istemem ama buradaki herkesin okumasını istiyorum. Şunu sormak istiyorum, dün konuşmalarda geneli üzerinde bu kanunun Anayasa'ya aykırı olmadığını söylediniz. Bunu hukukçulara, Meclisin yasama uzmanlarına danıştığımız söylendi teklif sahipleri tarafından. Ben şöyle soruyorum: Bu teklifin, 2'nci maddesi özelinde, Anayasa'ya -10, 13 ve 48'e- ve de Anayasa Mahkemesi kararına aykırı olmadığını iddia edecek bir hukukçu varsa lütfen bunu rapor hâline getirsin ve hukuk fakültesi diplomasının nasıl iptal edilmesinin gerektiğine dair bir ders olarak biz onu anlatalım.

İşin esasına gelirse: Bakın, ben Mersin Milletvekiliyim. Mersin'de mevcut 2 tane liman var. Biri Mersin Limanı; 2007'de sözleşme yapılmış, bu sözleşme yapılırken o kadar ucuza verilmiş ki ihaleyi alan şirket burayı kullanmış, verdiği parayı geri almış, üstüne hâlâ ortak ve dünyaları kâr etmiş. Şimdi, 2043 yılında bitecek sözleşmesine on üç yıl daha ekliyoruz, 2061'e uzayacak. Bir de bu limanla ilgili çok ciddi şaibeler var, yeterli güvenlik önlemleri alınmadığı iddiası var. Ben, kişiler üzerinden konuşmak istemiyorum ama Emniyet güçlerimizin, kolluk güçlerimizin orada nasıl bir mücadele verdğine şahidim ama burada tonlarca uyuşturucu yakalanıyor, kaçanları bilmiyoruz.

İkinci liman Taşucu Limanı, 2021'de daha yeni sözleşme imzalanmış, 2061 yılında bitecek fakat ne oluyor? Dokuz yıl daha ona hak vereceğiz, 2070 yılına kadar. Şimdi, dün, Grup Başkan Vekili Özgür Özel çok güzel bir şey söyledi: "Dükkanın içinde kiracı varken onunla tekrar masaya oturursanız bu sözleşme görüşmelerinde bu anlaşmaya 1-0 yenik başlarsınız." Burada en önemlisi, ihale yapılarak verilmesi gereken, özelleştirilmesi gereken bu limanların hiçbir ihale yapılmadan tek kişiye verilmesi; işte Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yani bu kanun teklifinin bu maddesi hem Anayasa'ya aykırı hem Anayasa Mahkemesi kararına aykırı hem de rekabeti ortadan kaldırarak burada çok ciddi bir kamu zararı doğuracak. Siz, bunun süreleri dolmaları yeniden ihaleye çıkardığımız zaman ne kadar gelir elde edeceğimizi de şimdi içindeki ve sözleşme yapmaya bu kanun hükmüyle mecbur kalacağımız yani Türkiye Cumhuriyeti devletini bu sözleşme yapmaya mecbur bıraktığımız kanun hükmüyle ne kadar zarar edeceğimize bakmanızı rica ediyorum.

Son sözüm: Eğer bir liman yapmak istiyorsak, eğer Türkiye özelleştirmeden ciddi kârlar sağlamak istiyorsa Mersin'de bütün Akdeniz havzasına hâkim olacak, bütün dünyaya hâkim olacak Mersin ana konteyner aktarma limanını yapalım. Size ben diyorum ki: Gelin hesaplayalım, buradaki bütün limanların süre artırımından daha çok kâr elde edeceğimize, gelir elde edeceğimize inanıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Alpay Bey, teşekkür ediyorum.

Sayın Budak, buyurun.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, dün de ben limanlarla ilgili kısaca bir konuşma yaptım ama biraz daha bunu açmak, genişletmek lazım. Arkadaşlar da gayet güzel noktalara değindiler fakat dün Sayın Elitaş'ın limanlarla ilgili söylediklerini hayretle ve dikkatle dinledim ve hayret ettim. Yani burada şimdi Anayasa'nın iptal ettiği bir maddeyi tekrar siz, bir şekilde hesaplama şeklini değiştirerek buraya getiriyorsunuz ve tekrar aslında Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerini burada oyalıyorsunuz. Bir tarafta bütçe var, bir tarafta da biz 18-28 limanın değişikliğiyle ilgili burada sizi ikna etmeye çalışıyoruz bunu geri çekin diye. Şimdi, Sayın Elitaş dedi ki: "Biz, burada, AYM'nin iptal kararını dikkatli okuduk, aslında oradaki o iptal kararında bizim bir eksiğimiz vardı, bunu giderdik; hesaplama şekli." Ya, çok açık söylüyor, biraz önce Alpay Vekil de söyledi, Anayasa'nın 10'uncu maddesi, 13'üncü maddesi, 48'inci maddesi o kadar net ifade ediyor ki. Dün Sayın Kaboğlu da bunları söyledi ama ısrarla diyorsunuz ki: "Yok, biz bunları ihalesiz uzatacağız ve sonra hesaplama şekliyle biz bunlardan belli bir para alacağız. Hatta cirodan da yüzde 5 pay alacağız." Hepsini birbiriyle çelişkili, birbirine girmiş fikirler; tam oturmamış. Sayın Elitaş keşke burada olsaydı yani savunacakları konuyu bile tam olarak savunamayacak şekilde buraya getirmişler.

Dün yine demiştim ki: Sayın Erdoğan Katar'a gittikten sonra geri dönüşte bir yerle ilgili mutlaka bir satış gündeme geliyor; bunlardan bir tanesi de QTerminals Limanı yani Antalya. Şimdi, Antalya Limanı'yla ilgili net olarak şunu ifade edeyim: Henüz daha bu uzatma meseleleri bizim gündemimize gelmeden bir yıl önce, 1997'de "Global" diye bir firmaya özelleştirildikten sonra, Global firması tam bizim burada Komisyondan geçirip, Meclisten geçirip uzatma kararını verdiğimiz noktadan bir sene önce bu limanı aldı. Bir de kaçta alıyor musunuz arkadaşlar? 140 milyon dolara. Antalya'da 2 tane işleyebilecek rıhtım vardır ve bu 140 milyon dolar yedi senede asla çıkmaz. Global şirketi zaten burayı 40-50 milyon dolara otuz yıllığına kiralamıştı. Biz de o zaman "Bu eğer Katarlılara bu şekilde 140 milyon dolara ve fahiş bir fiyata satıldıysa bunun arkasından başka bir şey gelecek." demiştik ve geldi. Geldiği şekilde bir Anayasa Mahkemesine gönderdik, Anayasa Mahkemesi bunu iptal etti. Bakın, bir daha getiriyorsunuz. Tabii, Anayasa Mahkemesinin ne diyeceğini bilemem ama burada daha önce madde 10'a, madde 13'e, madde 48'e aykırı olduğunu çok açık ifade eden Anayasa Mahkemesi herhâlde o zaman tespit ettiğini tekrar dönüp de bugün "Yok, öyle değilmiş, hesaplama noktasında siz doğru bir şey getirmişsiniz, ben de bunu kabul ederim." demez herhâlde çünkü orada çok net bir şey söylüyor -bakın, altını çiziyorum- diyor ki: "İhalesiz sözleşme özgürlüğüne karşı bir uygulama yapıyorsunuz." Ha, o zaman niye burada bütün Meclisi ve milletvekillerini oyalıyorsunuz ki ve bütçe orada devam ederken üstelik? Türkiye'nin en önemli gündemi şu anda Türkiye Büyük Millet Meclisinde, bugünkü gündem öyle; biz de buradayız ve sizi ikna etmeye çalışıyoruz. Gelin, çekin, biz burada bu konuyla ilgili daha da bir şey konuşmayalım yani bu maddeyi çekin, hiç uğraşmayalım.

Şimdi Antalya Limanı'na tekrar döneceğim. Mersin Limanı konuşuldu, diğer limanlar konuşuldu ama Antalya Limanı'nda başka bir şey var. Bakın, arkadaşlar, Antalya Limanı öyle çok büyük bir liman değil fakat İzmir ile Antalya arasında başka bir konteyner limanı da yok. Antalya hem tarımın başkenti hem aynı zamanda gelişen bir sanayisi var, turizmin başkenti. Çok ciddi üretim yapan bir kentte Antalya ihracatçıları -ben de dâhil olmak üzere- Antalya ithalatçıları -ben de dâhil olmak üzere- Antalya Limanı'nı kullanamıyor arkadaşlar. Daha önce de kullanamıyordu, şimdi de kullanamıyor. Niye kullanamıyor? İnanılmaz fahiş fiyatlarla elleçleme hizmetleri var Antalya'da, inanılmaz. E, onun yerine biz kalkıp İzmir'den ihracat yapıyoruz; onun yerine olmadı, Mersin'e götürmeye çalışıyoruz, şimdi Mersin de fahiş fiyatlarla işlem yapıyor. Düşünebiliyor musunuz? Şimdi Antalya'da, Burdur'da,

Isparta’da, Denizli’de üretim yapan ihracatçılar Antalya Limanı’nı kullanamıyorlar, İzmir gibi farklı limanlardan, daha uygun fiyatlı yerlerden ihracat ya da ithalat yapmaya gayret ediyorlar. Bu ne demektir biliyor musunuz? O bölgelerin ihracat yapmamasını sağlamak demektir. Hele bu şekliyle geçerse felaket. Burada nasıl bir işlem yapılır, ne yapılır, Mersin Limanı’ndaki gibi uyuşturucu kaçakçılığının merkezi mi olur, ne olur biz bilmiyoruz; o yüzden çok tereddütlüyüz.

Aynı zamanda şöyle bir bilgi de aktarayım size: Eğer bu limanın kiralama süresi tekrar kırk dokuz yıllığına uzatılırsa burada başka bir işlem yapılma ihtimali var. Bunu da daha önce gündeme getirmiştım, daha önce bu kanun maddesi geldiğinde; şimdi tekrar gündeme getirip not düşünüyorum: Antalya’nın en değerli Sarısu sahiline rıhtımı uzatıp, 1 kilometrelik, 1.100 metrelik bir rıhtım yapıp limanın genişleme sahası olarak bir planlamanın içinde olduğunu biz duyduk, biliyoruz. Eğer bu uzatma işi gelir ve kırk dokuz yıla çıkarsa Antalya Limanı, bilin ki orada sahiller Katar firmasına peşkeş çekilecek. Limanın genişleme alanı olarak üstelik de balıkçı barınağının dibine kadar, üstelik bir taraftan da Konyaaltı sahiline doğru büyütülmüş bir liman göreceğiz.

Dün Elitaş bir şey söyledi “Türkiye limanlarının ‘hub’ olmasını istiyoruz.” dedi. Bu şekliyle, limanların bu büyüklüğüyle Türkiye limanlarının aktarma limanı olması mümkün değil fakat Mersin Limanı’na birkaç eklemeye Mersin Limanı aktarma limanı olabilir, Orta Doğu’nun en büyük limanı Mersin Limanı olabilir. Mersin Limanı’nın eğer ele alınıp aktarma limanı yapılması isteniyorsa bu, uzatmalarla olmaz; yeniden ihale yaparsınız -yani bu şekliyle içindeki mevcutlara vermek yerine- ciddi yatırımcıların gelmesini sağlarsınız, rekabet ortamını oluşturursunuz, aktarma limanı yapabilirsiniz ama Antalya Limanı butik bir limandır. Antalya Limanı, Antalya bölgesinin ihtiyaçlarını, Isparta’nın, Burdur’un ihtiyaçlarını karşılayabilecek büyüklüktedir fakat rekabetçi olmadığı için Antalyalı sanayiciler, Antalya Limanını kullanamıyor; Antalyalı tarım üreticileri, tarım ihracatçıları Antalya Limanı’nı kullanamıyor arkadaşlar. O yüzlerce, binlerce, on binlerce tarım ürünü kara yoluyla bir şekilde Samsun’a gidiyor, Samsun Limanı’na; Samsun Limanı’ndan tekrar Soçi’ye aktarma yapıyor. Bu kabul edilebilir bir şey mi? Antalya Limanı’ndan eğer faydalanabilmiş olsaydı bizim ihracatçılarımız, Antalya Limanı aynı zamanda Türkiye’nin en büyük tarım ihracatçısı limanı olabilirdi. Bunların hiçbirini öngörmeden, sadece içindeki insanlara hatta limanı yeni satın almış bir Katarlı firmaya tekrar süre uzatımını bize anlatmanız mümkün değil. Sayın Elitaş’ın dün söylediklerinin tamamının bir temeli yoktur, sadece bunu savunmaya çalışmıştır; keşke burada olsaydı, keşke kendisine bunları söylemiş olsaydım. Efendim, üstünden yüzde 5 şey alacaktık, cirodan yüzde 5 pay alacaktık. Fiyatı bir daha artırmaktan başka bir işe yaramaz. Yani yeni yatırımın gelmesini sağlamaz arkadaşlar, yeni bir yatırımın gelmesini sağlamaz. Bu şekilde yatırım yaptırılmazsınız. Bu şekilde, işte, toplam, bizim belirlediğimiz fiyatın yüzde 10’u kadar beş sene boyunca yatırım yapacaklarmış. Yapmazlar, yapmazlar. Siz süreyi uzatıyorsunuz, kırk dokuz yıla çıkarıyorsunuz. Yarın yapar, öbür gün yapar, “Başka bir gün yaparım.” der ve bugünkü limanları olduğu hâlde bırakıp aktarma limanı hâline, daha büyük ihracatlar yapacağımız hâlde getirmeniz mümkün değildir.

O yüzden bir daha tekrarlıyorum: Dün 1’inci maddeyle ilgili, zeytinliklerle ilgili yaptığımız o güzel davranışı şimdi kutlayayım; tabii, tekrar getirmemek kaydıyla. Bunda da ayınsını yapın, sizi alkışlayalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Budak, teşekkürler.

Sayın Başarır, beş dakikaya uymaya çalışalım lütfen.

Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Tamam, beş dakika uymaya çalışayım.

Sayın Başkanım, çok kıymetli üyeler; aslında arkadaşlarımız benzer şeyleri söyledi. Ben son sözümlü ilk olarak söyleyeyim: 1'inci maddede gösterdiğimiz hassasiyeti, gösterdiğiniz hassasiyeti burada da gösterelim, burada daha fazla gösterelim.

Şimdi, bakın, dünden beri 2'nci maddeyi, limanların süresinin ihalesiz, bir imzayla uzatılmasının Anayasa'ya aykırılıklarını konuşuyoruz, bunun tespitini yapıyoruz ama zaten Anayasa Mahkemesi bunun tespitini yapmış, Anayasa Mahkemesi bunu iptal etmiş yani elimizde somut bir mahkeme kararı var.

Şimdi, dün bir karar verildi, dün saçma sapan bir karar verildi. Dün verilen bu kararlar bir belediye başkanı siyasi yasaklı olacak. Adalet Bakanı çıktı dedi ki: "Mahkeme bir karar vermiştir, saygılı olun." Ya, burada da Anayasa Mahkemesi bir karar vermiş, en yüksek mahkeme bir karar vermiş, net bir şekilde karar vermiş; ne diyor? "Yapamazsınız." diyor, "İhale olmalı." diyor, "Rekabet koşulları oluşmamış." diyor. Aynı yasayı tekrar getirmenin ne anlamı var?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Suç işlemek istiyorlar!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Peki, iki şey söylemek isterim burada: Tekrar anayasa mahkemesine götürdük, tekrar iptal etti; bu Parlamento ne duruma düşecek? Peki, Anayasa Mahkemesindeki bazı üyeler değişti, aynı kararı vermişken bu sefer vermedi; o zaman Anayasa Mahkemesi ne duruma düşecek? O yüzden, bu maddenin kesinlikle ve kesinlikle çıkarılması lazım; bari bu konuda uzlaşalım.

Bakın, Mersin Limanı -değerli vekilim çok güzel söyledi- küçük değişikliklerle, biraz büyümeyle Orta Doğu'nun en büyük limanı olabilir; Türkiye'ye ve Mersin'e büyük bir gelir kapısı olabilir. Bu Mersin Limanı'nı zaten ilk olarak özelleştirildiğinde bir Türk firması aldı, birkaç yıl kullandı, daha sonra yarısını aldığı fiyatın çok çok fazlasına yabancı bir firmaya sattı. Bunların doğru tarafı yok. Aynı şeyi Taşucu Limanı için de söyledik. Zaten, bakın, bunların özelleştirilmesi çok saçma bir durumdu, bu yapıldı; şimdi bir imzayla "Bunları uzatalım." diyoruz. Neden? Neyi kimden kaçırıyoruz? O yüzden Parlatmentonun Anayasa'ya saygısını, saygı duyması gerektiğini bir kez daha düşünelim, bu konuda uzlaşalım, uzlaşalım bu konuda, 1'inci maddede uzlaştık, 2'nci maddeyi çıkarın. Bakın, Parlatmentoda, Genel Kurulda bunu tartışmayalım, Anayasa Mahkemesi kararını tartışmayalım, Anayasa'ya aykırılığı tartışmayalım, Anayasa'ya aykırı olan bir yasayı Genel Kurula getirmeyelim, Türkiye'nin gündemine getirmeyelim. Artık herkes yoruldu yargı kararlarından, mahkeme kararlarından, yargıyı tartışmaktan.

Son olarak şunu söyleyeyim: Bir siyasal rejimin yönetim kalitesi, demokrasisi yasama, yürütme, yargı arasındaki ilişkiye göre belirlenir. Eğer yargı, yasamayı ve yürütmeyi denetleyebiliyorsa orada bir hukuk devleti var deriz. Burada da bizim Anayasa Mahkemesi net bir şekilde bir karar vermiş "Getiremezsiniz, yapamazsınız." demiş. Tekrar bunu getirmenin hiçbir anlamı yok. 1'inci maddede olduğu gibi, 27'nci Dönem sonlanırken bari bu konuda uzlaşalım, anlaşalım, bu hukuksuzluğa ortak olmayalım; belki de son Komisyon çalışmalarımız, 27'nci Dönemi bari bir parça hukukla, uzlaşıyla, adaletle kapatalım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Sayın Başarır, teşekkür ederim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Biraz erken bitirdim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Özellikle süreye olan yüksek itinanız nedeniyle ekstra teşekkür ediyorum.

Sayın Süleyman Bülbül, buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, teşekkür ederim

Sayın Başkanım, ben, Adalet Komisyonu üyesiyim -Adalet Komisyonuyla birlikte onlarca yasa teklifi geldi- 27'nci Dönemde milletvekili oldum; bana sorsalar -şimdi milletvekilliği dönemi sona eriyor- “Ne yaptınız bugüne kadar, ne anlattınız?” diye, şu Anayasa var ya, Anayasa'ya aykırılıkları konuştuk yani yaptığımız her kanun teklifinde, gelmiş olduğumuz çalışmalarda Anayasa'ya aykırılık... Gelen tekliflerde o kadar çok Anayasa'ya aykırılıklar var ki. İbrahim Kaboğlu Hocam da burada yani onun derslerine girmedim ama artık burada anayasa hukukçusu olduk diye kendimizi görüyoruz.

Bakınız, Anayasa 138'nci madde açık. Ya, bu madde niçin yapılmış? Bu madde, 138/4 diyor ki: “Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.” Mahkeme kararı ne? Mahkeme kararı açık ve net: Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu, limanların işletilmesi ve özelleştirilmesiyle ilgili geçen aylarda çıkan yasanın iptal kararı. Anayasa Mahkemesi diyor ki: “Bu yasa teklifi Anayasa'nın maddelerine aykırıdır.” Siz aynı yasa teklifini yeniden getiriyorsunuz. O zaman 138'inci maddenin dördüncü fıkrası ihlal edilmemiş mi oluyor? İhlal edilmiş oluyor. Bir hukukçu olarak artık her komisyonda, her gelen yasa teklifinde Anayasa'ya aykırılıklardan bahsetmekten ben yoruldum, dönemim bitti, sizler yorulmadınız.

Bakınız, arkadaşlar, şimdi “Nitelikli yasama yapalım...” Tamam, nitelikli yasama yapalım; torba yasa yani çorba yasa yapmayalım arkadaşlar. Şimdi, bakıyorum, yine bir torba kanun garabetiyle karşı karşıyayız; içinde ne ararsanız var. Ben 25 milyon ağaçlı, Türkiye'de en fazla ağaca sahip olan, zeytin ağacı olan bir ilin milletvekiliyim, Aydın Milletvekiliyim. Orada millet bağırıyor “Zeytin, zeytin, zeytin...” diye yani zeytin kanununa aykırı olarak bir yönetmelik çıkardınız 1 Mart 2022'de, gittik Danıştaya, Danıştayda yürütmenin durdurulması kararı verildi ve kararla birlikte bu yönetmeliğin yasaya aykırı olmayacağını ortaya koyduk ama siz yine kanun teklifiyle getirdiniz. Yahu kardeşim, bu stratejik üründür pamuk gibi, zeytin, zeytinyağı; yani bunları ellemeyin, üretmek çok önemli. Pandemi döneminde Ukrayna'dan ne alıyoruz? Gidiyoruz, buğday alıyoruz; pamuğu Yunanistan'dan alıyoruz; samanı, gidiyoruz, Bulgaristan'dan alıyoruz. Ya kardeşim, zeytinyağını da gidip de İspanyadan mı alacağız, Yunanistan'dan mı alacağız? Arkadaşlar, onun için üretim çok önemli; tüketecakseniz üreteceksiniz ve üreticileri koruyacaksınız; zeytini koruyacaksınız, ölmez ağacı koruyacaksınız, Kur'an-ı Kerim'de ismi geçen ağacı koruyacaksınız, meyveyi koruyacaksınız. Ne demek zeytin ağacı taşınması?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Zeytin varlığını da çoğaltmak lazım.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Doğru bir karar yaptınız, doğru bir karar yaptık hep beraber, o maddeyi çektik; tebrik ederim Sayın Başkan, Sayın Ünal tebrik ederim.

Şimdi, ikinci bir karar yapalım, doğru bir karar verelim; ya liman... 2 çocuğunuz var, 1 tane eviniz varsa hangi çocuğunuza kırk dokuz yaşına veriyorsunuz onu? Diğer çocuğunuz ne olacak? Ya, bu vatan toprakları kanla alındı; bu vatan toprakları hep birlikte savaşarak alındı. Kırk dokuz yaşına kimin malını kime veriyorsunuz ya? Ya arkadaşlar, bu, vatana ihanettir ya; açık ve nettir bu! Anayasa'ya aykırı davranıyorsunuz. Kırk dokuz yaşına veriyorsunuz. Biraz önce bir milletvekili arkadaş söyledi, açık ve net söyledi, ne dedi? Çıkıp da “Kırk dokuz sene sonra biz, hiçbirimiz burada olmayabiliriz.” dedi. Kimin toprağını kime veriyorsunuz? Böyle şey olmaz, mümkün değil!

Şimdi, arkadaşlar, burada teknik anlamda da 2'nci maddeyle ilgili görüşlerim var. Şimdi, limanların işletmesinin “özelleştirme” adı altında, ihalesiz bir şekilde, mevcut sözleşmelerin uzatılması usulüyle kırk dokuz yıla kadar devri bu maddede öngörülüyor. Özelleştirme... Ya, AKP iktidarında yirmi yıldan beri 70 milyar dolarlık özelleştirme yaptınız, nerede o para, o para nerede arkadaşlar?

Yollara mı verdiniz? Yollar da garanti karşılığı! Nereye gitti? Bugün kur ödemeli mevduatta paraları ödememişsiniz, millet bağıyor. Nereye gitti bu para? Yani çocukların geleceği yok. 170 milyar dolarlık özelleştirmenin... Şu anda Merkez Bankası eksi 53,8 milyar, eksideyiz, o para nereye gitti? Şimdi, limanları satacaksınız! Sata sata bitiremediniz memleketi! Söz konusu düzenleme, 6/1/2022 tarihli 7350 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA AYTUNYALDIZ – Buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Şimdi, bir hukukçu olarak da teknik olarak değerlendireceğim, özellikle Sayın Grup Başkan Vekilinin dinlemesini diliyorum çünkü şu var yani Anayasa'dan yine iptal kararıyla geri dönmesin diye ikazlarımızı hukukçu olarak yapalım diye düşünüyorum arkadaşlar.

Söz konusu düzenleme, 6/1/2022 tarihli ve 7350 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1'inci maddesiyle 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun'a eklenen geçici madde 30'la aynı doğrultuda bir hükümdür. Oysa anılan 30'uncu madde, Anayasa Mahkemesinin geçen temmuz ayındaki kararıyla iptal edilmiştir; sonra, ekim ayında, Plan ve Bütçe Komisyonunda başka bir torba yasayla limanlara ilişkin yeni bir teklif getirilmiş ancak getirilen öneri itirazlarımız üzerine geri çekilmişti. Kısaca, geri çekilen bu öneri, iki ay sonra ve mahkeme kararından dört buçuk ay sonra bu düzenleme, yeni teklifin 2'inci maddesiyle Meclis gündemine getirilmiş durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA AYTUNYALDIZ – Buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Yani bir kapıdan kovulup bacadan girmeye çalışma hâli, yine Anayasa'yı hiçe sayma.

Teklifin gerekçesinde ne Anayasa Mahkemesi kararına ne de daha ocak ayında çıkarılan 7350 sayılı Yasa'ya atf var. Konuya ilişkin yasama ve yargı hafızalarını da yok sayan bir teknik metniyle Anayasa'ya aykırı bir teklifte ısrar, açık bir Anayasa suçudur. Milletvekili andının gereği olarak bu yasa teklifi açık bir şekilde reddedilmelidir, geri çekilmelidir.

Limanlara ilişkin düzenleme, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda 6 Ocak 2022 tarihinde kabul edilerek 7350 sayılı Kanun'la yürürlüğe girmişti. Cumhuriyet Halk Partisi olarak kanunun 1'inci maddesi olan liman özelleştirmelerindeki süre uzatımına karşı Anayasa Mahkemesi nezdinde iptal davası açtık ve Anayasa Mahkemesi 20 Temmuz 2022 tarihinde aldığı 2022 esas 2022/92 sayılı Karar'ıyla maddeyi iptal etti. İptal kararı, 2/8/2022 tarihli Resmî Gazete'de yayınlandı.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Bülbül, süreç yerine görüşünüzü alabilirsek çünkü son defa uzattım, toparlarsanız memnun olurum.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – 2 sayfada...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Üstat, süreci bırakın, süreci herkes biliyor, görüşünüzü iletin.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Tarihe not düşmek için...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yani süre veremezsem ifade edemeyeceksiniz, söyleyeyim yani.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ama birbiriyle bağlantı kuruyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Süreci herkes biliyor.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkanım, bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Burada 7-8 milletvekili var, burada uzatsanız, beş dakika uzatsanız kaç dakika yapar? Yapmayın. Adalet Komisyonunda biz konuşmalarda hiç bu sınırlamalara girmiyoruz. Gelen milletvekili istediği konuşuyor, yapmayın, eylemeyin.

MURAT EMİR (Ankara) – Verin, verin Başkanım.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 2077’ye kadar yetki veriyorsunuz da... Verin arkadaşaya süreyi.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Yapmayın arkadaş ya, devamlı kesiyorsunuz Sayın Başkan.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Üstat, toplam on dakika olacak, son iki dakika uzatıyorum, toparlarsan memnun olurum.

Buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Anayasa Mahkemesi kararında düzenlemenin Anayasa’nın 10, 13 ve 48’inci maddelerine aykırı olduğu belirtilmiştir. Kanun teklifiyle bu aykırılıkta ısrarın amacı kamu yararı değil bir avuç yandaşın rantını korumak, gelecek kuşakların haklarını görmezden gelmektir. Anayasa Mahkemesi kararında ortaya konulan bu açık Anayasa’ya aykırılığı rağmen aynı ihalesiz süre uzatımını düzenlemekte ısrar etmekse Anayasa’nın 153 son fıkrasında düzenlenen AYM kararlarının bağlayıcılığı hükmünün ve Anayasa’nın 138 son fıkrasında öngörülen mahkeme kararlarını yasama organına bağladığına dair hükmün ihlalidir. Burada söz konusu olan bilerek ve isteyerek Anayasa’ya aykırı yasa yapma iradesi bu itibarla bir anayasa suçudur. Anayasa’nın “Çalışma ve sözleşme hürriyeti” başlıklı 48’inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde “Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir.” denilmek suretiyle çalışma ve sözleşme özgürlüğünü güvence altına almıştır.

Yine, Anayasa’nın 13’üncü maddesinde “Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.” denilmektedir. Anayasa’da öngörülen sınırlama sebebine uygun ve ölçülü olması gerekir. Bu kapsamda, sözleşme özgürlüğünü sınırlamaya yönelik bir kanuni düzenlemenin şeklen var olması yeterli olmayıp yasal kuralların keyfilğine izin vermeyecek şekilde belirli, ulaşılabilir ve öngörülebilir düzenlemeler niteliğinde olması gerekir. Söz konusu özelleştirmeye taraf olabilecekler ise mevcut özelleştirme sözleşmelerinin taraflarıyla sınırlandırılmaktadır. İstekli olan başlıca kişilerin bu sürece dâhil olmaması özelleştirmede hâkim olması gereken serbest rekabet ve eşitlik ilkeleriyle bağdaşmamakta olup kurala konu limanların gerçek özelleştirme değerlerine ulaşılmasını engelleyecek niteliktedir. Teklifte ulaşılacak istenen meşru amaç ile sözleşme özgürlüğü arasında bulunması gereken makul dengenin gözetilmediği anlaşılmaktadır. Bu itibarla kuralın orantısız bir sınırlamaya neden olduğu, dolayısıyla anılan özgürlüğe ölçüsüz bir sınırlama getirildiği sonucuna ulaşılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Bitti Başkanım, iki paragraf kaldı.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Son bir dakika veriyorum, başka süre veremeyeceğim.

Buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Anayasa’nın 167’nci maddesinin gerekçesinde bu madde devlete 3 görev yüklemektedir. Birincisi: “Özel teşebbüsün rekabet koşulları içinde yararlı yönde gelişmesine yardımcı olacaktır. Rekabet koşullarını sağlamanın tabii sonucu ise buna bağlı olan diğer

iki görevdir.” denilmek suretiyle özel teşebbüsler arasında rekabet koşullarının sağlanması gerektiği belirtilmiştir. Bu bağlamda, mevcut özelleştirme sözleşmesinin tarafları dışında istekli olan başkaca kişilerin ek sözleşmeye taraf olabilme imkânının engellenmesi, özelleştirmede hâkim olması gereken serbest rekabet ve eşitlik ilkeleriyle bağdaşmamakta olup kurala konu limanların gerçek özelleştirme değerlerine ulaşılmasını da engelleyebilecek niteliktedir.

Ayrıca, sözleşmeye konu önceki ihaleyi kaybeden kişilerin sonradan ek sözleşme yapma imkânı sağlanarak sözleşmenin süresinin uzatılacağını bilmelerinin söz konusu ihalede buldukları teklifi etkileyemeyeceği söylenemez. Bu itibarla farklı muamelenin ölçüsüz olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

AYM kararını yok sayan, bir anlamda anayasal düzene meydan okumak olan teklif maddesi Anayasa'nın 10, 13, 48, 138 ve 153'üncü maddesine aykırıdır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Kaboğlu, buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın üyeler, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2'nci madde konusu limanlar, çok önemli konuşmalar yapıldı, ben onlara girmeksizin bazı saptamalar yapmak istiyorum. Sayın Tahsin Tarhan sözcümüz, grup sözcüsü 81'inci maddeyi okudu. Ben yalnızca 153'üncü maddenin son fıkrasını, onun uzantısı olarak okuyarak sözlerime başlamak istiyorum: “Anayasa Mahkemesi kararları Resmî Gazetede hemen yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlar.” Kesin, burada herhangi bir tartışma yok. 81'inci maddenin içeriğini biraz sonra yorumlayacağım ama bu Anayasa Mahkemesi kararı karşısında ben bu yasanın konusunu, etki analizini veyahut da bu yasanın 2064 Türkiyesinde nasıl bir görünüm getireceği konusuna girmiyorum çünkü önümde kesin bir tablo var. Bunu biz, 7350 sayılı Yasa görüşmeleri sırasında tartıştık ve o sırada sayı ve haklılık ilişkisinde sayı üstünlüğü haklılık sonucunu doğurdu; biz haklıydık fakat sayı üstün olduğu için yasa oylandı ve haklı olan “biziz” denildi. Dolayısıyla şimdi ise öyle bir tartışmaya girmeye gerek yok, o tartışma çoktan aşıldı; kimin haklı olduğu sayının mı yoksa içeriğin mi haklı olduğu konusunda Anayasa Mahkemesi karar verdi.

Şimdi, sayın üyeler, değerli üyeler; bu yıl Anayasa Mahkemesinin 60'ıncı kuruluş yılı; her ne kadar 61 Anayasası'yla kurulmuş olsa da 1962'de kuruldu ve çalışmaya başladı. Ben otuz yılı aşkın süreyle Avrupa üniversitelerinde, özellikle Fransa'da görev yaptım ve karşılaştırmalı anayasa yargısını da çok anlattım; şöyle övünürdüm ben: İtalya, Avusturya ve Almanya Anayasa Mahkemesinden sonra Türkiye Avrupa modeli üzerine mahkeme kuran 4'üncü devlet diye övünürdüm derslerimde, Avrupa modelinin 4'üncü Anayasa Mahkemesi. Şimdi, bu açıdan tabii ki 60'ıncı yılında böyle bir Anayasa Mahkemesine sahip olduğumuz için ne kadar övünsek azdır. Evet, Anayasa Mahkemesi inişli çıkışlı birçok dönem geçirdi, eleştirdiğimiz zamanlar oldu; ben de kararlarımda, kitaplarımda, konuşmalarımda Anayasa Mahkemesini eleştiriyorum ama öyle görünüyor ki Anayasa Mahkemesinin 60'ıncı kuruluş yılında ciddi bir dönemeçle hem de oldukça keskin bir dönemeçle karşı karşıya bulunuyoruz. Sayın Tarhan'ın okuduğu, hepimizin 8 Temmuz günü yüksek sesle dillendirdiği Anayasa'daki ant metninin, yalnızca normatif tarafı değil yani bağlayıcı kural olma özelliği değil ahlaki yönü var ve bir de etik tarafı var çünkü biz namus ve şerefimiz üzerine ant içtik büyük Türk milleti önünde yani haysiyetimiz üzerine ant içtik Anayasa'ya uyacağımıza dair. Bunu, özellikle andımızın bu üç boyutunu özellikle belirtmekte yarar var. Şimdi, bu açıdan bakıldığı zaman tabii ki hani şu sorgulamayı yapabiliriz: Bellek bobinimizi geriye yürüttüğümüz zaman 1973 mesela ben Ankara Hukuk Fakültesinde öğrenciydim,

belki bazılarının hiç doğmamıştı ama 2064'te salonda bulunanların çok önemli bir kısmıyla vedalaşmış olacağız. Peki, sayı olarak acaba kaçınıcı Yasama Meclisi olacak? Eğer hep beş yıldan giderse 37'nci olacak, belki arada erken seçim olursa belki 40'inci olacak ve biz tabii, hani, kırk yıl sonra, elli yıl sonraki Meclisin iradesini şu anda kurala bağlıyoruz. Tabii, gelecek kuşakların iradesini de ipotek altına alıyoruz. Ne adına? Anayasa Mahkemesi kararını...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam kaç dakikaya ihtiyacınız var?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Beş dakikayı geçmeyeceğim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Beş dakikayı geçmiyorsunuz, tamam.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Beş dakikayı geçmeyeceğim çünkü söyleyecek fazla söz yok, keşke olsaydı da konuşsaydım.

Şimdi, dolayısıyla burada, biz, geleceğe yönelik olarak gelecek kuşakların iradesini ipotek altına almayı göze alıyoruz ama burada o tartışmalara girmeksizin Anayasa Mahkemesinin kararını yok sayabilecek miyiz? Şimdi, bakın, bir küçük bellek tazelemesine gidelim, ben Sayın Bahçeli'nin o sözlerini, 16 Ekim 2016'daki sözlerini kitabıma aldım, "15 Temmuz Anayasası" kitabıma: "Türkiye'de fiili bir durum vardır ve bu çözümlidir. Ülke yönetimi yasa ve Anayasa'ya uygun değildir ve de suç işlenmektedir. Sayın Cumhurbaşkanı fiili başkanlık yapmaktadır..." Nokta, nokta devam ediyor. Bu neden önemli? Şu bakımdan önemli: Sayın Bahçeli'nin bu sözleri Anayasa değişikliği için düğmeye basılmasına vesile olan sözler ve ondan sonra 2017 Anayasa değişikliği yapıldı.

Şimdi, 2017 Anayasa değişikliğinde, bilindiği gibi, bir, klasik hükümler var; iki, 2017 kurgusunun getirdiği hükümler var; bir de üçüncü alan var ki defakto alan bu da, özellikle parti başkanı olmasıyla Sayın Cumhurbaşkanının anayasal kurumların işleyişine yaptığı etki. Şimdi, bu çerçevede, mesela, 2016 başında yazdığım bir yazıda "Anayasa İçin Türk Tipi Öneriler" başlıklı yazımda madde 138'e şunun eklenmesini önermişim: "Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Bakanlar Kurulu üyeleri bu kurala öncelikle uymak zorundadır." Yani biraz önce arkadaşların okuduğu madde 138 için ama 153 son için bir öneri getirmiş değildim zira Anayasa Mahkemesi kararları tartışmasızdı ama şimdi, Anayasa Mahkemesi kararlarına uyup uymama konusunu burada tartışmak durumundayız.

Dün İstanbul'da yargı Anayasa'ya uymadı, bir tür Anayasa dışı karar verdi. Yürütme sıkça Anayasa'yı ihlal ediyor başta bütçe görüşmeleri olmak üzere. Geçen hafta Adalet Bakanı "Anayasa değişiklik teklifimiz şudur. dedi. Oysa çok açık belli, 175'inci madde bu yetkiyi bize veriyor. Adalet Bakanlığı bir idari birimdir, böyle bir yetkisi yok; sarayda yürütme Anayasa toplantısı yaptı. Bunlar Anayasa dışı ama sorun, burada bizim aynı suça ortak olup olmayacağımız çünkü dikkat edin, gerek Anayasa madde 11 Anayasa'nın üstünlüğü maddesi gerek biraz önce okuduğum madde 153 son önce yasamay sayıyor. Niçin yasamay sayıyor? Çünkü Anayasa'yı uygulayan biricik organ, Anayasa'ya saygı konusunda en önce gelen organ.

Şimdi, böyle olunca o zaman Anayasa Mahkemesi kararını biz acaba böyle bir yasal düzenlemeyle aşabilir miyiz? Hayır, kesinlikle, Anayasa madde 11 ve Anayasa madde 153 son ve tabii ki bizim üzerine ant içtiğimiz Anayasa madde 81 buna engel. Eğer yaparsak ne olur? Sayın Bahçeli'nin 16 Ekim 2016'da söylediği münferit suç burada kolektif suça dönüşür, kolektif Anayasa suçuna dönüşür. Bakın, ben, 1970'te Ankara Hukuk Fakültesine girdim, 73'te öğrenciydim, yaklaşık elli yıldır hukukçuyum, Anayasacıyım, bu mesleğimi uluslararası alanda yaptım, birçok yabancı dilde de aynı konuda yayınlam var; ben doğrusu Anayasa Mahkemesi kararına karşı böyle bir yasal düzenlemenin gündemimize gelmesinden utanç duyuyorum, utanç duyuyorum, tek sözcükte söyleyecek söz bulamıyorum.

Bu kolektif suça ortak olmayalım, böyle bir Anayasa suçunu lütfen işlemeyelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam, teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Kamil Okyay Sındır...

Buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Benim aklıma takılan birkaç soruyu kısaca, hemen, hızlı bir şekilde takdim edip konuşmamı bitireceğim.

Şimdi, daha önce Plan ve Bütçe Komisyonuna bu madde aynen geldi ekim ayında ve geri çekildi bu madde. Geri çekilirken, tabii, bir gerekçe yerine şöyle bir ifade kullanılarak geri çekildi: “Öngörülen düzenlemenin daha detaylı bir biçimde incelenmesini teminen teklif metninden çıkarılması amaçlanmıştır.” Bu kadar, gerekçesi buydu geri çekilmesinin. O kanun teklifi (2/4680) esas numaralı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesiyle gelmişti. O kanun teklifi, Sayın İbrahim Aydemir Milletvekilimiz ve Sayın Abdullah Güler ve onlarla birlikte belli sayıda milletvekili arkadaşımızın imzasıyla getirilmişti. Çok kıymet verdiğim, çok değer verdiğim, Sayın Fahri Çakır Milletvekilimizin teklifiyle şimdi bir kanun teklifi geliyor. Dikkatimi çekti; daha önce bu maddeyi aynen bu şekliyle getiren Sayın Aydemir ve Sayın Güler’in şu anda bu kanun teklifinde imzası yok, Sayın Fahri Çakır’ın da daha önce gelen kanun teklifinde imzası yoktu ama aynı metin, noktası virgülüne kadar değişmemiş şekliyle geldi. Şimdi daha önce AYM’nin gerekçeli kararıyla iptal etmiş olduğu bir konuyu biz ısrarla AYM kararını sorgulayan ve en yüksek mahkemenin bu kararına karşı bir direnç gösteriyoruz gibi bir durum ortaya çıkıyor, bunu belirtmek istedim.

Şimdi ihaleye yeniden çıkılması hâlinde daha yüksek bir teklifle işletme hakkı verilmesi durumunda aradaki fark bir kamu zararı değil midir diye sormak istiyorum. Şimdi, herhangi bir ihale yapıyorsunuz bir kamu idaresi olarak, yaptığımız ihalede teklifler geliyor, ihalenin de belli bir süresi var. Örneğin, temizlik işleri ihalesi; üç yıllığına ihaleye çıkıyorsunuz, o üç yılı düşünerek, yapacağı yatırımı düşünerek teklif veren firmalar baştan ona göre, o üç yıllık sürenin değerlendirilmesiyle kendilerine fizibil bir teklif uygun görüyorlar ve veriyorlar. Onların içerisinde en yüksek, kanuna uygun değerlendirme sonucunda bir ihale bir firmaya, bir yükleniciye veriliyor. Şimdi, burada biz diyoruz ki: O, üç yıllık teklif değil şimdi onu biz beşe uzatıyoruz. Yani daha baştan beş yıllık yapılsaydı belki daha düşük bir teklif geleceksen aradaki fark bir kamu zararı olmayacak mıdır? Yani ihale yapılmadan yeniden bu sürenin uzatılması, işletme hakkı sürelerinin uzatılması ihale açısından, ihale mantığı açısından, Kamu İhale Kanunu’nun mantığı açısından -bu, Özelleştirme Kanunu’na bağlı olarak yapıyor olsa da- yani ihale yapılma işinin mantığı açısından bir kamu zararına neden olmayacak mı? Bu soru da aklıma geliyor.

Daha önce Plan ve Bütçe Komisyonuna gelmiş olan bir teklif görüşülmüş, tartışılmış, konuşulmuş, ortaya bir fikir üretilmiş; bunların hepsi görüşmelerde, tutanaklarda yer almış ancak madde metninden çıkarıldığı için şimdi biz yeniden aynı şeyleri konuşuyoruz, tartışıyoruz, ortaya koyuyoruz, niye Plan ve Bütçe Komisyonuna gelmiyor, niye yeniden aynı komisyon; üzerinde, esas komisyon olarak bu konu görüşülmedi de şimdi bu torba kanunla bu Komisyona geliyor? Bunu da anlayabilmiş değilim.

Dolayısıyla bu çerçevede bu limanların -ona da baktım- otuz yıl, otuz altı yıl, otuz dokuz yıla varan süreleri var daha önceki ihale süreçlerinde; şimdi, bunlar kırk dokuz yıllığına uzatılacak bu kanun teklifiyle biz itiraz ediyor olsak da. Yine, Anayasa Mahkemesine gidecek; hukuki yönden, arkadaşlarım,

Sayın Hocam başta olmak üzere çok kıymetli değerlendirmelerini yaptılar ona girmiyorum. Ama ihale mantığı açısından ben sözlerimi bir kez daha bu şekilde sunmak istedim. Bu oluşacak ihaleyi başından kırk dokuz yıl... Burada madde gerekçesi de söyleniyor, ne diyor? “Kırk dokuz yıl olarak belirlenmesi mümkün olmasına rağmen daha kısa bir sürenin seçilmiş olması” denilmiş ama daha kısa bir süre seçildiği için daha yüksek teklif verilmesi durumunda oluşan kamu zararı nasıl karşılanacak; bu ortada yok. Bu nedenle bunu belirtmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çok teşekkür ederim. Sağ olun.

Sayın Aygun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle, fazla germeden söze başlayacağım. Sayın Elitaş ve tüm Komisyon üyeleriyle dünkü, zeytinle ilgili olan, tüm grupların beraber yapmış oldukları, ortaklaşa almış olduğu karar çerçevesinde zeytinle ilgili maddeyi geri çektik. Anayasa’ya aykırılığı net olarak ortada olan, Anayasa’nın 10, 13, 48, 138 ve 153’üncü maddelerine aykırılığı daha önceden Anayasa Mahkemesince tespit edilen aynı maddenin tekrar, bugün burada tartışılmasını ben bir milletvekili olarak kendime zül sayıyorum. Çünkü ilk seçildiğimiz gün Genel Kurula çıkıp andımızı içtik, Anayasa’ya bağlı kalacağımızı söyledik, Anayasa Mahkemesinin almış olduğu o iptal kararını tekrar tekrar temcit pilavı gibi getirmenizi ben anlamış değilim ve aynı zamanda yangından mal kaçırır gibi bu maddede altı ay olan başvurma süresinin on beş güne düşürülmesini de ben anlamış değilim.

Şimdi değerli arkadaşlar, 1 Temmuz 1926’yla beraber Kabotaj Bayramı başladı. Her 1 Temmuzda limanlarımızın elimize geçmesi dolayısıyla bayram yapıyoruz ama maalesef ondan sonra geldik, limanları özelleştirme kapsamında verdik. İşte, ben dün Tekirdağ Limanı’nı ifade ettim. Tekirdağ Limanı özelleştirildi ve oradaki özelleştiren firmanın kanun, hukuk, mahkeme kararı dinlemeden gelişigüzel Tekirdağ sahilimizi talan ettiğini ifade ettim. Yine, aynı şekilde bu 18 özelleştiriciye uzatılacak olan sürelerde... Benim merak ettiğim -Antalya Limanı zaten muamma ama- bir de yine Galataport var. Şimdi, Galataport’la ilgili de benim içimde bazı soru işaretleri var. Geçtiğimiz günlerde Sayın Cumhurbaşkanı Katar’daydı, yine küçük ortak Şahenk oralardaydı, acaba bir şeyler yapıldı da ondan sonra apar topar bu önümüze mi geldi? Buradan soruyorum ve buradan tutanaklara geçirecek tarihe nokta koyuyorum. İnşallah, bu beklentim veya kafamızdaki soru işaretleri önümüze gelmez.

Değerli arkadaşlar, ya Danıştay iptal ediyor, “hayır” diyorsunuz ve Danıştayla ilgili de neden maddeyle beraber Danıştaydan artık görüş alınmayacağını ifade ediyorsunuz; ya siz mahkemelere inanmıyorsunuz, güvenmiyorsunuz anlamı çıkıyor, diyorsunuz “Ben mahkeme tanımam.” çünkü mahkeme tanınmadı Tekirdağ’da. Ben bizzat dün ifade ettim, (2021/981) yürütmeyi durdurma vardı, dedi ki: “Kardeşim, bekleyin, ÇED’le ilgili hiçbir işlem yapmayın.” (2022/1110) sayılı kararla da dedi ki: “ÇED’i iptal ettik.” Şimdi, oradaki alan ne olacak, oradaki insanların yaşam hakkını biz ihlal etmedik mi? Şimdi bunu nasıl düzelteceğiz?

İşte, bu yanıtlara el vermemek için tekrar buradan uyarıyorum, rica ediyorum sizlerden; çocuklarımızın, torunlarımızın geleceğini ipotek altına almayalım, yarın ne olacağını bilmiyoruz, kaldı burada beş altı ay bir süremiz, beş altı ay süremiz içerisinde... Bu maddeyi kaldırın arkadaşlar, geri çekin ve milletimize doğru bir iş yapmış olalım, haklı bir iş yapmış olalım ve Atatürk’ün ilkesinden ayrılmadan millî sınırlarımız içerisindeki alanlarımızı koruyalım diyorum ama biz kendi alanlarımızı birilerine peşkeş çekiyoruz. Arkadaşlar, kimin malını kime peşkeş çekiyoruz? Belki “peşkeş” kelimesi ağır oldu ama maalesef burada bunu yapıyoruz. Bunun için, yol yakınken tüm Komisyon üyelerinden

istirhamım: Geleceğimizi karartmayalım, çocuklarımızın geleceğini, torunlarımızın geleceğini karartmama anlamında bu yanlıştan bir an evvel vazgeçelim. Anayasa Mahkemesine karşı tekrar bunu yapmayalım çünkü bizim Anayasa Mahkemesi kararlarında net, bizim Anayasa Mahkemesi kararlarında şunu der: “Yasama, yürütme, idare mahkeme kararlarına karşı kanun yapamaz.” Biz, bu reddedilmiş kanundaki maddeye istinaden tekrar madde ihdas edip ortaya koyacağız.

Eğer bugün çekmezseniz Sayın Elitaş ve diğer Komisyon üyesi arkadaşlar, ondan sonra Anayasa Mahkemesine gideceğiz ama ben de buradan şunu iletmek istiyorum: Saygılı olmamız lazım, bizim kendimize saygılı olmamız lazım, aynı şekilde Anayasa Mahkemesindeki üyelere saygılı olmamız gerekiyor. Daha önceden almış oldukları karar çerçevesinde, onların da tekrar o kararı uygulayacaklarına inanıyorum veya ya biz revize olacağız, ya onlar revize olacak. Onun için iki tarafın da revize olmaması anlamında en doğru karar; yol yakınken gelin, bu maddeyi geri çekin, hep beraber, el birliğiyle yola devam edelim diyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çok teşekkür ediyorum, zamana uyumunuz nedeniyle de ayrıca teşekkür ediyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Elitaş bekliyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Şeker, bu maddeyle ilgili son sözü size vereceğim.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ben de sonra çok kısa bir süre söz istiyorum Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yok, bu maddeyle ilgili söz vermeyeceğim artık.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Neden?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bitti, kullandınız.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Komisyon üyesiyiz yani burada...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Olsun ağabey, geçeceğiz. Ya, bir de iktidara söz vereceğim, şeylere söz vereceğim ondan sonra.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İkna oldular sanırım, onun için söz vermelerine gerek yok.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Başkanım ondan sonra söz verecek misiniz bana?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Gelecek maddelerde ya...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ağabey, söz vereceğim de bu maddeyle ilgili konuşmadınız mı siz, konuştunuz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ya Sayın Başkanım, şimdi biz yani kendi yaptığımız Komisyonunda...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ya, bu maddeyle ilgili sabaha kadar konuşabiliriz ama bir de “kifayetimizakere” diye bir şey var. İsterseniz konuşalım, sabaha kadar burada olalım, biz varız.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kifayetimizakereyi Anayasa Mahkemesi vermiş.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Dolayısıyla, şimdi, ifade edilmeyen hâlâ bir şey var mı sizce?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Diğer maddede konuşun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Konuştunuz mu bu maddeyle ilgili?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Maddeyle ilgili konuştuk.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Konuştu.

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Sayın Başkan, söz almadım henüz, onu söyleyeyim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, Süleyman Bey benden önce söz istemişti.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Süleyman Bey’e de bir sonraki maddeye söz vereceğim.

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Limanlarla ilgili kısa bir şey söyleyeceğim. Ben konuşmadım hiç Sayın Başkan.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ama benden önce söz istemişti, ben vicdanen rahatsız olurum onun için söylüyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Şeker, süreniz beş dakika.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Evet, biz Anayasa’ya göre buradayız ve yetkimizi, gücümüzü Anayasa’dan alıyoruz. Yemin ettik ve Anayasa’ya uyma konusunda hepimiz burada yeminliyiz ama “Anayasa’yı tanımıyoruz, saygı da duymuyoruz.” tavrı içerisinde özellikle iktidar partisi ve ittifakta bulunduğu parti. Bu, bir kere anarşik bir ortamdır. Yani kimsenin Anayasa’ya uymayı kabul etmemesi kabul edilebilecek bir durum değil. Mutlaka herkesi Anayasa’nın -bu maddelerin iptaliyle ilgili- 10, 13 ve 48’inci maddelerine uymaya davet ediyorum. Hukuku, Anayasa’yı dolanmaya kimsenin hakkı yok.

Siz bu düzenlemedeki aynı maddeyi ekim ayında Plan Bütçeye getirmiştiniz, o getirdiğiniz düzenlemedeki tarihleri bile düzeltmeden kopyala yapıştırırla buraya getirdiniz ve o kopyalayıp yapıştırdığınız maddeleri burada bir önergeyle düzeltiyorsunuz; bu, büyük bir özensizlik, büyük bir saygısızlık. Aynı zamanda tali komisyonlara iki gün süreyi bile çok görüp, iki gün içerisinde Komisyon Başkanının “Benim toplayacak zamanım yok.” dediği bir yazısıyla o komisyonları yok sayarak, bu görüşmeleri yaptığımız için; Plan ve Bütçe Komisyonunu, Çevre, Sağlık Komisyonlarını yok saydığınız için Meclise karşı da büyük bir saygısızlık. Siz bu düzenlemelerle 2070 yılına kadar süre veriyorsunuz ama bize burada beş dakikayı çok görüyorsunuz, komisyonlara iki gün çok görüyorsunuz. Bizim gelecek kuşakların bütçelerini bugünden harcamaya hakkımız yok. Bu, kuşaklar arası yetki gasbı, kuşaklar arası bütçe transferi demek oluyor; o çocukların geleceğini bugünden harcamış oluyorsunuz; bu kabul edilemez.

Burada bir modernizasyon sosu koymuşsunuz, bu sos koktu. Tank ve palet fabrikasında siz bu sosu kullandınız, dediniz ki: “Tank Palet Fabrikasını modernize edeceğiz. Katarlılarla ortak iş yapıyoruz.” O Tank Palet Fabrikası motorsuz tank maketi üreten bir fabrika hâline geldi. Katar, teknolojisi olmadığı için transfer edemedi, orası modernize olmadı. Bir limanda neyi modernize edeceksiniz? Daha büyük bir vinç mi alacaksınız? Dibini mi kazıyacaksınız, derinleştireceksiniz? Yani bir de modernizasyon sosunu burada kullanıyorsunuz.

On beş gün süre vermişsiniz şirketlere. Siz on beş günde hangi arabayı alacağınızı karar verebiliyor musunuz? Bir limanın ihalesinden bahsediyorsunuz. On beş gün içerisinde insanlar o limanı almaya karar verecek, fizibilitesini, onun durumunu değerlendirecek ve ihaleye girecek. Böyle bir şey mümkün değil, zaten sizin amacınız da bu değil. Burada eğer rekabet koşulları oluşmuyorsa, burada eğer kamunun çıkarları korunmuyorsa burada birilerinin çıkarları korunuyor demektir. Daha önce Plan ve Bütçe Komisyonunda bir görüşme geçmişti, Plan ve Bütçe Komisyonunda o teklifi geri çektiğinizde Sayın Abdüllatif Şener aynen şöyle demişti: “Bu liman sözleşmeleriyle ilgili maddeyi çekeceksiniz ama sonradan tekrar getirmesiniz umarım.” Başkan Cevdet Yılmaz da “Teşekkür ediyorum Sayın Şener.” diyor, Abdüllatif Şener devam ediyor. Yani o zaman şüphelenirim, bilmem “Bazı pazarlıklar mı var firmalarla da o pazarlıklardaki özel avantajları elde edemedikleri için mi sonradan getiriyorlar?” diye düşünüyorum ve bugün buraya getiriyorsunuz. Ve alelacele getiriyorsunuz. İnsanlar EYT’ye çözüm bekliyor. EYT sorunlarının çözülmesi için ihtiyaç istiyor, diyor ki: “Bu ihtiyacımızı karşılayın.”

Siz diyorsunuz ki: “Aralığın sonuna kadar EYT’lilere zamanımız yok.” Plan ve Bütçe Komisyonu çalışmıyor, iki gün süre verdiğiniz için. Bir yandan 84 milyonun bütçesi Genel Kurulda görüşülürken siz burada birilerinin -pazarlıklar bitti demekki ki- acil olan bu ihtiyacı karşılamaya yöneliyorsunuz. Bizim yoksulluğu, yolsuzluğu çözecek düzenlemelere ihtiyacımız var; EYT’lilerin sorunlarını çözecek düzenlemelere, kanun tekliflerine ihtiyacımız var; bizim zeytinlikleri yok edecek, limanları Katarlılara peşkeş çekecek düzenlemelere ihtiyacımız yok. Bu teklifle getirdiğiniz düzenlemelerde Anayasa Mahkemesinin hiçbir gerekçesini ciddiye almamışsınız, dikkate almamışsınız, onlarla hiç düzeltme yapma ihtiyacı bile duymamışsınız. Bu Anayasa’ya karşı büyük bir saygısızlık, Anayasa Mahkemesine karşı büyük bir sorumsuzluk. Ben sizi sorumluluğa davet ediyorum ve bu düzenlemeyi, Anayasa’ya aykırı olan bu düzenlemeyi tekrar burada konuşarak, görüşmelere devam ederek suç işlememeye davet ediyorum. Sizin daha önce bir AKP milletvekilinin “Bizim günah işleme, suç işleme özgürlüğümüz var.” demişti, bizim öyle bir özgürlüğümüz yok; bizim 84 milyonun haklarını korumayla ilgili bir sorumluluğumuz var, ahlaki bir yükümlülüğümüz var; biz o sorumluluğumuzu yerine getirmek zorundayız. Biz Katar’a karşı yemin etmedik, biz bu millete karşı yemin ettik.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, teşekkür ederim özellikle zamana uyduğunuz için.

Şimdi son sözü Süleyman Bey’e veriyorum.

Buyurun, Süleyman Bey.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, iktidarın giderayak yapmaya çalıştığı kendinden sonraki dönemi de bağlayan limanların Anayasa’ya aykırı biçimde özelleştirme sürelerinin uzatılması, iktidarın içine düştüğü siyasi bir açmazdan kaynaklanmaktadır. Bir yanda acilen kaynak bulma ihtiyacı, diğer yanda verilen sözler ve sonuna gelinen bir iktidar dönemi ancak halkımızın kaynaklarının, zenginliklerin bu şekilde günübirlik siyasi hesaplarla yıllarca talan edilecek olmasına göz yummayacağız.

Değerli arkadaşlar, 2021 yılı itibarıyla Türkiye’de değişik formda ve özellikte iskele, şamandıra, dolfen, platform ve benzeri dâhil 197 adet kıyı tesisi bulunmaktadır. Söz konusu kıyı tesislerinin 89 adedi Marmara Bölgesi’nde, 45 adedi Akdeniz Bölgesi’nde, 35 adedi Karadeniz Bölgesi’nde ve 28 adedi ise Ege Bölgesi’ndedir. Üç tarafımızdaki denizlerimiz âdeta liman ve iskele ağıyla çevrilidir, bu kapasite de ülkemizin ayrıca bir değeridir.

Limanlarımızı daha verimli kullanmak yerine, satışını, elden çıkarılmasını tartışmak büyük bir siyasi gaflettir. Daha önce ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlama iddiasıyla limanların özelleştirilmesi yapılmıştır. Bu iddia temelsizdir, limanlarımız işlevsiz değildir ancak yanlış uygulamalarla limanlar kâr etmeyen kuruluşlar hâline getirilmiş ve âdeta özel sektöre peşkeş çekilmiştir. Konu özelleştirme olunca gerçeklerle uzaktan yakından alakası olmayan hep aynı hikâye.

Kamu limanları zarar eden limanlar değildir arkadaşlar, zarar ettirilen limanlardır. Kamu limanlarına yeterli yatırımın yapılmaması ve gerekli önemin verilmemesi sonucu bu limanlar zarar ettirilmiştir. Zira, 2004-2012 döneminde Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarına bağlı limanların gelirlerinin giderlerini büyük oranda karşıladığı da görülmektedir.

Limanlarımızın dünya ticaretinde, ürün ve ham madde dolaşımında stratejik bir öneme sahip olduğunu söyledik. Liman sektörü devlerinin ellerini ovuşturarak ülkemize yönelmesi gerçeği gün gibi ortadayken kamu limanlarının veriminin düşüklüğü iddiası düşündürücüdür. Örneğin, Haydarpaşa Limanı bugün konumu itibarıyla dünya limanları arasında nadide bir yerde dururken sürekli personel azaltılmakta ve iş olmadığı gerekçesi sunulmaktadır. Yine, Alsancak Limanı gibi liman ve iskelelerimiz

de işletilme konusunda sorunlar yaşanmaktadır. Oysa bu limanları kapasitesine göre kullanmak mümkündür. Yapılması gereken özelleştirme değil, doğru ve çağımızın kurallarına uygun limanların desteklenmesi ve gerekli yatırımların yapılmasıdır.

Değerli milletvekilleri, özelleştirilen tüm limanlar bugün yaklaşık günlük 1 milyon TL ciro yapmaktadır. Bu kadar kârlı bir sektörde limanların satışı neredeyse yıllık cirolarına yapılıyor ve bu sürdürülmek isteniyor. Görülüyor ki kamu yararı gözetilmeyip devletin zarara uğratıldığı bu durum sürdürülmek isteniyor. Sorumuz şu: Kim için? Halkımız için olmadığı kesin. Âdetâ bir kapitülasyon imtiyazına dönüşecek şekilde özelleştirme sürelerinin kırk dokuz yıllığına çıkarılmasının altında yatan sebep nedir?

Değerli milletvekilleri, kamu limanlarına personel alımı yapılmalı ve işletme yönetimleri güçlendirilmelidir. Kamu kurumlarına da gerekli altyapı yatırımları yapılmalı ve kamu limanlarımızın tanıtımı yapılmalıdır. Kamu limanlarının saha ve ekipmanları yenilenmeli ve teknolojisi günün ihtiyaçlarına uygun hâle getirilmelidir. Özelleştirilen limanlara yönelik bir yasal düzenlemeye ihtiyaç vardır ancak bu düzenleme Anayasa'ya aykırı bir şekilde devleti zarara uğratarak özelleştirmelere ısrar etmek değildir. Şayet bir düzenleme yapılacaksa özel sektördeki limanlarda sendikal örgütlenme özgürlüğünün fiilen engellenmemesi yönünde yapılmalıdır. Özel sektör limanlarda birçok işletme sahibi, çalışanların sendikaya üye olması haklarına engel olmakta ve üye olan arkadaşları hukuksuz bir şekilde işten çıkarmaktadır. Gelin, devleti zarara uğratacak yasalara aykırı düzenlemeler yerine, iş cinayetlerinin yaşanmadığı, sendikal hakların özgürce kullanılabilirdiği, kayıt dışı çalışmanın önüne geçildiği ve insan onuruna yaraşır ücretlerin olduğu bir çalışma hayatının düzenlenmesi için çalışmalar ve düzenlemeler getirelim; EYT'yi getirelim, yüzde 70 sınırına takılan taşeron kalan işçilerin sorunlarını getirelim; "Sadece EYT'teye değil, depreme de takıldık." diyen insanların sorunlarını gündeme getirelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederiz Süleyman Bey.

Grup Başkan Vekilimiz Sayın Elitaş konuyla ilgili bir söz istedi.

Buyurun Sayın Elitaş.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – İyi haber bekliyoruz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Maddeyi geri çekecek herhâlde.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – İyi haber bekliyoruz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Değerli arkadaşlar, hepinize teşekkür ediyorum.

Bu kanun teklifini daha önce Sanayi Komisyonundan geçirmiş, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşmüş ve yürürlüğe -ki 2022 Ocak ayında diye ifade ediyor arkadaşlarımız- sokmuştuk. Cumhuriyet Halk Partisi de Anayasa Mahkemesine müracaat etmiş, Anayasa Mahkemesi de sanıyorum temmuz ayında kararını vermiş, eylül veya ağustos ayında da gerekçeli kararını yayınlamış.

Şimdi, dikkatle dinliyorum ve üzülmek de dinliyorum. Yani Parlamentodan milletvekili arkadaşlarımızın 81'inci maddedeki yemin ile 153'üncü maddedeki Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcı olduğu ifadesini... Bizim burada tekrar görüşerek veya başka bir metin olarak getirerek anayasal suç işlediğimizi ifade etmelerini hakikaten -dün de söyledim- üzülmek söylüyorum. Yani Parlatmentonun Anayasa Mahkemesinin aldığı bir kararı, iptal ettiği bir metni bir daha değiştirme, yeniden gözden geçirme hakkı yoksa burada Anayasa Mahkemesinin bir tahakkümü söz konusudur.

Hele bunu milletvekillerinin “anayasal suç” diye ifade etmelerini yani düşünemiyorum, ifade edemiyorum. Bizi vatana ihanetle veya anayasal düzeni milletin verdiği yetkiyle Parlamento vasıtasıyla değiştirme şeklinde bir iddiaya doğru gider.

Bakıyorum, rahmetli Menderes’in yargıldığını, rahmetli Menderes’in idam edildiğini; geçmiş zamanlardaki yapılan yasal çerçeve içerisinde o düzenlemeleri icra ve tatbik ettiğinden dolayı idam edildiğini görünce, Parlamentoda bulunan milletvekillerinin bir tehditle karşı karşıya olduğunu düşünüyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Limandan nereye geldiniz efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ve bunu benim gibi bir iktisatçı söyleyebilir veya bir tarımcı söyleyebilir, doktor da söyleyebilir ama hukukçu arkadaşlarımız...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Anayasa Mahkemesi zaten 60’tan sonra kuruldu.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, geçmiş kanunlarla ilgili icra ettiler, gördüler.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Anayasa Mahkemesi...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, müsaade edin, müsaade edin lütfen.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır, bakın, arkadaşlar, o mahkemelerde nasıl yargıldığı biliniyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Keşke olsaymış o zaman da Anayasa Mahkemesi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ben dün de söyledim: Ben Kurumlar Vergisi Kanunu’nun, 1957 yılında çıkmış Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 2’nci maddesini değiştiren önergeyi verdiğimden dolayı, Plan ve Bütçe Komisyonunda o maddeye önerge verdiğimden dolayı Anayasa Mahkemesinde yargılanmış bir milletvekiliyim. Sayın Kaboğlu bunu incelesin.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Ben sizi savundum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bakın, Anayasa Mahkemesinde yargılanmış bir milletvekiliyim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sizi savundu ama Kaboğlu.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Eyvallah, teşekkür ediyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ama burada savunmuyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bakın, değerli arkadaşlar, bir milletvekilini kanun teklifi verdiği veya önerge verdiği takdirde Anayasa Mahkemesinde yargılayarak tehdit ederseniz Parlamentonun özgür iradesini tahdit koyarsınız.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Anayasa’ya karşı suç işliyorsunuz diyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, lütfen, müdahale etmiyoruz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şimdi, biz yemin ettik, ne yaptık? Anayasa’ya uyacağımıza yemin ettik. Anayasa’nın 153’üncü maddesi de diyor ki “Anayasa Mahkemesinin kararları bağlayıcıdır.” Tamam, şimdi, icra organı veya Parlamento... Parlamento’ya bir şey diyemezsiniz, biz kanunu çıkardık, kimi bağlar? Anayasa Mahkemesinin kararları icra organını bağlar. İcra organı bu işi bizim çıkardığımız kanuna göre yürürlüğe sokmuş mu? Sokmamış.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Biz, Anayasa’ya aykırı kanun çıkaramayız Sayın Elitaş.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Anayasa’ya aykırı davranmayalım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, sizler konuşurken müdahale yoktu, lütfen dinleyelim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, Sayın Sındır, bakın, Anayasa’ya aykırı kanun çıkarma konusunda burada Anayasa profesörleri de bizler de dünyanın en iyi hocaları da bu konuda karar vermeye yetkili değildir. O zaman Anayasa Mahkemesine ihtiyaç yok. Profesörlere sorarız, bilim heyetine deriz ki: “Ya, buna bir görüş verin, Anayasa’ya uygun mu değil mi?” Anayasa Mahkemesinin görevinin...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Anayasa Mahkemesi karar verdi.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Oy birliğiyle hem de.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Anayasa Mahkemesi bunu iptal etmiş. Anayasa Mahkemesi iptal ettiyse bu konu...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Düzelttik mi onu hakikaten?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Anayasa’ya göre iptal ettik.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, lütfen arkadaşlar.

“İhanet” dediniz ağzımızı açmadık, “hakaret” ettiniz ağzımızı açmadık. Lütfen, ben size “Hadsizsiniz.” demiyorum. Ne olur, dinleyin, biz de meramımızı anlatalım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, lütfen ama... Bakın, Parlamento...

Sayın Başkanım...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şurada AK Parti Grubunu ve Cumhuriyet İttifakı’nı, 336 milletvekilini töhmet altında bırakan iddialarda bulunuyorsunuz. Yapmayın, biz milletvekiliyiz, hepimiz bu konuda doğru bildiğimiz şeyleri ifade etmeye çalışıyoruz. Yanlış veya doğru ama “Şuna mı peşkeş çektiniz, bunu mu böyle yaptınız?” ifadelerini ben doğru bulmuyorum, şık bulmuyorum. Hiç kimse kimseye satılacak durumda değildir. Hiç kimsenin bedelini alacak şekilde daha para basılmamıştır. Üzülüyorum, hakikaten üzülüyorum, yirmi yıldır milletvekiliyim, beni yakından tanıyan arkadaşlarımız var. Ne olur, üzülürsünüz bizi.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Esasa gelin Sayın Elitaş.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Hakaret bu, esas mı? Esas bu mu?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ya, arkadaşlar, lütfen müdahale etmeyin. Böyle bir hakkınız yok.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, siz konuyla alakasız şeyler söylüyorsunuz, Başkan onu söylüyor.

Bir de şu iddia var: “Ya, hayret ediyorum, on beş gün içinde ne ihale ediyorsunuz?” Ya, Sayın Şeker, bu İhale Kanunu değil, zaten itiraz ettiğiniz de o. “Niye ihalesiz veriyorsunuz?” diyorsunuz, sonra “ihale” diyorsunuz. Bakın, burada bir sınırlama var, diyor ki şirketlere, şu anda mevcut şirketlere, yürüten şirketlere: “On beş gün içerisinde benim çağrıyla beraber mali tablolarını bana getir, getiremezsen hakkın düşmüştür.” Daha bundan güzel ne olabilir? Adama davette bulunuyor, “Onaylanmış mali tablolarını bana getir, o tabloları çeviri süresinde ben bunun değerlendirmesini yapacağım. On beş gün içerisinde getiremediğin takdirde hak düşürücü bir sebeptir.” diyor. Buna “altı ay” desek daha uzun olmaz mı? Arkasından diyoruz ki: “Böyle böyle, mali tablosuna göre getirdim.” 2 türlü hesap getiriyorum, 2 türlü hesap çerçevesinde en yüksek olan hangisiyse o en yüksek olan hesap çerçevesinden bunu sana teklif ediyorum; razı mısın, değil misin? Razıysa sözleşmeyi imzalıyorum, razı değilse zaten hakkı yine olmuyor. Yani burada ifade edilen...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hazır zaten o firmalar. O firmalar zaten hazır şu anda, rekabet oluşmuyor.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – O zaman niye on beş güne itiraz ediyorsun?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, o firmalarla görüştün mü? Nereden biliyorsun?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, on beş güne niye itiraz ediyorsunuz? Bak, o kadar şey konuşuyorsunuz ki... Ya, siz hipnoz doktoru falan mısınız, geleceği bilen bir doktor musunuz?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ya, ben genel cerrahi uzmanıyım, net konuşurum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ha, genel cerrahide böyle olmaz yani içeriyi açmadan, ne olacağını bilmeden yapamazsınız. Doktorlar yani...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Biz neşteri vururuz, görürüz, öyle karar veririz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yapmayın gözünüzü seveyim, kesin teşhis koymadan böyle iddialarda bulunmak bir doktora yakışmaz.

Şimdi, bakın, değerli arkadaşlar, yeni bir şey daha getiriyoruz bununla. Anayasa Mahkemesinin iptalinden farklı olarak ilk şey de, ben iddia ediyorum, o kamu faydası yönünden doğru bir düzenlemeydi. Anayasa Mahkemesi de diyor ki: “Doğru, belki yüksek bir fiyat olurdu ama usulen bu konuda bizim itirazlarımız var.” Biz Anayasa Mahkemesiyle görüştük, dedik: “Gerekçelerinizde şöyle şöyle meseleler var.” Anayasa Mahkemesinin görüş beyan etmesi mümkün değil çünkü ne Mahkeme Başkanı ne raportör o konuda böyle... “Anayasa’ya aykırıdır.” diyebilme ihsasıy olur çünkü üyelerin buna toplanıp karar vermeleri gerekir. Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçelerini değerlendirerek daha uygun bir kanun teklifi hazırladık. Burada şunu diyoruz ondan farklı olarak, diyoruz ki: “Bu iki usulden biri seçilecek, onu kabul ederlerse olacak.” Ve firmalar bundan sonraki süreçte ilave oldukları bir kısmı otuz yıl, otuz altı yıla kadar giden süre, tamamı kırk dokuz yıla çıkıyor; bir kısmının ki on üç yıl ilave ediliyor, en fazla da ilave edilen on dokuz yıllık bir süre var. Şimdi, buradan ihale sürecinden eğer siz beş yıl sonra, on yıl sonra -ne zaman yeni süreç başlıyorsa- o dönemdeki her yıllık brüt hasılatınızın yani net kârınızın değil brüt hasılatınızın yüzde 5’ini Özelleştirme İdaresine gelir olarak yatırmanız gerekir diyoruz. Bu özellik şu andaki mevcut durumda yok. Şu anda biz -diyelim ki 2030 yılında- yapılan şeyde kendilerine “Süre uzatımı başladığı andan itibaren elde ettiğiniz yıllık hasılatın yüzde 5’ini gelir payı olarak vereceksiniz.” diyoruz. Yeni bir önerge veriyor arkadaşlarımız, bu önergede de şu var: Bu yaptığı on beş gün içerisinde kabul edilirse, anlaşılarsa verdiği para örneğin 100 lira olsun, 100 lira paranın yüzde 10’unu, 10 liralık kısmını beş yıl içerisinde yatırım yapmak zorundasınız diyoruz. Zaten bu özelleştirmenin içerisinde fiyatlarda yatırım şartı da var “Şu kadar yatırım yapmanız gerekir.” diye şartlar da var. Süre bitiminde, süre başlangıç tarihinden değil; sözleşme imzalandığı tarihten itibaren beş yıl içerisinde uzatmak için verdiği paranın yüzde 10’u kadar yatırım yapmayı taahhüt edecek ve beş yıl içerisinde bu yatırımı yerine getirecek, eğer o yatırımı yerine getiremezse uzatma da iptal olacak. Böyle de bir önerge getiriyoruz, böyle de bir hüküm ifade ediyoruz.

Zeytinlikle ilgili konuyu dün arkadaşlarımızla konuştuk, ifade ettik; Sayın Özgür Özel ile Sayın Tahsin Tarhan’la konuştuk, ifade ettik, söyledik ama hâlâ sanki Türkiye’nin zeytinliklerini yok ediyormuşuz gibi, zeytinyağına düşmanmışız gibi, bizim Ali Kenanoğlu’nun çok sevdiği zeytini

istemiyormuşuz gibi iddialarla ortaya...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Zeytinyağı gibi yukarı çıkıyorsun ya, zeytinyağından konuşmadık biz bugün.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bazı arkadaşlarımız konuştu, arkadaki arkadaşınız konuştu.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Kimse söylemedi bugün zeytinyağını.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaki arkadaşınız konuştu.

Bakın, değerli arkadaşlar, o madde, sadece 3 tane termik santralle ilgili maddeydi, toplam 17.200 tane zeytin ağacının yer değiştirmesiyle ilgiliydi.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Emsal olur Sayın Başkan, emsal olur; emsal olur, yol olur.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yol olur, yol.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır, bakın, onu da söyledik “Emsal olmamasıyla ilgili neyiniz varsa getirin, beraber koyalım.” dedik “Maddeyi birlikte düzenleyelim.” dedik. Şunu da söyledim: O tesis şu anda Türkiye’nin aktif enerji üretiminin yüzde 4,5’ini yapıyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yüzde 2,2’sini...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Şeker, genel cerrahiye benzemez elektrik işi.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yüzde 2,2 efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bakın, Sayın Şeker, kurulu gücün yüzde 2,2’si; toplam üretim kapasitesinin değil. Mesela, bizim 10 gigavatlık güneş enerjisi kurulu gücümüz var. Doğru mu?

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Toplam 1.680 megavat Sayın Başkan, 3 santralde toplam 1.680 megavat, yüzde 4’ü değil.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 10 gigavatın üretim kapasitesi ne kadardır? 10 gigavatın üretim kapasitesi 2 gigavattır Sayın Şeker.

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – “Linyite dayalı santrallerin yüzde 4’ü” dersiniz tamam.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Evet, aynen.

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Linyite dayalı santrallerin yüzde 4,5’u.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, hatibi dinleyelim lütfen.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şimdi, linyite dayalı santrallerimiz yüzde 95 olduğu için...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ama bizim güneş enerjimiz var, hidroelektrik santrallerimiz var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Şeker, ikili konuşmuyoruz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Neyse sonra tartışalım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Şeker, ben cerrahi konusunda konuşamam ama elektrikte uzmanım. Cerrahi konusunda konuşamam, ben elektrikçi ve uzmanım. Onun için, arkadaşlarınız biliyorlar, inanıyorlar. Yüzde 4,5 olduğu konusunda arkadaşlar... 4,3 olabilir; 4,6 olabilir; onu ifade etmeye çalışıyorum.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bence 2’nci maddeyi tartışalım Başkanım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Değerli arkadaşlar, 2’nci maddeyi söyledim ama biraz önce bizi zeytinliklere düşman gibi göstermek, Türkiye genelinde...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Siz buyurun gelin, Aydın’ı beraber gezelim. Gençlere bakalım, gençlerle beraber dolaşalım, birinci sınıf tarım arazilerine ne olduğunu görelim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Bülbül, lütfen müdahale etmeyelim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlar, lütfen niyet okuyarak bu işleri yapmayın. 17.200 ağaç yerine 51 bin tane daha zeytin ağacı dikme şartı getiriliyor ama bunu getirdiniz... Biz Sayın Cumhurbaşkanımızla, Genel Başkanımızla konuştuk, arkadaşlarımıza ifade ettim; Sayın Cumhurbaşkanımız dedi ki: “Eğer bu konuda mutabık kalırsanız bu kanunu devam ettirin, mutabık kalmazsanız geri çekin. Hep beraber sorumlusu oluruz.” Dün arkadaşlarımıza ifade ettik, onlar dediler ki: “Mutabakat sağlamıyoruz.” Onun için “Bunu çekiyoruz.” dedik, kendilerine de teşekkür ediyoruz.

KANİ BEKO (İzmir) – İyi oldu bu.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yani biz Genel Başkanımızla, Cumhurbaşkanımızla, icra organıyla da bu konuyu değerlendirdik, dün de arkadaşlarımızla konuştuk.

Değerli arkadaşlar, limanlar konusunda -yani üzülüyorum hakikaten ya- “anayasal suç” diye ifade etmek, ihanet sözcüklerini kullanmak yani “Şu, şu kadar mı yaşayacak; bu, bu kadar mı olacak...” Ya, zaten bir kısım limanın şu anda on dokuz yıl daha süresi var. Orada kimin öleceğini, kimin kalacağını “Şu görecektir mi, bu görecektir mi?” diye olayı ajite ederek, biraz daha farklı noktalara götürerek anlatmak, duygusal ortamlara taşımak... Bizim gerçekçi olmamız lazım, bazı meseleleri o şekilde değerlendirmemiz lazım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Gerçekçi olalım da Sayın Elitaş, burada bir uzlaşma var mı Allah aşkına?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katkı sağlayan değerli milletvekili arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bunu da Sayın Cumhurbaşkanıyla görüşün, belki “Çekin.” derler.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İnşallah milletvekili arkadaşlarımız da bizim samimiyetle bu iş üzerinde durduğumuzu; hiçbir şeyin hiç kimseye satılmayacağını... Bu milletvekilleri içerisinde olduğunu ifade etmek istiyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Elitaş, teşekkür ediyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, bir cevap verebilir miyim?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Semra Kaplan Kıvırcık.

Buyurun.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Kıymetli Tahsin Tarhan Vekilimizin “Önce hanımefendiler.” diye her zaman nezaket göstermesi usulüne nezaketle tekrar teşekkür ederek müsaadenizle sadece iki cümle katkıda bulunmak istiyorum.

Aslında benim hitabım Komisyona ve hazıruna değil, usule ilişkin bir şeyle ilgili olarak ben, Sayın Başkanımızdan bir ricada bulunacağım. Biz, Sanayi Komisyonu olarak her birimiz, burada, sanayinin, ticaretin, lojistik gerekliliklerin, enerjinin, dört yıldır, bütün alanlarında doyurucu, katkı veren, eksikleri tamamlayan ve neticede iyi bir şeyler üretmek için fikir birliğine vardırın bir çalışma usulüdeyiz. Burası konuşma yeri, haklısınız ancak konuşulan şeyin harcanan zamana, marjinal maliyete değmesi gerekiyor.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Anayasa Mahkemesi kararı var. Sayın Vekilim, Anayasa Mahkemesi kararı var. Niye konuşmayalım?

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Şimdi, biz, nezaketle misafir milletvekilimizi...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Bülbül, müdahale etmeyin lütfen.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Sayın Bülbül, tam da müdahale modelinize ilişkin bir şey söyleme çalışıyordum.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Konuşmayalım mı? Parlamento konuşulan yerdir, meşveret yeridir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Bülbül, ikili konuşmuyoruz.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Bitirmeme müsaade ederseniz nezaketinize çok teşekkür edeceğim.

Biz, en başından beri Sayın Ali Şeker Milletvekilimizin burada hitaplarını saygıyla, içerisinde faydalanacağımız bir cümle, bir kelime var mıdır diye hep birlikte dinliyoruz ki Sayın Ali Şeker Vekilimizin bir cümlesi de beni...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Dinliyorsunuz ama hiç almıyorsunuz Semra Hanım. Dinliyorsunuz ama hiç almıyorsunuz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bravo, iyi ki konuştun yani!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, lütfen... Hoş geldiniz bu arada.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Sayın Ali Şeker Vekilimizin bir cümlesinin altını çizmek istiyorum: “Limanların sanki yenilenmeye, modernizasyona ihtiyacı mı vardır?” dedi. Bugün, dünyanın en büyük lojistik merkezi olan Hamburg Limanı, tabandaki yivin 16 metre yükselmiş olmasından dolayı 12 metre kazıma ve yavaşma rıhtımlarının uzatılması nedeniyle şu anda Almanya'nın en büyük gündemi.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Şirket kâr ediyorsa zaten yapıyor onu.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Evet, limanların modernizasyona ve yenilemeye ihtiyacı vardır ama siz burada gelip hakaretle Komisyonun bu kadar vaktini alırken...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hakaret değil bu, gerçek var.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Hakaret değil ya! Hakaret eden yok.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Bu gerçekliğinin dahi farkında değilsiniz ama biz saygıyla sizi dinliyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Usul hakkında bir şey söylemek istiyorum Başkanım.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Burada, gerçekten, ekonominin kitabını yazmış, bu Komisyona Başkanlık yapmış, çok saygıdeğer Başkanımız Mustafa Elitaş konuşurken dinleme nezaketinde bile bulunmuyorsunuz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Elitaş'ın avukatı mısınız siz?

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Ben, mümkün olduğu kadar nazik cümlelerle, size, hakaretlerinizi durdurmanız konusunda bir usul ricasında bulunurken beni dahi dinlemiyorsunuz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Hakaret yok!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Bülbül, ikili konuşmuyoruz.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Sanayiyle ilgili konuşalım. Burada hiçbirimiz satılık değiliz. Bize hakaret edemezsiniz. Şu koridora çıktığımızda yüz yüze, karşı karşıya geldiğimizde Ali Şeker olarak Semra Kaplan Kıvırcık'ın yüzüne hakaret edemeyeceğiniz şeyleri mikrofonun arkasına saklanıp söylemeyin. Çünkü biz burada...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Mikrofonun arkasından değil, sizin yüzünüze söylüyorum.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Çünkü biz burada Komisyon olarak...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, bir Hanımefendi var karşında. Ali Bey, daha sakin.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İtham etmesin, hakaret etmesin.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – ...sanayi, ticaret ve enerji üzerine üretimde bulunmaya çalışıyoruz.

Hiçbir hakarete bulanmadan, sizi nezakete davet ederek cümlelerimi sonlandırıyorum.

Çok teşekkür ederim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Söz istiyorum efendim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sataşma var.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sataşma var, söz istiyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, Ali Şeker'in şahsına sataşma var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Grup sözcünüze söz veriyorum.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Sataşmadım, yalnızca nezakete davet ediyorum dedim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ben nezaketsiz davranmadım, nezakete davet edemezsiniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şahsına sataşma var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Tahsin Tarhan...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ali Şeker'e "nezaketsiz" demek kadar daha ağır bir şey olamaz.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – "nezaketsiz" demedim, nezakete davet ediyorum dedim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Tarhan, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ben, öncelikle...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Olmaz, nezakete niye davet ediyorsunuz?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ali Şeker Parlatmentonun en naif üyesi.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Olay çıkarmak için her şeyi kullanıyorsunuz ya!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Tarhan'a söz verdim arkadaşlar. Arkadaşlar... (AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar) Arkadaşlar, Sayın Tarhan'a söz verdim. Lütfen...

Buyurun Sayın Tarhan.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Öncelikli olarak şunu söyleyeyim: Semra kardeşimiz şunu bilsin: Hiçbir bir milletvekili arkadaşımız size hakaret etmez. Belki tartışmalar anında öyle konuşmalar oluyor, öyle değerlendirmememiz gerekiyor.

Ben öncelikle olarak Sayın Elitaş'a iki gündür Komisyonumuza verdiği destekten dolayı teşekkür ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Niye destek veriyor? Bir amacı vardır onun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bu, zeytinliklerle ilgili 1'inci maddede katkılarından dolayı çok teşekkür ediyorum ama bir katkı sundu bize 1'inci maddede, sonra gelip onun üzerinden zeytinyağı gibi her şeyin üzerine çıktı yani.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Tutanaklara bakın o zaman öyleyse.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, siz, iki gündür, özellikle Anayasa'ya aykırılık konusunda bizim eleştirilerimizin yanlış olduğunu söylüyorsunuz. Şunu söyleyeyim size sadece: Biz bugün burada bugünü konuşmuyoruz; 2030'ları, 2040'ları, 2050'leri konuşuyoruz. Yani arkadaşlarımız

size gelecekle ilgili bir şeylerden bahsediyor, şu sözünüzü doğru bulmuyorum. Ali Şeker’le ilgili “Siz doktorsunuz, geleceği nasıl biliyorsunuz?” Ben de o zaman size şunu sorarım: Siz de ekonomist misiniz, geleceği nasıl değerlendiriyorsunuz da 2060’lı yıllara...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Biz tahmin yürütüyoruz diyoruz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – ...bugün burada bir kanun maddesiyle ihale yapıyorsunuz? Diyorsunuz ki “Yatırım yapacak.” ihaledir bunun adı.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Neresi ihale ya?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir kişiye yetki vermek, özgürce bunları ihaleyle vermek anlamına geliyor. Diyorsunuz ki: “Yatırım yapacaklar.” Ben size şunu söyleyeyim, 21 tane dağıtım firması var Türkiye’de elektrikle ilgili. Bu elektrikle ilgili firmaların yatırımlarının... Yüzde 10, sözleşmede bilmem yüzde kaç yatırım yapması gerekiyor. Bir araştırın bakalım, ne kadar yatırım yapmışlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sözleşmeleri iptal olacak yatırım yapmazlarsa.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – O zaman anayasal suç işler idare mahkemesi takip etmezse.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Biz bunu o zaman şöyle söyleyelim. Milletvekilleri olarak o zaman şuna cevap ver: Milletvekilleri olarak biz sürekli ne kadar yatırım yaptı, nerelere yaptı, soru soruyoruz, neden cevap vermiyorlar? Ya, onun için yani bu yetkiyi verdiniz diye yatırım yapacak, bunu denetleyecek bir yapı ortada yok diye düşünüyorum.

Şimdi, Anayasa Mahkemesi şunu söylüyor: “Rekabeti engelleme, özelleştirme sürecine taraf olabilecek şirket ve kişileri sürecin dışına çıkarma..” bunu söylüyor, 38’inci maddesinde açıklanan nedenlerinde. Diyor ki: “Anayasa’nın 10, 13 ve 48’inci maddelerine aykırıdır, iptali gerekir.” Şimdi biz de diyoruz ki iptal etmişse bu maddeyi biz neden bugün görüşüyoruz, bu kadar. Yani Anayasa Mahkemesi kararına uyuyalım. Yani bizim itirazımız...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Anayasa Mahkemesi bununla ilgili bir daha kanun yapılamaz, çalışma yapılamaz diyor mu?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Aynen.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Aynen onu diyor, aynen öyle onu diyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Evet, aynen bunu diyor aynı konuda, tam da bunu diyor.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Biz iki gündür bunu anlatıyoruz, diyoruz ki...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Tarhan, devam edelim.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Büyük Millet Meclisinde ettiğiniz yemine saygılı olun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Anayasa 138/4 diyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Zorlama bir yorum olmuyor mu sizce yani Anayasa bunu öngörmemiş mi? Herkes Anayasa’ya uymak zorunda.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ya, siz Anayasa’ya uyacağımıza dair yemin etmediniz mi?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Biz Anayasa’ya aykırı bir şey yapmıyoruz ki.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ettiniz, biz de bunu hatırlattık.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim.

Sayın Altıntaş, buyurun.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sataşmayla ilgili söz talebim vardı efendim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sataşmayla ilgili söz talebim var efendim.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Rica ediyorum...

Sayın Başkanım, Mustafa Elitaş demin dedi ki: “Ben elektrik işini iyi biliyorum.” Ben de elektrik profesörüyüm, dolayısıyla bir söz söylemek istiyorum.

Şimdi, TEİAŞ’ın “web” sayfasına göre...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yani uzmanlar konuşsun ağabey.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – ...2021 yılı elektrik kurulu gücü yüzde 7,81; üretimimiz de yüzde 4,17 dolayısıyla yüzde 2 dediniz siz üretime.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Öyle demedim.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Güneşin payını yüzde 2 dediniz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Öyle demedim.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Kurulu güç yüzde 10, payı yüzde 2 dediniz, üretim de yüzde 2 dediniz, aslında yüzde 2 değil 4. Geçen seneden bu seneye de üretim azalmamıştır ve bunu düzeltmek istedim sadece.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ne güzel bak.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederiz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Hocam o 3 tane termik santralle ilgili bilgi verirseniz...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – TEİAŞ böyle, ben onu söylüyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Kenanoğlu, buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Siz kitapta okuyorsunuz, ben yaşayarak görüyorum ne olduğunu.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Ama önce biliyorsanız yaşayarak...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, şöyle, Sayın Elitaş bu Anayasa...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Evet, sataşmayla ilgili.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Tarhan cevap verdi Sayın Şeker.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hayır, hayır, şahsıma yönelik, kabul etmiyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – ...suçu mevzusunun bir tehdit olduğunu, tam bir tehdit olduğunu söyledi yani anayasal suç işliyorsunuz demekle Anayasa’yla tehdit ediyorsunuz demek aynı şey. Niye? Sonuçta buna karar verecek olan Anayasa Mahkemesi. Dolayısıyla suç işleyip işlemediğini Anayasa Mahkemesi karar vereceğine göre sizin tehdit dediğiniz meselenin tehdit olup olmadığına da Anayasa Mahkemesi karar verecek yani onun sonucunda bir şey olup olmayacağına. Hani dolayısıyla bunu bizi böyle tehdit ediyorsunuz gibi bir yaklaşım içerisinde olmanız doğru değil. Sonuçta evet, yargılanmışsınız, yanlış bir yargılamamış ama netice itibariyle bugün burada oturuyorsunuz, bakın ne güzel. Sonuçta bu ülkede...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Adalet yerini bulmuş.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – ...evet yani adalet yerini bulmuş ama adaletin yerini bulmadığı hususlar var. Yargılanmadığı hâlde yargılama aşamalarını bile...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, ne biliyorsun da benimkine “Adalet yerini bulmuş, burada oturuyorsun.” diyorsun, öbürüne “Adalet yerini bulmamış.” diyorsun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yok yok, adalet yerini bulmadığı hâlde yani şöyle, yargılanmadığı hâlde cezaevlerinde olanlar var, daha yargılaması bitmediği hâlde. Bunlara girmeyelim yani yargısız infazlar var. Bu tehdidin ne olduğuna bir girsek burada çıkamayız şimdi, o kadar çok tehdit ediyoruz ki biz yani aklın almayacağı şekilde tehdit ediyoruz ve aleni tehdit ediyoruz, buna rağmen bir şeyler yapılmıyor. Yani aleni, açık bir şekilde tehdit edildiğimiz hâlde bir şeyler yapılmıyor. Oraya girsek buradan çıkamayız, bence oraya hiç girmeyelim yani, doğru bir şey olmaz.

Bir de yani bu 1’inci maddeyle ilgili, zeytinliklerle ilgili olarak bunun sadece 3 meseleyle ilgili, 3 santralle ilgili olduğunu söylediniz. Bu ülkede çocuk tacizleri, tecavüzleri “Bir kereden bir şey olmaz.” diyerek başladı yani bu, bir meşrulaştırma alanı oluyor yani böyle bir alana yol açıyor.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Nereden nereye geliyorsun!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nasıl bir örnek bu!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Çok alakası var arkadaşlar, bakın, her işin peşine düşmezseniz, tamam mı...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Her şeyi kullanmaya çalışıyorsunuz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Başka bir örnek ver yani.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ağabey, bak, şimdi, öyle değil, orada bir vakfı, bir kurumu, bir kuruluşu yapılan yanlış karşısında “Ya, bu, bir kere yapılmış.” diye desteklemeye kalkarsan onun üzerine...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Öyle bir mantık olabilir mi!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kim destekliyor? Kim destekliyor? Böyle bir şey olabilir mi!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ya, arkadaşlar, Bakanınızın yapmış olduğu açıklama var. Bununla ilgili değil, önceki Bakanınızın yapmış olduğu açıklama var “Bu, bir kere olmuş bir husus.” diye.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yapmayın bunu ya!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Nereye geleceksin yani?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Kenanoğlu, Komisyon konularına dönün lütfen.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Küçümseme mevzusu yani, anladın mı?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ali Bey, onu değiştir, rica ediyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Tamam, şimdi, şuraya giriyoruz...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – O örneği değiştir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Değiştir meselesi... Ben şu anda “Bunu destekliyorsunuz.” anlamında söylemedim bunu. Bunu “Şu anda destekliyorsunuz.” anlamında söylemiyorum ben yani.

METİN BULUT (Elâzığ) – Kim destekleyebilir bunu?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ama bu, meseleyi önemsizleştirme, küçümseme anlamında kullanıldı.

Şimdi, bu zeytinliklerle ilgili olarak da “Bu 3 şirket üzerinden yani 3 santral üzerinden...” demek de bu işi hafife almak, küçümsemek anlamına geliyor. Çünkü insanların şöyle bir kaygısı var: Ya, bu 3’le başlıyor, sonra önü açılmaz bir hâlde geliyor. Bu tür kaygılar var.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Son yirmi yılda zeytin ağacı sayısı artmış mı?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – O tartışmaya...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Kenanoğlu, devam edin.

Arkadaşlar, karşılıklı konuşmuyoruz.

Sayın Kenanoğlu, bitirelim lütfen.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, şu tartışmayı açarsak girelim...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yok, yok, gerek yok, gerek yok.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani kaç tane zeytin ağacı vardı, ne oldu, üretim neydi, şu muydu, bu muydu meselesine, bir bütün olarak madencilik faaliyetlerine, bir bütün olarak enerji politikalarına girmek istiyorsanız buyurun, müzakereye açalım, girelim yani şimdi ama dediğimiz bu değil.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Karşılıklı konuşmuyoruz.

Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Dolayısıyla, Anayasa'nın vermiş olduğu bir karar karşısında tekrar bu madde buraya geliyorsa sonuçta Anayasa'ya bir aykırılık söz konusudur. Bu, bir tehdit falan değildir. Bu maddenin bu anlamıyla Anayasa'ya aykırılık sebebiyle görüşülmeden geri çekilmesi gerekiyor. Söylemiş olduğumuz ve arkadaşların da genel olarak söylemiş olduğu budur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Kenanoğlu, teşekkür ederim.

Sayın Çakır, buyurun.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Nihayet konuşma hakkı çok gecikmeli de olsa geldi.

Ancak, Sayın Başkan, izninizle dünden kalan teşekkürlerim vardı, bir de üzerimde bir selam var. Dün burada konuşulurken eski Bakanımız Faruk Özlü Meclise gelmişti tevaful ve tesadüf. O bakımdan, Sayın Başkan, zatualinize ve tüm Komisyon üyelerine selamları var Faruk Özlü Bakanımızın, Başkanımızın.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Evet evet, onunla özel görüştü, özel görüştüler.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Başkanla görüştüler zaten.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yanlış bilgi... Yanlış bilgi... Yanlış bilgi...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bir de Sayın Ağbaba burada dün ismimden ve ilimden söz ederek... Ki teşekkür ediyorum yani teşekkür için...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, yanlış bilgi...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Veli Bey, o geldi, çektirdi.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Devam edin.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Yok, ilimi gündeme getirdiği için teşekkür ediyorum. Çünkü dedi ki: "Daha önce bu zeytinle alakalı konuyu Düzce Milletvekili getirmişti, şimdi de Düzce Milletvekili..." Sayın Ağbaba -tırnak içinde söylüyorum- herhâlde siyaseten bir soya çekim var, öyle geliyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu, manidar ama! Bu, manidar!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Evet, ben de onu söylüyorum, siyaseten soya çekim var, bundan da gayet memnunum.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Manidar, doğru diyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Çakır, Komisyona hitap ediyoruz.

Sayın Ağbaba, müdahale etmiyoruz.

Buyurun.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Şimdi, dünden kalma teşekkürlerim var Sayın Başkan.

Sayın Müzeyyen Şevkin, bir de Sibel Hanım vardı -ki bizim Komisyonumuzun fahri üyesi-hanımefendi nezaketleriyle birlikte şahısmıdan bahsederek konuya ilişkin fikirlerini beyan etmelerinden dolayı özellikle teşekkür ediyorum, kendilerine hem saygım hem de sevgim sonsuz.

Tabii, İlhami kardeşim herhâlde burada yok, İlhami Özcan'la yakınlığımız, arkadaşlığımız, komşuluğumuz; Kamil Bey'le hakeza öyle. O nedenle birçok yerde hiç sansür etmeden birçok konuyu paylaştığımız arkadaşlarımız, kardeşlerimiz ama hepimizin sırtında bir siyasi forma var, siyasi görüşümüz var; hiç şüphesiz, ülke yönetiminde hepimizin fikri ve hedefleri var. Dolayısıyla biz iktidarız; iktidar sorumluluğu içerisinde bu ülkede görevimiz, milletvekili sıfatıyla... Yemini de ona göre ettik, evet, yeminimize sadıkız ve bu ülkenin bir karış toprağı için can vermeyi tercih eden ve bunu özellikle önemseyen bir kitlenin mensuplarıyız. Allah'a çok şükür, bu salonun içerisinde bulunan, bu sıfatı taşıyan hiçbir kimse bu memlekete, bu vatana ihanet edemez, etmemeli; bunun altını çizerek söylüyorum. Ancak buradan bir siyasi propaganda, bir seçim propagandası yapıyormuşçasına... Hani, bu kanun teklifine tırnak içerisinde “torba kanun” diyorsunuz ancak...

VELİ AĞBABA (Malatya) – “Torba” değil, “çorba” diyoruz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çuval.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – ...söylerken torbayı da çorbayı da karıştırıp ne varsa söyleyip ondan sonra gelip bu kanun teklifine “torba kanun” diye getirdiğiniz eleştiriyi takdir edersiniz ki doğru bulmamız mümkün değil çünkü ne varsa söylüyorsunuz konuyla, maddeyle ilgisi, alakası olmayan alanda.

Sayın Başkan, tabii, burada Sayın Bakırlıoğlu da ifade ettiler, sordular, hatta “Bununla alakalı bir durum değerlendirmesi, bir analiz yapıldı mı?” Elbette ki yapıldı; Özelleştirme İdaresi Başkanı, Değerli Başkanımız yanımızda, bu limanların geçmiş hâli, mevcut hâli, işletmeleri vesaireleri, bununla alakalı detaylı, ayrıntılı çalışmalar var ama o kadar çok notum var ki bununla alakalı kısımda, elbette ki yüzde 5 ciroyla alakalı kısım; elbette ki özelleştirmedeki dolar üzerinden güncellenen fiyat güne uyarlandıktan sonra hangisi yüksekse tercih edilecek ama burada asıl maksadımız ve amacımız şu: Bakınız, öyle konuşmalar yapıldı ki burada, sanki ülkenin kuruluş kanundaki şu 4 madde gibi “Aman, Anayasadan geldi, dokunamazsın. Anayasa suçu...” Ya, biz milletvekiliyiz, bizim görevimiz, benim görevim kanun yapmak.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Anayasa'ya uygun kanun yapmak.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Anayasa'ya uygun kanun yapmak. Böyle bir şey olabilir mi?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Ben kanunu yaparım, Anayasadan döneni de dönmeyeni de yaparım...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ama aynısını da yapamazsın.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Dinleyin arkadaşlar.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – ...tekrar Anayasaya gider, yüksek mahkemenin kararına her türlü saygım var. Eğer bana yol verirse devam ederim, değilse düzeltirim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ama yol vermemiş.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Ben, düzelttiğime inarak tekrar kanunu yapıyorum.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Anayasaya rağmen olabilir mi? Böyle bir şey olabilir mi?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Yoksa benim Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu karara saygım sonsuz; bunu altını çizerek söylüyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Saygılı olsan yapmazsın aynısını.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Sanki ben Anayasa suçu işliyormuşumçasına böyle tabirleri kullanmak doğru değil.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Başkanım, İbrahim Kaboğlu'nun yanında Anayasa konuşmayın Allah aşkına ya.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bir de Sayın Ağbaba, siz şunu da söylediniz dün, dediniz ki: “Böyle bir teklifi teklif etmek saygısızlıktır.” Ya, ne zaman bu Parlamento tarihinde bir milletvekili ya da 28 imzalı, birçok milletvekili imzalı kanun teklifi suç olmaya başladı, saygısızlık olmaya başladı Allah aşkına?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hangi konuda?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bunun kararını verecek siz misiniz? Yüksek mahkeme kararını verir, vermiştir, başımızın tacıdır.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Anayasa Mahkemesi vermiş bunu.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Demokrasinin ne olduğundan haberin yok senin.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Ben oturur bu mahkemenin vermiş olduğu kararı da dikkate alarak yeni kanun teklifimi ona göre yaparım ve yaptım, tekrar huzura getirdim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yapamazsın!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Takdir hiç şüphesiz buradaki değerli Komisyon üyesi milletvekillerinin, takdir yüce mahkemenin.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Oy birliğiyle reddedileni aynen getiriyorsunuz, oy birliğiyle reddedildi.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Dinleyin!

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Saygılı ol, bağırmadan konuş.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Devam edin Sayın Çakır.

Lütfen...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Devam ediyorum Sayın Başkan.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen mi yönetiyorsun, Başkan mı yönetiyor?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, lütfen.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bakınız, burada şu da var: Böyle yerlere...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen mi yönetiyorsun, Başkan mı yönetiyor?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ya, sen müdahale ediyorsun oradan.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen... Sayın Tin, lütfen.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sana ne?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Nasıl bana ne ya?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sana ne?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bağırma o zaman. Bağırma arkadaş!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım.

Sayın Tin...

Sayın Çakır, devam edin.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Arkadaşlar, bakınız...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen buranın neyisin ya, sabahtan beri insanlara bağırıyorsun? Sen kimsin?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bırak ya!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hadsizlik yapma!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ağbaba, lütfen.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Siz ancak aynı şeyleri konuşursunuz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen dinleyelim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bağırma.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Siz bağırıyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Burada sataşma da olur, laf atma da olur.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Yerinde olur, yerinde.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kimseye bağırma!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sen bağırıyorsun!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hayret bir şey! Böyle bir şey var mı ya?

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Burayı Başkan yönetiyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Böyle bir usul var mı ya? Laf da atarım, konuşurum da; kimseyi tehdit edemezsin.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bakınız...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, böyle bir usul yok, doğru.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlar, yemin ettik, arkadaşlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kimseyi tehdit edemezsin, kimseyi tehdit edemezsin.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba...

Sayın Ağbaba... Böyle bir usul yok Sayın Ağbaba.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Biz Anayasa'ya yemin ettik, bu etmemiş.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Müdahale etsene.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam, Sayın Ağbaba, siz bağırıyorsunuz. Lütfen...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Müdahale etsene! Sen mi Başkansın, o mu Başkan?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ben “Susun.” diyorum sadece; niye dinlemiyorsunuz?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam, müdahale ettim, ona da aynı şeyleri söyledim.

Şahin Bey, lütfen...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Her lafın içinde, her lafın içinde.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sen bağırıyorsun.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Sayın Başkan...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Siz Anayasa’ya yemin edin.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen devam edin.

Buyurun.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Sayın Başkan, bakınız, ben bu arada bir de tırnak içerisinde özellikle şunu söylemek durumundayım: Komisyonumuz adına bir de mikro komisyon milliyetçiliği yapmak için iki cümle söyleyeceğim. Ben Sayın Özgür Özel’e burada teşekkür ediyorum özellikle çünkü bu Komisyonun -Sanayi Komisyonunun- geçmişinde de geleneğinde de uzlaşma kabiliyeti ve karakteri gerçekten yüksek. Ben tüm Komisyon üyesi arkadaşlarıma özellikle teşekkür ediyorum. Bu, şu anlama gelmez: Diğer komisyonlarda çalışan arkadaşlarımızın da her biri kıymetlidir ama bu Komisyonunda bu karakter ve kabiliyetin sürekli yaşanan ve yaşananı olarak ben tüm Komisyon üyesi arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Herhâlde Özgür Özel’in ifadesi özellikle isabetli ve doğru ki Plan ve Bütçe Komisyonunun binasının içerisinde olmanın, şeklin bize, bedenlerimize dokunmasıyla veya tezahürüyle –bunun tıbben açıklaması var mı bilmiyorum- geldik, burada bu tür tepkilerle karşı karşıya kalmak tabiri caizse herhâlde bizim de ritimimizi yükseltmiş olabilir.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ali Şeker açıklasın.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - Sayın Başkan, bakınız, bir de laf nereye getirildi? O kadar çok şey var notumuzda ama bu kadar kısa zamanda neyi söyleyebilirim? Sanki ülkenin güvenlik sorunu “ülkenin toprağı satıldı, limanları satıldı. Allah aşkına, bu ülkede özelleştirme ilk defa mı yapılıyor? Dünyada limanlar ilk defa Türkiye’de mi özelleştirildi?”

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bu ilk.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - Özelleştirildi de satıldı mı? Bu satılanlar nasıl bir ihanettir ki bütün yasalar buna cevaz vererek özelleştirme yapılmış? Bugünkü yaptığımız da özelleştirilen bu limanlarımızı güncellemek, yatırıma teşvik etmek, yeni teknolojiyle donatımını sağlamak, yatırımcıya “Gel kardeşim, yatırım yap.” dediğimiz bu özelleştirmeyi alanlara ön açmadan, ön almadan ibaret.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – İhalesiz...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - Bizim meselemiz ne? Devletlerin tarihinde, ömründe beş yıl, on yıl, elli yıl ve yukarısı çok uzun süreler değildir. Buraya parasını yatıracak her kimse, bu limanların sahibi her kimse buna bizim söyleyeceğimiz nedir? Sen limanı layığıyla işlet kardeşim. Aldın mı özelleştirmeden? Aldın. Ben de kamu yararını gözeterek senin daha fazla iş yapabilmeyi noktasında süreye ihtiyacın varsa sana süre veriyorum, sen de bunun karşılığında kamuya para ver.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ya Sayın Başkan, ihale yapın.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - İhale yapmıyoruz biz, süre uzatımı yapıyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ama niye? Neden?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - Bir dinler misin Sayın Vekil? Biz sizi dinledik sükûnet içerisinde.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Dinliyorum.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - Dolayısıyla, benim derdim, ben kamu yararını nasıl artırabilirim?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Rekabetle...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - Kamu yararını arttırmak için bu işlemi yapıyorum. Ya, limanı özelleştirmeden alana da zaman veriyorum, zamanla aldığımı denk getirme derdindeyim; derdim bu.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Niye?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Oldubittiye getiriyorsunuz.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - Bakın, derdim bu. Artı “Bu limanlar güvenlik sorunu.” Öyle noktaya getirildi ki Allah aşkına, Allah aşkına soruyorum: Ya uyuşturucuyla, narkotik işlemlerle bu limanların, şu kanun teklifinin, şurada görüşülen, şu duvarlar arasında görüşülen bu kanun teklifinin ne alakası var?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Çok!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çok!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - Ne alakası var? Oraya, özelleştirdiğim limana süre uzattım da eroini mi yığacak? Kim yığacak? Bu ülkenin güvenliği yok mu?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – “Yok mu?” diye siz soruyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yok!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - Polisi, jandarması, silahlı kuvvetleri, sahil güvenliği...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yok, yok!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - Siz bunları yok mu sayıyorsunuz? Yazıklar olsun size ya!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Baronlar nerede, baronlar?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sana yazıklar olsun!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - Yok mu bu güvenlik kuvveti? Yani orada herkes eroini alacak, gelecek, satacak, biz de burada uskut uskut hep beraber oturacağız, öyle mi? Yani bu koca devlet bu limanlarda her şeyi açtı, uyuşturucu trafiğine “Buyurun gelin.” dedi, öyle mi? Bu mu anlayışımız?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Devlet mi bıraktınız?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çürüttünüz, çürüttünüz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yazıklar olsun!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - Çok yazık!

Değerli arkadaşlar, bakınız.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Çakır, Komisyona hitap edelim.

Buyurun.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - Komisyona hitap ediyorum, hiç başka bir derdim yok ve bu Komisyonda söylenenlerin belki de onda 1’ni analiz etme imkânım yok takdir edersiniz ki.

Değerli arkadaşlar, bir de şu var: Şimdi, tabii ki süre işte hemen on beş gün sonra niye başlıyor, dört aydı vesaireydi.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Öğrenmek istiyoruz, niye on beş gün diye?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Tamam, tamam, bak, cevabı var. Bunu ayrıntılı olarak da konuşabiliriz. Şimdi, bu işletmeler üzerinde zaten bir işletme mantığıyla çalışıyor. Eğer hazırsa “Gel kardeşim, on beş gün içerisinde kabul ediyorsan kabul et.” Eğer 18’de 18’i kabul ederse hesaplamalara göre şu kadar para gelirimize olacak; aş üretilecek, iş üretilecek, istihdam artacak; ülkenin güncellenmiş limanları daha fazla kullanılabilir hâle gelirse bu vatandaş, işleten para kazanacak; benim ülkem para kazanacak. Benim başka bir derdim yok.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Rekabet olmadan nasıl olacak bunlar?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - Benim derdim ne uyuşturucu ne vatan satmak ne onu yapmak ne bunu satmak. Ben ülke yönetiyorum, sorumluluk taşıyorum. Sizin taşıdığınız sorumluluktan bahsetmiyorum; benim sorumluluğumun bu olduğuna inandığım için, ben kanun tekniğine uygun, yasalara uygun kanun yapma derdindeyim; başka bir derdim yok.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Rekabet olmadan fiyat oluşmaz.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - Şimdi bakınız, burada konuşuldu, tutanakları da var. Şu Olağanüstü Hâl Komisyonu, ya Allah aşkına, Olağanüstü Hâl Komisyonu ile alakalı...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ona sonra gelelim.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Onu sonra konuşalım.

(Gürültüler)

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - Şimdi arkadaşlar, kırk tane mesele var, her mesele...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar bir saniye... Arkadaşlar... Sayın Çakır...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Çakır, Olağanüstü Hâl'e girmeyelim, şu maddeyle ilgili...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bitiriyorum efendim, sadece iki cümle.

Bakınız, bize sürekli soruluyor. Burada 2 tane görüş var, muhalefet tarafında 2 tane görüş var.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Teklif sahibi geneli üzerinde konuşabilir, hepsi konuştu geneli üzerinde.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - Olağanüstü Hâl Komisyonu ile... Arkadaşlar, bu kanun teklifinin tümüyle alakalı benim imzam var, bir sürü notum var, bu kısa sürede ancak kısa cümleler söylemek istiyorum.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sayın Başkanım, teklif sahibi kanun maddelerinin tamamında konuşabilir çünkü herkes konuştu, talep ediyorum.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) - Sayın Başkan, iki cümle, bitiriyorum; sabır sınırlarınızı gerçekten zorlamıyorum.

Bakınız, deniliyor ki: “Olağanüstü Hâl Komisyonu ile alakalı kısım...” Bu Komisyona karşısınız. Karşı mısınız? Karşısınız.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Karşısında değil ya, yaptıklarının hesabını vermeden...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bu Komisyonun görevi bitmiş. Verilen dosya sayıları yanlış, gün itibarıyla 89 tane dosya kalmış. Dolayısıyla 200 küsur tane -ayrıntıları var burada- uzman çalışıyor “Bu artık bitsin, gelen dosyalarla, var olan 89 tane dosya ilgili kurumlarda karşılık bulsun.” diye, bu Komisyon bitiyor, 23 Ocakta süresi de bitiyor, o vesileyle gelmiş. Allah aşkına, bunun daha orasını burasını irdeleyip, şuradan buradan incikleyip pinçiklemenin ne mantığı var? Bunu söylemeye çalışıyorum.

Sayın Başkan, vardiyalarla alakalı da bir cümle, bitiriyorum. Şimdi, vardiyalar öyle mi olur, böyle mi olur? Bu, iş güvenliğiyle alakalı kısım. Tabii, sendikalar duruyor, bir sürü konuşmamız lazım.

Bakın, bununla alakalı firmalar burada, TPIC burada, diyor ki: “Ben Gabar’ın tepesinde petrol üretimi yapıyorum. Şu kadar mesafe, bayır bucak yer, ben burada şantiye kuruyorum, burada çalışmam var. Bu çalışanlarımla alakalı sekiz saat mesai kavramına götür getir mümkün değil, eşyanın tabiatına uymuyor, fiilî uygulama şansı neredeyse sıfır. Dolayısıyla ben bunu otuz gün esasında, yirmi gün çalışıp on gün izinle birlikte, kısaltılmış saatlerle birlikte çözeyim.” “Buradan kalkıyorum, örneğin Şırnak bölgesine, Raman bölgesine ya da Trakya’ya gidiyorum. Başkaca alanlara da gidip gelmek söz konusu olduğu yerde, bu düzenlemeyi böyle yapalım.” diyor. Şimdi, bu kadar masum bir teklifle alakalı kalkıp, her bir tanesinden bir tanesini alıp, zeytin meselesi gibi, liman meselesi gibi burada bütün siyasi düşüncelerinizle harmanlamanın bir mantığı yok. O nedenle -Sayın Başkan, son lafım olsun- ben bu kanunla alakalı kısımda yapmak istediğimizi anlatmaya çalıştım. Kamu menfaati vardır, ülkemizin menfaati vardır; asla ihanet söz konusu olamaz, kanunsuzluk söz konusu olamaz, Anayasa Mahkemesinin verdiği kararlara mugayir hareket söz konusu olamaz. Anayasa Mahkemesinin kararına saygımız vardır, sonsuzdur ama eleştiririz, tartışırız, konuşuruz, yeniden kanun tekniğine uygun kanun yapar, burada sunarız. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, burası demokrasinin beşiği; oy veririz, kabul görür, milletimize sunarız.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Değilse...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Değilse... Bakınız, gelindi, gelinecek; gidildi, gidiyorsunuz, bilmem ne yapıyorsunuz; kim gidiyor? Yirmi seneden beri geliyoruz, milletimiz takdir ederse yine geliriz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Az kaldı, sandığı koyun, gidiyorsunuz.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Yine geleceğiz inşallah, inşallah.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Çakır, teşekkür ediyorum.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Anayasa’yı bu kadar çiğnedikten sonra...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Siz kiminle...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Çakır, teşekkür ediyorum.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Son, bitiriyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Siz, kiminle, nasıl geleceğinizi Allah aşkına açıklayın da bilelim.

Teşekkür ediyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Başkan, sataşmayla ilgili söz istiyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, müsaade edin. Herkese söz veremem, müsaade edin.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İsim verilerek sataşıldı.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Hiç kimseye sataşmadım.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Başkanım, konuya dair...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Tarhan’a söz veriyorum.

Çok kısa, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Fahri Bey neden bu kadar ateşlendi, anlayamadım. Yani böyle sinirlenmesinin... Bütün arkadaşlarımız burada katkı sunmaya çalışıyorlar, Anayasaya aykırılığı dile getiriyorlar.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Maalesef, birbirimize benzedik.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Neden sinirlendin, anlayamadım. Özellikle şuna cevap vermek istiyorum: “Limanlar güvenlik sorunu değildir, neden bunu gündeme getiriyorsunuz?” Kesinlikle güvenlik sorunu çünkü burada rakamlar söylüyor.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bu, uygulamada mı?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Özelleştirdiğiniz bütün limanlarda son dönemlerde uyuşturucu merkezi oluştu bizde, Türkiye’de. Özellikle bu yıl nisan ayında Kolombiya’dan yola çıkan, varış yeri Mersin Limanı olan bir gemi Malta’da aramadan geçirildi, aranan konteynerin içerisinde 1.200 kutu muz arasında, 26 kutuya gizlenmiş hâlde 108 milyon euroluk 800 kilo yüksek saflıkta kokain yakalandı.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Özelleştirme nedeniyle mi Sayın Tarhan?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Anlatacağım.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Madem güvenlik problemi, süreyi de iptal edelim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Niye laf atıyorsunuz? Sürekli bunu yapıyorsunuz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ağustos 2020 Dilovası’ndaki YILPORT Limanı’nda Brezilya’dan gelen gemide konteynerlerde 540 kilo kokain yakalandı.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Oradaki güvenlik sorumlusu oradan kokain yüklendiğinde Türkiye’ye ihbar geldiğini...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yol geçen hanına dönüyor.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Önce hiç olmadı yani?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Vallahi, hiç bu dönem kadar olmadı Sayın Vekilim, kusura bakmayın.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – ...ve çelik bilyelerin arasında uyuşturucu olduğunu Türkiye’ye bildirdiği hâlde orada yapılan denetimlerde “Gemide uyuşturucu yoktur.” diye bildirdiler. Sonra tekrar...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Özelleştirmeden dolayı mı oldu? Bakın, çok net; özelleştirmeden dolayı...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Cevap vereceğim.

Tekrar aramada uyuşturucu ortaya çıktı ve oradaki sorumlu amir görevden alındı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Burada bir boşluk var.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yani özelleştirmeden değilse...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Neden?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yol geçen limanı oldu.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – O zaman onu...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Güvenlik sorunu hep olabilir, güvenlik güçleri gereğini yapar.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – O zaman yönetemiyorsunuz, güvenlik sorunu vardır orada.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – İkili konuşmuyoruz.

Tahsin Bey, devam edin lütfen.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Güvenlik güçleri gereğini yapar.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yol geçen limanı oldu oralar.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, hatibin konuşmasına müsaade edin.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir de şunu söylediniz: “Biz burada ihale yapmıyoruz.”

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Evet.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Şöyle söyleyeyim: Cumhuriyet tarihinde Büyük Millet Meclisinde ilk sefer bir kanun maddesiyle ihale yapılıyor.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Özelleştirme...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – O zaman şöyle soralım, bize cevap verin: Bir fizibilite çalışmanız var mı? 28 tane limanı kırk dokuz yıllığına uzatıyoruz.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – 18.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – 18 limanı uzatıyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bu soruyu sorduk, cevap vereceksiniz değil mi?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Elinizde bir veri var mı yani 2050 yılında, 2045 yılında ne kadar gelir elde edilecek? Böyle bir şey var mı ya?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şeytanın aklına gelmez, şeytanın.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ya, bir kanun maddesiyle biz yetkiyi veriyoruz ve kaç liraya verileceğini de bilmiyoruz, onun için biz buna itiraz ediyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Cevap vereceksiniz ama değil mi?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Tarhan, teşekkür ederiz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yani Anayasa’ya aykırılığı dile getirdik. Çoğunlukla -çoğunluğunuz var- büyük ihtimalle bu kanun teklifi geçecek. Bu kanun teklifi geçmeden ben sorumun cevabını istiyorum. 18 tane limandan ne kadar gelir elde edeceğiz? Böyle bir veri var mı elinizde?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Tüm çalışmalar, fiyat analizleri, muhtemel gelirlerin hepsi hesaplandı.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – O zaman açıklayın.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Biz de bilelim.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Eğer tercih ederlerse, kendileri müracaat ederlerse, buyurun kardeşim, burada...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Başkan, sataşmadan söz talep ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fuat Bey’e söz verdim, müsaade edin.

Fuat Bey, buyurun.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tahsin Bey’in YILPORT Limanı’yla alakalı, uyuşturucu yakalandığı konusuyla alakalı bir konuda, bildiğim bir konu olduğu için bir açıklama getirmek istiyorum, kimseyi töhmet altında bırakmamak gerektiği için.

Bir: YILPORT Limanı ne özelleştirmeyle yapılmış bir limandır... 2 tane limanın bir araya gelerek, birleştirilerek, STFA ile Alemdar Limanı’nın bir araya gelerek özel şirketin kurmuş olduğu bir limandır.

İkinci konu: Aynı şirket dünyada 27 tane liman işletiyor, YILPORT Limanı’nın dünyada işlettiği 27 adet limanı var. En son Amerika’da -dün de burada konu oldu- 6 tane limanın özelleştirilmesi ihalesine de davet edilip giren, profesyonel çalışan ve bütün kurallara uyan bir liman işletmecisidir.

Kendisinin buradan ne Kolombiya'dan gelmiş -Ekvador'da da liman işletiyor- ne Ekvador'dan gelmiş bir uyuşturucu transferinde öncü olacak ya da buna müsamaha gösterecek bir pozisyonu yoktur. Bunu kontrol eden nedir? Özel liman da olsa, özelleştirmeden alınmış işletmeciler de olsa bunun gümrükleri var, Sahil Güvenlik polisi var ve bunu kontrol edecek yine devlet mekanizmasıdır. Burada yanlış bir algı oluşmasın. Tahsin Bey'in de bölgesinde olduğu için, ben de o bölgede faaliyette bulunduğum için açıklık getirmek istedim. Hiç kimseyi "özel liman" diye töhmet altında bırakmayalım, "Uyuşturucu kaçakçılığına çanak tutuyor." diye etki altında bırakmayalım.

Teşekkür ederim.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Fuat Bey, topu İçişleri Bakanlığına atıyorsunuz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Hayır, yakaladı nihayetinde.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fuat Bey, teşekkür ederim.

Şahin Bey, çok kısa, buyurun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Tamam, kısaca, hemen...

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; şimdi, tabii, burada atışmalar oluyor, bağırıyoruz çağırıyoruz ama bizim Komisyonumuz aslında bu tür şeylere çok alışkın değil yani genelde hep karşılıklı herkes fikrini söyler ama...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bizim Komisyonun maddeleri olmadığı için Şahin. Alış, alış, burası Plan ve Bütçe, alış.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bir dakika...

Bu sefer biraz farklı oldu tabii, çok kalabalığımız, vekil arkadaşlar da gelince.

Ya, alışırsınız, alışmada sorun yok, ben her türlü şeye gelirim. Problem yok Tahsin yani kavgaysa kavga, anlaşmaysa anlaşma, güzellikse güzellik, iyilikse iyilik. (CHP milletvekillerinden "Oo!" sesleri)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hadi bakalım, hodri meydan.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ama olaya böyle biz iyi desek de "Kötü." diyorsunuz, kötü desek de "Kötü." diyorsunuz; ben anlamış değilim bunu.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – E, Anayasa Mahkemesi geri gönderiyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Anayasa Mahkemesi...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Şimdi, bir dakika...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, müsaade edin.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Anayasa Mahkemesi... Ben teknik konulara girmeyeceğim.

Şimdi, Mustafa Başkanımız, Grup Başkan Vekilimiz açıkladı; Fatih Başkanımız -imza sahibi açıkladı. Bu aslında bizim iktidar olarak ortaya koyduğumuz bir görüştür ve biz de bunu Meclise getiriyoruz, Komisyondan geçtikten sonra Mecliste kabul olacak. Yani biz bunu yirmi bir yıldır böyle yaptık bugüne kadar ve bugüne kadar geldiğimize göre de bütün milletimiz bu konuda bize destek verdi, her seçimden sonra bizi iktidara getirdi.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – "Yasa masa dinlemeyiz." diyor yani.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sonuç olarak kesinlikle, biz eğer burada, bu kanunlarla, bu maddelerle, bu kararlarla eğer bu ülkeye ihanet etmek gibi... Biraz önce, dün ve bugün o konularda birçok vekil burada konuşmalarında bizi suçladılar.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sözlerimizin arkasındayız, Anayasa Mahkemesi kararına aykırı davranıyorsunuz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ben şunu söylüyorum: Öyle alçaklıkımış, ihanetmiş...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Öyle yok, öyle...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, müsaade edin.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Hakaret etmiyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müsaade edin.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ben hakaret etmiyorum, ben şeyi söylüyorum, ben sorduğunuz soruyu söylüyorum ya.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Biz etmiyoruz hakaret.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Gayet nahif...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ama bakın, ediyorsunuz şimdi, kusura bakmayın. Sen bizi...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Anayasa suçu işliyorsunuz arkadaş.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bak, Anayasa suçu işlemek ayrı bir şey, onu söyleyebilirsiniz ama...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bunu söylüyoruz zaten.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ya, bir dakika ya, Ali Bey, bir dakika...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ama diyorsunuz ki: Alçaklıkla...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, suç isnadı yanlıştır, bu hiçbir vekile ait değildir, lütfen.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Şimdi, bizi de birçok şeyle suçlamak, ihanetle, pazarlıkçılıkla suçlamak gibi, bu şekilde vekilliği düşürecek, alçaltacak kelimeler kullanılmasını, ben bunların hiçbirini kabul etmiyorum ve aynısını da iade ediyorum; bu, bir.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Pazarlıkla verilecek bu iş...

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Vekil mi yapacak pazarlığı?

ŞAHİN TİN (Denizli) – İkincisi...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Direkt yetkiyi veriyorsun.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Yetkiyi verip vekil mi yapacak?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bir dakika Tahsin Bey...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – E, verme.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Ama onu ima ettiniz siz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Tahsin Bey, şunu söylemek istiyorum, bu sözümü söyleyeyim de önce, ondan sonra...

Geçmişte de 90'larda da ihaleler yapılmış, liman ihaleleri yapılmış, o zaman da uzatmalar var. O zaman şimdiye kadar bunlara niye hiçbir şey denmedi?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Uzatma yok, nerede uzatma var?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Var işte, uzatmalar var, bakın.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ama açık ve rekabet koşulları...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Uzatma yapılmış, aynı liman içindeki firmaya uzatma yapılmış yani.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Hayır, yok öyle bir şey.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Ne zaman, nerede? Böyle bir şey yok.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Denizcilikte de var, şeyde de var.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Nerede var?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Diğer şeylerde var.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Anayasa Mahkemesi üyelerini seçen Cumhurbaşkanı.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – O özelleştirmeye giden...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Özelleştirmeye gidilmiş olabilir, tamam.

Ben söylüyorum, bakın...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, karşılıklı konuşmuyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – TMSF'nin el koyduğu limanlar, onunla ihaleye giriyorsunuz; böyle bir şey yok.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Bakırlıoğlu, lütfen müsaade edin bitirsin Sayın Vekil.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bir şey daha söylemek istiyorum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yanlış bilgi veriyor ama, öyle bir şey yok.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bugüne kadar...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ya, size göre yanlış, öyle yapmayın ya, bırakın.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ya, biz sizin sözlerinize...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ya, bak, yanlış; bana göre diye bir şey yok.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bir dinleyin...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Böyle bir şey yok Başkanım, var mı böyle bir şey?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bir dakika...

Şimdi, bu limanların özelleştirildikten sonraki geçen süresi ne kadar; yirmi yıl mı, on beş yıl mı, otuz yıl mı? Bu süre zarfında pekâlâ hiçbirinizin aklına geldi mi? Ya, bu limanlar acaba, o dediğiniz kaçakçılıktır, şudur budur, para kazanıyor kazanmıyor, devlet batıyor batmıyor...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Hiç kaçakçılık olmamış.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bunlarla ilgili hiçbir şeyi gündeme getirmediniz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Olmuyordu ki.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bu kanun maddesi gelince gündeme getirdiniz her şeyi; zarar mı ediyoruz, kâr mı ediyoruz? Yani ben şuna bakarım önce: Bu kanundan, bu maddeden, özelleştirmenin uzatılmasından dolayı devletin zarar edip etmediğine, bugünkü şartlarda bunun çok ucuz kaldığına, bununla beraber, uzatmayla devletin elde edeceği gelirin, hazineye girecek olan katkının kârlılık ve zararlılığına bakarım; ben bir iş adamı olarak böyle bakarım olaya. Ha, bunun neticesinde, eğer hocamın söylediği gibi Anayasa... Ben öyle bakıyorum olaya yani millî mesele olarak devletin meselesine...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Rekabet olmadan fiyat düşmez.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Şimdi, eğer Anayasa’ya aykırılığı varsa Anayasa Mahkemesi zaten iptal ediyor. Parlamento tekrar kanunu ona göre düzenler, tekrar gönderir.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ama aynı şekilde konuşuyorsunuz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Tekrar iptal edecekse tekrar iptal eder.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Aynı şeyi söyletiyorsunuz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Yani burada Allah’ın kanunu değil ki bu.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Aynı şekilde...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar...

Şahin Bey, toparlayalım lütfen.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ben sadece bu konuya dikkatinizi çekmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çok teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, maddeyle ilgili 4 adet önerge var, önergeyle ilgili gruba söz vereceğim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Evet, sataşmayla ilgili talebi...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Sayın Başkanım, bir dakika...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Söz talebimiz var.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, söz talebimiz var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, kim konuşmak isterse ona vereceğim, başka türlü vermeyeceğim.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, söz talebimiz var.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sataşmadan dolayı söz talebim var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müsaade edin.

Bu önergeyle ilgili, bu maddeyle ilgili...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Özelleştirme İdaresi herhâlde bir sunum yapacaktı, bize burada etki analizinin yapıldığından bahsedildi, burada imza sahipleri çıkıp...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir açıklama istedik.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bir açıklama yapsınlar.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bir açıklama istedik, sorularımız vardı, o sorulara cevap bekledik. Daha sonra da Ali Bey’in söz talebi var.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sataşmadan dolayı Ali Bey’e...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan, bundan önce Komisyon üyesi olarak benim söylemem gerekenler var. Sayın Elitaş, biraz önce bununla alakalı açıklamalarda bulundu ama yine gitti.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, isterseniz beş saat daha konuşuruz ama bu şekilde müzakere olmaz.

Şimdi, bakın, bir maddeyi üç saatten fazladır konuşuyoruz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – 2’nci madde son derece önemli Sayın Başkan.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şimdi karşılıklı, “Ya, o öyle dedi.” “Ben böyle dedim.” yapmayın yani. Bu, doğru bir yaklaşım değil.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Hayır, öyle demekle ilgili değil; tamamen teknik bir düzeltme yapacağız.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Teknik teknik.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Benim söylediklerim tamamen teknik; düzeltme yapacağım. Ya, bir düzeltme yapacağız, 2’nci madde doğru anlatılmıyor çünkü.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Evet, ben satışmayla ilgili söz talep ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, kim sataştı size?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Semra Hanım sataştı.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ne dedi?

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Nezakete davet ettim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 2 santimlik mikrofonun arkasına saklandığımı iddia etti.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ya, sen kocaman adamsın, 2 santimlik mikrofonun arkasına nasıl saklanacaksın ya?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İşte, haksız ithamda bulundu, onun için ben de cevap vereceğim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bırak şimdi ya, yapmayın böyle bir şey.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Nezaketsiz olmakla itham etti.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Nezakete davet ettim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hah, nezakete kimi davet edersin?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Nezaketsiz olanlar nezakete davet edilir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerçekten, satışmaya konu olacak bir şey demedi.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Dedi, dedi.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bakın, bir hanımefendiyi üzme lütfen, bırakın; size yakışmaz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ama Ali Bey üzüldü.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bakın, üzmeyeceğim zaten ben, hakkını teslim edeceğim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Üzmeyeceğim, gerçekten üzmeyeceğim ama bu satışmayla ilgili cevap vermek istiyorum. Kısa bir şey, şimdiye kadar bitirecektim zaten.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Şimdiye kadar biterdi Başkan.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Bir dakika verin...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ama lütfen, tekrar bir satışmaya yol açma.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ben şöyle çekileyim de Ali Şeker’i görün.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Ya, konu sulanmasın, şekerlenmesin, tatlı tatlı gidelim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bakın, konu sulanmasın, ben açık açık yüzünüze söylüyorum, kimsenin de arkasına falan saklandığımız yok, bu mümkün değil.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Öyle bir söz söylemedim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Mikrofonun arkasına falan da saklanmıyoruz. Biz burada bir hakkı teslim etmeye çalışıyoruz, diyoruz ki: Anayasa Mahkemesi, aynı konuda düzenleme yapamazsın diye iptal etmiş ve Meclis, bu konuda, aynı konuda yine düzenleme yapıyor; bu, kabul edilemez. Bu, Anayasa Mahkemesinin kararlarını yok saymak demektir; bizim dediğimiz bu. Farklı olan, o şikâyetleri, bahsettiği gerekçeleri ortadan kaldıracak yeni bir düzenleme değil bu; aynı konuda ısrarla bir düzenleme geliyor. Bir oldubittiyle “aldıbbitti”ye getiriyorsunuz yani o firmalar on beş gün içinde hazırlayacaklar, zaten ilgili firmaların hazır dosyaları, hemen ihaleye çıkıp oradaki pazarlık yapıp iş bitecek. Bu, doğru bir şey değil, milletin faydasına olan bir şey de değil. Onun için biz gayet nezaketle, Anayasa Mahkemesinin kararlarına saygılı bir yasama faaliyeti yapalım diye sizi göreve davet ediyoruz. Yapmış olduğumuz budur, lütfen bunun gereğini yapın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, teşekkür ediyoruz.

Çetin Osman Bey, lütfen, çok kısa... Yani yeni bir müzakereye yol açmayalım ve son sözü size veriyorum, önergelere geçeceğim.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Hayır, hayır, Başkan, bir dakika, hayır... Efendim, buradaki Özelleştirme İdaresindeki yetkililer, arkadaşlar bizim sorularımıza cevap verecek.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun Çetin Osman Bey.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Evet, değerli arkadaşlar, şimdi, Sayın Elitaş -yine biraz önce eleştirdim- keşke burada olsaydı.

Şimdi, Anayasa'ya aykırılığıyla ilgili zaten bir düzeltme yapılmıyor bu kanunda. Niye biz başka bir şeyi tartışıyoruz ki? 10'uncu madde çok açık, “Herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç -uzayıp gidiyor- gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.” diyor. Niye ihale yapmıyoruz? Bunu açıklayın bize ya, başka bir şey demiyoruz. İhale yaparsanız, zaten burada Anayasa Mahkemesinin reddiyle ilgili düzeltme yapıp bu kanunu getirmiş oluyorsunuz.

İkincisi, herkes maddelerin başlıklarını söyleyip geçti ama 13'üncü madde “Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir.” diyor. “Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.” diyor.

Tek tek izah edeyim de... Madde 48 de şunu diyor: “Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir. Özel teşebbüsler kurmak serbesttir. Devlet, özel teşebbüslerin milli ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır.” Net ama siz bunu yapmıyorsunuz, sizin yaptığımız “Efendim, hesaplama şeklini değiştirdik, beş yıl içinde şu kadar yatırım yapacak dedik, böyle bir düzeltme yaptık, geldik.” diyorsunuz. Arkadaşlarımızın eleştirileri bunun üzerine.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bakın, ben size bir başka örnek daha vereyim Sayın Başkan, 1998 yılında Antalya Limanı özelleştiriliyor. Hayyam Garipoğlu, hepimizin hafızasında bu isim mutlaka vardır.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çok temiz bir arkadaşı!

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Evet, dönemin zenginlerinden Sümerbankın falan sahibi. Borçları nedeniyle... Ha o zaman 29 milyon dolara burası özelleştiriliyor, bakın, rakama dikkat edin 29 milyon ve otuz yıllığına. Antalya iş çevreleri diyor ki: “Verin bize biz Antalya’nın ihracatını, sanayisini artıralım; bu limanı biz işletelim bir konsorsiyumla.” O dönemin iktidarı reddediyor çünkü yandaş Hayyam Garipoğlu’na veriyor, sonra TMSF, Sümerbankın borçları nedeniyle limana el koyuyor. Sonra 2006 yılında TMSF’den “Global” diye bir şirket burayı satın alıyor 61 milyon dolara, yirmi iki yıllık işletme dönemi için alıyor. Antalya iş dünyası gene diyor: “Biz işletelim, Antalya’nın ihracatını, sanayisini geliştirelim.” Reddediliyor. Sayın Başkan, bu önemli, bu örneği aldıktan sonra daha ciddi değerlendirilecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen toparlayalım son bir dakikanız.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sonra 2020 yılında, burada tekel oluşturmaktan dolayı Global’e bir ceza kesiliyor, 12 milyon lira ceza kesiliyor Global’e. Doğru. Niye? Tekel çünkü. Niye? Fahiş fiyatlarla sanayiye, ihracata hizmet vermeye çalışıyor, onun için 12 milyon gibi bir ceza kesiliyor bu şirkete. Arkasından ne oluyor biliyor musunuz? Burası “QTerminals” Katar firmasına -burası, bak, buraya dikkat edin- Global tarafından, yani mevcut işletmecisi tarafından 140 milyon dolara yedi yıllığına süresi kalmış firmaya devrediliyor. Bu ne demek? Bakın, şu demek bu: Ben buraya 140 milyon dolar veriyorum ama yedi yıl için vermiyorum, bir anlaşma yapılmış, arkadan bir anlaşma yapılmış. Arkasından bir süre uzatımı gelecek ben bunun için veriyorum ve orada başka pazarlıklar olduğunu da biz biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Budak, çok teşekkür ederim.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan, bunu bitirmek zorundayım.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – En önemli şeyi anlatıyor. En önemli şey...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Yani ben sadece bakın, teknik bir açıklamada bulunuyorum. Başta söylediğim net, vicdanları yaralayan bir durumdan bahsediyorum, vicdanları yaralayan. Ve şu anda Türkiye’deki bu 18 limanın hepsi tekelci, Mersin Limanı için de geçerli, Taşucu Limanı için de geçerli, tekel, tekel uygulamaları yapılıyor. Siz neresinde iş dünyasına, ihracata ya da sanayiye katkı diyorsunuz? Yani neresi bunun modernize edilecek de burada elleçleme miktarı artacak, fiyatlar düşecek? Yok böyle bir şey. Yani burada, adrese teslim bir kanun pazarlamaya çalışıyorsunuz açıkça Sayın Başkan ve bunu tekrar bilek bükerek, Anayasa Mahkemesinin kararına rağmen arkadan dolanarak bu kanunu getiriyorsunuz, biz buna karşıyız. Eğer modernizasyon olacaksa şartlarını koyarsınız -Sayın Elitaş yok burada- bu koyduğunuz şartlarla yeni yatırımların, yeni modernizasyon girişimlerinin asla olmayacağı ortada. Yani bir yerden alıp bir yere veriyorsunuz. “Niye ihale yapmıyorsunuz?” Soru bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çok teşekkür ederiz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sorum niye ihale, açık ihale yapmıyorsunuz? Bir, son bak... En son cümlemi söyleyeceğim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Biraz önce Antalya Limanı'nın süreçlerini anlattım. Bakın, burada, bu süre uzatımında başka bir tehlike daha var. Bir tehlikeden daha bahsetmek istiyorum, hepimiz bunu dikkatle dinleyin. Biraz önce 3 defa el değiştirmiş Antalya Limanı... Şimdi, siz, bu süreleri uzattığımız takdirde ve bunlar bu on beş gün içinde sözleşme yapıldığı takdirde “Benim sürem kırk dokuz yıla uzatıldı.” deyip burayı pazarlamaya çıkacak 18 limandan ciddi sayıda liman olduğunu ben burada iddia ediyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Doğru, doğru.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bunu, siz, eğer bu süreleri uzattıktan sonra bunu cebine koyan adam, pazarlamaya dünyaya çıkacak ve bunu devredecek. Bunu da buraya not etmek için söylüyorum: Lütfen vicdanlarınızı kalbinizin üstüne koyun, buradaki bu savunmanızı ve bu maddeyi çekin diyoruz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İhracatın da önünü tıkayacak.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde üçü aynı mahiyette olmak üzere 4 adet önerge var.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Sayın Başkan, bir saniye durun ya bir dakika.

Sabahtan beri bir şey soruyoruz, burada kalkıp bürokratlar gelmişler...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, önergeye geçiyorum, lütfen.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Hayır, olmaz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergeye geçiyorum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Hayır Başkan, burada bizim sorularımız var, bu sorulara cevap istiyoruz biz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bu sorulara yazılı cevap verecekler.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Hayır, yazılı olmaz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kanun çıktıktan sonra mı verecekler?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Hayır, olmaz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bürokrasi niye var burada?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – “Etki analizi yapıldı mı Sayın Vekil?” dedi...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Ayдын) – Demek ki yapmamışlar.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bu özelleştirmeden sonra tahmini ne kadar gelir elde edilecek, lütfen bunu bize sunsun. Bir şey sorduk, dedik ki: “Danıştay’ın kararlarına rağmen işgalcidir bu firmalar.” Bu firmalardan Özelleştirme İdaresinin alacağı var mı, yok mu? Varsa ne kadar var? Çok net sorular bunlar. “Alacağımız yok.” diyebilir.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir de kanunların, kararların Anayasa’ya aykırılığı için bir açıklama istiyoruz.

(Gürültüler)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Vehbi Bey, size söz vermedim, oturur musunuz lütfen. Ne bağıriyorsunuz! Burayı biz yönetiyoruz, oturur musunuz lütfen.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Söz versen konuşacağız, böyle bir şey yok.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen oturun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Böyle bir uygulama yok.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Olmaz böyle bir şey, lütfen oturun.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Etki analizi nerede bu teklifin?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Analiz yok. Bürokrat niçin geldi buraya?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Böyle bir şey var mı ya!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen oturun, sözcünüz var. Neyi yönetiyorsunuz?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Sayın Başkan, belki bu firmalardan devlete parasını ödemeyen firmalar var.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Var, var.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ve biz kalkacağız bu firmaların süresini uzatacağız ya. Buna kimin vicdanı el verir? Böyle bir şey olabilir mi? Belki var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hiç merak etmeyin.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Neyi biliyorsun, sen emin misin?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hiç merak etmeyin. Sizin kadar teklifi veren de bu ülkeyi idare eden ilgili daireler de ülkesini seviyor ve ona göre davranıyor, hiç merak etmeyin.

(Gürültüler)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Merak ediyoruz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Etki analizleri niye açıklanmıyor?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bu şartlar altında Komisyon sağlıklı çalışamaz Sayın Başkan.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Böyle yaparsanız sağlıklı çalışamaz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Cevap verseydi çalışırdı. Bu şartlar altında düzgün çalışamaz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Komisyonu idare etmeye kalkıyorsunuz. Lütfen oturun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Tarhan, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Soru açık...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sana göre yönetmeyeceğim, Sayın Vehbi Bey, sana göre yönetmeyeceğim.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ben, Komisyon üyesiyim. Ya, basit bir soru sorduk, bu bürokratlar niye var burada, niye oturuyorlar? Bilgi vermek için. Başkan, ne için duruyor bu insanlar?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Etki analizleri açıklanmaz mı ya!

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yazık iki gündür bu insanlar burada, gitsinler evlerine.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, 2'nci maddeyle ilgili bütün milletvekili arkadaşlarımız görüşlerini ilettiler, Komisyon üyeleri de görüşlerini ilettiler, arkadaşlarımızın bu kadar heyecanlanmalarının, itiraz etmelerinin ana sebebi 2 tane soru soruyoruz. Özellikle yürütme de buna

açıklık getirebilir, bu limanlarla ilgili etki analizlerini istiyoruz, yani ne kadar alacakları var, borçlular mı? Ne kadar gelir bekleniyor? İkincisi de, Kanunlar Kararların Anayasa'ya uygunluğuna dair bir görüşü var mı? Bunu açıklasın, 2 açıklama istiyoruz, hepsi bu kadar.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ben de sordum aynı şeyleri.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ne yaptığının nereye varacağıın farkında mısınız?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Demek ki etki analizleri yok.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Hayır var, değer tespitleri...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müsaade edin, Vehbi Bey...

VELİ AĞBABA (Manisa) – Söz istiyor, vermiyorsunuz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yeterince konuştu zaten söz verilmeden.

VELİ AĞBABA (Manisa) – Hayır konuşmadı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Konuşmadı.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Önergelerde konuşacağımı söyledim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Tarhan, söylediğiniz konuyla ilgili, Anayasa'ya aykırılıkla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisi Kanunlar Kararlar Başkanlığının iletmış olduğu ve Anayasa'ya aykırılık tespitinin olmadığına dair görüşü var.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Önceki de vardı, oy birliğiyle “Anayasa'ya aykırı.” dedi Anayasa Mahkemesi.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ne diyorsunuz? Soruyorsunuz, haber veriyorum, ne diyeyim başka? Ne diyorsunuz yani?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Önce de vardı, fark etmiyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, maksadınızın ne olduğunu anlamıyorum, ne diyorsunuz? Soruyorsunuz cevap veriyorum, ne diyorsunuz yani?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Cevap veriyorsunuz ama bu da doğru değil.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ne diyorsun? Senin istediğin cevabı vermek zorunda mıyım Ali Şeker?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Daha önce de böyle dediler, Anayasa Mahkemesi oy birliğiyle “Anayasa'ya aykırı.” dedi.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen, herkes muhataplarına saygılı olmak zorunda. Senin istediğin cevabı vermek zorunda değilim ben.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ama Anayasa Mahkemesinin verdiği cevaba yönelik bir cevap vermek...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ne diyorsun?

İkinci konu, Özelleştirme İdaresi Başkanlığımıza bu konuda sorulan sorulara cevaben çok kısa ve öz söz veriyorum.

Lütfen buyurun.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Sayın Başkanım ve değerli vekillerim, saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, sorulara ilişkin olarak bu özelleştirilen limanların borcu olup olmadığı... Efendim, şu anda özelleştirilen limanların tamamı borcunu ödemiş durumda. Bir tek bunlardan en son 2021 yılında özelleştirilen Taşucu Limanı, bunların taksit alacakları var, normal sözleşme hukuku çerçevesinde.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Zamanı gelmemiş onların.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Zamanı henüz gelmemiş. Dolayısıyla, özelleştirme ihalelerinden kaynaklı borcu olan hiçbir liman yok.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Peki, kaç yıllık yapılıyor? Genelde üç yıllık yapılıyor.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Efendim?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bu üç yıl taksitlerle yapılıyor genelde, Özelleştirme İdaresinin yaptığı...

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Efendim, şöyle...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Mesela, Ordu Limanı'nın hâlen daha borcu var mı?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Hayır, efendim, bir borcu yok.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Sayıştay raporunda yazıyor.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – İzah edeyim efendim, müsaadenizle...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – O zaman...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bir cevabını bitirsin, sonra eğer varsa sorarsınız.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Özelleşmedi Ordu Limanı.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bekir Bey, buyurun.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Rize, Hopa, Giresun, Sinop limanları; bunlarda diğer limanlardan farklı olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Devam edin lütfen.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Bu diğer limanlardan farklı olarak hasılat payı tahsil ediyoruz, mevcut sözleşmeleri tahtında. Bunlardan şu anda, bu hasılat paylarının tamamını da tahsil ettik, bir kısmında rakamlardan kaynaklı ihtilaflar olduğu için şu anda 2 limanda, Rize ve Giresun'da, 2019 ve sonrasına ilişkin rakamlardan kaynaklı olarak bu hasılat payına ilişkin 1,8 milyon dolarlık alacak için davamız var. Ama şunu da hatırlatmak isterim: Mevcut kanunda özelleştirme sözleşmelerinden kaynaklı bütün borçlarını ödemeleri ve mevcut davalardan da feragat etmeleri gerekiyor. Eğer bu alacakları ödemezlerse, bu davalardan feragat etmezlerse...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Toplamda ne kadar olduğunu söyleyemiyorsunuz şu anda.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Söyledim efendim, 1,8 milyon dolar.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Milyon mu, milyar mı?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Milyon dolar efendim.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bütün firmaların mı, 18 firmanın?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – 2 limanın efendim.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – 1 milyon 800 bin dolar.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Diğerleri zaten yok.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Başka yok, bunların dışında bir dava...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar “Yok.” diyorsa, yoktur; illa olsun mu istiyorsunuz? Yok, açıklıyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayıştay da öyle demiyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Sayıştay, Orduyla ilgili diyor ki: Ordu Limanı yıllarca kira...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Vehbi Bey, karşılıklı konuşmuyoruz.

Bekir Bey, devam edin lütfen.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Vehbi Bey, Ordu Limanı’nın ne Devlet Denizcilik İşletmesiyle ne Devlet Demiryollarıyla bir alakası yok!

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Evet, efendim.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Nasıl yok?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yok!

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Efendim, devredildi Ordu Limanı.

Bu yatırımlara...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Özelleştirmede değil, onların kendi içerisinde, belediyenin kira borcu var.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ordu Limanı özelleştirildi, Danıştay da onu iptal etti.

Ya, bu insanlar zaten...

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Efendim, daha sonra devredildi.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İşgalci, işgalci...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bekir Bey, devam edin.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Müsaadenizle, bu on beş gün süre...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Vehbi Bey, lütfen, karşılıklı konuşmuyoruz.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Devam edeyim mi?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İşgalci...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, sözlerinize lütfen dikkat edin.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – On beş güne ilişkin olarak -efendim, malum yine bu Komisyonunda geçmişti- önceki kanunda bir değerlendirme yapılması öngörülüyordu. Değerleme yapılması sürecinde de başvuru firmalara dört aylık bir süre tanınmıştı çünkü değerlendirme yapma sürecinde sadece ciro rakamları... Şu anda tartışılan kanundan farklı olarak

değerleme yapılmasına ilişkin bilgi ve belgeleri hazırlamaları, vermeleri de öngörüliyordu. Şimdi, bu mevcut kanunda ise tamamen objektif, belirli, öngörülebilir, hızlıca hesap edilebilir bir metot var. Dolayısıyla, dört ay verilmesine de ihtiyaç yok. Eğer başvuru limanlar böyle bir iradeleri varsa bize YMM onaylı belgeleriyle başvurup verecekler. Dolayısıyla, bu kadar uzun süre beklememize, belirsizlik oluşmasına gerek yok, ihtiyaç da yok. Dolayısıyla, bunun, bundan başka bir nedeni yok.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Peki, bir şey soracağım: Dört aylık süreç...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Vehbi Bey, söz vermedim.

Bekir Bey, devam edin.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Efendim, yatırımlar...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Dört aylık süreçte değer tespiti yapılmıştır, bu değer tespitlerini paylaşırsanız sevinirim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Vehbi Bey, yaptığınızı kabul etmiyorum... lütfen.

Bekir Bey, devam edin.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Bu yasa çıkarsa ihalelerde bundan sonraki sürece ilişkin olarak bir pazarlık yapılacağı...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Burası sohbet alanı mı ya, lütfen. Yapmayın!

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bilgi alıyoruz ya.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – “Sohbet alanı mı?” ne demek? Burada yaptığınız işi sohbet alanı...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Soracak, cevap alacak; ne var bunda?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Karşılıklı değil. Sorularınızı sordunuz, cevap veriyor. Sürekli kesiyorsunuz, sürekli kesiyorsunuz. Yaptığımız doğru değil.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Kırcaathanede sohbet etmiyoruz, önemli şeyler soruyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Doğru değil.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Soru sorup cevap almak istiyoruz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama cevabını bir dinleyelim yeterli değilse...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun Bekir Bey.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Benim gibi bir adamı bile çileden çıkardın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ya, konuşmasına müsaade etmiyorsun, ya.

Bekir Bey, devam edin.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Sayın Vekilim, ihalelerde bu yasa çıktıktan sonraki sürece ilişkin olarak bir pazarlık yapılacağı ifade edildi. Böyle bir süreç yok. Eğer bu yasa çıkarsa, eğer bize başvuran herhangi bir liman... Geçmiş özelleştirme bedeli esas alınarak bir bedel hesap edilecek, bu objektif bir bedel. Sözleşme tarihi itibarıyla belirli dolar kuru; TÜFE endeksi de TÜİK’in internet sitesinde bir hesaplama motoru var, dolayısıyla buradan hesap edilecek.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Niye “Dolarla yapılmıyor.” diyorsunuz? Gene dolarla yapılıyor.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – İzah edeyim efendim müsaadenizle, izah edeyim.

Dolayısıyla burada bize beyan ettikleri, beyan edecekleri YMM onaylı belgeler üzerinden beyan edilen cirolar esas alınarak da tamamen matematiksel bir formül çerçevesinde bir hesaplama yapılacaktır, bu bildirilecek ilgili firmalara. Dolayısıyla da bunun dışında herhangi bir sürecin, pazarlığın olması söz konusu değil. Tamamen somut, objektif bir bilgi.

Dövize ilişkin olarak da 2018 yılında alınan kararlar, yasal düzenlemeler çerçevesinde -diğer kamu kuruluşları ama biz kendimizle ilgili kısmı söyleyelim- hiçbir özelleştirme ihalesi dövizle yapılmadı. 2018’den bu yana tamamen Türk lirası üzerinden ihaleler yapmaktayız. Hatta o dönemde çıkan yasal düzenlemeler çerçevesinde de dövizle olan alacaklarımızı da Türk lirasına çevirdik ve tahsil ettik.

Hesaplamalara ilişkin olarak da şimdi, yasamızda, 4046 sayılı Kanunda değerlendirme, değer tespit komisyonlarına ilişkin çok detaylı hükümler var. Şimdi, tabii, bu yasadaki ön görülen geçici madde oradaki değerlendirme, hesaplama modellerinden farklı bir hesaplama, değerlendirme usulü öngörüyor. Bununla birlikte -bir bilgi mahiyetinde söylüyorum- uluslararası değerlendirme standartları çerçevesinde, bu bizim yasada sizin bahsettiğimiz usullerin dışında da başka değerlendirme usulleri var. Dolayısıyla burada, bu yasada belirtilen somut, objektif, belirli; bize başvurduktan sonra, o belgeleri de bize verdikten sonra objektif bir şekilde hesap edebileceğimiz, ardından sizlerin de bize sorduktan sonra net bir şekilde sizlere bildireceğimiz, resmî olarak da bildirebileceğimiz bir rakamlar olacak. Biz tahminî projeksiyonlar yaptık ama bunlar takdir edersiniz ki şu anda tamamen tahminî ama bize firmalar başvurduktan sonra hızlı bir şekilde bunları biz hesaplayacağız. Sözleşmelerin imzalanmasının akabinde de ilgili mevzuata uygun olarak bunları paylaşacağız.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bekir Bey, teşekkür ediyorum.

Madde üzerindeki önermeleri okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4780) esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 2’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Çetin Osman Budak	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	Antalya	Adana

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Kadim Durmaz

Manisa

Tokat

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Yasin Öztürk

Ayhan Altıntaş

Denizli

Ankara

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ali Kenanoğlu

Ömer Öcalan

Muazzez Orhan Işık

İstanbul

Şanlıurfa

Van

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Vehbi Bey, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Başkanım, öncelikle şunu belirteyim size. Ben tutumunuzu hakikaten de yadırgadığımı söyleyeyim. Alt tarafı bir soru sorduk ve cevaplar verildi ama beni tatmin etti ama etmedi. Bu kadar büyütülecek, bizi bu kadar böyle bağirtacak bir durum değildi. İşte, cevapları verdiler ama eksik verdiler ama tam verdiler ama doğru ama yanlış bir şekilde cevap aldık.

Şimdi, biraz evvel Sayın Elitaş şunu söylemişti: “Ya, bizim zeytinliklerle herhangi bir kastımız yok. Bizim zamanımızda zeytin ağacı 83 milyondan 191 milyona kadar çıktı ve bizim bunu yapmaktaki amacımız, 3 tane termik santralin kömür problemi var, onların derdini çözmek için yapıyoruz. Peki, niye buna bu kadar itiraz ediyorsunuz?”

Birincisi: Adrese teslim kanun düzenlemelerine karşıyız.

İkincisi de bu ilk defa gelen bir düzenleme değil, zeytinliklerle alakalı olan. Bu, en son gelenle beraber 10’uncu oldu. Bu en son tartıştığımız, geri çekilen madde ve önceki yönetmelik -Sayın Elitaş’ın dediği gibi- Muğla’da Milas’taki 3 tane termik santralin sorununu çözmek içindi ama önceki gelen 7 tanesinin “Zeytinlikleri turizm alanına açmak, sanayiye açmak.” gibi gibi gerekçeleri vardı. Bizim buradaki itirazımız, eğer biz burada buna “Evet.” dersek bu, yol olur, bunun devamı gelir; o sebeple biz buna kesinlikle karşı çıktık.

Şimdi, Şahin Tin Milletvekilimiz dedi ki bu 2’nci maddeyle alakalı: “Bu, yeni bir şey değil, daha önce de yapıldı.” Yani süresi devam ederken, ihalesiz bir şekilde, rekabet ortamı oluşmadan sözleşme süresinin uzatılması... Benim bildiğim kadarıyla böyle bir şey yok. Şimdiye kadar böyle bir şey oldu mu yani sözleşmesi...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Şimdi cevap verecek.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ortada yasal düzenleme yokken, öyle mi? Ortada bu ihaleyle ilgili, özelleştirmelerle ilgili kanun varken yani madem bu yapılabiliyorsa biz o zaman ne diye kanun yapmaya çalışıyoruz? Bunun örneği var mı daha önce, Şahin Bey’in dediği doğru mu?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Konuşmada cevap verirsiniz Bekir Bey, lütfen...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ona cevap verirsiniz...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kimsenin haberi yok ki cevap versin.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Daha öncesinde eğer böyle bir şey yapıldıysa, böyle bir özelleştirme yapıldıysa o zaman biz niye kanun yapıyoruz burada? Ben bunun olabileceğini düşünmüyorum, yapıldıysa da kanuna aykırıdır. Niye bu kadar burada uğraşıyoruz, koşturuyoruz?

Bir de, şimdi, Sayın Ayhan Vekilim -bitiyor zaten konuşmam- Osmanlı’nın çöküşündeki limanların rolünden bahsetti.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Kapitülasyonlar...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Kapitülasyonlardan bahsetti. Benim de aklıma... Osmanlı hakikaten neden battı diye bir araştırmak lazım, yapılan araştırmalar da var. Osmanlı’nın batışındaki en önemli sebeplerden bir tanesi “iltizam” diye bir sistem getirmiş Osmanlı. Ne yapıyor Osmanlı? Başlangıçta çok büyümüş, toprakları çok genişlemiş, özellikle uzaktaki eyaletlere diyor ki: Buradaki vergileri açık arttırmaya çıkartıyor ve vergisini devrediyor, nakde çeviriyor yani gelecekte alacağı vergileri nakde çeviriyor. Başlangıçta uzak eyaletlerde bu uygulama yapılmış fakat daha sonra masraflar artınca, paraya ihtiyaç fazlaşınca, sarayın masrafları artınca artık genel bir uygulama hâline gelmeye başlamış.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Burada da saray var.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Hazinesinin neredeyse bütün gelirleri bu iltizam usulünden gelmeye başlamış. Burada yaptıkları şey, Osmanlı şunu yapmış, demiş ki: “Benim acil paraya ihtiyacım var. Şu, şu, şu eyaletlerin vergisini sana üç yıllığına, beş yıllığına vereyim, vergiyi sen topla ama yeter ki getir bana nakit parayı ver.” Bundan sonra sistem de bozulmuş. Şimdi “Nereden alaka?” diyebilirsiniz. Bizim burada yaptığımız şey de tam olarak bu, bizim yaptığımız da bu. Biz geleceğimizi nakde çeviriyoruz şu anda, bizim yaptığımız şey geleceğimizi nakde çeviriyoruz, farklı bir şey yapıyoruz. Bakın, Osmanlı bu yüzden batmış, biz daha da kötüsünü yapıyoruz. Osmanlı, hiç değilse, iltizamda açık artırma yapıyormuş, biz açık artırmayı da yapmıyoruz şu anda.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Açık peşin...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Hani derler ya: “Tarih tekrerrür eder mi?” Tartışmalı bu konu ama bu konudaki en güzel söz, en güzel açıklama şüphesiz Mehmet Âkif’in dizelerinde: “Tarihi ‘tekrerrür’ diye tarif ediyorlar. Hiç, ibret alınsaydı tekrerrür eder miydi?” Ne yazık ki hiç ibret almıyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Vehbi Bey, teşekkür ederim.

Ali Bey, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Evet uzun gerekçeye gerek yok, biz detaylıca görüşlerimizi aktardık, o yüzden kısaca ifade edeyim dedim. Birincisi: Bu Anayasa’ya aykırı olmadığına dair bir görüşten bahsediyorsunuz, bu görüşü biz istiyoruz parti grupları olarak, herhâlde gizli saklı bir şey değil bu.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Anayasa Mahkemesinden görüş alındı.” ifadesi değil. Anayasa Mahkemesi...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hayır, hayır “Anayasa’ya aykırı olmadığına dair görüş alındı.” denildi ya...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Kanunlar Kararlar...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Kanunlar Kararlardan alınmadı mı böyle bir görüş? Tamam, onun birer fotokopisini rica ediyoruz en azından parti grupları olarak ya da vekil arkadaşlara, Komisyon üyelerine onu rica ediyoruz.

Diğer taraftan, evet, bizim Anayasa’ya aykırılık ve benzeri konulardaki görüşlerimizi tekrar ederek önergemizin kabulünü talep ediyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Teşekkür ederim Ali Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yasin Bey’e söz vereceğim.

Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Anayasa’ya aykırılık tartışmaları esnasında ben yoktum ama sonuçta önerge üzerine konuşacağım, Anayasa’ya aykırılıkla ilgili yeterince müzakere yapıldı zaten.

Öncelikle Vehbi Bey’in ve Ayhan Bey’in de değindiği bu kapitülasyonlarla ilgili konuşmak da lazım. Çünkü sonuçta, Osmanlı’nın çöküşüne sebep olan nedenlerin arasında, özellikle limanlarımız konusunda yabancılara verilen kapitülasyonlar yoluyla tanınan imtiyazlar başta gelmekte ve sayılmakta.

Türkiye, hem siyasi hem ekonomik hem de hukuki açıdan bağımsızlığının önünde engel olan bu kapitülasyonlarla mücadele noktasında, Lozan Anlaşması'nın 28'inci maddesiyle nokta koymuş "Bağıtlı Yüksek Taraflar Türkiye'de Kapitülasyonların tümü ile kaldırılmasını, her biri kendisi ile ilgili olarak, kabul ettiklerini açıklarlar." hükmüyle de kapitülasyonlar kaldırılmıştı.

Yine, Gazi Meclisimizde 20 Nisan 1926 tarihinde Kabotaj Kanunu kabul edilmiş ve 1 Temmuz 1926'dan itibaren de yürürlüğe girmişti. Kanundaki ibareyi özellikle açmak istiyorum: "Türkiye limanları ve sahilleri arasında yük ve yolcu taşınması ile kılavuzluk ve römorkaj hizmetleri, Türk vatandaşları ve Türk Bayrağı taşıyan gemilerce yapılır." hükmü getirilerek daha önceden yabancılara açık olan bu faaliyetleri, bundan böyle sadece Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının yapabileceği hükme bağlanmıştı.

Kapitülasyonların kaldırılması ve Kabotaj Kanunu'nun yürürlüğe girmesi, Türk denizciliği ve limanlarımız açısından atılmış çok önemli bir adım olup kamuya ait limanlarımızın işletme devir sürelerinin Anayasa, kanunlar ve yargı kararlarına rağmen şu anda ihalesiz olarak kırk dokuz yıllığına uzatılmasını, denizciliğimiz açısından bu yönde atılmış olan adımların karşılığında verilen en önemli taviz olarak görmektediriz.

Şimdi, benim bu konuyu tekrar açma sebebim şu: Nihayetinde, şu anda işletilen limanlarımız var. Bu limanlarımızın bir kısmı Türkiye Cumhuriyeti kökenli işletmeler tarafından yapılmakta. Fakat özellikle pandemi sürecinden itibaren limanlarımız çok daha önemli hâle gelmiş olup böyle bir süreç uzatmasıyla birlikte; bu Türk firmaları, sonuçta, işletmeciler firmaları; kâr marjı noktasında şu anda dünyada Singapur, Çin ve özellikle Doğu Akdeniz bölgesinde Arapların da bu konuda öne çıkmasıyla birlikte, bu şirketlerin yabancı şirketlere devri noktasında bir risk görmekle birlikte; esasen, burada vurgu yapacağım konu: Özellikle, Türkiye Denizcilik İşletmelerinin devlet işletmesi olarak Varlık Fonuna devredildikten sonra, hâlâ Türkiye Denizcilik İşletmelerinde olan yerlerle ilgili kısma bakıyorum, sonuçta bizi ilgilendiren kısmı, en önemli hâli, şu anda devletin hâlâ elinde bulunan limanlarla ilgili kısımlar. (Uğultular)

Arkadaşlar, lütfen dinler misiniz?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, lütfen, evet.

Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Burada, nedense bu konu, 24 Kasım 2021 tarihinde Abu Dabi Liman Şirketi ile Türkiye Varlık Fonu arasında yapılan bir mutabakat muhtırası var. Yani şimdiye kadar, hep böyle, mevcut limanlarımızın şu andaki firmalara yapılan uzatmalardan bahsediliyor ama özellikle bu mutabakat muhtırasını Türkiye Varlık Fonu Genel Müdürü Arda Ermut ile Abu Dabi Liman İşletmesi Yönetim Kurulu Başkanı Mohamed Al Shamsi imzaladılar. Yapılan bu anlaşma, limanlarımızın yakın ve kırk dokuz yıllık süreçteki akıbetini ortaya koyar nitelikte ve o günden bugüne de kırk dokuz yıllığına limanların devri konusunun ısrarla, Meclisimize tekrar tekrar getirildiğinden dolayı da bir bakışımız var.

Sayın Cumhurbaşkanı yurt dışına çıkıp sürekli bazı konularda iş birliği anlaşmaları yapıyor. Bu anlaşmaların içinde bizim bilmediğimiz, Meclisin bilmediği, şu anda önümüzde bilmediğimiz, acaba bize -tabirimi maruz görün lütfen- "Maymuna bak!" denilip bu tarafta bu limanların uzatılması konuşulurken, yeni limanlarımızı tekrar tekrar buraya vermek mi var?

Yine, Antalya konusuna da geri dönmek gerekirse, bir firma düşünün -ki liman işletmelerinin, liman yatırımlarının uzun soluklu olduğunu sizler de zaten söylüyorsunuz- bu firma, sözleşme süresi üç beş sene kalmış olan bir yere ki bu süre içinde de kendi yaptığı yatırımı kurtarmayacağı açık, aşikâr iken

neden, böyle kendilerine taahhüt mü verdiniz de Antalya Limanı'nı, Katarlılar üç beş senesi kalmasına rağmen bu sözleşmeyi imzaladılar? Kendilerine "Biz bunu Meclisten çıkaracağız, siz rahat olun, biz bunu kırk dokuz yıllığına çıkardığımızda o yatırımınızı oradan kurtarırsınız." şeklinde bir taviz mi söz konusu? Burasını da önemli görüyorum.

Sonuçta, bu kadar ısrarcı olmanız bir noktada Kabotaj Bayramı... 1926'nın 100'üncü yılında, umarım sizler iktidarda olmayacaksınız, bizler iktidarda olduğumuzda yeniden bu bayramı mı bize yaptırmak için mi uğraşıyorsunuz, bilemiyorum. Açıkçası, Kabotaj Bayramı önemli çünkü yabancılara verilen tavizle ilgili kısımda -biraz önce de bahsedildiği gibi- çöküşe sebep olabilecek, limanlarımızın tamamen yabancı işletmenin eline geçeceği bir durumu, imza sahibi sayın arkadaşımız bize bu konunun güvenlikle alakalı olmadığını söyledi ama tamamen güvenlikle alakalı. Ben bahsettiğiniz kısımdan bakarak söylemiyorum yani uyuşturucu kısımdan bakarak söylemiyorum. Ama limanlarımız millî bir meseledir, millî bir meselede yabancılara, hele hele bilmediğiniz, hâlâ örtülü, flu görülen, Sayın Cumhurbaşkanının yapmış olduğu taahhütler, sözler var da bizi onun için mi bu kadar ısrarla zorluyorsunuz diye merak ediyorum.

Bu kanun teklifinin gündemden çıkarılmasıyla ilgili ısrarımız devam etmekte, şayet buradan çıkarırsanız Genel Kurulda bu konuyla ilgili de yine ısrarlarımız devam edecektir diyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yasin Bey, teşekkür ediyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, lütfen, sadece...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının Araştırma ve İnceleme Bürosu kanun teklifi inceleme raporu talebimiz üzerine geldi. Hemen hızlıca baktığımızda, 2'nci maddeyle ilgili, hiçbir şekilde, Anayasa'ya uygunluk konusundaki bir görüş olmadığını görüyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Zaten "uygun" demez "aykırı" der varsa. "Aykırı" der. İlla madde madde "uygun" demez, aykırılık görürse der.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Burada ne bu konuyla ilgili yani Anayasa Mahkemesi tarafından...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bir tespit yok yani.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hiçbir tespit yok.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yok, dolayısıyla da "aykırı" dememiş. Bizim dediğimiz de o.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Anayasa Mahkemesi kararına rağmen bir tespit yok yani. Kanunlar ve Kararlara örneğin sorulmadı mı bu uygunluk görüşü olup olmadığına dair?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, teşekkür ediyoruz. Her şey konuşuldu, teşekkür ediyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani ama...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi ile 4046 sayılı Kanun'a eklenen geçici 31'inci maddenin dördüncü fıkrasında yer alan "1 Ekim 2021-30 Eylül 2022" ibaresinin "1 Aralık 2021-30 Kasım 2022" şeklinde değiştirilmesini ve bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Çolakoğlu

Zonguldak

"Ayrıca işletmeci şirketler özelleştirme sözleşmelerinde yer alan yatırım şartına ilave olarak ek sözleşme bedelinin yüzde onu oranında limancılık faaliyetleri ile ilgili yatırım yapmak ve bu yatırımları ek sözleşmelerin imza tarihinden itibaren beş yıl içinde gerçekleştirmek zorundadır. Süre sonunda işletmeci şirketlerin, yatırımın gerçekleştirildiğine dair rapor ve bu durumu teşvik eden bilgi ve belgeleri ilgisine göre Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketi veya Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demir Yolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne kontrol edilmek üzere sunmaları şarttır. İlgili kuruluşça yapılan denetimde bahse konu yatırım zorunluluğunun yerine getirilmemiş olduğunun tespit edilmesi halinde ek sözleşme feshedilmiş sayılır. Bu durumda işletmeci şirkete ek sözleşme gereği ödenen bedeller de dâhil herhangi bir bedel iadesi yapılmaz."

Gerekçe:

Önergeyle, uzatma hakkından yararlanan işletmeci şirketlerin esas sözleşmelerinde belirlenen limancılık faaliyet konularıyla ilgili yatırımları uzatma süresinin ilk beş yılı içerisinde gerçekleştirmeleri zorunlu tutularak ülkemiz ekonomisine katkı sağlanması ve limanların günümüz teknolojisine uygun ve buldukları bölgedeki ihtiyaçları karşılayacak kapasitede işletilmesinin sağlanması amaçlanmaktadır. Önergeyle yapılan tarih değişikliğiyle, şirketlerin en güncel ciro verileri esas alınarak hesaplama yapılabilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fuat Bey, söz istiyor musunuz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – İstiyorum, istiyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçe bitti.

Lütfen buyurun.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu limanların özelleştirilme zamanı ile bu zamanı arasını bir mukayese etmemiz gerekiyor. Bu limanlardaki kapasiteler aynı fiziki limanlar yani sınırları belli olan limanlarda elleçleme ne kadar artmış, geliri ne kadar artmış, buna bakmamız lazım. Bizim elimizdeki veriler şöyle diyor: Limanların geneli, bahsettiğimiz bu kadar liman özelleştikten sonra büyüme vesaire olmaksızın makine, ekipman desteğiyle yüzde 74 oranında artırılmış. Limanların kapasiteleri yüzde 74 artmış. Neden artmış? Özelleşirken limana yatırım yapılması şartı koyulmuş, özelleşirken -kayıtlara geçsin diye söylüyorum, bütün arkadaşlar bunu mutlaka biliyorlardır- bu limanlar Özelleştirme İdaresinin ilgili kanununa göre açık artırmayla ihaleye çıkmış ve bunlardan kira süresi boyunca hepsinden bir bedel alınmış. Örneğin, ben Samsun Limanı'nı söyleyeyim, özelleştiğinde 125 milyon dolar ihale bedeli olan bir liman Samsun Limanı. Dolayısıyla biz bunların geleceklelerini zaten satın almışız. Şimdi, bu bedele göre de Özelleştirme İdaresi bir formülle bunların kalan sürelerinin, ilave ettiğimiz sürelerinin içerisinde de bir hesaplama yapacak ve aynı şekilde, gelirlerinden hem süreci boyunca pay alacak hem de kalan süresi içerisinde

hasılatından yüzde 5 pay alacak bir kanun düzenlemesi yapıyoruz. Bunun için, limanların tekrar yatırım yapılabilmesi bizim elleçmelerimizin, gemi tahliyelerimizin, boşaltılmasının vesaire hızlanması için katkı sağlayacağını düşünüyorum. Onun için doğru bir düzenleme olduğunu ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fuat Bey, teşekkürler.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, önergeyle ilgili...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Değeri artmış değil mi?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Herkes kendi önergesiyle ilgili konuşuyor ama.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Öyle bir kural yok, değişiklik önergesi...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Belki destekleyeceğiz, ne biliyorsun Başkan?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Oylarınızla onu göstereceksiniz, tepkinizi.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, destekleyeceksen konuş.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Genel Başkan Yardımcımız Veli Bey bir açıklama yapacak önergeyle ilgili.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Veli Bey, emin misin, ne diyeceksin?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Niye öyle?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hadi, buyur bakalım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Öncelikle, Sayın Başkan, dünkü tutumunuz ile bugünkü tutumunuz arasında çok fark var, onu söyleyeyim. Dün sizi takdirle karşıladık ama bugün eleştirdiğimizi söylemek istiyoruz. Bakın, burada insanlar emek vermeye çalışıyor ve getirilen bir kanun var, hakikaten ciddi değişiklikler oluyor. Milletvekillerinin görevi olumlu, olumsuz bu şekilde görüşlerini bildirmek yani ben şeye katılmıyorum “Efendim, zaman kıymetli...” Zaman kıymetli tabii, insanlar burada çalışıyorsa bunun bir anlamı var, bunu hem muhalefet için söylüyorum hem iktidar için söylüyorum.

Bir şeyi de söylemek istiyorum: Değerli arkadaşlar, şimdi, kanun teklifinde önerge değişikliği var, sizleri tebrik ediyorum; bakın, konuya ne kadar hâkimsiniz, ne kadar özenlisiniz, tebrik ediyorum. Bir kopyala-yapıştır; 1 Ekim 2021 önergesini yanlışlıkla getirmişler; şimdi, bir önergeyle “Aralık 2021” “30 Kasım 2021” şeklinde düzeltiliyor. İşte, bu kanunun, bu torba yasanın ya da çorba yasanın ya da çuvalın nasıl düzenlediğini sizin takdirlerinize bırakıyorum. Ben, tabii, Sayın Fahri Başkanın özgeçmişini okudum; daha önce de takip ettiğim bir siyasetçidir, kendisi Milliyetçi Hareket Partisinde siyasete başlamış, ardından AK PARTİ il başkanlığı yapmış, milletvekilliği yapmış. Tabii, bu konularla ne kadar ilgili olduğu da anlaşılıyor Sayın Fahri Başkanın; bu konuya ne kadar hâkimsiniz, ne kadar ilgilisiniz, onu da söylemek istiyorum.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Teşekkür ediyorsun değil mi?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tabii, tabii! Şu kanun teklifine bakın, kopyala-yapıştır yapmışlar. 2021 Ekimde çıkan kanun Anayasa Mahkemesinde iptal ediliyor; aynı şeyi kopyala-yapıştır, tarihi değiştirmeyi unutuyorlar, Plan-Bütçeden buraya önerge geliyor. Allah size izan versin.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, öyle değil de, siz bitirin, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Değerli arkadaşlar, bir başka mesele...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Anayasa Mahkemesine giden metin değildi o, Plan ve Bütçe Komisyonundaki metin o.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Biz de öyle diyoruz zaten(!)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Öyle değil, öyle değil.

Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şirketlere, limanlara ek sözleşme bedelinin yüzde 10'u kadar limancılık yatırımı yapma şartı getiriliyor, bu yatırım beş yıl içinde yapılacak. Bu yatırımların yapılmadığı TCDD ya da TEİAŞ tarafından tespit edilirse ek sözleşme feshedilecek, şirkete bedel iadesi yapılmayacak. AYM'nin bu iptal ettiği kararla ilgisi yok, maalesef, firmalara şirin gözükmek için yapılan şey. Anayasa Mahkemesinin açık kararları var değerli arkadaşlar, bakın, sadece bir kararı okumak istiyorum. “Yasa koyucu yasa düzenlemelerinde hukuk ve Anayasa'nın üstün kurallarına bağlıdır.” Buna göre Anayasa'ya aykırı bulunan kuralların yeniden yasalaştırılmaması gerekir. Anayasa'ya aykırılığı Anayasa Mahkemesince saptanmış kuralların aynı amaç doğrultusunda yeniden yasalaştırılması kararı etkisiz duruma düşürmek anlamına gelir ve açıkça Anayasa'ya aykırı olduğunu söylüyoruz ve tekrar bir düzenlemenin getirilmesindeki, hakikaten, ısrarınızın sebebini anlamakta zorlanıyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, Dünya Kupası oynanıyor. Hakikaten, Anayasa Mahkemesi kararı yok sayılarak ya da baypas edilerek değiştirilmeye çalışılıyor. Yani siz “VAR odası” mı diyelim Anayasa Mahkemesine ya da hakem mi diyelim, hakemi maçtan atıyorsunuz, hakeme kırmızı kart gösteriyorsunuz, VAR odasını kapatıyorsunuz, anlaşılır gibi değil.

Dün Özgür Özel tarihî, çok muhteşem bir laf söyledi, dedi ki: “Darbe olur, darbe genelde o anki yönetimlere, o anki duruma karşı yapılır.” Burada bir darbe var, darbe ne zamana yapılıyor? Çocuklarımızın geleceğine yönelik darbe yapıyorsunuz. Bunu niye söylüyorsunuz değerli arkadaşlar? Bakın, şimdi, 2046, 2047, 2049, 2052, 2056, 2061, 2062, 2064, 2070'e kadar süre uzatımı yapılıyor. Bir, geleceğe darbedir. İki, bakın, arkadaşlar, seçimin sonucunun ne olacağı belli olmaz, biz isteriz ki biz kazanalım, siz istersiniz ki siz kazanasınız. Ancak şunu söylemek lazım: Ya, altı ay sonra muhtemelen Meclis oluşacak. Her seçimde milletvekillerinin birçoğu değişiyor, AK PARTİ'de de değişiyor, diğer partilerde de değişiyor. Şimdi, altı ay sonra bir seçim var, seçimden önce siz bu iradeyi bağlıyorsunuz. Seçimden önce, hakkınız olmayan bir iradeyi 2050 yılına, 2070 yılına kadar bağlıyorsunuz. Bakın, bu, siyaseten de yanlış -zaten Anayasa Mahkemesine aykırı bir durum- hukuken de yanlış ve yapılan bu iş yanlış; bunu söyleyelim. Bu liman işini, vallahi, ben çözemiyorum. Ben bilemiyorum, bu ısrarınız nedir, ısrarda bir şey var mı, onu da bilemiyorum, bilmediğimi de itiraf ediyorum. Anayasa Mahkemesine karşı ısrar niye ya? Onu da sormak lazım.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bakın, hakikaten, biz milletvekilleri olarak bu memlekette demokrasiyi işletmekle yükümlüyük. Demokrasiyi işletmek sadece Türkiye Büyük Millet Meclisindeki milletvekillerinin konuşması değil... Anayasa'nın kurumları var, Anayasa Mahkemesi bunların başında geliyor, eğer Anayasa'nın kurumlarını işletemiyorsak biz kendi görevimizi doğru yapmıyoruz demektir.

Şimdi “Limanlar bu ülkenin kalesidir.” diyor arkadaşlar, buna kızılıyorsunuz; hakikaten, limanlar bu ülkenin kalesidir. Kamu malına milyonlarca dolar zarar verileceğini iddia ediyor arkadaşlarımız.

Bakın, bu torba kanunda Katar meselesi zaten başlı başına bir mesele. Katar'sız bir kanun çıkmıyor Mecliste maşallah. Varlık Fonu var, Varlık Fonu da biliyorsunuz, Katar'la ilgili. Şimdi, yani hakikaten, ben sizin vicdanlarınıza seslenmek istiyorum, bu konunun bir daha değerlendirilmesini istiyorum.

Bakın, burada -sürem yeter mi, yetmez mi bilmiyorum- sendikalar var arkadaşlar, farklı siyasi görüşten sendikalar var. Onlarla da ilgili yüzde 1'lik baraj Danıştay tarafından iptal edildi. Yüzde 1 barajdan vazgeçtiniz, şimdi yüzde 2 barajını getiriyorsunuz. Sayın Elitaş, hani burada duruyorsun yani Meclisin en tecrübeli Milletvekilisin, dün söyledim, 1908'den beri, maşallah, Milletvekilisin. Allah aşkına bunu bir daha düşünün ya. Diyorsunuz ya "İyiye iyi kötüye kötü..." Bunun neresi iyi, vallahi söyleyin, neresi iyi, yüzde 2'nin neresi iyi, ben el kaldıracığım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, ilgili maddede söylersiniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Söyleyeceğim de belki zamanım olursa tekrar söz alırım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Görevi var, gidecek şimdi.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Geleceğim ben, merak etmeyin, sabaha kadar buradayım.

Sizden rica ediyorum -sendikalı arkadaşlar konuşacaklar ama- burada zaman var daha, onunla ilgili de bir bakın ya, bakın! Eğer savunuyorsanız, vallahi, ben 2 elimi de kaldıracığım ama bu, doğru değil; bu, sendikalar arasında ayrımcılık; bu, zor koşullarda sendikacılık yapan insanlara haksızlık arkadaşlar. Lütfen, bu maddeyi tekrar gözden geçirilsin.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yeter sayı var mı?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yeter sayı var.

Değerli arkadaşlar, saat 17.30'da tekrar toplanmak üzere birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati:17.00

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 17.43****BAŞKAN: Ziya ALTUNYALDIZ (Konya)****BAŞKAN VEKİLİ: Fahri ÇAKIR (Düzce)****SÖZCÜ: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)****KÂTİP: İffet POLAT (İstanbul)**

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, Komisyonumuzun 26'ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Kaldığımız yerden devam ediyoruz.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

“MADDE 3- 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

‘GEÇİCİ MADDE 7- BOTAŞ’ın, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geldiği hâlde ödenmemiş olan her türlü vergi, fon ve paylar ile idari para cezaları, bunlara bağlı gecikme zammı ve gecikme faizi borçları adı geçen şirketin Hazine'den 31/12/2022 tarihine kadar oluşan görevlendirme bedeli alacaklarına karşılık, merkezi yönetim bütçesinin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin mahsup suretiyle, Ticaret Bakanlığınca terkin edilir. Bu kapsamda mahsuba konu olacak borçlara bu maddenin yayımlandığı tarihten sonra fer'i alacak hesaplanmaz. Bu madde kapsamında BOTAŞ'ın Hazine'den olan görevlendirme bedeli alacağı tutarını tespit etmeye, mahsup suretiyle yapılacak terkin işlemlerini belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir.’”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Madde üzerinde söz isteyen?

Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, benim burada bir sorum olacak. Doğrudan bütçeyi ilgilendirdiği için Plan ve Bütçe Komisyonunun görüşü nedir? Bir de BOTAŞ'ın yaptığı, ithalattan doğan vergi borçlarıyla Hazine'den olan görevlendirme alacaklarından mahsup ediliyor. Burada ne kadar bir miktar mahsup ediliyor? Bunun etki değerlendirmesi yapıldı mı?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – BOTAŞ temsilcisini teklif sahibimizin yanına alabilir miyiz?

Ayhan Bey, buyurun.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) - Biz zaten önerge vermiştik. Burada söylemek istediğimiz konu şu: Mecliste bütçe görüşmeleri yapılıyor, burada ise biz bütçe üzerine bir tasarruf yapıyoruz dolayısıyla önümüzdeki yılın bütçesinde planlanmayan bir şeyi burada yapmış oluyoruz. Bu çok doğru bir yöntem gibi gelmiyor dolayısıyla keşke bunu daha önce yapsaydınız, daha önce yapsaydık o zaman bütçeye de katardık, ona göre bir şey yapılırdı. Yani bütçeyi daha başlamadan bozmuş oluyoruz.

BOTAŞ 1. HUKUK MÜŞAVİRİ SERKAN GENEL – 2022 yılı için.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) - Ama borçların terkin edilmesi 2023'ü de etkileyecektir herhâlde.

BOTAŞ 1. HUKUK MÜŞAVİRİ SERKAN GENEL – Onu açıklayacağım birazdan.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Ha, onu açıklarsanız memnun olurum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Teşekkürler.

Hocam, bu konuyla ilgili değil mi maddeyle ilgili?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Hayır, biraz önce belirttiğim gibi bir önceki maddeyle ilgili.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam, o maddeyi bitirelim, buna girmiş olduk. Lütfen, müsaade eder misiniz?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Öbürüne geçmeden söz verirsiniz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam.

Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Evet, şimdi, tabii, birtakım vergi, fon ve paylarla ilgili idari para cezaları ve buna bağlı gecikme zammı ve gecikme faizlerinden oluşan borçların BOTAS’ın hazineden görevlendirme bedeli alacaklarına karşılık mahsup edilerek terkin edilmesi öngörülüyor bu şekilde.

Şimdi, burada sorulması gereken soru şu: BOTAS neden bu kadar borçlu; bir. İki; doğal gazda Avrupa Birliği ülkeleri ile bizim aldığımız fiyat arasında bir fark mı var? Yani neden biz diğer ülkelerden farklı olarak doğal gazı pahalıya mal ediyoruz? Yine, baktığımız zaman Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketinin dağıtım şirketlerine sattığı doğal gaza son on sekiz ayda yüzde 1.000’i aşan zam geldi. BOTAS’ın doğal gazı toptan satış fiyatı elektrik üretim tarifesine göre yüzde 1.330, sanayi kullanımında ise yüzde 997 arttı. Yani doğal gazın toptan satış fiyatına son bir yılda ve son on sekiz ayda bakınca Eylül 2021-2022 arasını kapsayan son bir yılda BOTAS’ın toptan satış fiyatı, konutlarda yüzde 174, elektrik temininde yüzde 771, sanayici ikinci kademedede ise yüzde 672 arttı. Fiyatlara Mart 2021-Eylül 2022 arasında son bir buçuk yılda baktığımızdaysa artış oranları konutlarda yüzde 2.016, elektrik santrallerinde yüzde 1.330 ve sanayide yüzde 997. Dolayısıyla BOTAS Türkiye’nin ithal ettiği doğal gazı dağıtım şirketlerine açıklanan fiyat üzerinden satıyor, bu fiyat üzerinden dağıtım bedeli ve kâr ekleyerek hane ve iş yerlerine satış yapıyor. Buna ilişkin bilgi verirsiniz memnun oluruz. Sayın Varank bir “tweet”inde doğal gazın yüzde 99,9 ithal edildiğinden bahsetmişti ve 2002 yılında 2 milyon hane doğal gaz kullanırken 2022’de 18 milyon hanenin doğal gazdan yararlandığını ifade etti.

Tabii, belki övünülecek bir şey elbette 18 milyon haneye doğal gaz iletmek ama dışarıya bu kadar bağımlı olduğumuz bir enerji sektöründe doğrusu, Neden, yenilenebilir enerji kaynakları ya da bizim atadan, dededen kalma usullerle en ücra köydeki alanlara bile doğal gaz borularının döşendiği ve buraların yenilenebilir enerji kaynaklarıyla ısıtılmasının temin edilmediğine dair de sormak isteriz burada yine.

Almanya şu anda KDV’yi yüzde 19’dan yüzde 7’ye düşürdü. Bizde bildiğim kadarıyla doğal gazdaki KDV hâlâ yüzde 18. Bütün bunlar ortadayken, şimdi BOTAS’ın... Doğrusu, en ucuz elektriği büyük petrol ve doğal rezervlerine sahip Norveç, İsviçre ve Malta’nın tükettiğini bildiğimiz bir ortamda bizde bu -özellikle sanayide- enerji fiyatlarının neden bu kadar yüksek olduğunu sormak istiyorum.

Teşekkür ederim

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müzeyyen Hanım teşekkür ediyorum.

Şimdi, sanırım konuyla ilgili başka söz yok.

BOTAS Genel Müdür Yardımcımız, buyurun.

BOTAS GENEL MÜDÜRYARDIMCISI ABDULKADİR YAYLACI - Size olabildiğince kısa cevap vermeye çalışacağım, öyle ifade edeyim.

Şimdi, ilk önce, kanunun ne yaptığını açıklayalım: Bunu gerek Cumhurbaşkanımız gerekse Enerji Bakanımızın açıkladığı gibi, biz özellikle evsel abone dediğimiz konutların ve küçük sanayici dediğimiz KOBİ'lerimizin doğal gazlarını maliyetimizin altında satıyoruz yani onlara bir çeşit sübvans yapıyoruz. Bu sübvans oranımız konutlarda yüzde 75 civarında, KOBİ'lerde aşağı yukarı yüzde 60'lar civarında.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sanayide?

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULKADİR YAYLACI - Sanayide desteğimiz yok Sayın Vekilim, elektrik santrallerinde de desteğimiz yok. Orada ufak bir düzeltme yapayım, şimdi bizim sanayi ve elektrikte bazı aylarda desteğimiz oluyor ama yıl içinde destek yapmıyoruz, kümülatifte desteğimiz yok. Bunu yapmama sebebimiz çok basit, Dünya Ticaret Örgütü ve Türkiye'nin taraf olduğu anlaşmalar gereği sanayi ve elektrige bizim destek yapmamamız gerekiyor. Bunu genelde biz bazı aylarda yapıp -bu fiyat istikrarı sebebiyle- bazı aylarda yapmıyoruz ama kümülatifte 2022 yılı için her iki grup için de desteğimiz yok.

Burada Sayın Vekilimizin bir sorusuna cevap vereyim: Sanayi grubunda 2022 yılında toplam uygulanan zam miktarı yüzde 113'tür. Evet, özellikle mesela şöyle ifade edeyim: Aralık ayında yaklaşık yüzde 11 ila yüzde 15 civarında sanayi fiyatlarında indirim olmuştur. Elektrikte ise kümülatifte yüzde 153'lük bir artış olmuştur, 2022 yılının toplamında, bunları söyleyeyim ben size.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Elektrikteki artış da sanayi artışı mı?

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULKADİR YAYLACI – Hayır, çünkü elektrikte geçen sene daha düşük bir fiyatla başlamıştı.

BOTAŞ 1. HUKUK MÜŞAVİRİ SERKAN GENEL – Elektrik santrallerimdeki doğal gaz fiyatını söylüyor.

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULKADİR YAYLACI - Ben doğal gazla ilgili konuşuyorum sayın vekillerim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Özür dilerim, pardon. Doğal gaz üreten santrallerdeki... Doğal gazdan elektrik üreten santraller, tamam.

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULKADİR YAYLACI - Evet.

Şimdi, bu ağırlıklı ortalama üzerinden hareket ettiği için bazı dönemler yüksek, bazı dönemler düşük oluyor, ona göre uyguluyoruz.

Şimdi, bu kanunun ne yaptığını söyleyeyim: Bizim KOBİ ve evsel abonelere yapmış olduğumuz destek miktarı; konut abonelerde, evsel abonelerde aşağı yukarı 175 milyar lira civarında olacak. Bu, aralık ayı tüketimine bağlı olarak değişecek ama yaklaşık hesabımız 175 milyar lira; KOBİ'lerde bu aşağı yukarı 30 milyar lira. Topladığımız zaman 205 milyar liralık bir rakamı biz Hazine'den 2022 bütçesi kapsamında alıyoruz, orada var Sayın Vekilim. Ama tabii, biz burada sanayileri ve KOBİ'leri desteklerken doğal olarak, biz buna bağlı olarak, ithalat ettiğimiz dönem için de ithalat vergisi ödemek zorundayız, yüzde 18. Nakit ana akımımızı yönetebilmek için maalesef bunları ödeyemedik çünkü yeterli paramız kalmadı. Bu durumda, bizim bunlardan biriktirdiğimiz bir borç var, bu borcumuz aşağı yukarı 119 milyar lira, vergili, bütün gecikme faizleriyle birlikte. Yapılan bu kanun şunu söylüyor: Sizin bu 119 milyar liralık vergi borcunuzu alacağımız 205 milyar liralık görevlendirmeden mahsup edeceğiz. Vekilimizin sorusunun cevabını söyleyeyim: 119 milyar liralık kısım da vergi alacağı olarak Ticaret Bakanlığının kısmında zaten var. O yüzden, vergi kaybı yok, verginin silinmesi yok, karşılıklı mahsuplaşma var diye çok basit hâliyle anlatıyorum.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) - Yani ek bir gider yok.

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULKADİR YAYLACI - Ek bir gider yok, ek bir geliş yok dolayısıyla bütçeye doğal olarak etkisi yok, o yüzden karşılıklı mahsuplaşma olarak var.

Şimdi “Doğal gaz pahalıya mı alınıyor?” sorusuna cevap vermeye çalışayım Sayın Vekilim. Şimdi, biz uluslararası piyasadan doğal gaz alıyoruz. Uluslararası piyasadan doğal gaz aldığımız için doğal gazın fiyatından doğal olarak etkileniyoruz. Özellikle 2022 yılında Rusya-Ukrayna arasındaki ilişkiler sebebiyle çok ciddi bir dalgalanma oldu, hatta şöyle ifade edeyim. Kuzey Akım’daki, boru hatlarındaki aksaklıklar, tahribatlar -çeşitli iddialar var- onlar sebebiyle piyasada çok ciddi dalgalanma oldu. Şöyle ifade edeyim: Eylül ayında bin metreküp fiyatın 3 bin dolarlara kadar çıktığı oldu. Peki “Günümüzde fiyat ne?” diyorsanız, şu anda uluslararası piyasada doğal gazın metreküp fiyatı -bin metreküp için konuşuruz biz her zaman- 1.500 dolar civarında, şu anda 1.500 dolarlar civarı.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Bizim uzun vadeli kontratımız da var değil mi?

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULKADİR YAYLACI - Şöyle söyleyeyim Sayın Vekilim: Bizim uzun vadeli, orta vadeli ve kısa vadeli olmak üzere kontratlarımız var, ilaveten spot alımlarımız da var. Uzun vade kontratlarımızda petrole ve TTF’e endeksli olanlar var, sadece Brent olanlar var, sadece TTF olanlar var. Bu, biraz risk yönetimi sebebiyle karma yaptığımız bir şey.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Burada bir soru sorayım: Bundan yirmi beş yıl önce bir sözleşme yapıldı Rusya’yla. Fiyat hiç değişmeden bugüne geldi, sizin sözleşmeniz neden değişti?

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULKADİR YAYLACI - Orada da bir yanlış bilgi var Sayın Vekilim. Şunu söyleyeyim: Her ne kadar yirmi beş yıl önce de yapılırsa bütün anlaşmalarda iki veyahut üç yılda bir fiyat revizyonu vardır, her halükarda vardır. Bu, alıcıyı da satıcıyı da koruyan bir şeydir. Fiyatlar arttığı zaman satıcılar fiyat revizyonu ister, fiyatlar düştüğü zaman da fiyat televizyonu bu isteriz. Bu konuda gerçekten BOTAŞ olarak da zamanında biz fiyat revizyonları yaptık, şimdi de fiyatlar yukarıya çıktığı için bizim satıcılarımız, tedarikçilerimiz de fiyat revizyonu yapıyor. Bu her iki taraf için de olan bir şeydir. İlaveten bir şey söyleyeyim size: Tüm anlaşmalarda, Türkiye’nin yaptığı ve bölgenin yaptığı tüm anlaşmalarda orta ve uzun vadede doğal gaz alım fiyatlarının Batı Avrupa fiyatlarıyla denk olması gerektiği ifadeleri vardır; bu sadece bize has değil. O nedenle, Avrupa hangi fiyattan oluyorsa biz de yaklaşık olarak o fiyattan alıyoruz. Pandemide ve pandemi dönemi sonrasında fiyatlar aşağı indiği zaman biz o fiyatlardan aldık, hatta onların daha altından aldık, şu anda Avrupa 1.500 dolarlardan alıyor ama biz onların gerçekten altında alıyoruz. O konuda bizim BOTAŞ ekibinin ve bizim ekibimizin çok ciddi bir tecrübesi var Sayın Vekilim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ama kamuoyunda Avrupa’dan daha pahalı alıyoruz gibi bir algı var.

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULKADİR YAYLACI - Hayır Sayın Vekilim, o konuda iddialıyız biz.

Şimdi, şeyi anlatayım: Maliyet artışı yansıtma meselesinde, söylediğim gibi, BOTAŞ biraz, bu piyasaya olan etkiyi minimize etmek için, o eylül ayındaki fiyat artışı, kasım ayındaki fiyat artışı veyahut da mart ayındaki ani dalgalanmaları biz kullanıcılara müşterilerimize direkt yansıtıyoruz. O yüzden, söylediğim gibi, bazı aylarda sanayide ve elektrikte zarar ediyoruz, bazı aylarda kâr ediyoruz ama konutta devlet politikası gereği bir sübvansemiz var. Bu, bu kanunla ve bunun desteklenmesiyle ilgili bir husus Sayın Vekilim.

Umarım cevap verebildim.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Evet, çok teşekkür ederim samimi cevaplarınızdan dolayı.

Bir son soru: Mavi Akım'ın, Türk Akım'ın Türkiye'den geçmesi doğal gaz alanında bir avantaj sağlıyor mu alımlarda?

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULKADİR YAYLACI - Şöyle söyleyeyim efendim: Bizim şu anda topraklarımızdan geçen 7 tane boru hattı var. Bu boru hatlarından en önemlisi olan TürkAkım'la ilgili şeyi söylüyor Sayın Vekilim. Eğer TürkAkım açılmamış olsaydı Ukrayna üzerinden gelen batı hattı üzerinden gaz almak zorundaydık, şu anda o batı hattı üzerindeki gaz akışında problem yaşıyor Avrupa, biz de yaşıyor olacaktık. O nedenle, Mavi Akım ve TürkAkım'da ilk kaynaktaki ilk noktanın Türkiye olması arz güvenliği açısından ve bizim gaz tedarikimiz açısından çok iyi bir şey, o yüzden onu sağlıyoruz, onu ifade edeyim.

Onun dışında ise fiyat olarak boru hatları her zaman daha ucuz olur ama söylediğim gibi, bu uluslararası fiyatlara -çok nadirdir- çok bağlıdır. Avrupa, boru hattı fiyatını kaçta alıyorsa biz de aşağı yukarı aynıısını alıyor; gaz fiyatı bambaşka bir şey, iletim fiyatı bambaşka bir şey Sayın Vekilim.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – İletimden mi avantaj sağlıyoruz?

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULKADİR YAYLACI – Tabii ki iletimden avantaj sağlıyoruz. Ayrıca, ilk kaynakta ilk nokta olmaktan fayda sağlıyoruz.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Genel Müdür Yardımcısı depolama da sizin ilgi alanınızda mı?

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULKADİR YAYLACI – Evet, Sayın Vekilim.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Oradaki durumumuz nedir?

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULKADİR YAYLACI – Depolamalarda şunu söyleyeyim Sayın Vekilim: Şu anda, Silivri'de gaz depolama kapasitemiz 4,6 milyar metreküp ve yüzde 100 dolu, yarın açılışımız var Cumhurbaşkanımızın katılımıyla. Şu anda depolama kapasitemiz, Silivri'de yüzde 100 kapasiteye ulaştık, sadece “send out”la ilgili olan kapasite de bu ayın içinde bitecek, çok büyük ihtimalle Silivri projemiz bitmiş olacak.

Tuz Gölü projemizde şu anda 1,2 milyar metreküplük gazımız var, ilk aşamaydı ve bitirildi. İkinci genişleme kapasitesiyle birlikte 5,4 milyar metreküpe çıkacak -onun da kapasitesi 1,2 ile 4,6'yı topladığımız zaman- şu anda depolarımızda 5,8 milyar metreküp gazımız var ve yüzde 100 dolu, şu ana kadar hâlâ kullanmadık.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – 12 milyar metreküp lazım aslında, değil mi?

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULKADİR YAYLACI – Ona geleyim. Şu anda Tuz Gölü 5,4'e ulaştığında, 4,6 da Silivri'yi koyduğumuzda 10 milyar metreküp oluyor, ilaveten bir de LNG'lerimiz var bizim, LNG'lerin metreküp karşılığı da aşağı yukarı 1 milyar metreküp oluyor; topladığımızda bizim 11 milyarlık bir depomuz var. Avrupa Birliğinin bu konudaki tavsiye kararı, tüketiminizin yüzde 20'sine ulaşmanızdır. Biz de 11 milyar metreküpe ulaşınca -inşallah, 2023'ün sonu, 2024'ün başında öyle olacak- inşallah, yüzde 20'ye ulaşmış olacağız.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – LNG ile doğal gaz fiyatı arasındaki fark kapandı mı? Ne kadar?

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULKADİR YAYLACI – Şu anda LNG daha yukarıda Sayın Vekilim çünkü LNG çok dalgalı, onu söyleyeyim size.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Zaten bu savaş onun içindi, Amerika'nın LNG fiyatını yukarı çekmek için.

Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler.

Söz isteyen yok.

2 adet önerge vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4780) esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 3'üncü maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Çetin Osman Budak

Müzeyyen Şevkin

Kocaeli

Antalya

Adana

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Kadim Durmaz

Manisa

Tokat

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, düzenlemenin teklif metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesiyle 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'na eklenen geçici madde 7'nin birinci cümlesinde geçen "merkezi yönetim bütçesinin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayhan Altıntaş

Yasin Öztürk

Ankara

Denizli

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ayhan Bey...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Maddeyle, BOTAŞ'ın borçları terkin edilmektedir ancak görev zararlarının cari transferlerde gösterilmesi gerekmektedir. Yine, vergi gelirlerinin de gelir olarak düzenli ve gerçek şekilde gösterilmesi gerekmektedir. Hesaplar bu şekilde yapılmadığı için yapılan hesapların doğru olduğunun kabul edilmesi mümkün değildir. Terkin edilecek miktarın merkezi yönetim bütçesinin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmemesi, kamu hesaplarının doğru yapılmaması sürecini ortaya çıkaracaktır. Bu gerekçelerle ilgili maddedeki ibarenin madde metninden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Beş dakika söz veriyorum.

Buyurun Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler.

Anayasa konusu devam edecek olan bir konu, Anayasa Mahkemesine götürünceye kadar devam edecek.

Sayın Başkan, biraz önce yapılan tartışmalar çerçevesinde öncelikle belirtmem gereken husus, yasama faaliyeti yazılıdır, dolayısıyla sözlü olarak yapılan açıklama değil, yazılıdır; etki analizi varsa yazılı olarak verilir, yazılı olarak verilmedi. Şimdi, birincisi bu.

İkincisi, bizlere ilettiğiniz inceleme raporu bir Anayasa'ya uygunluk incelemesi değildir, yalnızca bir özettir, Bahadır Bey'in imzası var -benim eski öğrencim Marmara Hukuktan- ama olmasaydı da... Hiçbir yasama uzmanı Anayasa'ya uygunluk incelemesi raporu yazmaz çünkü bu yetki tamamen münhasır bir yetkidir, vekillerin yetkisidir. Bu bakımdan, bu belge yalnızca yasa önerisinin ne olduğunu özetleyen bir belgedir. Bunu, düzeltmek adına dikkatlerinize sunmak isterim

Şimdi, üçüncü konu ise önemli konu şudur: Bu kararın özelliği yani Anayasa Mahkemesi kararının özelliği fazla belirtilmedi. Bir Anayasa Mahkemesi kararı madde 152'ye göre kesinlikle bağlayıcı olduğu için nasılsa tartışma yaratmaz diye düşündük ama Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu farklı kararları arasından pilot kararlar, kısmen iptal, kısmen kabul ettiği kararlar, reddettiği kararlar, süre tanıdığı kararlar -bu şekilde düzenleyeceksiniz diye- bunlardan hiçbiri değil, Anayasa Mahkemesi bunu, bütünüyle iptal ediyor. Hangi madde ekseninde? 48'inci madde ekseninde. "Siz eğer ihaleye vermişseniz o ihalenin süresi dolmadan yasa yoluyla uzatamazsınız, madde 48'e göre ihale sürecini işleteceksiniz." diyor ve bunu Anayasa madde 10, ayrımcılık yasağı ve madde 13, ölçülülük ilkesi çerçevesinde yapıyor. Dolayısıyla, bu Anayasa Mahkemesi kararı olduğu sürece, siz, bundan böyle daha önceki yıllarda açılmış olan ihale çerçevesinde ihale alan liman işletmecilerinin sürelerini uzatamazsınız, yeni bir ihale açmak durumundasınız. Bu çok açıktır, nettir ve hâliyle Anayasa Mahkemesi kararıyla iptal edilmiştir, Anayasa Mahkemesinin önüne gelince bunu yeniden iptal edecektir.

Şimdi, suç konusuna vekiller üzüntü duyduklarını belirttiler. Tabii, bizim umudumuz, temennimiz bundan dönülmesiydi, Anayasa'ya açıkça aykırı düzenlemeden dönülmesiydi. Nedir bu? Karşılaştırmalı Anayasa hukukunda Anayasa'nın emredici hükmünün tersini yapmak ya da yasaklayıcı hükmünün tersini yapmak Anayasa suçu olarak ya da Cumhurbaşkanları için vatana ihanet suçu olarak düzenleniyor. Bizde de -nitekim ben yalnızca uluslararası ölçekte kalmamak için- özellikle Sayın Bahçeli'nin 16 Ekim 2016 günü yaptığı saptamayı ve münferit Anayasa suçunu, defakto durumun suç oluşturduğunu söylediğini de beyan ettim ve bugünkü parti başkanlığı yoluyla devlet başkanlığı ve yürütme, Anayasa kurgusu o konuşması sonucu ortaya çıktı.

İşte, bunun bizi getirdiği eşik de tabii, Elitaş pek nazik bir biçimde saraya yollama yaparak bu gerçeği dile getirdi; o zaman Anayasa Mahkemesi kararına karşın böyle bir yasal düzenleme yapabiliriz iradesi oldu. Bunu burada birçok vekil ortaya koyduğuna göre, eğer bir kişinin Anayasa'ya uymaması, fiili durum, defakto durum Anayasa suçu ise ki öyledir, o zaman burada Anayasa Mahkemesinin açık kararına karşın ortak iradenin konulması kolektif Anayasa suçudur dedim. Bunu diyorum, ya Anayasa Mahkemesine gideceğiz, "Hayır, gerek yok artık bundan böyle Anayasa Mahkemesine." diyeceğiz ya da Anayasa Mahkemesine götürerek -ki bunu götürmek gerekir- bütün bunları yeniden değerlendireceğiz.

Arz ederim.

Teşekkür ederim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Anayasa Mahkemesine giderken suç duyurusunda da bulunursunuz herhâlde?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Yok, öyle bir durum söz konusu değil.

Sayın Elitaş, bunları çok iyi biliyorsunuz da tabii ki polemîği benden çok iyi becerdiğiniz için...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Estağfurullah.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – ...benim öyle bir sürece girmeyeceğimi bildiğiniz için hâliyle size de birkaç şey söylemek düşer. Dolayısıyla...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Kolektif suç.” dediniz, ben de imza atsam da bu suça ortak olsam mı diye düşünüyorum(!)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Hayır, buna, tabii, bir miktar “Anayasa suçu.” Demek, Anayasa’ya açıkça aykırı olduğunu bile bile -ki siz beyan ettiniz, değindiniz- anayasal düzenin sorgulanması anlamına geliyor. Bunu hiçbir vekil istemez tabii ki bütün vekiller vatanseverdir. Tabii, hukuk, toplumsal hukukun üstünlüğü bizim vatanseverliğimizin de bir ölçütüdür.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam, teşekkür ederim.

Madde 4’ü okutuyorum:

MADDE 4- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 69 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “sağlık hizmeti” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu uyarınca petrol araştırma, arama ve üretim faaliyetleri kapsamında” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde üzerinde söz isteyen?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Önergede konuşacağız onu.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ben istiyorum.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sayın Başkan...

KANİ BEKO (İzmir) – Ben istiyorum Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, bu 4’üncü madde, petrol araştırma, arama ve üretim faaliyetlerinde dağlık ve kırsal bölgelerde çalışıldığından hareketle, gece çalışma süresi olan yedi buçuk saati artırmayla ilgili bir madde. Yani ben de aşağı yukarı otuz yıl içme suyu aramalarında yani sondajlarında da yer almış birisiyim; 3 vardiya çalıştırma ne tür bir sakınca yaratıyor, doğrusu merak ediyorum çünkü gerçekten o kadar su arama alanları kaldı ki daha da dar ve daha küçük kapsamlı olmasına rağmen 3 vardiyalı çalışılabiliyordu orada ve kaldı ki 2004 yılında çıkarılmış olan Postalar Halinde İşçi Çalıştırılarak Yürütülen İşlerde Çalışmalara İlişkin Özel Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’te petrol araştırma, arama ve üretme faaliyetlerinin niteliği dolayısıyla, sürekli çalışılması hâlinde, vardiyalı çalışma yapılabilecek bir sektör olduğu ifade edilmiştir.

Şimdi, tabii, yine baktığımızda buraya, iş cinayetlerine bir göz attığımızda, yoğun çalışma faaliyetleri nedeniyle sadece ekim ayı içerisinde 158 vatandaşımızı kaybetmişiz, kasım ayındaysa 127 vatandaşımızı kaybetmişiz. 2022 yılının ilk on bir ayında 1.658 işçi hayatını iş cinayetlerinde kaybetmiş. Tabii, yani bunu burada bir rakam olarak ifade etmekten gerçekten zül duyuyorum çünkü her birinin arkasında bir hikâye ve her bir işçinin de elbette bir yaşamı ve en önemli insanlık hakkı olan

yaşama hakkı var. Baktığımız zaman, gerçekten, yirmi yıllık iktidarınız döneminde de -bunu söylemek zorundayım- 30.224 işçi hayatını kaybetti ve bunun çoğu, maalesef, taş ocakları ve madenlerde hayatlarını kaybetti. Dolayısıyla, bir vahşi madencilik “kömür çıkaralım da ne şekilde olursa olsun” anlayışıyla, işçinin yaşamını yok sayan bir anlayış söz konusu. Avrupa Birliği süreci çerçevesinde de bu şeyin dama taşları döşendi, uluslararası yeni iş bölümüne katılım koşulları oluşturuldu ve maalesef, birçok emek karşıtı yasa çıkarıldı; İş Yasası benzeri gibi. Dolayısıyla, güvencesiz çalıştırma biçimleri olan taşeronlaştırma, göçmen, kaçak işçilik, kısmi, sürekli ve geçici işçilik bu süreçte zemin buldu. İş Yasası, daha sonra, 2013’te 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası’na evrildi, o yasa çıkarıldı. 2016’da da OHAL’in ilanı ile beraber emekçiler grev haklarını, haklarını aramaya ilgili, maalesef, bütün o haklarını kaybettiler. Tabii ki işsizlik tehdidi altındaki emekçiler en temel haklarını arayamaz hâle getirildi. İşsizliğin yüzde 20’lere vardığı bir süreçte doğal olarak arayamıyorlardı. Bir de yetmedi, üzerinde bir “Kod-29” diye bir şey çıkardınız. İşçilerin pek çoğu bu süreçte hem işini hem de yaşamını yitirdi maalesef, bu süreçle ilgili. Tabii, iş cinayetlerindeki adaletsizlikler ve cezasızlıklar hâlen süregeldi ve sürüyor.

Dolayısıyla, bu iklimde, biliyorsunuz, en son yaşadığımız maden faciasındaki -41 vatandaşımızın, daha sonra hastanede 1 vatandaşımızın vefatıyla 42’ye çıktı- ailelere taziyelere gittiğimiz zaman beni en çok etkileyen ve üzen kısım şu olmuştur: Bir anne, 21 yaşındaki çocuğunu kaybetmiş bir anne “Sabah helalleşerek ayrıldık.” deyince ben de “Aa, içine doğdu herhâlde çocuğun.” diye söylediğimde “Hayır, biz her gün giderken çocuğun sağ gelemeceğini düşünerek -maden işçisinin- sağ kalmayacağını düşünerek helalleşerek ayrılıyorz birbirimizden.” Dolayısıyla, böyle bir iklimde, daha fazla işverenin... Özellikle devlet saikiyle yapılan işlerde, devletin iş güvenliğinden önce işçinin güvenliğini düşünmek durumunda olduğunu burada ifade etmek istiyorum ve yedi buçuk olan saatin artırılmak yerine vardiyalı sistemin getirilerek en azından 3 vardiyaya bunun dönüştürülmesinin daha uygun olduğunu düşünerek, bu maddede bir düzenleme yapılmasının gerekliliğini buradan ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müzeyyen Hanım, teşekkür ediyorum

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Çok kısa Sayın Başkanım...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergeyle ilgili değil mi?

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Maddeyle ilgili.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yani madde dışı olmasın lütfen.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Yok.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun Alpay Bey.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu madde, İş Kanunu’na bir düzenleme getiriyor. İş Kanunu’nun 69’uncu maddesinde, gece çalışması yedi buçuk saatle sınırlandırılmış. Bu, hem ILO sözleşmelerine bir bakımdan da atıf yapıyor veya onlarla paralel ve bir bakımdan da iş sağlığı ve iş güvenliğini korumaya yönelik bir hüküm. 69’uncu maddedeki yedi buçuk saat gece çalışmasının 3 tane istisnası var. Bunlar, turizm, özel güvenlik ve sağlık hizmetleri. Yani gece de yapılması, belki de uzun süre yapılması gereken, kesintisiz yapılması gereken hizmetler. Ama, şimdi, bu kanun teklifiyle, biz eğer petrol araştırma, arama ve üretimi için de gece çalışmasını yedi buçuk saatten daha fazla süreye uzatırsak, bu işçi sağlığını ve iş güvenliğini tehlikeye düşürecektir çünkü petrol ciddi anlamda tehlikeli işlerdendir, ILO sözleşmesine de uygun değildir. Bunun düzeltilmesi gerektiği ve teklifin çekilmesi gerektiği görüşündeyim.

Teşekkür ederim

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ben teşekkür ediyorum.

Konuda doğrudan konuşmanız nedeniyle teşekkür ediyorum.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Biz de doğrudan konuşacağız, biz de öyle konuşacağız.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Süleyman Bey, biraz önce çok öyle olmadı ağabey ya.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Yani hukuk konuşması yaptık biraz önce.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ama bu demek değil ki hukuk konuşmanız çok dolaylı olacak. Hukukçular da doğrudan konuşabilir, burada hukukçular var bak; almırlar.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Anayasa’ya aykırı yasa teklifi getirmeyin o zaman, Anayasa maddesine aykırı yasa.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Nerede hocam? Hocam, hukukçular nokta atışı konuşamazlar mı? Süleyman Bey öyle diyor.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Öyle konuşuyoruz zaten.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Anayasa Mahkemesinin kararına aykırı yasa teklifi gelirse konuşuruz Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam.

KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Kani Beko, buyurun.

KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sevgili milletvekilleri; Türkiye, işçi hakları açısından dünyada en kötü 10 ülke arasında yer almaktadır. Uluslararası Sendikalar Konfederasyonunun (ITUC) 148 ülkeyi kapsayan Küresel Haklar Endeksi’ne göre, Türkiye, 2022 yılında çalışanlar için en kötü 10 ülke arasına, maalesef, girmiştir. Raporla göre, Türkiye’nin en kötü 10 ülke arasında yer almasının sebebi grev yasakları, sendikacıların tutuklanması ve sistematik sendika düşmanlığıdır. Küresel Haklar Endeksi’nde, çalışanlar için en kötü 10 ülke 2022 yılındaki istatistiklere göre şöyledir: Bangladeş, Belarus, Brezilya, Kolombiya, Mısır, Esvatini, Guatemala, Myanmar, Filipinler ve maalesef, Türkiye. Raporun Türkiye’yle ilgili bölümünde grev yasakları, sendikacıların tutuklanması ve sistematik sendika düşmanlığına dikkat çekilmektedir. Bir kez daha bu konuyla ilgili sizleri düşünmeye davet ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu maddeyle, yine, işçiler, çalışanlar aleyhine bir düzenleme yapılması söz konusudur. Bu madde, petrol araştırma, arama ve üretim alanında işçinin kazanılmış haklarını ortadan kaldırmayı ve işverenlere daha fazla esneklik sağlamayı hedefleyen bir düzenlemedir. İşçi değil sermaye yandaşı bir düzenleme. Sizin de bildiğiniz üzere, değişik dönemlerde kabul edilmiş temel insan hakları belgeleri, herkesin sağlıklı ve güvenli bir işte çalışma hakkını uluslararası bir norm olarak tescil etmiştir. Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından 1919 ile 2018 yılları arasında kabul edilen 189 sözleşme ve 202 tavsiye kararının yarısından fazlası işçi sağlığı ve güvenliği konularıyla doğrudan ya da dolaylı biçimde ilgilidir. “İş sağlığı, hangi işi yaparlarsa yapsınlar bütün çalışanların fiziksel, zihinsel ve sosyal refahlarının mümkün olan en yüksek düzeye çıkarılmasını ve burada tutulmasını; çalışma koşullarından kaynaklanan sağlık sorunlarının önlenmesini; işçilerin işleriyle ilgili olup sağlığa zararlı risklerden korunmalarını; işçilerin fiziksel ve biyolojik kapasitelerine uygun mesleki ortamlarda çalıştırılmalarını; özetle işin insana, insanın da işine uygun hâle getirilmesini hedefler.” demektedir ancak iktidarınız boyunca daima tersine maddeler getirdiniz, bugün de aynısını yapıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KANİ BEKO (İzmir) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kani Bey, kaç sayfanız var, ona göre söz vereyim?

KANİ BEKO (İzmir) – İki sayfa var, bitiriyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Üç dakika daha süre veriyorum.

Buyurun.

KANİ BEKO (İzmir) – Teşekkür ederim, sağ olun.

Sizin getirdiğiniz bu maddeyle çalışma süreleri uzatılmakta, petrol arama, araştırma ve üretim faaliyetleri gibi iş kazalarının en çok yaşandığı tehlikeli bir sektörde işçiler daha fazla çalıştırılmak istenmektedir, bu da çok işçinin ölümü, daha çok işçinin meslek hastalığına yakalanması demektir. İktidarımızın bu son günlerinde, maalesef, yine sermayeden, işverenden yana işlem yapıyorsunuz.

4857 sayılı Yasa yapılırken demokratik kitle örgütlerinin, sendikaların, odaların, Çalışma Bakanlığının, milletvekillerinin, uzmanların, hukukçuların katkısıyla yapılmıştır. Vardiya sistemiye 07.00-15.00, 15.00-23.00, 23.00-07.00 olarak uygulanmıştır. Sabah çıkan işçileri kendi rızası olsa bile çalıştıramazsınız, bu durum iş kazasına yol açar. Madenlerde olduğu gibi, petrol sektöründe araştırma faaliyetlerinde bulunan işçilerin de cinayetlerde ölmesine neden olursunuz. Ben genç yaşlarımda tekstil fabrikalarında çalıştım. Başta kadınlarda olmak üzere, iş kazaları sabaha karşı fabrikalarda yaşanmıştı. Yedi buçuk saat çalışan işçiler mutlaka sekiz saat uyumalı, sekiz saat de sosyal bir yaşamı mutlaka olmalıdır. Dengeli beslenmeyen, yeterli derecede uykusunu alamayan çalışanların iş kazası çok daha fazla olmuştur. Oysaki, petrol arama, araştırma ve üretim faaliyetleri sektöründe çalışan sayıları artırılarak işin yapılması sağlanabilir, 3'lü vardiya sistemi uygulanabilir, makineleşme konusunda daha fazla kaynak ayrılması sağlanabilir. Bu durumda, işçilerin gece çalışmasında yedi buçuk saatten fazla çalışmasına gerek kalmayacaktır, daha az işçiyle çok iş yapabilirsiniz. Madde teklifi kesinlikle bana göre çıkarılmalıdır. Bu konuyu bir de işçilerin kendi sendikalarıyla görüşerek, konuşarak bana göre bu konuyu kendi aranızda da çözebilirsiniz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kani Bey, teşekkür ederim.

KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Başkan, konuşmalar olurken ben herkesten rica ediyorum, birbirimizi dinleyelim ya.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kesinlikle katılıyorum.

KANİ BEKO (İzmir) – Ben konuşurken beni hiç kimsenin dinlediğini sanmıyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Biz dinledik Hocam.

KANİ BEKO (İzmir) – Her yerden sesler geliyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam, üstat, öyle bir kanaate gelemem. Mesela, şimdi arkadaşın birine sorsak “Kani Bey ne dedi?” desek kesin özetler, hiç canını sıkma.

KANİ BEKO (İzmir) – Hiç de sanmıyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, bir Enerji Bakanlığına bir sorsak, bir bilgi alsak.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Başkan, son bir söz var, ondan sonra söz vereceğim.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Bülbül, buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Teklifin 4'üncü maddesiyle, İş Kanunu madde 69 "İşçilerin gece çalışmaları yedi buçuk saati geçemez. Ancak, turizm, özel güvenlik ve sağlık hizmeti yürütülen işlerde işçinin yazılı onayının alınması şartıyla yedi buçuk saatin üzerinde gece çalışması yaptırılabilir." maddesine, petrol araştırma, arama ve üretim faaliyetleri kapsamında çalışan işçiler de eklenmiştir. İşçilerin gece yedi buçuk saat çalışmayla sınırlandırılması keyfi bir uygulama değil, tamamen bilimsel verilere dayanır. İşçinin gece çalışma yapması fiziki ve psikolojik olarak yıpranmasını artırdığı gibi, iş kazalarını da arttırmaktadır. Bu, bir emek sömürsü, insan sömürsüdür. Şimdi, diyeceksiniz ki: "İşçinin yazılı onayıyla yani zorlama yok." İşverenin karşısında hangi işçi "Ben çalışmam." diyecek? Burada işverenin yani patronun istediğinin olacağı açık.

Öneri şudur: Petrol arama, araştırma ve üretim faaliyetlerinde 3'lü vardiya sistemiyle çalışma yaptırılabilir. Böylece, işçilerin gece çalışmasında yedi buçuk saatten fazla çalışmasına gerek kalmaz. Madem burada gerekçe işlerin niteliği, o zaman vardiya sistemi genişletilebilir. Bu madde bu hâliyle geçerse Anayasa'nın 49'uncu maddesinde açıklanan çalışma hakkı ve ödevi, 50'inci maddesinde açıklanan çalışma şartları ve dinlenme hakkı içeriklerine bir ihlal niteliğinde olacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim.

Şimdi...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sadece üç dakika bu maddeyle ilgili, çok önemli.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam, bunun anayasal boyutu yok yalnız.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Söyledi, ben onun üzerinde durmayacağım, durmadığı konuyla ilgili çok kısa konuşacağım. Çok önemli çünkü bu alan, maden sektörü ve petrol aramaları maden sayılır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler, teklif sahipleri; bilindiği gibi en önemli sorun bu sektörde; bir, düzenleme, düzenleme eksikliği, gevşekliği; iki, denetim sorunu; üç, yaptırım sorunu.

Şimdi, düzenleme ve denetim sıkı olmayınca o zaman yaptırım da etkisiz oluyor. Bunu, biz, Soma'dan Amasra'ya kadar yaşadık. Zaten yaptırım olay meydana geldikten sonra, iş işten geçtikten sonra devreye giriyor, bunu da uygulayamıyoruz. Soma'da gördük, Amasra'da gördük, bu konularda ciddi düzenlemeler yok, bu konularda ciddi denetim yok, hâliyle yaptırım düzeneği de yıllara ve yıllara sarkıyor, bir etkisi olmuyor. O nedenle, bunu, lütfen, bütüncül olarak düşünelim ve bu süreyi, bence yedi buçuk saat de yüksektir, bunu altı saate indirmek makuldür. Zira, olay meydana geldikten sonra, cinayet işlendikten sonra ah vah etmenin bir yararı yok. İşte, burada, hukuk yoluyla önceden önlem almak gerekmektedir. Bunu dikkatlerinize arz ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, konuyla ilgili bir açıklamada bulunmak ve bilgi vermek üzere kurum temsilcimiz Edip Bey'e söz veriyorum.

Buyurun.

TPIC GENEL MÜDÜRÜ EDİP MÜYESSEROĞLU – Sayın Başkan, değerli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Buradaki sıkıntı, teknik olarak işin yirmi dört saat devam etmesi, gece ayrı ara vermeden yirmi dört saat devam etmesi nedeniyle bu vardiya düzenine geçtik. 2’li vardiya düzeninde çalışıyoruz. Eğer sekiz saatlik 3’lü vardiya düzenine geçsek arkadaşlara haftada iki gün izin verebiliyoruz. Bizdeki en büyük sıkıntı iş yerlerimizin, şantiyelerimizin Türkiye’nin dört bir tarafında yaklaşık ortalama üç ayda bir, dört ayda bir değişmesi. Eğer, siz dört ayda bir şantiyeyi Adıyaman’dan Diyarbakır’a, Diyarbakır’dan, Şırnak’a, Şırnak’tan şu anda Alaşehir’e, Manisa’ya taşıdık, bu şekilde haftada iki gün taşıdığınızda işçi arkadaşlarımıza nasıl izin vereceksiniz? Yani aile bütünlüğü bozuluyor.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – 4 vardiya, altışar saatten...

TPIC GENEL MÜDÜRÜ EDİP MÜYESSEROĞLU – Tamam, 4 vardiya çalıştı efendim, bunlar ne zaman hafta tatiline gidecek?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Daha çok işçi alırsınız.

TPIC GENEL MÜDÜRÜ EDİP MÜYESSEROĞLU – Yani o zaman sekiz vardiya olması lazım ki...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Aynı yerde çalışmadıklarından, sürekli yer değiştirdiklerinden bahsediyor.

TPIC GENEL MÜDÜRÜ EDİP MÜYESSEROĞLU – Evet, aynı yerde çalışmadıkları, sürekli yer değiştirdikleri için efendim.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Ama aynı yerde çalışmamaları daha fazla mesai yapmalarını gerektirmiyor.

TPIC GENEL MÜDÜRÜ EDİP MÜYESSEROĞLU – Hayır, hayır. Şöyle, evlerini taşımak zorunda kalıyorlar. 4 vardiyaya çıkardımız, diyelim ki Batman’dayız...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Daha yorucu olur.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam, bir bitirsin, devam edelim.

Evet, Edip Bey, buyurun.

TPIC GENEL MÜDÜRÜ EDİP MÜYESSEROĞLU – ...Batman’dan Şırnak’a gittik yani bu 4 vardiyayı birden biz Şırnak’a mı taşıyacağız? Böyle yapacağımıza 2 vardiyayı yirmi günlüğüne taşıyıp on gün izin veriyoruz. Yani sadece bu bizim TPIC’in değil, sektörün genel talebi. Burada Petformun yetkilileri de var, özel sektör de bu şekilde çalışmak istiyor, dünyada da böyle. Şu anda dünyada da yani bu sektöre...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sendika temsilcisi var mı?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Edip Bey bitirsin, soracağım.

TPIC GENEL MÜDÜRÜ EDİP MÜYESSEROĞLU – Efendim, bu sektöre dünyada giderseniz, Orta Asya’da da Sovyet Cumhuriyetlerinde de Avrupa’da da aynı şekilde; 2 vardiya şeklinde “back to back” şeklinde çalışma uygulanıyor.

KANİ BEKO (İzmir) – PETROL-İŞ’in Genel Başkanı burada mı?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, Hocam, lütfen... Kani Bey, müsaade edin, ben soracağım.

TPIC GENEL MÜDÜRÜ EDİP MÜYESSEROĞLU – Sayın Başkanım, bu konuda PETROL-İŞ’in Genel Başkanına bu konuda bilgi verildi, olumsuz bir dönüş yok.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Enerji Bakanlığımızın Genel Müdürtü bu konuda bir bilgi verecek.

Süleyman Bey, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ÖNEL – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; şimdi TPIC Genel Müdürümüz izah etti, daha da netleştirmek adına söylüyorum. Buradaki temel sıkıntı şurada: İşçiler, evet, elbette biz de arzu ederiz ki 3 vardiya çalışsın fakat sektörde kesintisiz bir şekilde faaliyetin devam etme zarureti var teknik gerekçelerle çünkü sondaj yaptığımız zaman başladığımız sondaja ara verdiğiniz anda yıkılma oluyor. Dolayısıyla, çalışmalara başladığı zaman -özellikle araştırma ve arama faaliyetleri için söylüyorum- üçer aylık, dörder aylık sürelerde çalıştığımız mekân değişiyor ve işçilerin özellikle ikamet noktasında bir problemi oluyor yani bu arkadaşlar üç ay... Örnek vereyim: En son, malumunuz, yine TPIC Genel Müdürlüğümüzün faaliyet gösterdiği ve şu an Gabar Dağı'nda bulunan 150 milyon varillik petrolün olduğu sahayı söylüyorum. Bakın, Gabar'da, Cudi'de şu an araştırma yapılıyor ve bu arkadaşlar mümkün olursa en yakın ilçe merkezinde ya otelde ikamet ettiriliyor veya bir şantiye kuruluyorsa şantiyede bulunuyorlar. Teknik anlamda bu arkadaşları şu an çift vardiya çalıştırıyoruz ve fiilen çalışma şu anda özel sektörde de hemen hemen böyle. Yirmi gün çalışıyorlar, on gün evlerine gönderiyoruz aileleriyle görüşebilmeleri adına. Diğer türlü, dağım tepesinde çalışan işçiye haftada bir gün izin verdiğimiz zaman ailesinin yanına gidemiyor; bakın, problemimiz burada. Yani üç ayda, dört ayda bir iş yeri, mekân değiştiren bir kişiye “Gel, sen aileni şuraya taşı.” diyemiyoruz. Böyle bir problemimiz var yani bu sektörün bir gerçeği baktığımız zaman. Dolayısıyla, burada amaç işçilerin aleyhine bir düzenleme değil, onu söyleyeyim, hatta şöyle söyleyeyim: Şu an işçiler bilakis bunu talep ediyor. 2 vardiya olduğu zaman şöyle de bir durum var, onu da söyleyeyim: 2 vardiya çalıştığı zaman işçiler otomatik fazla mesai alıyorlar. 3 vardiya çalıştırdığımız zaman -ki şu an fiziki anlamda yani şartlar anlamında 3 vardiya mümkün olmuyor bu dediğim gerekçeyle- personelin zaten fazla mesai alma gibi bir ihtimali yok, sekizer saatten gittiği zaman -baktığımız zaman fazla mesai 2 vardiyada alıyor- ve işçilerin şu anki durum lehlerine. PETROL-İŞ Sendikasının Başkanı Süleyman Bey ile TPIC Genel Müdürümüz Edip Bey görüştüler, bildiğim kadarıyla Çalışma Bakanlığı da görüştü. Sayın Başkanım da müsaade ederse Çalışma Bakanlığı da bu konuda bilgi verecektir. Sendikalarla da görüşüldü. İşçi sendikaları da buna “Evet, biz buna olumlu bakıyoruz.” diye bize bilgi verdi kendileri. Özel sektörün de bu yönde talebi var. Şu yönden de söyleyeyim: Şimdi...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – 3 vardiya çalışması hâlinde on gün göndermeyle ilgili nasıl bir sıkıntı doğuyor?

TPIC GENEL MÜDÜRÜ EDİP MÜYESSEROĞLU – 3 ü de çalışıyor, işçilerden kimse gitmiyor. 3 vardiyanın 3'ü de çalışmış oluyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – 2'yle 3'ün arasındaki farkı ben anlayamadım, gerçekten anlayamadım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ÖNEL – Sayın Vekilim, şu anlamda söylüyorum: Şu anda -işçiler açısından- fazla mesai alıyor işçiler çift vardiyada çalıştıklarından. Şu an BOTAŞ Genel Müdür Yardımcımız Abdulkadir Bey özel sektörde de bu sektörde çalıştığı için, uluslararası anlamda bu çalışmanın nasıl olduğuyula ilgili bilgi verebilir. Bu, sadece Türkiye için geçerli değil, uluslararası anlamda da özellikle... Örnek vereyim: Mesela, şu an denizlerde doğal gaz çalışmalarımız var; biliyorsunuz, Karadeniz'de arama yapıyoruz. Denizdeki çalışmalarda da işçiler yirmi gün çalışıyor gemide, on gün izne ayrılıyor karaya, hatta şu anda son durum on beş. Yani bu şartlar işin gereği ortaya çıkan bir durum, yoksa bizim hiçbirimiz, burada işçi arkadaşlarımızın aleyhine bir düzenleme yapalım niyetinde değiliz, böyle bir şeyi getirecek durumumuz da yok. Hatta AB direktiflerinde, (2003/88) sayılı AB Direktifi'nde, teknik

gerekçelerle aralıksız devam etmesi gereken işler yönünden, gece çalışmasında sekiz saatten fazla mesai yapılabilmesine ilişkin düzenleme buna cevaz veriyor, AB direktifleri de bu yönde. Çalışma Bakanlığı daha detay bilgi verebilir bu noktada.

Burada şöyle bir yön de var, onu da izah edelim: Biz işçi sendikalarıyla görüştüğümüz zaman arkadaşlara şöyle de söyledik: Bu sizin hassasiyetinizi ben çok net anlıyorum, biz de farklı düşünmüyoruz bu noktada, şöyle bir şey de olabilir: Bizim açımızdan burada en önemli alan özellikle araştırma ve arama faaliyetleri, üretim faaliyetleri biraz daha stabil. Neden? Baktığımız zaman, petrolü bulduktan sonra artık orada sabit bir alan oluyor, bir noktada üretim tarafında çalışanlar ailelerini oraya getirebiliyorlar

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Süleyman Bey, teşekkür ederim verdiğiniz bilgiler için.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, Başkanı bekletmeden sorayım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Başkanımızın da bu maddeyle ilgisi yok gibi ama... Soru mu soracaksınız?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Soru soracağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı aramızda.

Elitaş'ın aracılığıyla bu salonu kullandık, ferah bir ortamda iki gündür çalışıyoruz; ben öncelikli olarak çok teşekkür ediyorum.

Bir de sorum olacak size: Bugünkü çalıştığımız kanun teklifinin Plan ve Bütçeye gelmesi gerekiyordu. Biz, dün ve bugün, burada büyük hovardalık yapıyoruz; SGK borçlarını affediyoruz, TEDAŞ'ın alacaklarından vazgeçiyoruz. Bütçeyi etkileyecek bir sürü madde var, aynı zamanda bir kanun maddesiyle de milyarlarca gelir elde edilecek limanların satışıyla birlikte. Yani bu kanun taslağı, kanun metninin size gelmesi gerekirken bugün biz görüşüyoruz. Bununla ilgili, bu Komisyonun alt komisyonu olarak da Plan ve Bütçe görüşüyor. Neden bir rapor hazırlayıp da bizim Komisyonumuza göndermediniz?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Başkanım, buyurun.

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Salonla ilgili öncelikle şunu söyleyeyim: Salon bütün Meclisin tabii, uygun olduğu sürece tüm komisyonlarımızın kullanabileceği bir salon -gerçekten de tarihî bir salon bir taraftan- birçok planın, programın tartışıldığı bir salon; sizler de şeref verdiniz, çalışmalarınızda da başarılar diliyorum.

Tabii, tartıştığımız birçok maddenin detaylarına hâkim değilim doğrusu, daha çok sektörel konuları da içeren meseleler.

Dediğiniz gibi, birçok kanunda değişiklik öngören teklifler oluyor, bunların önemli bir kısmı Plan ve Bütçe Komisyonuna geliyor çünkü içinde mali yapımızı ilgilendiren hususlar bulunduğu için. Ancak bu gelen kanunlar içinde başka alanları ilgilendiren, adalet sisteminden tutun işte sektörel konulara kadar çok çeşitli maddeler olabiliyor. Biz de bu tartışmayı yaşıyoruz doğrusu. Bize o teklifler geldiğinde Plan ve Bütçe Komisyonumuzun üyesi olan arkadaşlarımızın “Bu, ilgili komisyonda görüşülmeliydi, bize gelmemeliydi.” şeklinde itirazları oluyor. Bu tartışmaları ben tabii karşılıyorum ama Meclisimizin, şu anki yasama düzenimizin bir gerçeği bu; belki İç Tüzük'te birtakım değişiklikler yaparak önümüzdeki dönemlerde... Bu, tabii, tek başına bir partinin işi değil, bütün değişik gruplar oturup bu konuları tartışarak daha verimli bir çalışma düzeni nasıl oluşabilir diye müzakere edebilirler, bence de anlamlı bir müzakere olur bu. O çerçevede sınırlar çizilirse biz de tabii ki onun içinde hareket ederiz. Aksi takdirde

bize geldiği zaman da bu sefer “İşte, bu, Millî Eğitimin konusu, Millî Eğitimde tartışılmıyordu -veya- Enerjinin konusu, Enerjide tartışılmıyordu.” gibi yine kendince haklı eleştiriler, itirazlar olabiliyor. Ama bugünkü şartlar altında takdir yetkisi Meclis Başkanlığımızın. Gelen paketlerin diyelim veya işte -tırnak içinde- “torba kanun” diye ifade edilen tekliflerin birçoğu Plan ve Bütçe Komisyonuna geliyor ama takdir edersiniz ki Plan ve Bütçe Komisyonunun da bir kapasitesi var. Bütçeden önce 2 geniş torba kanun teklifi görüşüldü, ardından bütçe sürecine girildi ve çok yoğun bir mesai harcanıyor. Ben bütün gruplara, bütün arkadaşlarımıza gerçekten şükranlarımı sunuyorum. Bu çerçevede, bir iş bölümü çerçevesinde kullanılmış bir takdir yetkisidir diye değerlendiriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Salonda sendika temsilcimiz var mı; davet etmiştik? Yok.

Sanırım PETFORM Yönetim Kurulu Başkanı Ayşe Cesur Hanımefendi ulaştı.

Başkanım, çok kısa bir söz alalım; çok kısa.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Başkanım, işçi sendikası mı, işveren sendikası mı?

PETFORM YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYŞE CESUR - Sayın Başkan, sayın vekiller; ben bazı soruların cevaplarını belki verebilirim diye düşündüm, o yüzden söz almak istedim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kendinizi tanıtabilir misiniz.

PETFORM YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYŞE CESUR - İsmim Ayşe Cesur, Petrol ve Doğal Gaz Platformu Derneğinin, kısaca PETFORM'un Yönetim Kurulu Başkanım. Dernek, yirmi iki yıldır bu alanda faaliyet gösteren özel sektör şirketlerinin bir sivil toplum örgütü. Ben de 2002 yılından beri çeşitli petrol ve doğal gaz firmalarında görev yaptım, sahada da fiilen bulundum.

3 vardiya konusu doğru. Zaten 3 vardiya çalışılan yerler var; özellikle üretim tesisleri. Çünkü üretime geçildikten sonra işçinin nerede çalışacağı yer olarak belli oluyor yani orada artık işçinizi götürüp getirmenizde ve işçinin yerleşik düzen kurmasında bir sorun yok. Fakat arama işinde kuleyle birlikte işçi de seyahat ediyor ve lokal işçi alamıyorsunuz, yani bu teknik bir iş. Ankara'da, İstanbul'da yaşayan işçi de o kulede çalışıyor ve şu anda aslında fiilen, fiili durumda on iki saat çalışıyorlar; konteynerde kalıyor, biri uyuyor, öteki çalışıyor, öteki uyuyor, öteki çalışıyor ve güvenlikçinizi siz on iki saatte bir değiştirirken, mesela işçiyi başka bir kasabaya götürecekmeniz onu 3 vardiya yapamıyorsunuz, zaten fiilen 2 vardiya ve fiili durum aslında... Neden turizmde, hastanede buna izin verilmiş? Oralar da yirmi dört saat çalışıldığı için izin verilmiş. Sendika ne yapıyor? Sendika TPAO'yla, TPIC'le, bizle bir protokol imzalıyor. Bizde PETROL-İŞ çalışanlarımız var, 4 vardiya çalışılan yer de var ama orada işçi kalabiliyorsa tabii ki taşırız da, gelir de, çalışır da. Fakat orada kalamıyor; işte düşünün Gabar'ı veya düşünün Karadeniz'deki sondajı, gemiye 3 vardiya götürüp getirebilecek misiniz gece on birde? Yani o yüzden orada on iki saat kalıyorlar ve yoğun çalışmalarının karşılığı da yirmiye on, otuza otuz çalışıyorlar. Mesela, Diyarbakır'da otuza otuz çalışan işçi var; otuz gün Diyarbakır'daki bir köyde çalışıyor, otuz gün İstanbul'da ya da Ankara'da yaşıyor ve o otuz günde yine ücretini de alıyor. Ya, bunlar çok teknik iş. Madenle tamamen farklı. Maden sabit bir yerde ve çok şükür ki petrol sektörü daha güvenli yani biri araba kazasıysa biri uçak kazası diyebiliriz. Yani petroldeki standartlar çok yüksek, aynı uçak gibi düşünün, diğeri araba gibi. Maden her yerde var, kaza oluyor, çok ölüm olabiliyor, uçakta bir kere olur, Allah korusun, çok büyük olur. O yüzden bir kulenin çok ufak bir hata... Çünkü mesela, bunu 3 bin metre aşağıya gönderiyoruz, bu orada sıkıştığında bir buçuk ay çıkartamıyorsunuz yani işçinin elbette ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

PETFORM YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYŞE CESUR – Tekrar söz alabilir miyim. Uzattım, özür dilerim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Son bir dakika, toparlarsanız...

PETFORM YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYŞE CESUR – Ama bu bir ihtiyaçtan doğan bir şey yani kesinlikle işçiye yüklenmek amaçlı yapılan bir tasarı değil. Biz bunu üç dört yıldır farklı platformlarda dile getirdik, çeşitli bakanlıklara verdiğimiz dilekçeler var ve derneğin de üyeleri hep çok büyük, çok kurumsal şirketler. Sadece bunu çok kısaca açıklamak istedim. Bir soru varsa elimden geldiğince cevaplarım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çok teşekkür ediyorum.

Kıymetli milletvekili arkadaşlarımız, bu konuda biz Komisyon olarak PETROL-İŞ Sendikası'na da çağırıldık ama gelemediler dolayısıyla bu anlamda bizlik bir eksiklik yok. Ancak Çalışma Bakanlığımızın bize verdiği bilgiye göre, kendileri PETROL-İŞ'le de görüşmüşler ve kendilerinin onayını almışlar. Bize verilen bilgi bu yönde.

Şimdi, 3 tane önerge var. Bu 3 önergeyi okutup oylarınıza sunacağım.

KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Başkan, bir dakikalık...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam, müsaade edin. Önergeyi okutmadım daha müsaade edin.

Şimdi okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyettedir.

Buyurun.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4780) esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Çetin Osman Budak

Müzeyyen Şevkin

Kocaeli

Antalya

Adana

Ahmet Vehbi Bakırhoğlu

Kadim Durmaz

Manisa

Tokat

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, gerekçeyi mi okutayım, söz mü istiyorsunuz?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Gerekçe okunsun, Ahmet Bey'in önergesinde konuşacağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle düzenlemenin teklif metninden çıkartılması amaçlanmıştır.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ömer Öcalan

Ali Kenanoğlu

Muazzez Orhan Işık

Şanlıurfa

İstanbul

Van

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Konuşacağım ben, madde üzerinde de konuşmadım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani ben tekrar olmasın diye, uzamasın diye önerge üzerinde konuşmak istedim, madde üzerinde o yüzden ayriyeten söz almadım; bunu bilmenizi isterim.

Şimdi, öngörülemez ve beklenemez olaylara “kaza” diyoruz ama olma ihtimalini bildiğimiz ve önlenebileceğini bildiğimiz olaylara ve bu konuda yaşanan ölümlere de “kaza” diyemiyoruz, “cinayet” diyoruz yani. Dolayısıyla biz Türkiye’de “iş kazaları” diye ifade edilen bütün o kazaların tamamını “iş cinayetleri” diye tanımlıyoruz. Çünkü tüm iş cinayetleri önlenebilir durumda en başta madenler olmak üzere.

Ben, Amasra Maden Faciasını Araştırma Komisyonu üyesiyim aynı zamanda. Şimdi, orada sunumlar yapılırken maden sendikalarının da, o madendeki yetkili, görevli kişilerin de konuşmalarını dinlediğim zaman çok benzer geldi bana. Herkes aşağı yukarı şunu söylüyor: “Ya, biz arkadaşlarımızı bile ölüme gönderir miyiz? Bunlar bizim arkadaşlarımız.” Fakat Müzeyyen Vekilimizin de söylediği gibi, aileler her gün sabahleyin çocuklarını gönderirken vedalaşarak gönderiyorlar. Niye? Çünkü onlar da biliyorlar ki oralar önlenebilir olduğu hâlde tedbirler alınmadığı için, Türkiye’deki maden ya da benzeri riskli işlerde yaşanan kazalar ölümler sonuçlanıyor. Tabii ki şu var: Burada öncelik meselesi var. Bütün bu konuşmalardan dinlediğimiz ve gördüğümüz şu oluyor: Oradaki petrol, oradaki maden, bunun çıkartılması lazım, bunun ekonomiye katılması gerekiyor ne pahasına olursa olsun; öncelik bu. Yani bunu bizim bir artı değer olarak ülke ekonomisine katmamız gerekiyor; öncelik bu.

Bir gün yine maden yasasıyla ilgili Komisyonda görüşürken Altın Madencileri Derneği Başkanı -şimdi, burada Sayın Dernek Başkanı Hanımefendi de konuştu- şöyle demişti; hiç unutmuyorum, aklımda kalan bir şeydir o çünkü çok dikkatimi çekti yani yanılmıyorsam, rakamı yanlış söyleyebilirim: “Bizim çıkardığımız madenlerin yüzde 3’ü ormanlık alanlardan çıkıyor.” Yani olayı küçümseterek anlattı böyle. O zaman çıkartmayın ya, madem yüzde 3, yüzde 3 orada kalsın o zaman. Yani o yüzde 3 için niye ormanları tahrip ediyorsunuz o zaman? Hani bunu düşünmüyor ama. Niye? Çünkü şöyle bir ezber içerisinde ve şöyle bir öncelik içerisinde...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama o yüzde 3 totalde ne kadara tekabül ediyor?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, fark etmiyor Hocam, sonuçta eğer yüzde 3’üye yüzde 3’üdür, o kadar yani yüzde 3’üdür. Sonuçta şu var: “Orada bir altın var ya da orada bir maden var, bunu mutlaka çıkartmam lazım, mutlaka.” Böyle bakılıyor, bulacağım, çıkaracağım. Buradan bakılmıyor, şuradan bakılmıyor; ya, bu öncelik nedir? Şimdi, burada da sayın işveren temsilcisi derneklerinin yöneticisi arkadaşımız da bütün kurumsal şirketlerin bunu istediğini, arzu ettiğini, sendikaların itiraz... Diğer arkadaşlarımız da konuşmasında, sadece hanımefendiye cevaplamış olmayalım ya da onun sözüne atıfta bulunmayalım, diğer arkadaşlar da diğer beyefendi de sonuçta bunu işçilerin de işverenin de kabul ettiğini filan söylediler. Ya işçi kabul edebilir çünkü madenlerde de şöyle bir şey oluyor, gelen madenciler, örneğin Komisyona gelen maden temsilcileri ve sendika temsilcileri o kadar anlattıktan sonra, biz biraz sıkıştırdıktan sonra şunu söylediler, dediler ki: “Ya bir karar vermemiz lazım, ya dışarıda aç karnımıza öleceğiz.” Yani belki abartılı söylenmiş bir söz ama çoluğuna çocuğuna ekmek götürme anlamında söylüyor bunu. “Ya öyle öleceğiz ya da madene girerek öleceğiz. Seçenekte bulunuyoruz ve en azından çoluğumuzun çocuğumuzun karnını doyurmak için madene girmeyi tercih ediyoruz.” diye ifade ettiler. Tutanaklarda var bu. Merak eden arkadaşlar tutanaklara bakabilir ya da ben de getirebilirim. Şimdi, dolayısıyla burada işçiye inisiyatif bırakıldığı zaman, zaten ekmeğin aslanın midesinde olduğu bir ülkede, doğal olarak, işçinin tercih ettiği husus, bütün risklere rağmen, ailesine ekmek götürülebilmek açısından her türlü riski göze almak oluyor. Şimdi, burada bizim görevimiz ne? Yani sizlerin, bizlerin görevi ne? Öncelik belirlememiz gerekir. Yani öncelik, vatandaşımızı, yurttaşımızı yaşatmak mı yoksa oradaki petrolü bulmak mı ya da oradaki madeni bulmak mı; mesele bu mu?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – İki bir arada.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – İkisini bir arada yapabildiğin zaman en sağlıklı oluyor, en iyisi odur ama bizim ülkemizde ikisini bir arada yürütme koşulları gözetilmiyor, o madeni çıkarma üzerine kurulu bir öncelik gözetiliyor. Elimizdeki sonuçlar bunu gösteriyor çünkü hâlâ bizim ülkemizde iş cinayetleri ve maden katliamları var, Amasra’da 42 kişi yaşamını yitirdi ve bu devam ediyor. Bu gösterge şunu gösteriyor: İki bir arada yürümüyor demek ki bizim ülkemizde, maalesef o seviyede değiliz, öyle olsa zaten onlar yaşanmazdı.

Doğrudan işçileri ilgilendiren bir yasa maddesini görüşüyoruz ama işçi sendikaları, işçi temsilcileri ya da işçinin kendisi burada yok, onları dinleyemiyoruz. Sayın Başkan “Davet ettik, gelmediler.” dedi; doğrudur, beyanına güveniyoruz ama netice itibarıyla, demek ki o sendikalar da işçinin hayatını önemsemeyen sendikalar. Bir “sarı sendika” kavramı var; bilmiyorum, onlar o tanıma giriyorlar mı girmiyorlar mı ama hakikaten, kendi işçisinin yaşamını ilgilendiren, onun çalışma hayatını ilgilendiren bir konuda eğer sendika buraya gelip görüş vermiyorsa ben o sendikanın sarı olup olmadığı konusundaki bütün kanaatimi ortaya koymuş olabilirim.

Değerli arkadaşlar, hanımefendi söyleminde ifade etti, bir taraftan da yoğun çalışma ortamı olduğunu söylüyor. Bu yoğun çalışma ortamları cinayetlerin yani önlenemez meselelerin önlenememesi üzerine kurulu ve “kaza” diye ifade edilen iş cinayetlerinin oluşmasına sebep oluyor. Burada, evet, Fuat Vekilimizin söylediği gibi, belki de bütün bu tedbirleri alarak ikisini bir arada yürütebilecek önlemleri oluşturmamız gerekiyor. Fakat bizim bugüne kadarki gördüğümüz, yaşadığımız pratikte de işleyen durum kesinlikle ikisinin bir arada gitmediği, önceliğin kârdan yana, sermayeden yana, kapitalizmden yana, paradan yana, oradaki madenden, onu çıkarmadan yana olduğunu yaşanan bütün pratikler de ortaya koyuyor ve görüyoruz. O nedenle, biz önergemizin kabul edilerek maddenin geri çekilmesini öneriyoruz çünkü biz bu konuda hakikaten sağlıklı bir bilgiye sahip değiliz. Yasa teklifi zaten çok kısa süre içerisinde geldi, görüşmeleri çok kısa süre içerisinde yapıyoruz ve birçok farklı konuda karar alıyoruz. Her konuda uzman değiliz, her konuda anında bilgi sahibi olabilecek mekanizmalarımız da yok. Siz bile sendikaya ulaşamamışsınız, gelmemiş ya da ulaşmışsınız ve gelmemiş. Dolayısıyla, bizim de bu konuda öncelikli olarak bu riskleri bilmemiz, işçilerle görüşmemiz ya da bu konuyu biraz daha incelememiz gerekiyor. O nedenle, biz bu maddenin çekilmesini talep ediyoruz, önergemizin kabulünü talep ediyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

Fuat Bey, buyurun.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de hazıruna biraz da sektörüm olan madencilikle ilgili birkaç bilgi vermek istiyorum.

Öncelikle, Ali Bey’in ifade etmiş olduğu, madendeki işçilerin can güvenliği vesaire noktası ile şu anda arama aşamasını ayırmamız lazım, biz üretim aşamasını konuşmuyoruz burada. Burada konuşulan, petrol, maden, herhangi bir yer altı kaynağımızın araştırılırken araştırma yapacağımız alana getirmiş olduğumuz sondaj makineleri, kuleler...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fuat Bey, sadece petrol var, maden yok.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Fark etmiyor, hepsi aynı şey, hepsini aynı şeye koydular ya, maden kazalarını...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yani maddede maden yok.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Hayır, hayır; Ali Bey madenleri de içerisine katıp konuştuğu için ben genel bir bilgi vermek istedim burada.

Buraya çıkan kuleler, sondaj makineleri, bunlara bağlanan ekipmanlar, aparatlar, tıjler vesaireler bu işin ayrılmaz bir parçası ve öyle bir yere kuruyorsunuz ki bunu, ulaşımının problem olduğu, şehre 60-70 kilometre uzaklıklarda olduğu ve bunları kullanan teknik elemanların başka şehirlerden gelip burada çalıştığı, ona 8+8, 16 saat izin verseniz dahi o şantiyeden ayırlamayacağı yani evine gidemeyeceği, bırakın, evine gitmeyi, sosyal aktivitesini –Sayın Başkanın da söylediği gibi- gerçekleştireceği bir ilçeye, kasabaya dahi gidemeyeceği bölgeler var. Onun için, işçi -bize de bu talepler geliyor- diyor ki: “Ben yirmi gün çalışayım, on gün bana müsaade edin, ben on gün gidip evimde ailemle birlikte vaktimi geçireyim.” Hatta, bir şey daha ilave ediyor, buna uyulması mümkün değil, “Haftalık bir günlük tatilimi de kullanmayayım, o haftada bir günlük tatilimi de ben çalışarak geçireyim, onu da daha sonradan bana izin verin.” diyor. Bunu yapmadığımız zaman bir sıkıntı daha ortaya çıkıyor “Ben aileme gidemiyorum, eğer normal izinle, vardiyayla yaparsanız ailemi gidip göremiyorum, uzakta kalıyorum.” O çalışan, ihtiyacımız olan o personel işi bırakıp başka alanlara gidebiliyor ve senin işin de yarım kalabiliyor Ali Bey. Bu, özellikle petrol arama sahalarında bu çok hassas bir konu ve süreklilik arz eden bir konu değil, işte, dört ay, beş ay, altı ay çalışılıp... Bazı şartlarda hiç çalışmadığı hâlde ki iki ay, üç ay, beş ay evinde istirahat ederken bile çoğu zaman maaşlarını alan personeller bunlar, kimse paralarını da kesmiyor. Niye? Bir daha ihtiyacı olduğunda personel bulamıyor, yetişmiş eleman, tecrübeli eleman bulamıyor, işveren bunların hepsini bekletiyor. Bu konunun da izah edilmesini istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Fuat Bey, şunu söyleyeceğim: Biz şu an Altıncı Yasama Yılı'ndayız, Beşinci Yasama Yılı'nın bitimiydi sanırım, elimizde turizmle ilgili bir kanun teklifi vardı hatırlarsanız eğer, Meclis Başkan Vekili bize şunu söyledi, dedi ki: “Ya bu kanun teklifi bitene kadar görüşmeleri kapatmayacağız ya da burada bırakacağız, akşam saat dokuz, on neyse, önümüzdeki hafta da çalışacağız.” Bizim milletvekili olarak işimize ne geldi? Yahu, görüşmek, bitirmek, ondan sonra bir hafta erken tatile gitmek geldi ve o gün hatırlarsanız yirmi beş saat çalıştık yani Genel Kurul -hiç dinlenmeden- yirmi beş saat sürdü.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bu öyle bir şey değil.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hatta, son konuşmacı da bendim.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Hayır, bu öyle bir şey değil.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sonra da Meclis tatile girdi.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, sonra da Meclis tatile girdi.

Öyle oldu, yirmi beş saat çalıştık. Şunun için verdim bu örneği: Siz sorarsanız bize, biz de “Bir hafta tatile gidelim de burada yirmi beş saat çalışalım.” diyoruz, işçi de bunu söyleyecek tabii ki. Yani işçiye desen ki: “Sen on beş gün sıkı çalış, ondan sonra on beş gün tatil.” Vallahi işçi onu tercih eder. Ama mesele şu...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sıkı çalışmadan yirmi dört saat esası çıkmıyor ama.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bakın, yirmi beş saatlik Genel Kurul çalışmasında vallahi çoğu arkadaş gidip odalarında uyumuştum, ben de gidip kapının önündeki arabanın içerisinde bir saat uyumuştum. Yahu, yirmi beş saat insan ayakta kalabilir mi? Bu mümkün değil, hele belli bir yaştan sonra. Dolayısıyla, bu tür şeyleri tercihe bırakırsanız bu böyle oluyor. Yani işçi kesinlikle sizin dediğiniz

gibi ister, kesinlikle öyle ister; ben işçi olsam ben de öyle isterim ama sağlık koşulları açısından, iş riski açısından, çalışma şartları açısından bu uygun mudur değil midir, bunu bilemiyorum. Bakın, iddialı değilim...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – İşverene yirmi dört saat uymuyor zaten.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – İşveren için de geçerli aynı şey, işveren de daha çok para kazanmak için bunu yapıyor, o başka bir şey.

İddialı değilim, ben “Bu böyledir.” demiyorum, diyorum ki: Bu konuyu araştırarak yeterli bir zaman dilimine ihtiyacımız var ve bu konuyu araştırıp detaylı bir bilgi sahibi olduktan sonra bu maddeyi görüşelim diye çekilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, teşekkür ederim.

Ayhan Bey, buyurunuz.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Benim isim vermem doğru olur mu bilmiyorum uluslararası bir petrol arama şirketinde çalışan arkadaşlarım var, onlarda da benzer yöntem olduğunu biliyorum. Dolayısıyla, bu sadece Türkiye’de olan bir şey değil Ali Bey, aynı zamanda, dünyada da uygulanan bir sistem. Tabii, burada önemli olan, işçinin rızasının alınması ve...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Teklif edilen için doğru diyorsunuz yani.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Evet.

Yani işçinin rızasının alınması şartıyla uygun karşılanabilir sendikalarla da görüşerek.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki 2 önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir sonraki önergeyi okutup oylarınıza sunuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 4-22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 69 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “yazılı onayının alınması” ibaresinden sonra gelmek üzere “; 30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu uyarınca petrol araştırma, arama ve sondaj faaliyetleri kapsamında yürütülen işlerde ise işçinin ve varsa işyerindeki yetkili sendikanın yazılı onayının alınması” ibaresi eklenmiştir.”

Ahmet Çolakoğlu

Zonguldak

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekeç:

2003/88 sayılı AB Direktifinde, teknik gerekçelerle işin kesintiye uğratılmayacağı endüstrilerde çalışanların gece çalışma süresinin tarafların anlaşmasıyla sekiz saatin üzerinde düzenlenebileceği belirtilmektedir. Maddeyle 6491 sayılı Kanun kapsamında petrol araştırma, arama ve sondaj faaliyetlerinin niteliği gereği tam güne yakın devam etmesi nedeniyle ve faaliyetlerin çoğunlukla illerin

yerleşim yerlerine uzak mücavir alanlarında veya güvenlik riski bulunan dağlık ve kırsal bölgelerinde bulunması ve geçici süreyle kurulan kamp alanlarında icra edilerek iş güvenliği bakımından faaliyetin bitimine kadar kesintisiz sürdürülmesi gerekliliği ve teknik anlamda kesintiye uğratılmayacak işlerden olduğundan, sektörün ihtiyaçları doğrultusunda faaliyetlerin devamlılığını sağlayacak çalışma düzeninin temin edilmesi amacıyla işçi ve varsa iş yerindeki yetkili sendikanın yazılı onayının alınması koşuluyla gece çalışmalarında yedi buçuk saat olan çalışma süresi sınırlamasına tabi olmamaları yönünde düzenleme yapılmaktadır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, Zonguldak Milletvekili arkadaşımız Ahmet Çolakoğlu bu önergeyi vermiş de, ben hukukçu değilim ama şunu söylüyor: “Türk Petrol Kanunu uyarınca petrol araştırma, arama ve sondaj...” yani üretimi değiştirmiş; sondaj.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Üretim yok evet.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Evet, anlaşılabilir. Devamı, “...faaliyetleri kapsamında yürütülen işlerde ise işçinin -bunu da anlayabiliriz- ve varsa işyerindeki yetkili sendikanın yazılı onayının alınması” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sendikalar olmasın mı?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sendikanın oraya konulmasını hiç anlayamıyorum; hukuken zaten...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Çekelim önergeyi.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hayır, revize edelim onu.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Toplu sözleşmenin olduğu yerde bunu kanuna sokmamızın anlamı yok.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – O önergeyi çekelim o zaman.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – İsterseniz hukukçu arkadaşımız...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Başkanım, “sendika”yı revize edelim, sendikayı.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İşçinin rızası isteği var da oraya “sendika” ilave etmişler, çekelim o zaman.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ama üretim var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hayır, hayır, bu önergeyle şey daralıyor yani “üretimi” kaldırıyoruz, “sondaj ve arama” geliyor. Dolayısıyla sadece sendika rızasını çıkarabiliriz buradan.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Devam etsin, bir Alpay kardeşimiz de bir hukuken açıklasın.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, Alpay Bey, buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sayın Başkan, bu sendikanın izninin revize edilmesi gerekiyor gerçekten çünkü...

Değerli arkadaşlar, sevgili Zonguldak Vekilim, bakın, toplu iş sözleşmesi yapma hakkı elde eden yetkili sendika buna toplu iş sözleşmesinde izin verebilir. Toplu iş sözleşmesi yapıldıktan sonra yetkili sendika işçi yerine geçemez. Bunu “sendika” yerine “toplu iş sözleşmesinde hüküm olması” şartına bağlarsak çok daha hukuka uygun olmuş olur.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önemli bir katkı teşekkür ediyoruz.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam, “sendika”yı çıkarıyoruz oradan.

Kani Bey, buyurun.

KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Başkan, ben de az önceki konuşmacılar gibi konuyu ifade edecektim. Şimdi, 2821 Sendikalar Yasası, 2822 Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasası, genel anlamda ise 4857 sayılı Yasa, biliyorsunuz, sendikalara bu konuyla ilgili yetki veriyor.

Şimdi, baktığımız da iş yerlerinde eğer işçiler sendikalıysa bu yasalar doğrudan sendikalı işçileri bağlar. Şimdi sendikalı işçileri bağlıyorsa, arkadaşlarımızın da biraz önce ifade ettiği gibi, toplu iş sözleşmesi masasında bunlar görüşülür ve toplu iş sözleşmesinde karara bağlanır. Ama ben sadece bir cümle olarak şunu söylemek istiyorum: Kesinlikle ve kesinlikle bir işçi yedi buçuk saat çalıştıktan sonra tekrar onu işe çağırmak bana göre bir felakettir; Amasra madenlerinde biz bunu gördük. Burada arkadaşlarımız çok güzel değindiler, 07.00-15.00, 15.00-23.00, 23.00-sabah vardiya sistemini burada uygulamak, eğer eksiğe işçileri burada biraz daha çoğaltmak gerekir düşüncesi içerisindeyim. Aksi hâlde bu, bir helvacı kâğıdı Sayın Başkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şimdi arkadaşlarımızın getirdiği “üretim” çok geniş kapsamlı olduğu için sendika kısmını çıkaralım, sondajda da daraltmış oluruz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Doğru.

Başkanım, öyle oylayabiliriz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde metnindeki “üretim” ifadesini “sondaj” ifadesiyle değiştirerek önergeyi bu şekilde güncelliyoruz ve önergeyi bu şekilde oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi değiştirilmiş hâliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 5’i okutuyorum:

MADDE 5- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 90- Genel sağlık sigortası kapsamında yer alan kişilere, finansmanı karşılanan sağlık hizmetlerine ilişkin olarak Kurum ile götürü bedel üzerinden hizmet alım sözleşmesi imzalayan kamu üniversitesi sağlık hizmeti sunucularının sözleşmeyi imzaladıkları mali yıldan önce düzenleyerek bu Kanunun 97 nci maddesinin yedinci fıkrasına göre Kuruma teslim ettikleri fatura ve eki belgelerin, belirlenen sürelerde inceleme sürecinin tamamlanamaması nedeniyle, ödenen avans tutarları maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden bir ay içerisinde başkaca bir işleme gerek kalmaksızın Kurumca giderleştirilir.

Götürü bedel üzerinden hizmet alım sözleşmesi imzalamış kamu üniversitesi sağlık hizmeti sunucularınca sözleşme öncesinde incelenen fatura dönemine ait oluşan kesinti tutarlarına karşı açtıkları davalardan kesinleşmemiş olanlarının tamamından bu maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen süre içerisinde feragat ederler.

Sağlık hizmeti sunucusu tarafından itiraza konu edilmemiş olsa da bu maddenin yürürlüğünden önce incelenen fatura dönemine ait oluşan tutarlardan sağlık hizmet sunucusunun mahsup edilmeyen alacakları Kurum tarafından terkin edilir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, bu konuda teknik bir bilgi alalım arkadaşlar.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, sorsaydık bir tekrar.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bir bilgi versin istersen, belki soruları bertaraf edecektir.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Hayır, belki bir daha konuşacağız.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sen bilirsin, fark etmez.

Buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Teklifin 5’inci maddesiyle SGK’nin kamu üniversiteleri hastanelerine verdiği avansla doğrudan gider yazılabilecek yani burada SGK alacağından vazgeçiyor. Bu da bütçeyi etkileyen bir durum. Burada vazgeçilen miktar nedir, bütçeye etkisi nedir?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Başka sorusu olan var mı?

Maddeyle ilgili söz almak isteyen var mı arkadaşlar? Yok.

Peki.

Hem maddeyle ilgili genel bir bilgi verin hem de bu soruya cevap verin, lütfen, buyurun.

GENEL SAĞLIK SİGORTASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEMSİLCİSİ DR. EYÜP SABRİ TEZCAN – Şimdi, genel sağlık sigortası kapsamında sağlık hizmetinden yararlananların finansmanını Sosyal Güvenlik Kurumu sağlamakta.

Biz kamu üniversitesi hastaneleriyle, işte, 2015 yılında 3 üniversite hastanesi, 2016’da 14, 2017’de 40, 2019’da da 43 üniversite hastanesiyle götürü bedel sözleşmesi imzaladık yani yıllık belli bir global bütçe tanımladık, her ay bunları taksitler hâlinde ödüyoruz. Ancak bu sözleşmelerden önce fatura incelemeleri vardı; işte 2012 yılından, 2013 yılından, 2014 yılından sundukları sağlık hizmetlerini bize fatura ediyorlardı. Biz eğer bunları iki ay içerisinde inceleyebilirsek bedelini ödüyorduk, iki ay içerisinde incelenmezse fatura bedeli yatırılıyor, daha sonradan incelemeleri devam ediyor, mevzuata veya tıbbi uygunluğa uygun görülmeyen faturalarda birtakım kesintiler oluyordu. Biz bu süreçte fatura incelemelerini zamanında tamamlamadığımız için bu, üniversite hastaneleri için bir mali sorun hâline geldi. Biz global bütçeye geçtiğimiz için 2019 yılından itibaren bu geçmiş, yeni bir temiz sayfa açmak istiyoruz. Bu aslında bir alacak değil, sundukları hizmetin faturalarının bedeli ama birtakım incelemeler yapıyoruz. Bizim zatalilerinizden istirahatımız kamu üniversite hastanelerine bu temiz sayfayı onaylamanız.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ne kadar diye sorsam?

GENEL SAĞLIK SİGORTASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEMSİLCİSİ DR. EYÜP SABRİ TEZCAN – Hemen söylüyorum: Yaklaşık 4 milyar 150 milyon kadar bir incelenmemiş fatura var. Ortalama yüzde 15-20 oranında bir kesinti öngörülüyor, yaklaşık, maksimum 860 milyon kadar olacak.

Bir antiparantez belirtmek istiyorum: Üniversite hastaneleri de bu kesintiler için mahkemelere başvurabiliyor veya bunu mahkemelerde kazanabiliyorlar.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Sonuçta bütçeyi doğrudan etkileyen bir şey yok?

GENEL SAĞLIK SİGORTASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEMSİLCİSİ DR. EYÜP SABRİ TEZCAN – Etkileyen bir şey yok, yok.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde üzerinde 1 adet önerge var; okutup oylarınıza sunacağım.

Buyurun.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4780) esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu İle Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 5’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Çetin Osman Budak

Müzeyyen Şevkin

Kocaeli

Antalya

Adana

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Kadim Durmaz

Manisa

Tokat

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, gerekçe mi okunsun?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Gerekçeyi okuyalım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Önergeyle düzenlemenin teklif metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 6:

MADDE 6- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 91- 31/12/2012 tarihinden önce 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (d) ve (g) bendi ile aynı maddenin yedinci fıkrası (Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu kararı ile burslandırılan uluslararası öğrenciler hariç) kapsamındaki genel sağlık sigortalılarının genel sağlık sigortası primleri ile gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer’i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu maddenin yayımlandığı tarihe kadar söz konusu süreler için ödenmiş olan primler iade ve mahsup edilmez.”

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, maddeyle ilgili genel bir sorum olacaktı.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Teklifin 6’ncı maddesiyle genel sağlık sigortası prim borçları affediliyor. Burada vatandaşımızın borçlarının affedilmesinde bir sorun yok hatta bu bent kapsamında vatandaşlarımıza hiç prim borcu tahakkuk etmesin; buraya kadar sorun yok. Ancak burada şuna bir bakalım: Yabancıların borçlarını neden siliyorsunuz? Bunların maddi durumu nedir; gözetilmeden doğrudan mı siliniyor? Biz bunun açıklanmasını istiyoruz. Bir de, burada kaç tane yabancı, ne kadar borç siliniyor?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Teknik bilgileri alalım isterseniz Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tabii tabii.

Başka konuyla ilgili, maddeyle ilgili söz almak isteyen var mı?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Can damarını sordu zaten.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yok.

Peki, hem maddenin açıklamasını hem de bu sorunun cevabını sizden alalım, kendinize takdim edin lütfen.

Buyurun.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI VEKİLİ BAHATTİN TOPUKSAK – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri, değerli hazırım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sigorta Primleri Genel Müdür Yardımcısı Bahattin Topuksak.

Şimdi Sayın Vekilimizin sorduğu üzere, yabancı uyruklu sayısını sordunuz; 858 kişi efendim. Şu şekilde söyleyeyim: Şimdi, bu yabancı uyruklularda şöyle bir durum oluyor. Biliyorsunuz, 2012 yılında zorunlu genel sağlık sigortasına geçtik. Bir yıl ikamet şartından sonra yabancı uyruklular isteği hâlinde ve şu an için söylüyorum, bu yıl için aylık 1.553 TL ödemekle genel sağlık sigortalı oluyor. Şimdi, bu kişiler örneğin yurt dışına gidiyorlar, geri dönmüyorlar ancak bu esnada genel sağlık sigortası borçları artıyor yani birikiyor. Ama burada şunu önemle vurgulamak istiyorum: Şimdi, örneğin, bizim Türk vatandaşlarımızın herhangi bir prim borcu olsa dahi 2015 yılında çıkarılan Bakanlar Kurulu kararıyla sağlık hizmetlerinden faydalanabiliyorlar fakat yabancı uyrukluların 1 kuruş dahi borcu olsa hiçbir şekilde sağlıktan faydalanamıyor. Yani bu, aslında sadece bizim kurumun alacağını şişiriyor. Yani bu kişi, bir yabancı vatandaş bir sağlık hizmetinden faydalanmak istediği anda kesinlikle faydalanamıyor. Dediğim gibi yurt dışına çıkmış oluyor. Şimdi, bunun için şöyle bir süreç de olabilir; örneğin, 858 kişinin icra sürecini başlatsak diyelim, yurt dışına biliyorsunuz tebligat masrafları çok daha fazla, çok daha masraflı olacak ve bizim alacağımız noktasında bize bir yükü de olmadığı için...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Alacağımız ne kadar toplam?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI VEKİLİ BAHATTİN TOPUKSAK
– Prim aslı olarak 1 milyon 393 bin 519 TL.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Borcu olanların hepsi yurt dışına mı çıkmış? Yurt içinde de vardır borcu olanlar.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 800 kişiden bu kadar alacak varmış, adam başı 1.200 lira falan ediyor.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Adamlar burada yaşamıyor değil mi, yaşıyor mu?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI VEKİLİ BAHATTİN TOPUKSAK
– Şimdi şöyle Sayın Vekilim: Yaşıyor olabilir, yaşamıyor da olabilir, yurt dışına gitmiş olabilir.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Yaşayanlardan niye alamıyoruz?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI VEKİLİ BAHATTİN TOPUKSAK
– Şimdi şöyle: Biz zaten bu konuda icra sürecimizi başlattık Sayın Vekilim, ama dediğim gibi yani bu kişilere ulaşmak zor. Bir de ayrıyeten bunların 2013-2014 yıllarında borçları da varsa eğer yine faydalanamayacaklar.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ama nasıl ulaşamıyorsunuz ya?

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Peki, hastaneye geldiklerinde prim borcunu ödesinler.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI VEKİLİ BAHATTİN TOPUKSAK
– Ama faydalanamayacak hiçbir şey. Borcunu ödemedi bu kişi hiçbir şekilde faydalanamayacak efendim.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Borcunu ödesin faydalansın.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI VEKİLİ BAHATTİN TOPUKSAK
– Yabancı uyruklular için mi diyorsunuz efendim? Dediğim gibi yani biz şöyle...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Türkiye’yi üniversite ülkesi yapacağız.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Adamları bulamıyosun zaten.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Nasıl bulamazsınız ya! Türkiye’de kaçak adam mı var ya?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Gelmiyor ki adam, nerede, yurt dışına mı gitti mi nereye gitti?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Hem yabancı hem nerede olduğunu bilmiyorsunuz hem de af getiriyorsunuz ya!

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Gitmiş, yurt dışına gitmiş adam; 1 milyon küsur alacak var, hadi git al nasıl alacaksan.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Tamam, yurt dışına gidenleri, yaşamayanları silelim.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI VEKİLİ BAHATTİN TOPUKSAK – Şimdi, efendim, biz işlemlerimizi...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Masraflara değmeyen alacaklar.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Geldiği zaman tedavi olamaz ki, geldiği zaman tedavi olamayacak.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Gelmez, gelse zaten kalıcı olsa öder bu parayı.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 850 kişi, ortalama 1.200 lira bir alacak.

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI VEKİLİ BAHATTİN TOPUKSAK – Şimdi, bizim bu durumda yapacağımız masraf, icra işlemleri ve takip için çok daha fazla olacak efendim.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – 2017’de af çıktı niye koymadınız ona?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI VEKİLİ BAHATTİN TOPUKSAK – Sayın Vekilim, o dönem ben yoktum şimdi bir şey diyemeyeceğim yani.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Olay hasıl olmuştur Başkanım.

(Gürültüler)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Vazgeçilen alacaklar kısmında...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Görüyorsunuz kanunu getirenlerin de haberleri yok.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır, ben biliyorum da siz anlayın diye soruyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bizim müzakere yapmamız lazım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır, siz anlayın, 850 kişi, adam başı 1.200 liralık bir rakam...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Miktar önemli değil.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ödese ne?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Toplam yabancı sayısı ne kadardı?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI VEKİLİ BAHATTİN TOPUKSAK – 858 kişi, yabancı uyruklu vatandaş.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – 850. Toplam affettiği ne kadar?

SGK SİGORTA PRİMLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI VEKİLİ BAHATTİN TOPUKSAK – Yabancılar için 1 milyon 393 bin 519, prim aslı olarak.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yani tam 1 milyon, kimse ödememiş.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Tahsin Bey, siz bile ödersiniz bunu dinî bayramda.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Benim yabancılarla pek işim yok, Düzceliler olsa öderdim.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Ama ekmeği Düzce’den yiyorsun.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, siz “evet” diyorsanız, evet diyelim ama yabancıları da bir daha Türk vatandaşı filan yapıp böyle imtiyazlı hâle sokmayalım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sevgili Hocam, zaten kanun, o parantez içi hariç “yabancılar hariç” dediği kısımdan eğer bu kişiler Türk vatandaşıysa faydalanıyorlar. Burada biz “yabancılar” dedik, zaten gitmiş. Yani burada 881 kişinin bir dosyası var, o dosyayı diyor ki: “Bu kalabalıktan kaldıralım.”

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bu maddeyi destekliyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederiz.

Maddeyle ilgili 1 adet önerge var, okutup oylarınıza sunacağım.

Buyurun.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4780) esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na eklenen geçici 91'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2012” ibaresinin “1/1/2013” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin

Semra Kaplan Kıvrırcık

Fuat Köktaş

Denizli

Manisa

Samsun

İffet Polat

Mehmet Erdoğan

İstanbul

Gaziantep

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifle madde kapsamının 1/1/2013 tarihinden öncesini kapsayacak şekilde genişletilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 7'yi okutuyorum:

MADDE 7- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ddd) bendine “tüm şarj istasyonlarının” ibaresinden önce gelmek üzere “halka açık” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“eee) Toplayıcı: Bir veya birden fazla şebeke kullanıcısı ile söz konusu şebeke kullanıcıları adına elektrik piyasasında toplayıcılık faaliyeti yürütmek üzere anlaşma imzalamış olan toplayıcı lisansı veya tedarik lisansı sahibi tüzel kişiyi, fff) Toplayıcılık: Toplayıcı tarafından bir veya birden fazla şebeke kullanıcısının tüketim ve/veya üretimlerinin birleştirilerek işletilmesi kapsamında gerçekleştirilen piyasa faaliyetini,”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, maddeyle ilgili söz talebi yok.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Bilgi talebimiz var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bilgi vermesi için EPDK'dan ilgili Daire Başkanımız burada. Kendinizi takdim edin ve bilgi verin lütfen.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – 7, 8 ve 9 maddeler bağlantılı, kapsamlı açıklama yapılırsa...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bu 3 maddeyle ilgili de aynı anda bilgi verelim.

Buyurun.

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, toplayıcılık, aslında elektrik piyasalarında piyasa işletmecilerinin kullandıkları, sistem güvenliği için kullandıkları bir yöntem.

Türkiye’de TEİAŞ, sistemi dengede tutmak zorunda. Üretimi ve tüketimi belli bir dengede tutmak zorundayız. Tüketime çok fazla olduğu saatlerde üretim yok ise üretim şirketine TEİAŞ “Üretimini artır.” diyor ve arz ve talebi dengede tutuyor. Üretici bu üretimini artırırken ona bir maliyet, bir bedel ödeniyor ve o bedel, tarifemize yansıtılmak suretiyle bütün tüketicilere paylaştırılıyor. Toplayıcılık tam da bu aşamada devreye giriyor, işte, bu üretim tesislerinin bu hizmetlerine bir alternatif yöntem olarak devreye giriyor.

Nasıl oluyor efendim? Toplayıcı lisansı sahibi şirket diyor ki: “Ey TEİAŞ, benim de küçük tüketicilerden oluşan bir portföyüm var 500-600 megavatlık. O üretici, üretimini artırarak nasıl ki sana denge sağlıyorsa ben de tüketimimi kısarak, kısmak suretiyle aynı hizmeti sağlayabilirim sana.” Ve bu şekilde, bunu sağlamak suretiyle bir gelir elde ediyor. Bunu, daha önce anlaştığı tüketicilerle bu gelirini paylaşıyor. Burada “kazan, kazan” anlayışı oluyor. Sistem işletmecisi bir alternatif daha bulduğu için üreticiye rekabet yaratıyor, daha düşük fiyata aynı hizmeti alabilir iken toplayıcı tüketicisiyle paylaştığı bir gelir elde ediyor; tüketici iki fayda elde ediyor: Biri, bu işten bir gelir elde ediyor. Bir de elektriğin pahalı olduğu saatlerden esnek tüketimini -örneğin geceye kaydırmak gibi- aktararak daha ucuz...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Toplayıcı gelirini nereden elde ediyor?

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Efendim, toplayıcı TEİAŞ’tan ya da dünya ölçeğinde konuşursak sistem işletmecisine, ondan bu hizmeti sunmak suretiyle megavat başına elde etmiş olduğu gelirden elde ediyor. Sizinle daha önce anlaşıyoruz, diyoruz ki: “Ey tüketici, bak, sen yükünü kaydırabilir durumdasın, esnek bir üretimin var. Gel, benim sana söylediğim saatlerde, ben TEİAŞ’tan talimat aldığım da sen tüketimini durdur, bu tüketimini kaydır. Dolayısıyla bu kapsamda bir gelir elde edelim; yüzde şu kadar sana, yüzde şu kadar bana paylaşalım, bir gelir elde edelim.” Anlaşıyoruz efendim ve genelde iki saat öncesinde direktif veriliyor, bu talimat geldiğinde hemen ben sizi haberdar ediyorum ve bu zaman dilimi içerisinde siz tüketiminizi kısmak suretiyle, az önce bahsetmiş olduğumuz arz güvenliğine, sistem dengesine katkı sağlıyoruz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Anlamak için soruyorum tabii ki: Toplayıcıya tüketiciler mi üye olacak?

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Evet, efendim, önemli bir hususa değindiniz.

Olay şu: Siz EPDK’den toplayıcılık lisansını aldıktan sonra gidip kendi portföyünüzü kendiniz oluşturuyorsunuz. Hangi tüketicileri sisteminize katacağınıza siz karar veriyorsunuz, esnek yükü olanları siz bulup onlarla anlaşıyorsunuz. Anlaştıktan sonra sizin portföyünüze dâhil olmuş oluyorlar.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Toplayıcı ile tüketici anlaşma yapacak yani?

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Tabii, efendim.

Dolayısıyla kendiniz bir portföy oluşturuyorsunuz. Talimat aldığınızda, akıllı sayaç sistemleri başta olmak üzere otomatik sistemleri önceden kurmuşsunuz, sisteme, hemen düğmeye bastığınızda bu esnekliği, bu tüketimden vazgeçme kısmını otomatik sağlama imkânına erişebiliyorsunuz.

Bu tabii, dünyada uzun zamandır uygulanan bir yöntem; özellikle Amerika, Avustralya, İspanya, İngiltere ve daha çok Fransa bunu başarıyla uyguluyorlar. Mesela, geçen sene Fransa’da uygulanan bir örneği paylaşmak isterim sizinle, benim çok dikkatimi çekmişti. Yaklaşık 700 megavat civarında bir portföyü var toplayıcının, küçük tüketicilerden oluşuyor. İki saat öncesinden, saat dörtte oradaki “Electricite de France” diyor ki toplayıcıya: “Bak, kardeşim, iki saat sonra, akşam saat altı ile sekiz arasında tüketimini kısmanı istiyorum.” Yaklaşık 550-600 megavat civarı kısmanın talimatını veriyor ve tam o saat geldiğinde iki saat boyunca 561 megavat tüketimini düşürüyorlar efendim. Dolayısıyla bu yolla hem sistem işletmecisi, üretici gibi sistemin arz ve talebinin dengelenmesi sağlanıyor hem de genelde daha uygun toplayıcılık faaliyetinde aynı hizmet daha az parayla sağlanıyor ve bu da tarifeye yansdığı için bütün tüketicilere olumlu katkısı olabiliyor efendim.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – “Tarifeye yansıyor mu bu?” diyecektim.

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Aynen efendim.

Şimdi, efendim, hem dünyada hem bizde genelde sistem işletmeciliği TEİAŞ gibi ana unsurlara veriliyor. Dağıtım şirketlerine, yan hizmeti DGP gibi hizmetler görevi çok verilmiyor. Dolayısıyla dağıtım şirketini çok da ilgilendiren bir konu değil, daha çok TEİAŞ’la yürüyecek olan bir sistem efendim.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Faturalandırma dağıtım şirketine mi yapıyor?

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Faturalandırma dağıtım şirketine yapıyor da şöyle düşünün efendim: Bu kapsamda, örneğin yılda bizim Dengeleme Güç Piyasası gibi yan hizmetler gibi alanlarda diyelim ki 2 milyar civarında bir hizmet alımı var. Bu, bütün tüketicilere, fatura suretiyle yansıtılmak üzere dağıtım şirketleri ya da görevli tedarik şirketi –diyelim ticareti yapan kısım- bütün tüketicilerin tüketimleri oranında herkese paylaştırılıyor. Dağıtım şirketinin yanındaki görevli tedarik şirketi de bu “hukuki ayrıştırma” dediğimiz yolla dağıtım ve perakende faaliyetleri yürütülüyordu biliyorsunuz efendim, 2013 yılında dağıtım dağıtım şirketi yapmaya devam ederken ticaret perakende şirketi “görevli tedarik şirketi” dediğimiz şirket aracılığıyla yürütülüyor. Faturaları görevli tedarik şirketi keserken TEİAŞ’ın bu kapsamdaki maliyetlerini de herkese tüketimleri oranında paylaşım suretiyle yayıyor efendim.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Peki, çok sayıda toplayıcı firma olursa TEİAŞ’ın işi hepsiyle muhatap olarak zorlaşmayacak mı?

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Burada keyfiyet TEİAŞ’ta efendim çünkü ne kadar alacağına, alıp almayacağına, alacaksa bunu hangi bedelden alacağına TEİAŞ karar veriyor. Dünya uygulamalarına baktığımızda, genelde 1.750 megavat, 1.700 megavat civarlarında olduğunu görüyoruz. Örneğin, ben özellikle Fransa’yı araştırdım, son on yıllık ortalaması yaklaşık 1.750 megavat olduğu.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – “1.700 megavat.” dediğiniz bir toplayıcının portföyü mü?

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Hayır efendim. Yani an itibarıyla talimat verebileceği toplam toplayıcılık kapasitesi diyebiliriz efendim, hacim olarak.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sistem zaten çok parçalı, bu daha da bir sorun yaratmıyor mu veya büyük şirketler lehine bir tekelleşmenin önünü açmayacak mı?

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Efendim, aslında, tam da aksine, büyük şirketlerle değil, küçüklerle alakalı. Büyük şirketler çünkü zaten... Mesela, iletim sistemine bağlı büyük bir fabrika hiç de toplayıcıya gerek duymadan kendisi zaten sisteme entegre olarak bu hizmeti verebiliyor. Toplayıcılık meskenler gibi, küçük ve orta ölçekli işletmeler gibi,

ticarethaneler gibi daha küçük işletmelere hitap eden bir yöntem; aksine, bir de toplama adındaki gibi bir toplama fonksiyonu var. Dolayısıyla bu yönüyle elektrik piyasasına bir derinlik kazandırma, efendime söyleyeyim, bir ek hizmet sunabilme imkânı katıyor. İki tane faydası var efendim: Bir, rekabeti artırıyor, üreticinin yanına tüketicileri koyarak aynı hizmeti daha düşük fiyatla sunma imkânı sağlıyor; bir de yenilenebilir enerjide küçük üreticilerin de tüketiciler gibi sisteme dâhil olmasına imkân sağlayabiliyor.

Veyahut da şöyle diyelim, ikinci bir imkân -mesela Uluslararası Enerji Ajansının raporundan görmüştüm, bizde de uygulayabileceğimizi düşünüyoruz- bu sistemi kullanan ülkelerde, özellikle yüzde 5 civarında toplayıcılık faaliyetini kullanan ülkelerde yenilenebilir enerji kaynaklarının sisteme bağlanabilirlik oranında artma ortaya çıkabiliyor. Çünkü biliyorsunuz, rüzgâr ve güneşte bir esneklik var: Bulut geliyor, üretim duruyor; rüzgâr duruyor, üretim duruyor. Oysa bu tür imkânlarımız elinizde olduğunda bunları hemen devreye sokmak suretiyle sistemin açığını kapatabilirsiniz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – O zaman yenilenebilir enerjiyi daha fazla kullanma şansı...

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Kullanma, sisteme entegre etme imkânını artırıyor Sayın Vekilim.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Başkanım, burada bunun elektrikli araçlarla bir ilgisi var mı?

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN –Efendim, bu konunun elektrikli araçlarla alakası yok, sadece madde bazında ortak yönleri; “Tanımlar” maddesi değiştirilirken elektrikli şarj istasyonlarıyla ilgili de bir değişiklik yapıyor. “Tanımlar” maddesi ortak yönleri efendim, yoksa konu olarak tamamen birbirinden bağımsız konular.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şurayı anlayamadım: Üçüncü şıkkı söylediniz ya “yenilenebilir enerji üreticileri” dediniz...

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Evet.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani bu toplayıcının kapsamına onlar dâhil değil mi?

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Aslında güzel güzel bir noktaya değindiniz efendim. Genelde, yüzde 99 oranında bu tüketicilere hitap eden bir yöntem ama dikkat ettiyseniz metnimizde “üretici” ifadesi de geçiyor. Aslında çok az olmakla beraber, üreticileri de ilgilendiren bir yönü var. O da şu: Toplayıcı gidip lisanssız üreticilerde olduğu gibi küçük üreticileri yine portföyüne koymak suretiyle “YAL/YAT talimatı” dediğimiz “Üretim fazla, üretimi kıs.” talimatı vererek de -nasıl ki “üret” diyerek talimat veriyorsa, tam tersi- “Ya, sistemde tüketim yoktur -özellikle pazar günleri mesela, hafta sonları- üretimi düşürün.” talimatı verebiliyor TEİAŞ. Burada toplayıcının portföyündeki küçük üreticilere toplayıcı “Üretimlerinizi kısın.” dediği zaman istedikleri miktara kadar kısabilme ve aynı hizmeti sağlayabilme imkânına sahip efendim. Daha çok tabii talep kısmında yüzde 99 oranında efendim.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Peki, faturalara ne kadar yansıtacağımı tahmin ediyoruz? Yani yüzde 5’ten bahsettiniz...

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Yok, oradaki oran şununla alakalıydı efendim...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ulaşabilir mi yani Türkiye’de yüzde 5’e?

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Efendim, açıkçası ilk defa uygulayacağız ama bunun şöyle başarılı olacağına inanıyorum: Şimdiden tüketiciler arayıp bayağı soruyorlar. Çünkü tüketimini zaten geceye kaydırabilme imkânı olanlar var. O diyor ki: “Ya, ben gündüz üretiyorum ama bana biraz para verirse niye geceye kaymayayım ki? Hem de daha...”

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Mesela benim sulama pompam var, 3 tane sulama pompam var; ben gündüz de sulama yapıyorum. Ben şimdi taahhüt etsem “Ben gece yapacağım.” dediğim zaman bu hizmetten faydalanabiliyor muyum?

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Aslında, efendim, önemli bir noktaya değindiniz; işin püf noktalarından biri de bu. Adam zaten gece üretiyorsa, zaten kaydırıyorsa ben ona niye para vereyim ki durup dururken? Geçmiş tüketimlerine bakıyorsunuz, o saatlerde “puant” dediğimiz tüketimin yüksek olduğu saatlerde üretim yapan adama bu hizmet veriliyor, bu talimatlar veriliyor; o portföye veriliyor. Dolayısıyla, zaten siz gece tüketiyorsanız...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ben bütün gün tüketiyorum mesela böyle bir şey geldiğinde altyapıma göre...

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN –Geriye dönüp bakılıyor efendim, sizin gündüz tüketiminiz var, özellikle puant saatlerde; toplayıcının portföyüne bakıyor TEİAŞ daha yetkilendirme verirken en başta, bir standart var, o standarda uyacak o portföy. Bu şekilde doğal olarak, normalde puant saatlerde zaten tüketimi olanlardan oluşan bir portföyünüz olacak. Yoksa, gece zaten tüketen kişilerden oluşuyorsa boşu boşuna bu halka fiyat indirme değil, aksine, tam tersi fiyat artırma şeklinde döner, ek maliyet olarak döner. Bunun TEİAŞ özellikle standartlarını koyacak, ikincil mevzuatta bunları düzenleyeceğiz efendim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Dünyada hangi ülkelerde var?

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Efendim, özellikle Fransa, İspanya, İngiltere, Avustralya ve Amerika uyguluyor ama en iyi Fransa uyguluyor; az önce dediğimiz gibi yaklaşık 2 bin megavata yakın fiilen uygulayabiliyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederiz Deniz, sağ olasın.

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Sağ olun efendim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – O zaman kifayetimizüzakere deyip maddelere geçelim.

Önerge yok.

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Başkanım...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet.

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Sayın Başkanım, bir de bu konuları anlatan detaylı bir bilgi notumuz var; eğer vekillerimizden arzu eden olursa paylaşabiliriz, bunu söylemeyi unuttum.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) -Çok iyi olur.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Çok iyi olur.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yeterince var mı, fotokopi mi çektirelim?

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Zannediyorum yeterince var efendim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam, dağıtabilirsiniz.

Teşekkür ederiz.

EPDK ELEKTRİK PİYASASI DAİRESİ BAŞKANI DENİZ DAŞTAN – Sağ olun efendim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – 7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7’nci madde kabul edilmiştir.

Madde 8’i okutuyorum:

MADDE 8- 6446 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“ğ) Toplayıcılık faaliyeti”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 9’u okutuyorum:

MADDE 9- 6446 sayılı Kanunun 12 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Toplayıcılık faaliyeti

MADDE 12/A- (1) Toplayıcı, şebeke kullanıcıları tarafından anlaşma yoluyla yetkilendirilir. Şebeke kullanıcıları, enerji tedarik etmek üzere anlaşmalı oldukları tedarik lisansı sahibi tüzel kişileri toplayıcı olarak yetkilendiremez.

(2) Toplayıcı, anlaşmalı olduğu kullanıcıların tüketim ve/veya üretim programlarını yönetir, söz konusu kullanıcılar adına elektrik enerjisi ve/veya kapasitesinin alınıp satılmasına ilişkin piyasa işlemlerini yürütür ve yan hizmetlere ilişkin tedarik süreçlerine katılabilir.

(3) Toplayıcılık faaliyeti, toplayıcı lisansına veya tedarik lisansına sahip tüzel kişiler tarafından yürütülebilir.

(4) Toplayıcılık faaliyetlerine ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde üzerinde önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 10’u okutuyorum:

MADDE 10-1/2/2018 tarihli ve 7075 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Komisyonun görev süresi sonrasına dair işlemler

GEÇİCİ MADDE 5 - (1) Bu Kanunun 3 üncü maddesi ile belirlenen Komisyonun görev süresinin sona ermesinden sonra Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen Komisyonun görevlerine ilişkin iş ve işlemler, bilgi ve belge talepleri ile sair yazışmalar;

a) Kamu görevinden, meslekten veya görev yapılan teşkilattan çıkarma ya da ilişkin kesilmesi işlemleri için ilgilinin son görev yaptığı kurum veya kuruluş,

b) Öğrencilikle ilişkin kesilmesi işlemi için Milli Eğitim Bakanlığı,

c) Emekli personelin rütbelerinin alınması işlemi için İlgisine göre İçişleri Bakanlığı ve Milli Savunma

Bakanlığı,

ç) Kapatılan dernekler için İçişleri Bakanlığı,

d) Kapatılan vakıflar için Vakıflar Genel Müdürlüğü,

e) Kapatılan sendika, federasyon ve konfederasyonlar için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,

f) Kapatılan özel sağlık kuruluşları için Sağlık Bakanlığı,

g) Kapatılan özel öğretim kurumları, özel öğrenci yurtları, vakıf yükseköğretim kurumları için Milli

Eğitim Bakanlığı,

ğ) Kapatılan özel radyo ve televizyon kuruluşları için Radyo ve Televizyon Üst Kurulu,

h) Kapatılan gazete, dergi, yayınevi, dağıtım kanalı ve haber ajansları için İletişim Başkanlığı,

i) Diğer işlemler için ilgili kurum veya kuruluş,
tarafından yürütülür.

(2) Görev süresinin sona ermesinden sonra Komisyonun görevleri kapsamındaki hususlarda; verilecek karar ve diğer işlemler, birinci fıkrada belirtilen kurum ve kuruluşlar tarafından bu Kanun ve ilgili mevzuatta belirtilen hükümler uyarınca yürütülür. Mahkeme kararları üzerine yapılacak işlemler ve verilecek kararlarda da aynı hükümler uygulanır.

(3) Komisyonun görev süresinin sona ermesine dair iş ve işlemler Cumhurbaşkanlığı tarafından yerine getirilir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde 10’la ilgili söz alma talepleri var.

Önce grup sözcülerine soruyorum.

Tahsin Bey, Söz alma talebiniz yok.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Konuşacak arkadaşlarımız var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Cihangir İslam Bey, buyurun.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, uzun bir hikâye yani bütün KHK konusunu ve OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu konusunu bu aşama, bu maddeye sıkıştırmak gerçekten bu konunun adil çözümüne yardımcı olmayacak.

Şimdi, bir defa, OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu hepinizin hatırlayacağı gibi, KHK’yle zaten hukuksuz yere atılan insanların yargıya başvurmasını yani idari bir işlemde dolayı yargıya başvurabilme hakkı, şu notu koyalım ki hukuk devletin olmazsa olmaz özelliklerinden bir tanesidir. Bunun önlenmesi zaten yargı ile bizim aramıza yani KHK’liler arasına giren önemli bir engeldi, bir bariyerdi.

Şu notu da bugün iktidar cenahına iletmek istiyorum: Bakınız, Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ bunu Komisyonunda açıkladı. Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru olaylarını azaltmak, eksiltmek amacıyla Bakanlıkta bir bireysel başvuru komisyonu kuracaklar. Bu başvuru komisyonu, vatandaşın bireysel başvuruyla Anayasa Mahkemesine müracaat etme hakkını inceleyecek. Nedir bu? Mesela, ben idareyi mahkemeye veriyorum, Adalet Bakanlığını mahkemeye veriyorum ama zaten anayasal hak olan bireysel başvuru hakkının yerinde olup, uygun olup olmadığını değerlendirecek olan kurum kim? Benim dava ettiğim davalı. Yani ne yapıyorsunuz? Bu Adalet Bakanlığında yapılacak işlemle davalıyı yargıç yerine koyuyorsunuz, hem davalı hem yargıç. OHAL Komisyonu da böyle bir şey. Kime bağlı OHAL Komisyonu? Bizi attıkları dönemde Başbakanlığa -o zaman Başbakanlık var- daha sonra yeni Anayasa’yla, Anayasa’nın yeni formuyla birlikte Türk tipi, yerli ve millî Cumhurbaşkanlığı sistemine geçilince oraya bağlandı. Bizi atan Cumhurbaşkanı ve Hükümet ama bu incelemenin yerinde olup olmayacağını yapan yine Cumhurbaşkanı ve Hükümet.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kamerayla ilgili bir sorun var, konuşmacıyı çekemiyoruz.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Herhâlde ambargo uyguluyorlar Sayın Başkanım. Sizi mi çekiyor? Ben baştan alacağım o zaman.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yok, yok, sıkıntı yok ama sizi ekranlara getirmelerini istiyoruz, bakın, görüyorsunuz.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Ben sizin yerinizde oturayım, oradan konuşayım o zaman.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arzu ederseniz buyurun.

Cihangir Bey, siz devam edin.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Etmeyeceğim Sayın Başkan, kamera beni yakalayana kadar devam etmeyeceğim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Cihangir Bey, buyurun.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Şimdi, değerli arkadaşlar, olay zaten bir hukuk cinayetiyle başladı. Yani OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu, bizim Anayasa Mahkemesinin de ne yazık ki işin içinde olduğu, bir anlamda suç ortağı olduğu, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin de -her ne kadar Avrupa ve Batı karşıtı birtakım söylemler içine zaman zaman girseniz de- size çok büyük bir müsamaha gösterip hatta kendi prensiplerini çiğneyip bu işin içine bulaştığı bir süreçtir; ayıp, ayıplı bir süreç. Ayıplıdan öte, hukuk tanımaz, hiçbir KHK’linin bu dünyanın herhangi bir yerinde yaşamasına fırsat vermeyen bir sistemin altına imza atan bir süreç.

Burada yapacağınız iş her neyse... Ne dediniz? Önce Numan Bey çıktı “üç ay” dedi, değil mi? Onu da kendimize uygulayacağız. Tabii, o inandırıcı olmadı, onu geçin. Sonra ne denildi? İki senede bunun... Buraya ilk seçilip geldiğimizde bu konuyu uzun uzun tartıştık, “Bunun işi iki senede bitecek.” dediler. Kaç sene oldu? Altı sene oldu ve iş hâlâ bitmedi. Birkaç gün önce Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay tarafından soruma verilen cevapta dosyası tamamlanmayan yani cevap verilemeyen 252 kişi vardı; bu, yazıyla sabittir ama bugün şifâhen bazı milletvekili arkadaşlardan öğrendiğim kadarıyla 89 kişi. Bugün yine yokladım, sık sık girip yokluyorum cep telefonuyla, “Dosyanızın incelemesi devam etmektedir.” Altı yılda siz bu 89 kişinin hangi bilgisine ulaşamadınız? MİT sizde, Süleyman Bey de size çalışıyor bütün emniyetiyle birlikte, devletin bütün kayıtları sizde ama hâlâ 89 kişiye yanıt yok. Hülâsa şunu demiyorum: “Siz, öbür dosyaları layığıyla incelediniz de ona göre karar verdiniz.” Hayır, söylediğim bu değil. Şundan hepimiz eminiz ki sizin ret verdiğiniz dosyalar da zaten bir adaletsizlikle, aslında, bir usulsüzlükle... Bunu hukukçu arkadaşların burada savunması, iktidar kanadından olan hukukçu arkadaşların da bunu gündeme getirmesi lazım. Usul olarak tutturulabilmesi, doğrulanabilmesi, tutarlı bulunabilmesi mümkün olmayan bir süreç.

“Kabul verdikleriniz” diye bir kesim var, bunların çok büyük bir çoğunluğu ret aldı, onlar mahkemelerde şu anda. Hâkimlerin baskı altında olduğu çünkü aklanma durumunda, yani orada bir kişinin beraat etmesi durumunda kolaylıkla FETÖ’cülükle suçlayabileceğiniz hâkimlerin ve savcılarının elinde şu anda mahkemelerdeler. O yüzden bunların da adil bir mahkeme olduğunu kabul etmek mümkün değil.

Gelelim ikinci gruba; kabul alanlar; kabul alanlar ne oldu değerli arkadaşlar? Bunların hikâyeleri şöyle oldu: Bir kısmı yani size ulaşabilenler, araya adam koyup bir şekilde kendilerini size kabul ettirebilenler işe başladı ama büyük bir çoğunluk işe başlayamadı. Düşünün, adam soruşturmalardan aklanmış, mahkemelerden beraat etmiş, sizlerden hiçbir farkı olmayan masum vatandaşlar işlerine döneemedi.

Geçen sene Türkiye'yi de oldukça sarsan o yurt dışından yapılan yayınların gündeme getirdiği gibi, buradaki o meşhur gazeteci 2 kardeşin de itiraf ettiği gibi, mahkemede beraat etmesine, soruşturmalardan aklanmasına veya takipsizlik almasına rağmen işine dönemeyen çok sayıda insana ne yapıldı? 100 bin lira, 200 bin lira, 300 bin lira karşılığında, artık boyu, bütçesi neye yeterse işlerine döndürüldü. Bu da sizin...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Ciddi mi?

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Tabii, tabii. Bunu doğrudan bize söyleyenler de var, isim veremem ama işe başlayıp bunu söyleyenler de var.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Rüşvetle mi işe döndü? Rüşvet alarak...

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Evet, bal gibi rüşvetle tabii, tabii. Mahkeme kararının bir rüşvet karşılığında uygulanması.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Yani mahkemeyi, hâkimleri rüşvetle satın aldılar öyle mi?

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Hayır, hayır

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Hayır, hayır, ben mahkemeden beraat...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Kurumdan alıyorlar.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Kurum rüşvet alıyor.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Yani resmî kurum mu alıyor?

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Kurum ya da aracı.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Yani daha da büyük bir facia.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Bakın, mahkemeden aklanmış, beraat etmiş insanların işine döndürülmesi ya da Komisyonun itirazını kabul ettiği, hakkında herhangi bir kovuşturma da olmayan insanların işe başlaması için işte, o gazeteciler, malum gazeteciler, soyadları Özışık'tı galiba, onların "Biz de bunlara şahittik." şeklinde beyanları oldu. Daha önce gerçi şöyle bir süreç yaşandı tabii: Birtakım iş adamları hakkında uydurma dosyalar hazırlandı önce FETÖ'cülük iddiasıyla. Daha sonra o uydurma dosyalardan kurtulmak için çok büyük bedeller ödédiler ama bir müddet sonra bu büyük hasat sona erdi yani o kadar parayı ödeyecek insan artık kalmadı piyasada ya da dış geçirebilecekleri insan kalmadı. Daha sonra, nispeten kendileri açısından daha az verimli olan bu alana yani öğretmeni, devletin öğretmenini, polisini, memurunu, adliye mübaşirini vesaireyi, işte bunları hak ettikleri hâlde rüşvetle işe başlattılar. Ben iktidarın bunlardan haberi olmadığını zannetmiyorum yani haberi olmaması da çok büyük bir problem, bu sefer gerçekten iktidar tartışılır hâlde gelir, bu da ikinci gruptu.

Şimdi, 23 Ocak 2023 itibarıyla siz bu OHAL Komisyonunu kapattığınız zaman...Kişisel konuşmuyorum, kendi dosyama hâkim olduğum için bunu da örnekliyorum. Evet, ben de hâlâ cevap alamadım, eğer 89 kişiye bu 89 kişinin içindeyiz. Bu üçüncü gruba ne yapacaksınız? Devletin bütün imkânları sizde, neden cevap vermiyorsunuz? Kaldı ki, bakın, işin facia tarafı şudur: En az beş buçuk sene sizlerin de burada el kaldırması, ellerini kaldırıp indirilmesiyle bizlerin yargıya başvurusu geciktirildi. Bu beş buçuk seneyi ne yapacaksınız ya da siz bu olan bitenin idrakinde misiniz? Benim gerçekten merak ettiğim bu. Bu olan biteni idrak edecek pozisyonda mısınız? Bunu nasıl tazmin etmeyi, bu açığınızı nasıl kompanse etmeyi düşünüyorsunuz ya da kendinizde hiçbir sorumluluk duymuyor musunuz? Bunu gerçekten merak ediyorum.

Geldik bu üçüncü gruba. Ha, şimdi diyorsunuz ki: “Kurumuna git.” Ya, beni celladıma yolluyorsunuz, beni zaten onlar işten atmış. Ne diyeceğim ben kuruma? Siz beni OHAL Komisyonuna yolladınız ve YÖK’e ya da Kafkas Üniversitesine gideyim, oradan beni bunlar yolladı, ee... O zaten yapmış soruşturmasını. Burada bir tutarsızlık var.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Beş sene daha beklelse ne olacak?

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Şimdi, tabii, en az dört sene de bu yargı süreci şey yapacak.

Arkadaşlar, çıkın eğer yiyorsa bana ret verin, bu 89 kişiye ret verin, çıkın ya. Hiç olmazsa şu girdiğiniz kirli işi, hiç olmazsa bunu alınızın aklıyla bitirin. Veremiyorsanız özür dileyin, özür, çıkın deyin ki: “Biz bir yanlış yaptık.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Cihangir Bey, çok iyi dinliyoruz ama sonuç itibarıyla saatlerce de konuşabilirsiniz, buradaki arkadaşlar da biz de sizi dinleriz fakat özetle meramınızı ifade ettiniz, toplarsanız memnun oluruz.

Buyurun.

NAZİR CİHANGİR İSLAM – Sayın Başkan, lütfen konuşmama müdahale etmeyin. Ben burada vekil olmam sıfatıyla da 100 binin üzerinde, aşağı yukarı 150 bin kişiyi ilgilendiren dosyalardan ve 2 milyon kişiyi ilgilendiren bir meseleden bahsediyorum. Yani, anlıyorum, bunları dinlemek size gerçekten rahatsızlık veriyor. Bir insan olarak bunun rahatsızlık vermesinden seviniyorum ama o kadar da...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hiç rahatsız olmuyoruz, bu ifadenizi de reddediyoruz. Dinliyoruz, hiç rahatsız olmuyoruz.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Olmuyorsanız o gerçekten daha büyük problem, insanlık adına büyük bir problem.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sizi dinlemekten rahatsız olmuyoruz beyefendi. Lütfen sözlerimizi çarpıtmayalım.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Konuşanın ben olması veya benim ses tonum önemli değil, benim söylediğim, bahsettiğim konuların içeriği rahatsız edici.

Birazdan Ömer Faruk Bey mutlaka intihar sayıları üzerine girecektir, cezaevindeki meselelere gelecektir. Ya, FETÖ’cü diye damgaladığınız insanlar cezaevinde bugün bir alt mahkûm muamelesi görüyor. İlk gün ne yaptınız? Ne mezarlığıydı o?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hainler mezarlığı.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Hainler mezarlığı. Bunu bile ihdas ettiniz. Şimdi kafanızdan kaynar sular dökülüyordur.

Arkadaşlar, siz ahirete inanıyorsunuz değil mi? Ölüp bu dünyadan göçmek, ahirete gitmek ne demektir? Bütün hesabın, artık bizim yönettiğimiz bütün kavramların, artık bizim inandığımız bütün değerlerin ve bütün amellerimizin en yüce mahkemeye intikal etmesi demektir. Bu gelenektir, aşağı yukarı bütün toplumlarda gelenektir. Yahu, ölen insanın hakkındaki davalar bile düşer, öyle değil mi hukukçu arkadaşlar? Siz bunu da düşürmediniz. Yani, siz Allah’ın koyduğu, şu dünyaya koyduğu düzene ait, onun koyduğu kuralları da hiçe saydınız ve o en yüce mahkemeye bile akıl vermeye çalıştınız. Siz Allah’a din mi öğretiyorsunuz ya? Hainler mezarlığı...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Ya, bu nasıl bir üslup!

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Dinle! Dinleyin, oturun canım. Beş sene biz burada bekledik. Tekrar söylüyorum...

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Konuşmanıza dikkat edeceksiniz! Siz, bizi neyle itham ediyorsunuz?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Böyle bir üslup olur mu?

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Hayır, böyle bir üslup olur.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Kafana göre konuşamazsın!

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Sen bu ülkede “hainler mezarlığı” diye bir mezarlık koyduysan, bu ne?

(Gürültüler)

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Bu, insanlığın hiçbir topluluğunda, insanlığın hiçbir yerinde, hiçbir toplumda görülen..

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Konuşma üslubunuza dikkat edin, istediğiniz kadar konuşun.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Laf atmayın, sakın olun!

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Siz de düzgün konuşun Sayın İslam!

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Ya, bizim sizden bugüne kadar iştmediğimiz hakaret kalmadı, ne diyorsunuz siz ya?

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Düzgün konuşacaksınız!

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Oturun beş dakika da siz bizi dinleyin, bu kadar mı zor?

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Buradan toplu hüküm veremezsin!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın İslam, sadece üslubunuza dikkat edin lütfen.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Toplu hüküm veremezsin, konuştuklarına dikkat et!

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Üstümüze bir suç bile yapıştıramadınız ve siz hâlâ utanmadan çıkıp diyorsunuz ki: “Konuşma.” Oturun, dinleyin.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Hangi inançla...

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Beş dakika da siz bize tahammül edin ya!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın İslam...

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Burası Dingo'nun ahır değil beyefendi, konuştuklarına dikkat et!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar...

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Yapmadınız mı?

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Konuştuklarına dikkat et, toplu hüküm veremezsin!

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Ya, dikkat etmezsem ne yapacaksın, ne!

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Toplu hüküm veremezsin!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Cihat Bey, müsaade eder misiniz?

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Otur yerine, beni dinle!

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Toplu hüküm veremezsin, buradaki herkesi itham altında bırakamazsın!

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Oturduğun yerden konuş ya!

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Siz müdahale etmeyin efendi!

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Şimdi, gelin bakalım...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Oturun kardeşim, oturun.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler; Komisyon sıraları önünde toplanmalar)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar...

Oturuma on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.58

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.02****BAŞKAN: Ziya ALTUNYALDIZ (Konya)****BAŞKAN VEKİLİ: Fahri ÇAKIR (Düzce)****SÖZCÜ: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)****KÂTİP: İffet POLAT (İstanbul)**

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, sayın milletvekilleri, Komisyonumuzun değerli üyeleri; Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altındayız, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonundayız.

Şimdi, meseleleri mesele bazında konuşursak, şahsiyata indirgemezsek, insanları tahkir etmezsek...

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Başkanım, ben söz istiyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – ...sonuç odaklı çalışırsak zannediyorum hem Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve Komisyonun çalışma, anlayış ve ilkelerine ve çalıştığımız meselelerde sonuç alma erk ve iradesine ve aynı zamanda birlikte milletimizi temsil etme sorumluluğuna daha uygun davranmış oluruz. O yüzden milletimiz adına burada bir iş yapıyoruz. Bu işi yaparken gerçekten milletimize de gördüğü zaman “Meclisimiz böyle çalışıyor ve bizim meselelerimizi bu şekilde müzakere ediyor, bu şekilde süreç yürütüyor ve bu şekilde kanun yapıyor.” denirecek kadar, takdir edecek kadar davranışlarımızı, konuşmalarımızı ve birbirimize karşı muamelelerimizi yürütmek durumundayız. Sizlerden istirhamım, meseleleri sonuna kadar konuşun, burada mesele bazlı konuşmalarda hiç kimsenin asla müdahale etmesi söz konusu değil, aksi hâlde Başkanlık olarak biz de müdahale ediyoruz ancak gerçekten şahsiyata taalluk eden, hakaret içeren ve belli kişi ya da kurumları ya da zümreyi ya da iktidarı sınırsız bir şekilde ithamlar altında bırakan yaklaşım doğru bir yaklaşım değil. Böyle bir yaklaşım olursa mutlaka karşı hareketi, karşı refleksi alır ve ortalık karışır ve çalışmayı yürütemeyiz. Sizlerden istirhamım, lütfen... Bugün şu ana kadar 10’uncu maddeye geldik, 10’uncu maddedeyiz. Geriye kalan üç beş maddemiz var. Bu çalışmayı biz Komisyon olarak bugün tamamlamak istiyoruz.

Komisyonumuz dışından çalışmalara katılan milletvekillerimizden hassasiyetle rica ediyorum. Bu Komisyonun özellikle çalışma anlayışı ve standartlarına lütfen riayet edin. Biz bu tür şeyler yaşamıyoruz, bu tür kargaşalar yaşamıyoruz, bu tür arbedeler yaşamıyoruz, lütfen bizim kültürümüze de riayet edin.

Teşekkür ediyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, buyurun.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Konuşmama devam edeceğim, konuşmam bitmedi Sayın Başkan.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, iki gündür burada bir çalışma yürütüyoruz, bir torba kanunu görüşüyoruz. Sürekli her fırsatta Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu hep uzlaşa Komisyonu diye bizim ihtisasımız olmayan, Adalet Komisyonuna gitmesi gereken bir kanun maddesini

görüyoruz. Bizler Komisyon üyeleri olarak Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri, yaklaşık beş yıldır mağduriyet yaşayan Türkiye'nin yetiştirdiği en iyi hocalardan milletvekili arkadaşlarımız var. Bizler dedik ki "Biz, hakkımızı kullanmayıp -bu kadar süre çalıştık- bu arkadaşlara konuşma hakkı verelim." Çünkü burada bir Olağanüstü Hâl Komisyonunun kapatılması, kaldırılmasını görüşüyoruz. Bu görüşmeyi... Bu kanun maddesinde özveride bulunmamız gerekiyor ve arkadaşları dinlememiz gerekiyor.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Bunda bir... Üslup önemli.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yani bizim kendi Komisyonumuza ait bir kanun maddesini görüşsek haklı olabilirsiniz ama bu arkadaşlarımızı dinlememiz gerekiyor. Tabii ki eğer söz hakkı doğuyorsa sizler de cevap vereceksiniz.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Bu şekilde olmaz ama.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Onun için... Yani cevap verirsiniz, dinlersiniz...

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Bu şekilde olmaz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Şimdi, ben özellikle...

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Ama yok, bu şekilde olmaz. Aşağılayarak, herkesi itham ederek... Böyle bir usul yok yani. Ben ne topyekûn CHP'yi itham edebilirim ne bir başkası bir partiyi topyekûn itham edebilir.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Siz de çıkar, konuşur... CHP'liler de size cevap verir. Onun için, Başkanım, ben özellikle...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Cihat Bey, söz vereceğim.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Cihangir İslam Hocanın konuşmasına devam etmesini ve sonra da Kaboğlu Hocamızın bu konuyla ilgili bir açıklık getirmesini istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın İslam, buyurun.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, hülasa söylemek istediğim şu: Şimdi "Genelleme yapmayın." diye bir öneri getiriyorsunuz. Hanginin karşı çıktı buna? Ya, aynı bu salonda, bakın, sayın teklif sahibi arkadaşımın oturduğu yerde bu ülkenin İçişleri Bakanı oturuyordu, hem FETÖ'cülük hem PKK'cılıkla falan suçladı, bağırdı, ortalık karıştı. Hanginin karşı çıktınız? Bunun üstüne yattınız ya. Sakin ha sakin konuşalım. Söylemek istediğim şudur: Hainler mezarlığı yaptınız mı? Sakin soruyorum.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Sakin değil beyefendi, yapmayın şunu ya.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Yaptınız mı?

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Yapmayın gözünüzü seveyim.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Ya, 15 Temmuzdan sonra...

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Kardeşim, bu ne demektir ya? Hainler mezarlığı ne demektir ya?

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Yapıldı mı?

(CHP sıralarından "Yapıldı." sesleri)

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Arkadaşlar, bakın...

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – 15 Temmuzda...

(Gürültüler)

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Bir dakika, bir saniye arkadaşlar...

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Yapmayın ya!

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Yapacağım.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Böyle bir şey yapmayın ya!

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Yahu yapacağım, yapacağım arkadaşım, yapacağım. Gerçeklikle yüzleş...

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – 15 Temmuzda...

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Bu gerçek...

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – ...bağlanacağı yerler de hazırды. Ne yapacaksınız? Ne yapacaksınız?

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Yahu senin yanındaydım ben 15 Temmuz gecesi ya!

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – O zaman ona göre konuş.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Ben 15 Temmuz gecesi...

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Neyin hesabını kime soruyorsun?

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Sayın Başkan, susturacak mısınız? Ya da onun mikrofonunu açın.

(Gürültüler)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Cihat Bey...

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Ama bakın...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Cihat Bey...

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Sayın Başkan, neden müdahale etmiyorsunuz?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Cihat Bey, bir müsaade et.

(Gürültüler)

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Arkadaşlar, bağışmayın.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Bu Komisyonun üyesiyim.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Komisyonun üyesi bağırarak, biz de susacağız.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın İslam... Sayın Bülbül... Sayın Bülbül, şu an gerginliğe gerek yok, lütfen...

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Yok ya, gelin bakın, çok sakın konuşuyorum.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Ya, sakinlik değil, üslup, üslup... Komple herkesi zan altında bırakmayın diyoruz.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Bakın, değerli kardeşim, ben hayatımda Erdoğan'ın siyasetlerini desteklemedim, geçmişte Saadet Partisinin de kurucularındandım...

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Ben sizin kim olduğunuzu çok iyi biliyorum, siz de benim kim olduğumu biraz araştırırsanız öğrenirsiniz.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Söylemek istediğim şu: 15 Temmuzda yine de bir darbe sonucu Sayın Erdoğan'ın ve bu Hükümetin indirilmemesi için sokaktaydım, Üsküdar sokaklarında.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Eyvallah, baş tacı, baş tacı...

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Şimdi, bu söylediğim bir lütuf değil, mecbur bıraktığınızı için söylüyorum. Ben bunu bir vazife... Hayatı darbelere karşı mücadeleyle, en azından zihinsel mücadeleyle geçmiş bir adam olarak söylüyorum.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Biz de öyle mücadeleler verdik Sayın İslam.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Ama böyle diyaloga girerse yapamayız ki, ne olur siz de söz alın.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Ama siz oradan, lütfen...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, uyarır mısınız.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Cihat Bey, bir müsaade et ağabey.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Benim söylediğim şu...

(Gürültüler)

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Dostum, bakın, kahveleri yapın, ben sabaha kadar konuşurum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ya, bir konuşmasını bitirsin Sayın Vekilim, cevap verin.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Konuşma tarzında ve üslubunda problem var.

Bakın, iki gündür hiçbirinize tek bir kelime etmedim, ben de konuşmasını bilen bir adamım.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Konuşun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – E, tamam da konuşmayı niye kesiyorsun?

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Komisyonun usulüne göre suhuletle gitmesini istiyorum fakat arkaya gelerek, Sayın İslam, lütfen, yaptığımız konuşmaları...

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Sayın Başkan, müdahale edecek misiniz?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ya, kim konuşuyor?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Cihat Bey...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Böyle bir usul yok yani.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Cihat Bey, Cihat Bey, müsaade et.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Böyle bir şey var mı? Yani bu gerçekten...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Böyle bir usul yok yani.

(Gürültüler)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Cihat Bey, bir müsaade et ağabeyciğim, Cihat Bey...

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Ama siz bu üye üzerinden benim haklarımı gasbediyorsunuz, konuşma hakkımı.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ya, böyle bir yetki yok yani.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Cihat Bey, Cihat Bey, bir müsaade et.

BURAK ERBAY (Muğla) – Ya, bir durun ya! Allah, Allah!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Cihat Bey, söz vereceğim sana, söz vereceğim.

Sayın İslam...

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Bir sakinleşin arkadaşlar, bu ülkede hainler mezarlığı yaptınız, sonra...

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – “Yaptık...”

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Yaptılar, kimse, yaptılar ama siz de onu ortadan kaldırmadınız, ta ki itiraz gelene kadar. İki...

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – “Siz”, kim bu “siz?” Kaç kişi var şurada.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Söyleyeyim o zaman, sen yapmadın, Erdoğan yaptı; tamam mı? Tamam, siz yapmadınız, Erdoğan yaptı, bütün laflarım ona; tamam mı, oldu mu? Burada anlaşalım, hadi.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın İslam... Sayın İslam, lütfen...

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Siz emir eri ya da seyirciydiniz, öyle diyelim.

(Gürültüler)

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Arkadaşlar, muhalif... Bir dakika...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ya, bir müsaade edin, bir lafını bitirsin ya!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın İslam, lütfen, buyurun, devam edin ama...

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Ya, “emir eri” diyen bir adam...

(Gürültüler)

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Şimdi Başkanım, ya, bana “Devam et.” diyeceğinize adamı yerine oturtun ya.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Sen bana “emir eri” diyemezsin!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Cihat Bey... Cihat Bey...

(Gürültüler)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ya, birazdan cevap verirsiniz, birazdan cevap verirsiniz, birazdan cevap ver.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Ya, bu adam bana niye “emir eri” diyor ya! Nasıl diyor ya! Ben buna niye susayım?

(Gürültüler)

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bırak bitirsin, ne diyecek bakalım.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – “Emir eri” diyerek...

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Ya, kardeşim, niye bu kadar alıngansınız?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yalnız, Sayın İslam...

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Ya, Sayın Başkanım, ithamda bulunuyor, bana “emir eri” diyor, niye susayım?

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Peki, “emir eri” değil “destekçisi” diyorum; oldu mu? “Destekçisi” diyorum.

(Gürültüler)

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Ha, sen buraya “Batı uşağı, Amerika uşağı” diyeceksin, bir “emir eri”nden rahatsız olacaksın. Kendi askerimizden bahsediyoruz ya. Arkadaşlar, bakın...

Sayın Başkan, lütfen sükûneti sağlayın ki konuşmaya devam edeyim. Yoksa bitmeyecek benim konuşmam.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Devam edin, buyurun.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Yaptınız, evet, hainler mezarlığından döndünüz, sonra herkesi bir torbaya koymaya başladınız. Bu yaz gittik, 13 ilde -mücavir illeri de toplayarak- bütün KHK'lilerle konuştuk. İşte, burada olan arkadaşlarım da var; Sayın Yıldırım Kaya, İbrahim Hoca bize her zaman zaten destek oldu, ismini saymadığım vardır. Grup olarak gittik dinledik. Anlatılanlar müthiş, toplantı basına kapalı. Yani kimi koy? FETÖ'cüyü koy. Kimi koy? PKK'lıyı koy. Kimi koy? DHKP-C'liyi koy. Kimi koy? Cızırtı çıkaran varsa, pürüz çıkaran varsa şu emir komuta işlerinde, onları da koy. Buna kadar iş gitmiş. Ben size sadece aktarılanları söylüyorum, rapor çıktığında sizlerle zaten bu raporları paylaşırsınız; işler böyle işler. Ama o kadar 15 Temmuz darbesini atlatmanın ve 20 Temmuz rejiminin ivmesiyle, daha doğrusu gazıyla hareket ediyordunuz ya, size bir söz anlatmak mümkün değildi. Ha, ama bugün, gidin, bunları inceleyin. Ben size diyorum ki: Bakın, neden bu 89 kişi... Aslında cevap verilemeyecek çok daha fazla insan var, eminim ama bir tane bile... Amerikalılar bazı işlerde der ki: "..."^(*) Yani bir tane bile çok fazladır, adalet işlerinde böyledir. Suçlu muyum, suçsuz muyum? Bunu söyleyeceksin kardeşim bana. Kolları sıvamışsın, yargıyla arasına OHAL Komisyonunu koymuşsun ama OHAL Komisyonu tıkanmış, cevap veremiyor, "Ben bu adam hakkında yorum yapamam." diyor. Anlatabildim mi? Sıkıntı bu. Ha, sizin için bu sadece bir numara yani "numara" dediğim aritmetiksel bir rakam -89, 1, 2, 3 vesaire- fakat bu hayatların içine girdiğinizde, çok fazla ocak söndürdünüz. Bakın -rakamları verecektir Sayın Gergerlioğlu- kaç kişi intihar, cezaevlerinde... Yahu, cezaevlerinde hastalar muayeneye gidemedi yani onlara bir alt mahkûm muamelesi yaptınız; bunlar olmaz. Adaletin verdiği cezadan siz bir miskal daha fazla bir ceza veremezsiniz, o zaman adil olmazsınız. Adalet öyle çok çok çok da üstte tutulacak bir şey değil, altına bir milim düşerseniz zulme düşersiniz zaten arkadaşlar; adalet insan ilişkilerinde alt çizgidir; hele, toplumu yönetmeye çalışan insan ilişkilerinde. Bunların hepsini şey yaptınız, alınganlık gösteriyorsunuz. Hainden daha büyük bir şey var mı arkadaşlar? Bir insana "hain" denmesinden daha büyük hakaret nedir? "Vardır." diyen varsa el kaldırsın. Var mı hainlikten daha büyük bir suçlama var mı arkadaşlar?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Cihangir, sorgulamayın, devam edin sözünüze.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Niye sorgulamayayım Sayın Başkan ya?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ya, soru sormayın ya! Buradaki adam cevap vermek zorunda değil ki.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Bu soru değil, bu bir onay cümlesidir yani bir anlamda bir meydan okuma cümlesidir. Yani, neden bu kadar müdahil oluyorsunuz? Ha, yok... Ya, siz "hain" lafını o kadar rahat kullanıyorsunuz ki artık hainin anlamı aşındı yani "hain" demekle herhangi bir insandan cevap alamıyorsunuz. E, bunlar can sıkıcı. Şimdi, arkanızda bu 140 bin insanın yükü var ve ben size karşı Komisyonda konuşuyorum. Ben size...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sonsuz konuşma hakkı vermiyorum.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Bana mı konuşma hakkı vermeyeceksiniz?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sonsuza kadar konuşmanıza müsaade edemem.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Yani, sonsuza kadar değil, toparlıyorum zaten.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen.

* Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Toparlıyorum.

Bir ayetikerime hatırlatayım, öyle toparlayayım. Bunun zulüm olduğu hakkında toplumda çok geniş, çok yaygın bir ittifak var. Ben size bir ayet hatırlatacağım: “Allah kötü sözün açıkça söylenmesini istemez, bundan hoşlanmaz.” Değil mi arkadaşlar? Ama bir istisnası var, nedir bu istisna? Zulüm görenler müstesna. Bu işe karışan herkesin Allah belasını versin.

Hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Devam edelim mi? Söz istiyor musun?

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Ben özür dileyerek bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal'ın, İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın (2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerine yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Şimdiye kadar biz burada hiçbir milletvekilinin konuşmasında bir beis görmüyoruz, ben en azından şahsım adına ben görmüyorum ama Sayın Vekilim, bakın, bir kitleye hitap ederken -benden çok iyi bilirsiniz- bütün kitleyi zan altında bırakarak konuşmak... Ben burada, en azından bu Komisyonda sizin bulunduğunuz siyasi partiyi ya da bulunmadığımız partiyi -adı neyse ya da HDP'yi ya da CHP'yi- herkesi zan altında bırakarak konuşursam oradan birisi bana der ki: “Kardeşim, bu söylediğin yanlış.” Son konuşmanızda, son söylemlerinizde yumuşadığımızı siz de fark ettiniz ama öncesinde Cumhurbaşkanımız da dâhil, buradaki milletvekillerimiz de dâhil “Siz yaptınız, siz böylesiniz, siz şöylesiniz.” Herkes sizin, anlatacağımız konu dışında, kararınızı ve kanaatinizi dinler, onun dışında itham etmeye başlarsanız ve bunu tahrik edici şekilde yaparsanız biz konuşuruz.

İkincisi, ben iki gündür, dün sabahtan beri bu Komisyodayım. Herhangi bir milletvekilinin en ağır eleştirisine dahi cevap vermedim, hakkıdır konuşur ama itham etmeye başlarsanız burada kimse, hele hele ki “Şunu yaptınız, bunu yaptınız...” Ben bir şey yapmadım kardeşim, ben milletvekiliyim. Konuştuğunuz cümlelere bakın, bir insanın nasıl tahrik edildiğini bu şekilde konuşurken çok iyi anlayabilirsiniz ama bir komisyonda komple bütün herkesi zan altında bırakacak şekilde konuşamazsınız.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – KHK'leri kim çıkardı?

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Söyleyeceğinizi ve ifadenizi ifade edersiniz, biz de sakin ve sükunet içerisinde dinleriz, konu kapanır ama hiçbir vekil, ben de dâhil, burada bir başka partiyi ve siyasi kimliği ve kişiliği hedef alarak konuşmaya başlarsak, karşıdaki milletvekilleri dâhil, kimse buna müsaade etmez.

Bakın, az önce “Cumhurbaşkanı yaptı.” dediniz, beni emir eri yaptınız. Ben burada herhangi bir siyasi partinin genel başkanına şöyle desem, ondan sonra da “Siz onun emir erisiniz.” desem burada kimse susmaz.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Buna mı takıldınız şunu söylediğim için?

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Yahu, Beyefendi, ben bir örnek verdim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müsaade edin, müsaade edin.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – KHK'leri kim çıkardı?

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Lütfen, gözünüzü seveyim; ben bir örnek verdim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Karşılıklı konuşmayalım.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Siz söyleyeceğinizi söylediniz. Ben burada kendi siyasi partimin Genel Başkanının bu şekilde itham edilmesine ve bir milletvekili olarak birisinin emir eri... Ben bir şeyin emir eriyim, o da vatandaşın, onun dışında kimsenin emir eri değilim.

BURAK ERBAY (Muğla) – Karşı çıktınız mı, onu soruyorum.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Ben bir siyasi partiye mensubum, Cumhurbaşkanımızın siyasetine sahip çıkarım, milletvekili olarak görevimi yaparım. Onun dışında, burada, ben de dâhil -tekrar ediyorum, sözü kapatacağım- herhangi bir siyasi parti liderini itham ederek, altına da “Sen onun emir erisin.” diyerek buradaki hiçbir milletvekilini zan altında bırakamam, bunu da birisi bana yaparsa müsaade etmem; bu kadar. Üslup doğru olduğu sürece ben her söylenen sözü dinlemeye muktedir bir insanım.

Teşekkür ederim.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Destekçisi dedim ona da.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Sezal, teşekkür ediyorum.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.-Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4780) (Devam)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Kaboğlu, buyurun.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Sayın Başkan, söz talebim var, görmediniz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Kaboğlu’na verdim, sonra size vereyim.

Buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bütün üyeleri yeniden selamlıyorum.

Evet, çok netameli bir konu. Bu konuda biraz daha serinkanlı olmamız gerekiyor çünkü taraflar burada, en azından Mecliste, Türkiye’de, çoğu hayatta. Bu sorunun hukuk yoluyla giderilmesi gerekiyor. Bütün çabamız, neden olunan, yapılan hukuksuzlukların bir an önce giderilmesi yönünde; öyle olmalı, bu yönde iradeleri birleştirmemiz gerekir. O nedenle birbirimizi dinlememiz gerekiyor.

Sayın teklif sahibi, hani, ben başından itibaren hep “Etki analizi nerede?” diye soruyorum. Bunda herhangi biçimde bir şey yapmak için değil...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Problem yok Hocam ya.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Hayır, hayır, şey yapmak için değil.

Bakın, burada bile bunun eksikliğini görüyoruz. Yani kaç kişi haksızlığa uğradı, OHALİİK önünde kaç dosya var...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Var Hocam, bütün notlar var, söz alacağım.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Ama Sevgili Vekilim, burada not önemli değil.

MURAT EMİR (Ankara) – Biz konuşalım, en son cevap verin siz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Cevap verin ama ben burada...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Dün de konuştum.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Ben onları burada görebilmeliyim ama göremiyorum.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Hocam, özür dilerim ben. Sadece bir parantez; dün burada bu notlarımın içerisinde aynı var, hatta değişeni de şimdi ifade edeceğim ama dün buradaki o hengâmenin içerisinde, inanın, burada dinlenmedi, samimiyetle söylüyorum, dinlenmedi.

MURAT EMİR (Ankara) – Siz toptan cevap verirsiniz.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Evet, sonra verirsiniz. Ben şimdi herhangi bir biçimde itham... Çünkü beş yıldır burada tanık olduğum yasama faaliyeti darmadağın; torbalar zaten bunu beraberinde getiriyor. Özensiz ve sanki bir bellek kopukluğu biçiminde sürekli olarak... Şimdi Sanayiye getiriliyor, aynı konu İmara getirilir, öbür hafta İçişlerine getirilir; gerçekten gayriciddiyiz, bunu kabul etmek lazım. Yani bu şekilde bir yasama faaliyeti Türkiye Büyük Millet Meclisine hiç yakışmıyor ama hiç yakışmıyor. Bunu her sefer görüyoruz.

Şimdi, bu konuda OHALİK yani Olağanüstü Hâl İşlemleri İnceleme Komisyonu, bildiği gibi, 23 Ocak 2017'ye dayanıyor yani 685 sayılı Kararname'ye dayanıyor. Ben birkaç somutlaştırma yapmak istiyorum bu konuda somut fikir sahibi olmak için. Şöyle ki: Şimdi, bu, yaklaşık 30 kararname ve yaklaşık 30 kararnamenin ek çizelgelerinde yaklaşık olarak 120 bin, 130 bin kişinin adı yer alıyor. Örneğin, hiçbir zaman kişiselleştirmedim ama Yıldırım Hoca değiştiği için onu biraz tavzih etmem gerekiyor, açıklığa kavuşturmam gerekiyor adlandırma yapmak için de. 7 Şubat 2017 gecesi yayımlanan 686 sayılı Kararname'de benim adım da vardı ek listede, 3 anayasacının daha adı vardı, Cihangir Hocanın da adı vardı.

Şimdi, tam iki hafta sonra Başbakan'a soruyorlar gazeteciler benim adıma da vererek, "Ne oluyor Sayın Başbakan? Nedir bu? Neden bu büyük kıyım?" diyorlar. Diyor ki Başbakan: "Hata oluyor, biz ek çizelgelerde kimlerin adının yer aldığını bilemeyiz, onları ancak basından öğreniyoruz; kurunun yanında yaş da yanıyor." Hatta benim adıma verince gazeteci "Biz Komisyon kurduk, Komisyon birkaç hafta içinde çalışmaya başlayacak. Hocalarımız gurur sorunu yapmasınlar, Komisyona başvursunlar." diyor. Şimdi, Başbakanın, Cumhurbaşkanı'dan sonra kararnamede ikinci imza sahibi kişinin açıklaması. Tam bir ay sonra, bu kez Başbakan Yardımcısı Sayın Canikli'ye "Ne oluyor? Bunu niye düzeltmiyorsunuz?" diye soruyor zamanın Adalet Komisyonu Başkanı. O da "Biz hazırlamadık; o metinleri, o çizelgeleri MİT hazırladı. Dolayısıyla, evet, bizim altında imzamız var ama biz onu 16 Nisan oylamasından sonra düzelterek, geri alacağız." diyor. Şimdi, bu iki şeyi belirttikten sonra -bunlar söylenmiş sözler, belgeleri var- Sayın Başbakan 6 Haziranda, oylamadan sonra şunu söylüyor: "Bizim oy oranımız yetmiş günde yüzde 30'dan 51'e çıktı." Şimdi, tabii, bu neyi ifade ediyor? Benim sivil kadavraları üzerine inşa edilmiş anayasa sözümü doğruluyor çünkü olağanüstü hâlde Anayasa'yı eleştiren kişileri üniversite dışına atıyor ya da kamu kurumlarından ve bu şekilde baskı ortamında bir Anayasa oylamasına gidiliyor.

Şimdi, burada ne yapılıyor değerli vekiller? Bu, "yargısız infaz" olarak adlandırabileceğim... Millî Güvenlik Kurulunun karar alma yetkisi olmadığı hâlde mesela, benim kararnamelerimde de 30 kararnamede de "Millî Güvenlik Kurulu tarafından terör örgütü olduğuna karar verilen yapı" diyor. Millî Güvenlik Kurulu hiçbir zaman anayasal sistemimizde idari merci olmadı, karar alan bir merci olmadı ama Millî Güvenlik Kurulu dediğiniz zaman "Eh, nasılsa Millî Güvenlik Kurulu dediğine göre, o zaman orada adı yer alanlar teröristtir."

Bakın, şimdi, burada konu bakımından, zaman bakımından ve mekân bakımından sınırsız yaptırımlar getirildi. Mesela, ben aynı zamanda, o sırada Sorbonne'da ders veriyordum, birkaç hafta daha ancak Skype'la devam edebildim yani bilim ve teknolojiyi o kadar denetleme olanağı olmadığı

için, yoksa onu da keseceklerdi becerebilselerdi. Yani dünya çapında yaptırım getiriyor, bütün haklardan yoksun kılınıyor ve gazetede senin adını “terörist” olarak yaftalayarak çocuklarına, olursa torunlarına, gelecek kuşaklara bunu bırakıyor.

Peki, karşılığında ne yapıyor? Sorumsuzluk zırhı getiren 5 yasa çıkıyor 2016’dan 2020’ye kadar. Bu yasalarda “Bu işlemleri yapan kişilerin, bu kararları alanların ve bu kararları uygulayanların mali, hukuki, cezai, idari sorumlulukları yoktur.” deniyor. Onlara da sürekli bir koruma getiriliyor. Peki, “siyasal eksik” diyeceksiniz; siyasa gerek yok çünkü zaten 2017 Anayasa kurgusunda siyasal karar düzenekleri, siyasal sorumluluk düzenekleri tamamen tasfiye edildi. Şimdi, işte buradaki tablo şu: Bizim, sizlerin eklediği... Tabii, siz eklemediniz, kuşkusuz size gönderdiler, hâliyle siz de bunu reddedemediniz. Burada bu Komisyon iki yıllığına kuruldu. Biz dedik ki: “Bu Komisyon bu kadar dosyayı bitiremez, mümkün değil, yargı yolunu tıkayacak.” Nitekim, altı yıl oldu, biraz sonra açıklayacağımız sayılarla demek ki daha devam ediyor.

Ama hemen belirteyim, bu Komisyon çifte maaş alıyor; hâkimse orada hâkimlik maaşını alıyor, bir de orada Komisyon görevlisi olduğu için, hangisi olursa olsun. Tabii, ben onları töhmet altına almıyorum, “Niye siz çifte maaş almak için bunu iki yıldan altı yıla kadar uzattınız?” demiyorum ama dosyalar aynı, dosyalar belli. Mesela, barış akademisyenleri dosyaları var, Anayasa Mahkemesinin kararı var. Ağır ceza mahkemeleri 415 barış akademisyeni hakkında teker teker beraat kararı vermiş, Komisyon diyor ki: “Hayır, mahkeme kararı beni bağlamaz.” Şimdi, böyle bir şey tasavvur edilebilir mi?

Buradaki ana çelişki şudur: “Barış akademisyenleri” adını verdiğimiz öğretim üyelerinin çok büyük kısmı üniversitede görev yapıyor, zaten eğer suç olsa onlar görev yapamaz. Şimdi, düşünün, oraya bir biçimde adları girenler terörist ilan ediliyor, mekân, zaman ve konu bakımından birçok yaptırıma tabi tutuluyor ama altı yıl süreyle mahkemeye ulaşma hakları elden alınıyor. Şimdi, Cihangir Hocam diyor ki: “Daha benim dosyamın yanıtı gelmedi.” Şimdi, burada, sizin önerdiğiniz öneride deniyor ki: “Bu dosyalar kurumlarına gönderilsin.” Eğer kurum, keyfi olarak bir kişinin ihraç edilmesini sağlamışsa, ona neden olmuşsa o kurum o kişiyi alacak değil ki neden kuruma gönderilsin? Zira o kurum zaten mahkeme kararını uyguluyor, mahkeme kararını uygulayamıyor.

Biz bu nedenle Cumhuriyet Halk Partisi olarak adil yargılanma hakkı yasa önerileri çerçevesinde verdiğimiz 12 yasanın 1’i bu adı taşıyor. “Mahkeme kararıyla aklananlar” “Takipsizlik kararıyla sonuçlananlar” dosyaları diye bu kategorileri koyuyoruz, “Görevlerine iade edilecektir.” diyor. İçişleri Komisyonunda bir buçuk yıldır bekliyor, işleme bile konulmuyor. Şimdi, biz hukuk dili kullanıyoruz, hukuki dil kullanıyoruz ve bu kararnamelerin altında imzaları bulunan kişiler ya aramızda –tabii, onlar tenezzül edip Komisyona gelmezler, Genel Kurula da gelmezler ama en azından benim kadar maaş alıyorlardır- kimisi bakanlık koltağında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam son bir dakika, lütfen toparlayın.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Dosya sayısını söyleyecek birazdan, “89” diye geldi, şimdi, o zaman bu Komisyon altı yıldır çalışıyor; altı yıldır çalışan Komisyon eğer 120 bin dosyayı eritmişse... Tabii ki büyük kısmı haksız bir biçimde çünkü bana “suçlu” diyebiliyorsa Komisyon -benim bütün yaşamım saydam, hiçbir biçimde hiçbir cemaatle, hiçbir yasa dışı şeyle ilişkim olmadı- o zaman vay on binlerce kişinin hâline. Ne kadar keyfi karar verildiğini, keyfi ret kararı çıktığını buradan anlayabiliriz. Peki, elinde eğer 80, 90, 100 dosya kalmışsa 31 Aralığa kadar bitirsin, Komisyon kapansın ve o kişiler de daha fazla beklemek yerine hemen mahkemeye gitsinler.

Evet, yeni bir cendere başlayacak ama son olarak Sayın Başkan, özel yetkili idare mahkemesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Başkan, bitiriyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler.

Şimdi, 25. Ankara İdare Mahkemesi, bakın, özel yetkili. Peki biz devlet güvenlik mahkemesini kaldırmadık mı? Özel yetkili ağır ceza mahkemelerini kaldırmadık mı? Kaldırdık ama bu dosyalar, bunlar için, bu amaçla kurulan bir mahkemeye gönderiliyor ve o mahkeme haklarında mahkeme kararı olan, aklanma kararı olan dosya sahipleri için Emniyet Genel Müdürlüğü Terörle Mücadele Dairesi Başkanından yazı istiyor. Karar veriyor, ağır ceza mahkemesinin kararı var, “Hayır, o beni bağlamaz.” diyor, Terörle Mücadele Dairesinden gelen yazıya göre karar veriyor. Şimdi, birer vekil olarak hangimiz bunu hazmedebilir? Hangimiz hukuk devletinde bu tür kumpasları seyredebilir? Evet, ülkemizde kumpaslar oldu ama yeni kumpaslar hepimiz için çok tehlikelidir. Biz bütün kumpaslara...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, son sözüm, bitiriyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam kaçınıcı son ama lütfen.

Buyurun son kez.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın vekiller, şu anda “Bu konu benimle ilgili değil.” diyebilme konumunda değiliz. Şu çelişkiye dikkatinizi çekerek bitiriyorum: Sayın Elitaş karşımda oturuyor, ben buradayım. Sayın Elitaş’ın birçok arkadaşı, AKP kurmayları beni aradı “Nasıl olur, siz terörist olamazsınız Hocam.” dedi ama şu anda teröristim ve Sayın Elitaş’la karşı karşıya oturuyorum. Ya ben terörist değilim ya Elitaş’ın arkadaşları, bu şeye imza atan kişiler suçlu.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hocam çok kibarsınız ya “Yüzüme bakıp utanmıyor musunuz?” desene Hocam.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Onu da sen söylersin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Gergerlioğlu, buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

(Uğultular)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Değerli arkadaşlar, lütfen dikkatle dinlerseniz, özetle anlatmaya çalışacağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, hatibi dinleyin lütfen.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, ortada bir enkaz var. Şimdi, iktidarın bir tasfiye süreci var ve bu ucube bir yapıyla yapıldı. Şimdi, bunu, elimizi vicdanımıza koyarak dinlemek zorundayız, anlamak zorundayız; lütfen beni iyi dinleyin.

Bakın, ilk başta insanlar torbalara konularak atıldı, daha sonra “Gerekirse geri alırız.” dendi fakat hiç de öyle olmadı, insanların çok büyük kısmı, iktidarın aldığı kararlar şu anda bu ihracı hâlâ yaşamaktalar. Şimdi, ihraç edildikten sonra insanlar bir merciye başvurmak istedi, idare mahkemesine gitti, idare mahkemesi “Benim işim değil.” dedi, Anayasa Mahkemesine gitti “Benim işim değil.” dedi, AİHM’e gitti, AİHM 25 bin dosyayı “Ben bu ülkeyle uğraşamam.” diye başından savdı. Avrupa Konseyi ve AİHM’in de uygun bulmasıyla iktidar OHAL Komisyonunu kurdu 23 Ocak 2017’de. Altı yedi aydır

insanlar bir merciye başvuramıyordu, ortalıkta çaresiz, şaşkın, üzgün, bitmiş olarak dolaşıyordu. Bir kısmı da 25-30 kişi bu dönem içinde intihar etti arkadaşlar, bu dünyadan gitti, çaresiz kaldığı için, şok durumunda olduğu için. Kimi doktor hastanenin çatısına çıkarak kendisini aşağı attı, kimi akademisyen –barış akademisyeni- kaldığı evde kafasına sıktı, kimi polis ihraç kararını eline aldığı anda silahıyla karakoldaki başka bir odaya giderek kafasına sıktı. İnsanlar bu denli çaresiz bırakılmışken iktidar onlara başvuracak bir merci göstermedi. Bu çok büyük bir hatadır bir devlet adına.

Bakın, çok iyi dinleyin, bu Komisyon kuruldu, peki, derde deva mı oldu? Hayır. Aradan bir yıl geçti, insanlar ihraç edilmişti ve bir yıllık bir süre içinde bir cevap verilmedi. İhraç edilmişsiniz diyelim ağustos ayında, bir buçuk yıl sonra Komisyon bir sonuç açıkladı size, yüzde 3-5 kabul var.

Peki, bu Komisyon nasıl bir komisyon? Şimdi, bakın, ben de bu Komisyona başvurdum, ben de ihraç bir uzman doktorum. Kürt meselesiyle ilgili barışçıl bir sosyal medya paylaşımı yaptığım için ihraç edildim, sonrasını az çok siz vekiller de biliyorsunuz Meclisteki devamını. Şimdi, OHAL Komisyonu bir buçuk yıl sonra “Gel bize başvurun.” dedi, bizi bir hekim olarak aylarca hastaneler bile kabul etmedi çünkü “Seni devlet ihraç etmiş, devletin mimlediği birisini almayız.” dedi bütün hastaneler; diğer memurlar da aynı sıkıntıları yaşadı. Ardından biz OHAL Komisyonuna başvuruyu yaparken sorduk: Neyle itham ediliyoruz? Bize dediler ki: “Sen yaz, itham falan sana söylemiyoruz.” Bakın, burada hukukçu arkadaşlar var, AK PARTİ’den de hukukçu arkadaşlar var, şu söylediklerimi vicdanları kabul ediyorsa ben bir şey demeyeceğim. Hangi mahkemede, hangi idari veya adli soruşturmada sizinle ilgili bir itham söylenmeden savunma istenir arkadaşlar? Biz öyle bir savunma verdik OHAL Komisyonuna. Bir kere Komisyon başta bitti, böyle Komisyon olur mu arkadaşlar? Böyle bir Komisyon olamazdı ama “Ben oldu dedim, oldu” dediler. Peki, biz Komisyona verdik savunmamızı, ek bir savunma şansı falan kesinlikle verilmedi, evrak, tetkik, oraya gidip savunma şansı falan verilmedi. Neye göre, hangi kritere göre değerlendirdikleri de belli değildi, hangi kritere göre değerlendiriliyor o da belli değil. Barış akademisyenleri “barış” istedikleri için ihraç edildiler ve altı yıldır hâlâ ihraçlar. Anayasa Mahkemesi “ifade özgürlüğü” dedi fakat OHAL Komisyonu bunu takıyor mu? Hayır, kesinlikle umursamıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Gergerlioğlu, 2’nci beş dakikanızı veriyorum.

Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bu nasıl bir Komisyon anlamak mümkün değil, legal kriterler illegal kabul edildi. Bank Asyayı kim açmıştı herkes biliyor. Peki, Bank Asyada hesabı olan, çocuğunu özel bir okula gönderen, ne bileyim bir gazeteyi alan bir insan legalite dışında bir iş yapmamıştı. 15 Temmuzdan bir gün önce AKTİF-SEN’in aidatlarını ödemeyi devlet kabul ediyordu, sendikal sistemi kabul ediyordu.

Şimdi, nasıl oldu? Şimdi, bakın, bu artık şu anda tam bir faciaya dönmüş durumda arkadaşlar. İnsanlar çaresiz bırakılmış durumda ve büyük bir enkaz var. Ben AK PARTİ’li, MHP’li arkadaşlara söylüyorum yani “Kabul edenler... Etmeyenler...” Kaldırıyorsunuz, indiriyorsunuz ama burada çok vicdani azap verecek bir durum var. Süreç içinde ilk başta, bakın, beş altı ayda 25-30 intihar demiştim, altı yılda bu 140 intihara ulaştı. İnsanlar “Bu iktidara hakkımı helal etmiyorum.” diye veda mektupları yazdılar ve intihar ettiler. Bunun hesabı ne bu dünyada ne de öte dünyada verilir arkadaşlar.

KHK’liler arasında müthiş bir intihar, boşanma ve ölüm oranına rastladık. Ben bunlarla ilgili bilimsel çalışmalar yapıyorum. 40-50 kat, normal popülasyona göre intihar, boşanma ve ölüm oranları var. Demek ki burada bir kırım oluşturmuşsunuz ve umurunuzda da değil. Şimdi, baştan zaten bu Komisyon kararını vermiş. Bu nasıl belli? Süleyman Özişik isimli gazeteci daha ilk başlarda gitti,

konuştı Komisyon Başkanıyla “Yüzde 15 oranında kabul bekliyoruz.” dedi. Nereden biliyorsun? Neredeyse 150 bin tane dosya var, nereden biliyorsun yüzde 15 çıkacak? İhsasrey, yüzde 13,6 şu anda kabul çıktı, demek ki baştan her şey belli. Biz zaten bunu söylüyoruz, bu Komisyon iktidarın yaptığı işi tasdik komisyonu hâline gelmiştir. İnsanların yargıya ulaşmasını engelleme komisyonu oldu. Şimdi, düşünün, insanlar kanser oldu ya. Bu Komisyon ilk yıl kararını verseydi, yargıya gitseydi belki bu durumdan kurtulabilirdi ama altı yıl boyunca hâlen daha sonuç açıklanmamış. Ne vardı ki açıklanmadı? “İki ay sürecek.” dendi OHAL, iki yıl sürdü; “İki yıl sürecek.” dendi OHAL Komisyonu, altı yıl sürdü. Biz diyoruz ki: Bu OHAL Komisyonu baştan sona bir enkaz ve büyük bir günah ve suç abidesidir. Bakın, tüm AK PARTİ’li ve MHP’li vekil arkadaşlara söylüyorum: Şu anda kızdınız değil mi, şu anda öfkelenediniz değil mi? Ben anlıyorum sizi çünkü ağır laflar ve vicdanınızı sızlatan bu cümleler sizi durduramadı çünkü ortada inanılmaz büyük bir enkaz, günah ve suç var arkadaşlar, o insanların vebali ödenemez. Bakın, bu OHAL Komisyonu şu anda kapanmalı, lağvedilmeli, yasalaşmış KHK’ler iptal edilmeli ve bunun çözümü birdir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu vardır, oraya giderseniz ve bu sıkıntı orada çözülür. Kim suçlu, kim suçsuz; kim şudur, budur, bunlar çözülür.

Şimdi, bakın, ilginç bir durum var arkadaşlar, kendimle ilgili de bir örnek vereyim. Bakın, şu anda, benim vekilliğim düşürüldü bu ihraçtan sonra hakkımda açılan ceza davası sonrası. Hepiniz izlediniz bu uyduruk tiyatroyu. Yargıtayda bir hâkim dedi: “Ya böyle bir karar mı olur? On altı sayfalık bir hukuk manifestosu yazdı çok değerli bir hâkim. “Böyle bir karar olamaz, Ömer Faruk Gergerlioğlu sadece barış istemiştir, hiç bir suç yoktur onun ifadesinde.” dedi ama 4 hâkim nedense onayladı. Biz o süreçlerde Yargıtayda neler döndüğünü tahmin edebiliyoruz şu günkü kararlardan. Daha sonra Anayasa Mahkemesinin kararıyla doksan altı günlük cezaevi sürecimden sonra -vekilliğimi doksan altı gün de cezaevinde yaptım biliyorsunuz- Meclise döndüm. Bu, bu Meclis adına da bir utançtı çünkü Anayasa Mahkemesi kararı beklenmedi. Anayasa Mahkemesi kararı beklenip, benimle ilgili doğru dürüst bir karar alınabilirdi. Önlerinde Enis Berberoğlu örneği vardı, buna rağmen yapmadılar. Suç büyüyor, günah büyüyor arkadaşlar. Bakın, sonrasında daha büyük suç ve günahları şu anda OHAL Komisyonu ve idare mahkemeleri yapıyor biliyor musunuz? Bakın, size açıklayayım, skandallar var. Şimdi benimle ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Efendim, kendi durumumla ilgili çok önemli açıklama yapacağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Devam edin, buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Anayasa Mahkemesi benimle ilgili bu kararı aldı, karar ortada ve ben vekilliğe döndüm ama hekimliğe dönemiyorum. Ya, böyle saçmalık dünyanın neresinde? Şimdi, bakın, OHAL Komisyonu kararından size örnekle bu Komisyonun nasıl bir garabet olduğunu söyleyeyim. Kesinleşmemiş yargı süreçlerini esas kabul eden bir Komisyon oldu. Ben iki buçuk yıl bir ceza almıştım, kesinleşmemişti. OHAL Komisyonu bana ret verdi, neden ret verdi? “Devam eden yargı süreci.” bir, ikincisi “Kurum kanaati.” dedi. Ya, bundan dolayı ret verilir mi? Verdi adam. Daha sonra Anayasa Mahkemesi kararı geldi. Ben tekrar idare mahkemesine müracaat ettim. Bakın, işin trajikliği ve komikliği, gülseniz mi ağlasanız mı? İdare mahkemesine, Ankara 26. İdare Mahkemesine müracaat ettik oradan yani diyorum ki: Kapı gibi Anayasa Mahkemesi kararı var, herhâlde iade edileceğiz artık. Koca Türkiye bu işi konuştu, koca Meclis konuştu, utanç içinde kaldılar, biz geri döndük. İdare mahkemesi, sonunda Anayasa Mahkemesini herhâlde dinler diyorum. Ne oldu biliyor musunuz? Anayasa Mahkemesinin kararına rağmen, idare mahkemesi bana yine ret verdi, bir ay önce. Neden? Efendim, Gergerlioğlu’na Anayasa Mahkemesi ihlal kararı verdi -evet, tamam,

bunu bir tarafa koyalım, bu kaldı- bir de kurum kanaati ile OHAL Komisyonu beni reddetmişti ki ben OHAL Komisyonunun bu kurum kanaati meselesini de bilmiyordum, sağ olsun idare mahkemesinde öğrendim. Ya, bakın, o kadar garabet işler dönüyor ki bakanlıklarda. Siz, şimdi, bu ciğeri kediye teslim edeceksiniz. Bakanlıklarda dönen olayı kendimden söyleyeyim size. Bakın, kurum kanaatiyle Bakanlık OHAL Komisyonuna “Ret ver.” demek istiyor. Peki, idare mahkemesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Açar mısınız?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Gergerlioğlu, son iki dakika versem toparlar mısınız?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bir beş dakika verin çünkü bizim canımız çok yanmış. Lütfen, bakın, ben güzel bir şekilde...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ama beş dakika da toparlarsınız değil mi?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Toparlayacağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Şimdi, ben merak da ediyordum inanın ki. Bu kurum kanaatinde Bakanlık benim hakkımda ne yazmış? Allah aşkına yani ben Kürt meselesinde yıllarca barışçıl bir çözüm isteyen birisi olarak ihraç edilmişim bir de üstüne bir kurum kanaati yazılmış. Şimdi, idare mahkemesinde anladım ki bana Bakanlık ve OHAL Komisyonu “Sen PKK’cisin.” diye bir damga vurmuş, bir de Bakanlık kendini alamamış, tutamamış yani sağlam bir ihraç yapalım diye bir de demiş ki kurum kanaatiyle “FETÖ’cüdür bu.” Ya, arkadaşlar, ben PKK’ci miyim, FETÖ’cü müyüm, nedir, bir karar versin devlet. Allah aşkına yani, bakın, iş komik, komediye dönmüş durumda. İdare mahkemesi ne yapmış? Bakın, dinleyin bunu hukukçu arkadaşlar, dünya hukuk tarihine geçür bu saçmalıklar. İdare mahkemesi bir ay önce nasıl bir karar veriyor? Bakmış ki iş komediye dönmüş, Anayasa Mahkemesi kararı var, ona bir şey yapamıyor; kurum kanaati, 2 örgütü işaret ediyor, ikisini de almış, çöpe atmış, Kocaeli 2. Ağır Cezadan dosyayı istemiş. “Dosyayı gönderin.” demiş. Hakkımda hüküm kurulmayan delilleri araştırmış. Buralardan bir irtibat, iltisak bulabilir miyim diye. Araştırmış, araştırmış ceza mahkemesinin bile ceza vermediği -bakın, hukukçular iyi dinlesin- deliller üzerinden kahvehane muhabbetiyle idare mahkemesi “Efendim, işte, irtibatlıdır, iltisaklıdır yahu; işte, PKK terör örgütündendir.” diye bizi terörist ilan etmiş ve ret vermiş. Ya, arkadaşlar, üzerinde konuştuğumuz Komisyon ve idare mahkemelerinin hâli budur. Allah aşkına, elinizi vicdanınıza koyun, şu Komisyonun altı yılda işlediği cinayetlere bir son verin. Biz diyoruz ki: Bu Komisyon lağvedilmelidir, hükümleri iptal edilmelidir; böyle bir Komisyon olabilir mi? Yüz binlerce insana böyle kararlar verildi arkadaşlar, insanlar o kararları eline alınca intihar etti diyorum size, hiç mi vicdanınız sızlamıyor?

Bakın, ben size yine Gökhan Açıkkollu’dan örnek vereyim, Cihangir Hocam söyledi, onun sonrasını söylemedi ama, onun sonrasını söylediğimde vicdanınız daha da sızlayacak. Gökhan Açıkkollu İstanbul Emniyetinde işkence gördü, diyabet hastasıydı -a’dan z’ye tüm durumunu biliyorum- ilaçlarını da kullanamadı; görüntüler de ortaya çıktı, 5 kişilik, ağıl gibi bir yerde insanlar yatıyor -koşuşun görüntüsü var- ve adamın kalbi sıkışıyor, işkenceden gelmiş, kalbi sıkışıyor; orada kalıp ölüyor. Hakkında bir yargı kararı yok, emniyette ölmüş, şüpheli ölüm, gözlüğü kırılmış, bir sürü işkence görmüş, kaburgaları kırık; böyle bir adama dediler ki: “Bu adam haindir.” Yakınları onu aldı “Ancak hainler mezarlığına gömebilirsiniz.” dediler, izin oraya, hainler mezarlığına. “Efendim, olur mu, biz Konyalıyız, alıp Konya’ya götüreceğiz.” dediler; bir cenaze aracı da verilmedi onlara, bir pikabın arkasına tabut koydular -o pikabın fotoğrafını da gördüm, utanç fotoğrafıydı- ve onunla alıp İstanbul’dan Konya’ya götürdüler. Köyde imam dedi ki: “Diyamet emretti, ben bu namazı kılmam,

hainlerin namazı kılınmazmış.” “Yahu, hakkında bir yargı kararı yok, gözaltında öldü, şüpheli ölüm, işkence sonrası ölüm.” diyorlar; imam ise “Yok, kıldırımam, bize böyle emretti müftülük.” diyor. Orada zor bela mezarlıkta cenaze namazı kılındı, Gökhan Açıkollu toprağa verildi ve koca bir iktidarın ve insanların elinden kurtularak o cenaze toprağın altına inebildi arkadaşlar. Elinizi vicdanımıza koyun, bu Komisyon bunlara imza attı. Bakın, sonrasında ne oldu biliyor musunuz? Gökhan Açıkollu’ya itibarı iade edildi, “Suçsuzmuşsun, pardon.” dendi. İtibarı böyle ölümünden sonra iade edilen de 30 kişi var. Arkadaşlar, bu günahın altından kalkılmaz, bakın, bütün dünyayı bir tarafa bırakın, öte dünyada bunun hesabını veremezsiniz ey iktidar yetkilileri, AK PARTİ ve MHP yetkilileri; verilecek bir hesap yok ortada, vallahi billahi yok bu hesap. Şimdi, o yüzden o OHAL Komisyonu, yargı zirhıyla istediği kararları alan, Cumhurbaşkanının emrinden zerre kadar çıkamayan bu Komisyon kapatılmalı, kararlarının hepsi iptal edilmelidir. Ben Komisyona gittim, üç saat tartıştım orada, koltuğumun altında onlarca dosyayı, skandal dosyayı önlerine sundum, Komisyon Başkanı o kadar ciddiyetsizdi ki benim skandal dolu bir dosyayı incelemeden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Son bir iki dakikada toparlayayım efendim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Son iki dakika veriyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bakın çünkü çok önemli konuşuyorum.

Komisyon Başkanı benim skandallarla dolu ibraz ettiğim dosya için ne yaptı biliyor musunuz? Ne yapar bir Başkan? Alır hemen oradaki dosyaları inceler, der ki: “Evet efendim, cevabımız budur.” İncelemeyen, hemen ön yargıyla dedi ki: “Bu sahtekârlıktır, bu adamı tanıyorum, bu skandal bir dosyadır.” ama öyle değildi, daha sonra araştırıldı ki evraklar arasında birtakım yanlışlıklar olmuş, benim dediğim doğruymuş. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı -bir ihraç astsubayı bu kişi, Hasan Çomak; ismini bile unutamıyorum- bu konu hakkında bir soruşturma başlattı, böyle çok ciddiyetsiz bir evrak meselesi vardı ve ben orada, bakın, kolumda onlarca dosyayı, itiraz edilemeyecek meselelerle dolu dosyaları Komisyon Başkanlığına sunup orada üç saat tartıştıktan sonra “Ya, biz bunları inceleyip sana öneriz.” dedi Komisyon Başkanlığı fakat dört yıldır dönmediler, dört yıldır defalarca “Dönün, beni ikna edin.” dedim, edemediler, dönemediler, açıklama yapamadılar çünkü önceden alınmış kararlar vardı burada. Şimdi, bakın, burada OHAL Komisyonu da yeterli kalmıyor. Bir devlet bunu yapamaz arkadaşlar, size de yapamaz, vallahi Sayın Başkan ve diğer milletvekilleri, yarın öbür gün size de aynı muamele yapılırsa ben yine de sonuna kadar buna karşı çıkarım bir insan hakları savunucusu olarak. Evet, ben de bir ihracım ama ihraç olmasam da bu korkunç soykırıma, insanlığa karşı suça “sivil ölüm” dediğimiz korkunç fiile karşı çıkardım arkadaşlar; olacak bir iş değil bu. Ben bilmiyorum, insanlar yattığı zaman yastığa başını nasıl koyabilir? İnanılmaz zulümler, haksızlıklar var ve bunun hesabı verilecek gibi değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – O yüzden devlet bu yanlıştan dönmeli arkadaşlar, devlet bu yanlıştan dönmeli ve bu sayfayı kapatmalı. Düşünün, Kürt meselesinde 2010’da bir dosyası var, kapatılmış -bakın, ben dosyaları götürdüm- OHAL Komisyonu diyor ki: “Zamanında Kürt meselesinden dolayı soruşturma geçirmiş.” Yani 2 milyon terör soruşturması açıldı bu memlekette. Ya, bir ülkede 2 milyon terör soruşturması olur mu arkadaşlar? Allah aşkına, yani 2 milyon terörist olur mu bu ülkede, yüzbinlerce terörist olur mu? Dünyada bir terör örgütü en fazla 10 bin nüfuslu olur, elemanı olur. Yani 2 milyon terörist falan, olacak işler değil bunlar.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Gergerlioğlu, teşekkür ediyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Son bir iki cümleyle bitireyim.

Belki şimdi oylama yapılacak ve AK PARTİ ile MHP’li arkadaşlar ellerini kaldıracak ama inanın ki çok ağır bir sorumluluğun altına gireceklerini, dinen büyük bir günah işleyeceklerini, dünyevi olarak da çok büyük bir suça imza atacaklarını söylüyorum; karar onların.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim.

İsmail Bey, buyurun.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; sizi saygıyla selamlıyorum.

Hain darbe üzerinden altı buçuk yıl geçti ama ayaklarımız hâlâ yere basmadı. Devletin darbenin ilk yıllarında demokrasi dışı, hukuk dışı bir tepki göstermesi normal görülmelidir, zaten OHAL yasaları da bu anlamda düzenlenmiş yasalardır ama aradan altı buçuk yıl geçmiş, bu meselede hâlâ patinaj yapan bir Türkiye var yani hukuk devleti ilkelerini hâlâ inatla ve ısrarla hayata geçirmeyen bir Türkiye var; bu, ayıplı bir durum aslında, gerçekten ayıplı bir durum yani hukuk devleti ilkesinin son derece önde olduğu iddia edilen ülkemizde işi hâlâ komisyonlar marifetiyle yürütme ısrarını anlamak mümkün değil. Artık yargıya teslim edilmesi gereken bir sürece, bir döneme geldik, artık bu işler yargıya teslim edilmeli. Bu yargıya yol verilmediği sürece bu problemleri, arkadaşlarımızın anlattığı acıları, sıkıntıları, dramı yaşamaya devam edeceğiz. Her ne kadar Sayın Cihangir İslam’ın söyleminden rahatsız oldunuz ama orada şöyle bir haklılığı var: Şimdi, Akif’in meşhur sözüdür “Kenar-ı Dicle’de kurt aşırса koyunu, adliilahi Ömer’den sorar onu.” diyor. Şimdi, siz bu ülkenin iktidar partisi milletvekili olarak yaşanan hukuk dışı uygulamalara ses çıkarmadığınız sürece... Ben şuna inanıyorum yalnız, onu söyleyeyim: AK PARTİ’nin kıymetli milletvekillerinin de belki söylemese de bu yaşananlardan vicdanen rahatsızlık duyduğunu tahmin ediyorum, biliyorum; konuştuğum, sohbet ettiğim kıymetli milletvekilleri de var ama birtakım şeylerin nasıl yürüdüğünü hepimiz biliyoruz değerli milletvekilleri ama artık devletin, bilhassa devleti yönetenlerin bu konuda ayağının yere basması lazım. Bakın, kriterler... Bu OHAL yasası, hatta yargı bile bu kriterler üzerinden hareket ediyor, otomatik cezalar veriliyor yani mesela FETÖ’nün okullarında öğretmenlik yapmışsanız, efendim, AKTİF-SEN adlı bir sendikaya üye olmuşsanız, devletin gözetiminde olan, izniyle açılmış bir bankada hesabınız varsa bunlar terör örgütü mensubu olduğunuz için yeterli delil sayılıyor ve altı yıl üç ay gibi matbu ceza veriliyor. Şimdi, bu olabilir mi yani? Bu, trajikomik bir durum. Yani ataması yapılmayan öğretmenlerin tamamını atamıyorsunuz, ekmek bulamıyor çocuk; gidiyor, Millî Eğitim Bakanlığının izniyle açılmış, devletin kontrolünde olan bir okulda öğretmenlik yapıyor. Millî Eğitim Bakanlığının “Böyle bir sendika kuruldu ey eğitim çalışanları, öğretmenler.” diye okullara resmî yazı gönderdiği bir sendikaya üye oluyor, “Gel bakayım hain.” diye adamın yakasını yargı yakalıyor, işinden atıyor. Onu işinden atmak ya da onu hapse atmak da yetmiyor, onun çocuğundan, torunundan, kızından, kardeşinden de hesap soruyor. Mesela böyle bir insanın kardeşi devlet kademesinde bir işe başvursa, işte, “Ahmet’in kardeşi misin?” “Evet.” “Kardeşim, senin kardeşin FETÖ’cüyümüş, bu da FETÖ’cü olabilir.” endişesiyle kamu kurum ve kuruluşlarına başvuramıyor, başvurursa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Vekilim, kaç dakikaya ihtiyacınız var?

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Gergerlioğlu’ndan daha az konuşurum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – O zaman ikinci beş dakikayı veriyorum, bitirelim inşallah.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Ben örnek vermeyeceğim, örnek vermeye gerek yok, bu örnekleri hepiniz yaşıyorsunuz hayatınızda ama bu kriterlerin artık değişmesi lazım. Bu kriterlerin hiçbirinin hukuk devletinde bir delil olarak kabul edilmeyeceğini hepiniz biliyorsunuz, objektif kriterler değil bunlar.

Şimdi, ben hatırlıyorum -ben yıllarca sendikacılık yaptım- o zaman benim yanıma gelen bu işten atılmış, açığa alınmış birçok memur ya da öğretmen, okul müdürünün baskısıyla, hastane müdürünün baskısıyla, onların hatırını kırmamak adına bu sendikalara falan üye olduğunu söyleyenler de var. Yani bunlarla bir gönül bağı olmayan, böyle kazara atılan binlerce insan var. Milliyetçi, vatansever birçok insanın yani FETÖ yapılanması içerisinde olmayan birçok insanın dahi bu suçlamayla kamudan ihraç edildiğini, açığa alındığını, hatta hapse atıldığını biliyoruz. Dolayısıyla şunu düşünmemiz lazım değerli milletvekilleri: Yani yanlışla inanmak bir suç değil, yanlışla inanmak suç olarak kabul edilemez. Ben 2010'da Fetullah Gülen cemaatinin KPSS hırsızlığını ortaya çıkaran adamım, onu da söyleyeyim. Beni recmetmeye çalıştılar. akşama kadar Samanyolu televizyonunda, Zaman gazetesinde aleyhimde haberler yaptılar. Buna rağmen bunları ifade ediyorum çünkü ben hukuk devletine inanıyorum. Hukuk hepimize lazım, yarın bize de lazım. Dolayısıyla artık –bu cümleyi tekrar vurgulamak istiyorum- eleştirilerden rahatsız oluyorsunuz, farkındayız ama birtakım toplantılarda artık bu işin nihayetlenmesi gerektiğini de ifade etmeniz lazım. Bu milletin tepesine bomba mı atmış? Canına ot tıkayın kardeşim, ona bir sözümüz yok. Kurşun mu sıkılmış? Canına ot tıkayın. Bu darbe elbette kabul edilemez, hain bir darbedir, yapanlar da haindir ama yanlışla inanan... Sayın Cumhurbaşkanımız da “Aldatıldık.” dedi ya.

Şimdi, kamuoyu vicdanı şunu kabul etmiyor: Yani Zaman gazetesinin ortakları, ortağı bu ülkede kıymet götürken –Fettah Tamince miydi adı- gariban memurun, öğretmenin işten atılmasını hiçbir vicdan sahibi kabul edemez kardeşim. Efendim, Bank Asyanın yöneticiliğini yapmış insanlar ortada fink atarken, hatta şu anda AK PARTİ'nin bürokrati olarak görev yaparken gariban insanların, o çaycı, çorbacı dediğimiz insanların işten atılması, hapse atılması kabul edilemez. Burada kıymetli milletvekilleri de var. Hani, bir meşhur resim var ya, o fotoğrafa giren, Pensilvanya'ya gitmiş, Fetullah Gülen'i ziyaret etmiş, elini öpmüş ama burada hâlâ Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekilliği yapan insanlar var. Şimdi, bunlar varken bu yapılanları millete, vicdanı olan herhangi birine izah edebilmemiz mümkün değil. Onun için artık Türkiye'de bu FETÖ'yle mücadele konusunda bu saçma sapan kriterlerin yerini objektif kriterler, hukukun kabul edeceği kriterler almalı diyorum.

Sayılar sunuyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim İsmail Bey.

İkişer dakika veriyoruz, grup sözcüleriyle de konuştuk. Bu maddeyi kapatıp bitirmek istiyorum.

MURAT EMİR (Ankara) – On yedi dakika konuşanlar oldu Sayın Başkan.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Grup adına konuşuyor arkadaşlar, grup adına. Sizin gruptan Başkanla konuştuk, bakın, kaç kişi konuştu.

Buyurun Sayın Bülbül.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ben Adalet Komisyonu üyesiyim. Burada bulunan Komisyon, şu anda görüştüğümüz Komisyon Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu. Acaba diyorum ki olağanüstü hâlde ilgili olarak bütün Adalet Komisyonuna gelen yasa teklifleri... Yani bu neden buraya geldi? Yani Adalet Komisyonuna gelmesi gereken OHAL'le ilgili düzenleme niçin Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına geldi? Bu nitelikli bir yasama mıdır? Bu nedir? Birinci sorum bu.

İkinci sorum şu: OHAL Komisyonunun görev süresi bittikten sonra devam edeceği işleri düzenliyor bu 10'uncu madde. OHAL Komisyonu zaten gecikmeli olarak Ocak 2017'de kuruldu, önce görev süresi o kadar uzatıldı ve altı yıldır çalıştığı iddia ediliyor bu Komisyonun. Bu teklifle 685 sayılı OHAL KHK'sinin aynen kabulüyle yasalaşan Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'a yeni bir madde ekleniyor. Bir gecede hayatları değişen, nice hukuksuz kararlarla işlerinden olan kişiler için altı yılda hukuk hâlâ tecelli etmedi. Ayrıca, bunu OHAL'in devamı niteliğinde bir teklif olarak görüyoruz. Hak mağduriyetleri yaşayan kişilerin adil yargılanma haklarının önünde duran OHAL Komisyonunun devamıdır ve kesinlikle bu teklifin çekilmesi gerekir.

Bir de şu var: Anayasa açık, Anayasa'nın 36'ncı maddesi hak arama hürriyeti, Anayasa'nın 37'nci maddesi kanuni hâkim güvencesi... "Yargı yetkisine sahip merciler kurulamaz, olağanüstü yetkiler verilemez." Anayasa'nın 38'inci maddesi masumiyet ilkesi... Bu teklif Anayasa'nın bu hükümlerini ihlal etmekte olup aynı zamanda Anayasa'nın 9'uncu maddesi yargı yetkisini de ihlal etmekte olup kanun önündeki eşitlik maddesine aykırı bir tekliftir, geri çekilmelidir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çok teşekkür ederim.

Sayın Antmen, buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tekrara düşmemek için şöyle söyleyeyim: Bu OHAL Komisyonu altı yıldır devam ediyor, "Şu an 89 dosya kaldı." deniyor. OHAL zamanında OHAL kararnamesiyle çıkartılan OHAL Komisyonu yasasının yetkilerini biz şimdi kanunla OHAL olmayan bir zamanda idareye veremeyiz, bu Anayasa'ya aykırı, bu bir. İkincisi "İlla vereceğiz, Anayasa Mahkemesine gitsin." diyecekseniz bari belli bir süre koyun. "89 tane dosya kaldı." diyorsunuz, bu 89 dosyayı idare ilanihaye elinde tutacak mı? Otuz gün, altmış gün diye en azından bir süre koymanız lazım ama yasaya, Anayasa'ya, hakkaniyete uygun olan, zaten OHAL Komisyonunun yıllarca yaptığı haksızlıklar bir yana -onu diğer vekillerimiz anlattı bari yine ilanihaye bir bu şekilde bir açıklık olmasın, en iyisi bu teklifi geri çekin. Çok ısrarcıysanız otuz günlük bir süre belirleyin, idare aldıktan sonra dosyaları otuz gün içinde karar versin, veremiyorsa yargı yolu bari 89 vatandaşımıza da açılsın diyorum.

Tekrara düşmemek için uzatmıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim Alpaz Bey.

Murat Bey, buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, OHAL Komisyonunun nasıl bir hukuksuzluğa yol açtığı ve Türkiye'de büyük yaralar açtığını hatipler yeteri kadar anlattılar. Bir noktanın altını çizmek istiyorum, iki dakika son derece kısa, eksik kaldığı düşüncesindeyim. Şimdi, burada Olağanüstü Hal Komisyonu kaldırılmış gibi yapılıyor ama aslında kaldırılmıyor, yetkileri -yani burada açıkça söylüyor "iş ve işlemleri" diyor- ilgili bakanlıklara gönderiliyor. Aynen olağanüstü hâlin kaldırılması gibi, burada da takie yapıyorsunuz. Hani diyordu ya arkadaş, gitti "İtham ediyorsunuz." diye, itham ediyoruz. Bakın, herkes herkesi itham edebilir, "itham etmek" kötü bir kelime değil, ayıp da değil, itham ediyoruz: Makyaj yapıyorsunuz, OHAL'i sürdürüyorsunuz. Emile Zola'nın kitabı vardır "İtham Ediyorum" diye, son derece değerli bir edebi eserdir, yani itham kötü bir şey değil ve siz OHAL'i bitirmiş gibi yaptınız, sonrasında 7145 sayılı Yasa'yla fiilen sürdürüyorsunuz OHAL'i. Şimdi de Olağanüstü Hâl Komisyonunu kaldırmış gibi yapıyorsunuz ama devam ettiriyorsunuz. Yani şöyle anlatayım yani Komisyonu izleyenler şöyle anlansınlar: 7145 sayılı Yasa'yla bir kişi görevinden alındığı

zaman normalde hukuk devletinde idareye başvurur, altmış günde cevap alır, cevap gelmezse ret sayar, mahkemeye gider ve hakkını arar. Öyle değil mi? Yani olağan düzen bu değil midir arkadaşlar? Budur. Ama bu yok işte, bu, Türkiye’de şu anda yok, haberiniz var mı? Ya Türkiye fiilen olağanüstü hâlde yönetiliyor ve şu anda bununla görevden alınanlar da aynı şekilde Olağanüstü Hâl Komisyonuna gitmiyorlar ama her birinin ilgisi yani bu görevden alma idari işlemini tesis eden idareye gidiyorlar diyorlar ki: “Beni niye görevden aldın? Benim suçum ne?” diye soruyorlar ama orası bir yargı yeri olmadığı için, zaten o işin faili olduğu için ve bir zamanla bağlı olmadığı için de yıllarca da yine bekleyecekler. Yani buradaki hukuksuzluklar aynen devam ediyor, katlanarak artıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) – Ve maalesef sizi de olağanüstü hâli ve Olağanüstü Hâl Komisyonunu hâlen, fiilen devam ettirmekle açıkça itham ediyorum. Hepiniz suçlusunuz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şimdi, kifayetimüzakere noktasındayız.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir rakamları verseydiniz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şimdi teklif sahibimize söz vereceğim.

Sayın Fahri Bey, buyurun.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, önce tabii ki az evvelki hararetle tartışmaya ilişkin tespitlerimden birkaç tane iadem var.

Konuşmacının burada son derece üslubu, seviyeyi düşürerek “lan” ifadesini -ki tutanaklarda vardır- hiç kimse, hiçbir milletvekili, bizim muarızımız da olsa iktidar da olsa muhalefet de olsa hak etmediği kanaatindeyim. Bu “lan” kelimesini -ki defaten hatta önündeki arkadaşlar da duymuştur- aynen kendisine iade ediyorum, bu bir.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Ben de iade ediyorum.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – İkincisi şimdi, “yiyorsa...” Allah aşkına, bu nasıl bir üsluptur: “Yiyorsa”? Aynen “yiyorsa”daki o kötü ifade ya da maksat neyse onu da misliyle iade ediyorum.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Ben de iade ediyorum.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Sonra, şimdi, yine konuşmanın başında hangi arkadaş -şu an notlarımda var ama- “Rüşvetle, atılanlar tekrar geriye döndü.” Bu, insan olan yerde suç vardır. Bunu sıfır ihtimal saymamız mümkün değildir ancak böyle bir vaka varsa...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Rüşvet var ama yani. Evet var.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir de borsası var; adamlar ölüyor, silahlı saldırılar oluyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, müsaade edin.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Arkadaşlar, izin verin.

...devletin polisi var, jandarması var, savcısı var, buralar da şikâyet mercisidir, gerekli olanlar yapılır.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Soruşturma açıldı mı?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bir de Sayın Başkan, Allah’a çok şükür, Allah herkese uzun ömür versin, sağlık sıhhat ve afiyet versin, ölmedik...

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Hayırlısını versin.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Âmin.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – ...ya ölmeden bu akşam kabir sualine muhatap olduk burada: Allah'ın emrini inkâr etmedik kaldı, Münker Nekir Meleği gibi sorulara muhatap olduk. İnanın ki bu akşam bu kadar dinî terminoloji kullanılarak ben bu Mecliste hiçbir anım olmadı yani bunu da kayıtlara geçsin diye söylüyorum, sıra dışı bir akşam oldu.

Şimdi, geldiğimiz noktada, olağanüstü hâl; ya, zaten bunun kendisi olağanüstü, Allah bu olağanüstü ne durumu ne zamanı ne de böyle bir komisyon kurmayı bir daha nasip etmesin, olmasın, temennim budur.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Âmin.

MURAT EMİR (Ankara) – Hâlâ var.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bakınız, temennimiz budur. Bunu hiç kimse “normaldir” şeklinde kabul etmez ancak olması gereken yasal olarak, yasa olarak bu iş...

MURAT EMİR (Ankara) – OHAL'in tadına doymadınız, hâlâ kaşıkılıyorsunuz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Murat Bey, müsaade eder misiniz.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bir izin verin de şu cümleleri kurayım.

Dolayısıyla yasal olarak kurulmuştur, kurulan bu Olağanüstü Hâl Komisyonu kendi görevini kademe kademe uzatmıştır. Gelinek yerde artık işlevi ve elindeki iş hacmi bitme noktasına gelmiştir. Bizzat Olağanüstü Hâl Komisyonu Başkanının verdiği notları çok kısa Sayın Başkanım, malumunuz, bu Komisyon göreve 22/05/2017'de başlamış. Başvuru almaya da 17/07/2017'de başlamış. Karar vermeye başlama tarihi de 22/12/2017'de. Dolayısıyla kamu görevinden çıkarılanlar -burada sayıları özellikle notumdan söylüyorum- bu dosyaların incelemesi sonucu 125.678. Rütbe alma 3.213. Yurt dışı öğrenciliklerle ilişkisi kesilme 270. Kurum, kuruluş kapatma 2.761. KHK'yle tesis edilen toplam işlem sayısı 131.922.

Başvuru ve kararlar: Başvuru sayısı 127.290. Kabul kararı 17.921. Ret kararı 109.280. Toplam verilen karar 127.201. İncelemesi devam eden –arkadaşlar, bu dün değil evvelki gün yani iki gün evvelki sayı 89- bugün güncellenmiş rakam devam ediyor 64 yani 89 64'e inmiş. Bu 64'e inen ve şimdi, şeylerini de okuyacağım burada, bununla alakalı, çalışanlarla alakalı, personelle alakalı kısmı, dolayısıyla bu dosyaları -64'e inmiş bugün itibarıyla- bitirecekler. “Bu bitirme süresi ne kadar olacak?” diye sorduğumuzda “Bir haftaya kalmaz çok ekstrem bir durum olmadıkça.” cevabını da aldık. Yani var olan bu 64'e inmiş iki gün evvel 89 olan, tamamen sıfırlanmış olacak. Şimdi, bu Olağanüstü Komisyonunda görev yapanlarla alakalı Başkan, Başkan Vekili ve üye sayısı 7, raportör sayısı 65, toplam personel de 206. Şimdi, böyle bir Komisyon kurulmuş, söyledik temennimiz bu. Adalettir, adaletsizliktir bunlarla alakalı, verilen kararlarla alakalı adaletsiz kararlar olmuş mudur? İnsan olan yerde hata olabilir ancak bizim kanaatimiz odur ki bu Komisyon gerekli adaleti, müthiş ihtimam göstererek kendisi doğru karar vermeyi sağlamış, olabildiğince doğru kararları vermişlerdir kanaati şahsımda var, bu bir.

İkincisi, değerli arkadaşlar, burada şu var: Karar hoşumuza gitmeyebilir, karar bizim eleştireceğimiz kararlar olabilir, bu, Olağanüstü Hâl Komisyonunun kararı da olabilir, yüksek mahkemelerin kararı da olabilir, yerel mahalli idarelerin, mahkemelerin kararları da olabilir ancak temennimiz odur, beklentimiz odur, olması gereken, istediğimiz de odur ki yüzde 100 adalet tesis etsin. Adaletsizlik bir kişi için de olmuşsa bundan vicdanımız yara alır, yarar almayacak hiçbir vicdan olduğu kanaatinde ben de değilim.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Konuşmanızdan öyle belli olmuyor ama son derece rahatsızsınız.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – 100 binlerce var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, hatip sözünü bitirsin lütfen.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Dolayısıyla bu Olağanüstü Hâl işlemleri inceleme Komisyonunun işlemi ve çalışma takvimi tabiri caizse, mesaisi sona geldiğinden dolayı torba yasada yer almış, biz de bu Komisyonunda görüşüyoruz; takdir hiç şüphesiz Komisyon üyesi milletvekili arkadaşlarıdır. Bu Olağanüstü Hâl işlemleri Komisyonunun kalkma zamanı gelmiştir; yaptığımız iş bundan ibarettir. Yani burada kalkıp birbirimizi incitmeye, kırmaya, onu al, bunu sat, ahiret sualine, Münker-Nekir sualine, Allah aşkına, gerek olmadığı kanaatindeyim.

Sayın Başkan, kayıtlara geçsin diye bunları söyledim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Çakır, çok teşekkür ediyorum.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Benim tarzım da değil ancak bu kadar da çok yani eğer inançlar noktasında mesele güncellenir, böyle bir noktaya sergilenirse hiç şüphesiz buna da bir refleksimizdir. Bu noktada, ben söz verdiğiniz için tekrar tekrar teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bilgi ve açıklamalar için teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, 2'si aynı mahiyette 3 adet önergemiz var, okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4780) esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu

ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Çetin Osman Budak

Müzeyyen Şevkin

Kocaeli

Antalya

Adana

Ahmet Vehbi Bakırhoğlu

Kadim Durmaz

Manisa

Tokat

Aynı mahiyetteki 2'nci önergenin imza sahipleri:

Ayhan Altıntaş

Yasin Öztürk

Ankara

Denizli

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Fahri Bey'in açıklamasına baktığımız zaman, dosya sayısı oldukça azalmış, sonuçlanma noktasında. Benim önerim, biz bu kanunu Komisyondan geçirdikten sonra bu kanunu yılbaşından sonra görüşelim. Eğer dosyalar bitme noktasına gelirse yılbaşından sonra -yani 2023 Ocakta Olağanüstü Hal Komisyonunun görev süresi doluyor yani hazır olarak Komisyondan geçmiş bir kanun maddesi elimizde olduğu için yılbaşından sonra- bu kanun Genel Kurula gelirse orada değerlendiririz. Gerekirse bu maddeyi çekip o komisyon da...

BURAK ERBAY (Muğla) – Hukuki sonuçlarıyla tartışılması lazım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, bütün bunları değerlendiririz tabii ki.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – O kanun maddesi de geri çekilmiş olur.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yani bu süreçte değerlendireceğiz. Çok teşekkür ediyorum.

BURAK ERBAY (Muğla) – Başkanım, yargı paketi geliyor Adalet Komisyonuna, onun içine gönderebilirsiniz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Maddeyle Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonunun görev süresinin sona ermesinden sonra Komisyon görevleri kapsamında verilecek karar ve diğer işlemler için ilgili kurumlar yetkilendirilmektedir. Bir başka deyişle, Komisyonun yetkileri süresiz ve sınırsız olarak maddede yer alan kurumlara devredilmektedir. Bu itibarla, OHAL yetkilerinin süresiz biçimde kalıcı hâle getirilmesi son derece tehlikelidir.

Ayrıca madde metninde uygulama açısından düzenleme yapılmadığı için belirsizliklere neden olunacaktır. Komisyonun ne zaman sona ereceği, Komisyonun yetkilerinin ilgili kurumlarca ne zamana kadar ve nasıl kullanılacağı maddede belirtilmemiştir. Bu gerekçelerle madde teklif metninden çıkarılmalıdır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bir diğer önerge var, okutup oylarınıza sunuyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve

375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10^{uncu} maddesiyle getirilmek istenen değişikliğin teklif metninden çıkarılarak aşağıdaki hükmün teklif metnine eklenmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 10: 1/1/2018 tarihli, 7075 Sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu lağvedilmiştir. Komisyonunun aldığı tüm kararlar iptal edilerek, ihraç edilenlerin tüm mağduriyetlerini giderecek şekilde görevlerine iadesi yapılacaktır. İhraç edilen kamu emekçileri arasında ihraç edilmeye yol açan bir fiil, suç durumu varsa 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu gereği olan yargı sürecinin işletilmesine imkan verilecek şekilde görevlerine iadesi sağlanacaktır.”

Ömer Öcalan

Ali Kenanoğlu

Muazzez Orhan Işık

Şanlıurfa

İstanbul

Van

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Muazzez Hanım, buyurun.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yani OHAL, belki siz çok hissetmiyorsunuz ama bizler için gerçekten önemli çünkü altı yıldır mağdur edilen 152 binden fazla KHK'li ve milyonlara varan aileleri var. Diğer arkadaşlar uzun uzun bunu anlattı, ben de bir KHK'liyim ve yani kendi sürecimi anlatırsam gerçekten hukuksuzluğun ne düzeyde olduğunu ve bizim niye bu kadar bu konuda hassas olduğumuzu ve aslında sizin vicdanlarınıza seslendiğimizi sizler de anlarsınız. Ben de 697 sayılı 12 Ocak 2018 KHK'siyle ihraç edildim. Şimdi OHAL sürecinden sonra, biliyorsunuz, birçok kurum da kamu temizlenmek istendi haklı ya da haksız. Aslında hani hep Cumhurbaşkanının da ifade ettiği gibi, Allah'ın lütfü sayıldı. Bir kadrolaşma süreci oldu, alanları, kurumları boşaltma sürecine dönüştürüldü, fırsatına dönüştürüldü ve birçok fırsata dönüştürüldü OHAL. Yine, toplumu sindirmek, susturmak, bastırmak itirazları dindirmek için de bir fırsata dönüştürüldü ve OHAL'den bugüne kadar, özellikle bölge illeri başta olmak üzere, birçok yerde

insanlar tepkisini dile getiremiyor, fikrini söyleyemiyor, sözünü kuramıyor, hakkını arayamıyor çünkü OHAL yasakları hep önümüze çıktı, çıkıyor; vekil olarak bile biz bölgede sözümüzü söyleyemiyoruz çünkü önümüze hemen güvenlik güçleri barikat kuruyor, kendi anayasasını bile ihlal ediyor.

Dolayısıyla hani biz burada bir şeyleri söylerken -rica ediyoruz- hani çok tepki göstermeyin. 100'üncü Yıl Üniversitesinde on beş yıl çalıştım ve o tarihte OHAL'le birlikte üniversiteye yapılan baskı sonucu, ısrarla söylüyorum, baskı sonucu kurulan bir komisyon yedi ay boyunca bizimle ilgili, iki arkadaşla ilgili, EĞİTİM SEN'li olan, EĞİTİM SEN Şube yönetimindeyken bize soruşturma açıldı. Komisyon 4 kez "Herhangi bir şey yok." demesine rağmen, en sonunda 14 Aralıkta yönetim kurulunu toplayarak yönetim kurulunun salt çoğunluğuyla değil, oy çoğunluğuyla bizim ihracımıza karar verdi ve yirmi gün sonra da KHK'yle ihraç edildim. Ben şimdi şunu söyleyeyim: Yerel mahkemeye başvurdum, yerel mahkeme benim lehime karar verdi, bölge idare mahkemesi benim lehime karar verdi; Komisyona bu kararları ilettim. İhraç edilme gerekçemde -onu da ifade edeyim- üniversitenin ihraç gerekçesinde şu yazıyordu: Bütün örgütlerin ismi yazılarak bunlara üye olduğumun öngörüldüğü ve 10 Ekim Gar katliamıyla ilgili sendikamızın yaptığı basın açıklamasına katılmam. Ben buradan soruyorum yani bunun neresi? Ben hangi örgütteyim? DHKP-C'de miyim, DAES'te miyim, PKK'de miyim, FETÖ'de miyim? Yani saymışlar bütün örgütleri. Bu bir tarafa, mahkemeler hakkımda lehime karar vermesine rağmen bir ay önce OHAL Komisyonu ret kararı verdi. Ret gerekçesi ne? Fezlekelerim, 7 tane fezlekemi koymuşlar. Bakın, bir insan suçlu ispatlanıncaya kadar suçsuzdur. OHAL Komisyonu, benim ihracımdan dört buçuk yıl sonra, dört buçuk yıl sonra fezlekelerimi koyarak benim OHAL Komisyonuna başvurumu reddediyor. Ben adaleti soruyorum işte sorguluyoruz yani. Bu kararları kim verdi? OHAL sürecinde yüz binlerce insanın ihraç edilmesinin kararını kim verdi? Onların herhangi başka bir yerde, özel sektörde çalışmasının, geçimini sağlamasının, ailesinin geçimini sağlamasının, çocuğuna ekmek almasının önüne kim geçti? Ben mi geçtim, buradaki arkadaşlar mı geçti? Bu kararları iktidar vermedi mi ya da iktidarın aldığı kararlar sonucu kurumlar, kuruluşlar vermedi mi, kişiler vermedi mi? Arkadaşlarımız uzun uzun yargı süreçlerini de anlattı yani ölmüş insanlar bile öldükten sonra iade edildi. Şimdi, biz bunun vebalini sormayalım mı? O ölmüş insanların suçsuz olduğu ispatlanmış. Hangi şey o insanları geri getirebilir; bunları sorgulamayalım mı? Yani bir vicdan muhasebesi yapın diyoruz, gerçekten OHAL Komisyonunda yüz binlerce insan hukuksuzca, sorgusuz, yargısız linç edilmeye mahkûm edildi. Bakın, benim ilimde memur olup ihraç edilenler kendi memleketine gitti, orada aileleri dahi onları kabul etmedi yani bu bir vicdansızlıktır. O insanların bir kısmı işlerine geri döndü, bir kısmı OHAL ret kararına göre yargı sürecine gidecek ama bakın, biz insanları sorgusuz, sualsiz mahkûm ettik, ölüme mahkûm ettik. Yani, ben de kendimi burada görüyorum, bunun mücadelesini verdim ama biraz soruyoruz, bu OHAL hukuksuzluğunun son bulması gerekiyor. Bu hukuksuzluğa devam etmek... İşte, aslında zaten burada süreç tamamlanmış, 64 dosya kalmış. 64 dosya kalmış, değil mi? O zaman bu düzenlemeye gerek yok, bir aylık süreç, iki günde 20 küsur, 20'ye yakın dosya incelenmiş. Yani, zaten...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – İncicamınızı bozmak için demiyorum ama çalışan 200 küsur personel var, bir haftada bitecek.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Yani, fark etmez Başkan, iki günde bayağı bir dosya incelenmiş, bir haftada bitecek. Zaten Komisyonun son bulma sürecini 23 Ocak 2023 diye biliyorum. Ocak 2023'te, değil mi? Yani, zaten yeterli süre var, Komisyon bu dosyaları da tamamlayabilir. Burada yeniden bakanlıklara ya da kurumlara neden OHAL Komisyonu görevi veriyoruz ki? Yani vermeyelim.

Bakın, aslında OHAL Komisyonu zaten inceleme yapmıyor; eğer yapmış olsa benim verdiğim mahkeme kararlarına bakılacaktı, eğer vermiş olsa aslında benimle ilgili verilen kararın, gerekçenin ne kadar absürt olduğuna karar verecekti, ona göre karar verecekti ama yok yani. OHAL Komisyonu tamamıyla... Hani, biz bazen birçok şey talimatla yapılıyor diyoruz ya, gerçekten talimatla yapılıyor yani bir inceleme yok çünkü zaten o kadar dosyayı gerçek şekilde hukuk çerçevesinde inceleyebilmek mümkün değil. Dolayısıyla, bir an önce OHAL Komisyonu lağvedilmeli, hukuksal yargı sürecinin önu açılmalıdır.

Aslında bu düzenleme bile iktidarın OHAL İşlemlerini İnceleme Komisyonunun ve özel yetkili idare mahkemelerinin eline yüzüne bulaştığının, hukuksuzluğa kılıf bulmakta zorlandığının da itirafıdır. İktidar, seçim atmosferine girmişken hukuksuzluğunu sona erdirmenin değil, aslında yalan ve algı üzerine kurulu bir değişikliğe giderek zaman ve oy kazanmak peşindedir. İktidarın amacı gerçekten mağduriyeti gidermek olsaydı bu mağduriyeti gidermek için beş buçuk yıl beklemezdi. İktidar, görev süresini uzatamadığı için Komisyonu lağvediyor görüntüsü verse de, tam aksine, bir tane OHAL Komisyonunun benzerini her bakanlıkta tekrar oluşturmak, çok sayıda OHAL komisyonunu oluşturmak anlamına geliyor. Bu anlamda, Komisyon hukuksuzluğuna metastaz yapılmaktadır. Dolayısıyla, yasa teklifi, Komisyonun aldığı tüm kararların iptali, ihraç edilenlerin tüm mağduriyetlerini giderecek şekilde görevlerine iadesi şeklinde değiştirilmeli ve düzenlenmelidir. Aynı şekilde, özel yetkili mahkemelerin şu ana kadar aldığı kararlar da iptal edilmeli, işlevleri sona erdirilerek kaldırılmalıdır çünkü mahkemelerde... Burada hukukçular var, şunu da eklemek istiyorum: Yani, aynı konuda 2 farklı mahkeme farklı karar veriyor; aynı konu, aynı suçlamalar, aynı deliller ama mahkemeler farklı karar veriyor. Yani, her mahkeme için farklı hukuk yasalarımız mı var, aslında bunu da burada sormak istiyorum. Bütün bunlara göre, haksızlığa son vermek için, OHAL Komisyonunun görevlerini kurumlara devreden bu değişiklik önergesi geri çekilerek OHAL döneminde yapılan düzenlemeleri sonuçlarıyla birlikte, tümüyle ortadan kaldıracak olan, demokratik ölçüleri esas alan bu önergemizin kabul edilmesini talep ediyorum.

Tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Muazzez Hanım, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, saat 13.00'ten beri aralıksız buradayız, bir ara vermek istiyorum; 22.15'te toplanmak üzere kırk beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:21.35

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 22.23****BAŞKAN: Ziya ALTUNYALDIZ (Konya)****BAŞKAN VEKİLİ: Fahri ÇAKIR (Düzce)****SÖZCÜ: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)****KÂTİP: İffet POLAT (İstanbul)**

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, Komisyonumuzun 26’ncı Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Madde 11’i okutuyorum:

MADDE 11-27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 4-25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu hükümleri uyarınca kamu görevlileri sendikalarına üye olup, aylık veya ücretinden üyelik ödentisi kesilen kamu görevlilerine ocak, nisan, temmuz ve ekim aylarında aylık veya ücretleri ile birlikte 750 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda toplu sözleşme desteği yapılır.

Kamu görevlileri sendikasının kurulu olduğu hizmet kolunda sendika üyesi olabilecek toplam kamu görevlisi sayısının en az yüzde ikisini sendika üyesi kaydeden kamu görevlileri sendikalarına üye olup aylık veya ücretinden üyelik ödentisi kesilen kamu görevlilerine ocak, nisan, temmuz ve ekim aylarında aylık veya ücretleri ile birlikte toplu sözleşmeyle belirlenen tutarda toplu sözleşme ikramiyesi ödenir. Toplu sözleşme ikramiyesi ödenen kamu görevlilerine ayrıca toplu sözleşme desteği yapılmaz.

Bu madde uyarınca yapılan ödemeler, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz ve ilgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, döner sermaye payı, ikramiye, ücret ve her ne ad altında olursa olsun benzer ödemelerin hesabında dikkate alınmaz.

İkinci fıkraya göre üye sayılarının tespitinde ödeme tarihi itibarıyla 4688 sayılı Kanununun 30 uncu maddesi gereğince Resmî Gazetede yayımlanan en son tebliğ esas alınır.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde üzerinde söz isteyen...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, bir önerim var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Arkadaşlar konuşmadan önce sendika temsilcilerinin düşüncelerini alırsak sonra onun üzerine de arkadaşlarımız yorum yapmış olurlar.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Olur, sıkıntı yok.

Kaç sendika temsilcimiz var aramızda? Bu kadar kişiye söz veremem.

Aranızdan temsilci belirleyin, herkese söz veremem, mümkün değil.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Başkanım, 10 kişiye verin, 10 kişiye.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yok, ağabey, 10 kişiye söz veremem.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Buraya kadar gelmişler, verin ne olacak.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, ben Sayın Ağbaba'ya söz vereyim, o konuşurken siz kendi aranızdan 4 temsilci belirleyin, daha fazla vermeyeceğim.

BİRLEŞİK KAMU-İŞ KONFEDERASYONU BAŞKANI MEHMET BALIK – Sayın Başkanım, burada yaklaşık 10 tane konfederasyonun temsilcisi var. Burada mağduriyeti önlemek için en azından her konfederasyondan bir iki kişiye söz vermeniz doğru olur.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Başkanım, süre sınırı koyalım.

BİRLEŞİK KAMU-İŞ KONFEDERASYONU BAŞKANI MEHMET BALIK – İki gündür burada sizleri izliyorum. Bu çıkaracağınız yasa ya da görüştüğünüz madde bizim için hayati önem taşımakta. Dolayısıyla burada “Bir kişiye, iki kişiye söz vereceğim.” demek doğru bir yaklaşım olmaz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kıymetli milletvekilleri, değerli arkadaşlar; biraz önce “Ne kadar sendika temsilcisi var?” dedim. 20 arkadaşımızdan daha az değil el kaldıran. 20 arkadaşımıza burada gerçekten söz vermek isteriz, dinlemek isteriz ama inanın ki fiziki şartlar, artı süre, artı arkadaşların 20 kişiden istifade edebilme gücünü düşünürsek bu sayıyı kısaltmamız gerektiği kanaatindeyim. İsterseniz şöyle yapalım... Kaç konfederasyon var?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Üç dakika verelim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kaç kişiye?

VELİ AĞBABA (Malatya) – 10 kişiye.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, eğer üçer dakika vereceksek 10 kişi yapabiliriz, başka türlü yapamayız. Ben size söz vereyim, 10 kişilik liste istiyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tamam.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, çok teşekkür ederim öncelikle.

Tekrar, bu geneli üzerinde birkaç düşüncemi sizinle paylaşarak...

(Uğultular)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sessiz olalım.

Arkadaşlar, liste yapın, gelin.

Buyurun Sayın Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şimdi, değerli arkadaşlar, tabii, bu sendikalar dünden beri bekliyorlar, onlar için hakikaten yaşam meselesi, sendikaların yaşam meselesi. Dolayısıyla sanırım burada hem lehte olanlar var hem aleyhte olanlar var, aleyhte olan arkadaşlarımıza belli bir ölçüde söz verilirse iyi olur.

Şimdi, değerli arkadaşlar, dün bu torba yasaya “çorba yasa” demiştim ben. Şimdi, aslında “çuval yasası” da diyebilirsiniz ya da “bir günah torbası” da diyebilirsiniz.

Şimdi, bakın, zeytin maddesi çekildi ama karışık bir iş. Biraz önce OHAL'le ilgili bir şeyler konuşuldu. Değerli arkadaşlar, OHAL Komisyonunda dosyası bitirilmeyip ihraç edilmiş insanları onlara ihraç eden kuruma bırakmayı getiren maddeyi hakikaten sizlerin takdirine bırakıyorum ve o insanların ahını aldığınızı söylemek istiyorum. Zaten sendikaların ahı var. Bugüne kadar, geçtiğimiz yıl yapılan bir işlem var, bunun karşılığında tekrar yüzde 2 getirilmek isteniyor, bu da doğru değil.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir de bir şey söylemek istiyorum, biraz önce Tahsin Bey de söyledi, Sayın Kaboğlu da söyledi. OHAL’le ilgili bir yasanın Sanayi Komisyonuna getirilmesini de sizin takdirinize bırakacağım ama zaten yaptığımız uygulama da doğru bir uygulama değil. Allah aşkına, Sanayi Komisyonu OHAL’le ilgili ne konuşacak?

Tabii, OHAL’le ilgili konuşulacak çok şey var, biz o zaman 20 Temmuz 2015’te “20 Temmuz sivil darbesi” dediğimiz zaman belki bir kısım anlayamamıştı ama o sürecin bir sivil darbeye dönüştüğünü hep beraber gördük. Burada büyük mağduriyetler olduğunu da sizler biliyorsunuz. Burada hem büyük mağduriyetlerin hem de büyük kazançların olduğu da kamuoyuna yansıyor. Türkiye’de maalesef OHAL fırsata çevrilerek, FETÖ’yle mücadele fırsata çevrilerek büyük bir FETÖ borsası oluşturulduğunu, bu FETÖ borsasından dolayı insanların birbirine çatıştığını biliyoruz, İstanbul’da koca koca binaların pay edildiğini biliyoruz. Burada FETÖ’yle iltisaklı, ilişkili insanlar, parası olanlar tertemiz yıkandı, parayla çıktılar ama fakir fukara, Bank Asyanın önünden geçen, okulun önünden geçen insanlar da mağdur edilmeye devam ediyor. Daha da ilerisi, bugün Meclisi bombalayanların kardeşlerinin de büyükelçi olduğunu biliyoruz. Bu OHAL Komisyonunun aldığı kararlar hakikaten çok tartışmalı.

Şimdi, Sayın Gergerlioğlu yok, Sayın İslam burada, HDP milletvekili hanımefendi burada, Sayın Kaboğlu burada. Şimdi, arkadaşlar, bu arkadaşlar bu OHAL Yasası’na göre terörist. İbrahim Kaboğlu terörist, Cihangir İslam terörist, Gergerlioğlu terörist. İsminizi unuttum, kusura bakmayın...

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Muazzez...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Muazzez Hanım terörist. Ya, şu anda sadece burada 4, OHAL şeyiyle beraber 5 terörist var; bu nasıl bir şey biliyorum.

Hakikaten, bakın, bu yasayı çıkarırlar İbrahim Kaboğlu’nun yüzüne bakıp biraz utanabilmeli ya da Cihangir İslam’ın yüzüne bakıp biraz utanabilmeli. Bu insanlar... Yani İbrahim Kaboğlu sadece Türkiye’nin değil, Avrupa’nın, dünyanın en önemli anayasa hukukçularından birisi. İbrahim Kaboğlu OHAL’de ihraç edildi, ekmeğinden edildi ve Fransa, saygın Fransa üniversitelerinde ders vermek için davet ettiler, davete gidemedi, sonrasında biliyorsunuz, Fransa’nın en önemli nişanını İbrahim Kaboğlu aldı yani bunu hepimizin vicdanlarına söylüyorum. İbrahim Kaboğlu gibi, Cihangir İslam gibi, Muazzez Hanım gibi binlerce insan var bu konuda mağdur olmuş, mağdur edilmiş yani muhalif olmuş, iktidar gibi düşünmeyen binlerce insan OHAL Komisyonunda ihraç edildi.

Bir başka mesele de, çeşitli belediyelere, müdürlere talimat verilerek “Ne kadar FETÖ’cü ihbar edersen o kadar yaşam şansın var.” dediler, o da yapıldı; onu da buradan ifade etmiş olalım.

Şimdi, değerli arkadaşlar, burada iki konu var: Bir, barajın yüzde 2’ye yükseltilmesi meselesi buradaki sendikalar için hayat memet meselesi.

Değerli arkadaşlar, bakın, bir memur için -alınan maaşlara göre baktığımız zaman, yaşam koşullarına baktığımız zaman- 707 TL’nin çok önemli bir para olduğunu görüyoruz. Burada yapılmak istenen şey, devlet büyük sendikalar aracılığıyla ya da yandaş sendikalar aracılığıyla –“yandaş sendikalar” demeyeyim ama- sendikalara ayar vermeye çalışıyor yani parayla memurların hangi sendikaya üye olacağını kararını vermeye çalışıyor. Bu, eşitlik ilkesine aykırı, bu, Anayasa’ya aykırı, bu, vicdanlara aykırı.

Bir de, belki bilmeyenler olur, değerli arkadaşlar, şimdi konfederasyon var, bir de özellikle bu baraj meselesinde konu edilen bazı sendikalar, bağımsız sendikalar... İsteseler de, herkesi üye yapsalar da yüzde 1’i geçme şansları yok yani böyle bir durum var.

Şimdi, getirip bu insanların önüne bunu dayatmak hiçbir vicdanla, hiçbir siyasi ahlakla da bağdaşmaz. Bırakın, sendikacılar “Hodri meydan!” desinler, herkes gücü oranında, yaptıkları işler oranında örgütlensinler; bunun sağlanması lazım.

Bakın, 2010 referandumunda iktidar “evet” çıkarırken bunları taahhüt etmişti, “İsteyen istediği sendikaya özgürce üye olacak.” demişti ama maalesef burada bunun önüne geçiliyor.

Değerli arkadaşlar, geçtiğimiz yıl toplu sözleşme ikramiyesinin sadece ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, bitiriyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, kaç dakika daha zamana ihtiyacın var?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tamam, çok uzun sürmez, on dakika...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – O zaman sen sendikacıların hakkını almış olursun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tamam, tamam; toparlıyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kamu çalışanlarının yüzde 1’inden fazlasını üye kaydetmiş olan sendikaların toplu sözleşme ikramiyesinin sadece ilgili hizmet kolunda sendika üyesi olabilecek kamu çalışanlarının yüzde 1’inden fazlasını üye kaydetmiş olan sendikaların üyelerine ödenmesine ilişkin bir madde konulmuştu. Sendikaların başvurusu üzerine bu madde yürürlüğü Danıştayın 12. Dairesi tarafından 11 Ocak 2002 tarihinde durdurulmuştu. Mahkemenin bu kararıyla sendika üyesi tüm kamu çalışanlarının toplu sözleşme ikramiye almasının yolu açılmıştı. Danıştayın 12. Dairesi toplu sözleşme ikramiyesiyle ilgili getirilen sınırlamanın yürürlüğünün durdurulmasını “Sendikalar arasında ayrıma yol açılması, açıkça sendikal özgürlüğe bir müdahale oluşturarak sendikaların kuruluş amaçlarının gerçekleştirilmesini önleyici şekilde üye kaybına sebebiyet verecek nitelik taşıdığı gibi, aynı hizmet kolunda çalışıp aynı işi yapan sendika üyesi kamu görevlileri arasında sadece farklı sendikalara üye olmaları nedeniyle toplu sözleşme ikramiyesi ödenmesinde eşitsizlik yaratması suretiyle çalışma barışını da olumsuz yönde etkileyeceğinden dava konusu düzenlemede mevzuata ve hukuka uygun bulunmamaktadır.” gerekçesine dayandırmıştır. Bunu kim söylemiş? Türkiye Cumhuriyeti Danıştayı söylemiş.

Şimdi, bu hukukun arkasından dönüyorsunuz, bunu bir kanuna bağlayarak bunu aşmaya çalışıyorsunuz, bunu yapmayın; bakın, hukukun arkasından dolanmayın. Lütfen, böyle bir şey yapmayın değerli arkadaşlar. Bunu herkes biliyor ki amaç belli. Amaç, bazı sendikaları güçlendirmek. Bakın, tekrar söylüyorum: Zaten bu koşullarda muhalif sendikalara üye olmanın bir bedeli var; müdür olamazsın, tayin olamazsın, terfi edemezsin, falan sendikanın üyesi olmazsan kamuda bir yere gelemezsin, zaten bu var, zaten engelliyorsunuz, bu bağımsız ya da farklı sendikalara, “muhalif sendikalar” diye tabir ettiğimiz sendikalara üye olmayı zaten fiilen engelliyorsunuz, bu güç var elinizde. Bürokraside var, farklı kanallarda var, bunun yapılması doğru değil değerli arkadaşlar.

Tekrar burada hem Komisyon Başkanımıza hem...

Sayın Başkan, Düzce Milletvekilimiz Sayın Fahri Bey’in bu konudan haberi var mı bilmiyorum ama -yüzde 2, ilk imza sahibi kendisi- hem onun vicdanına hem Mustafa Elitaş’ın vicdanına seslenmek istiyorum. Bakın, burada çok farklı sendikalar var.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Var, var.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, nereden haberin var, sen iş adamısın?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Haberim var, haberim var.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Matematik öğretmenisin, nereden haberin var?

Bak, sizin vicdanlarınıza sesleniyorum: Allah aşkına, bakın, burada bir siyasi partiye yakın olan sendika yok. Burada, hepiniz görüyorsunuz, her siyasi partiye yakın, siyasi düşünce olarak... Sendika olarak demiyorum, sakın yanlış anlamayın. Sendikanın partisi olmaz, partinin sendikası olmaz ama farklı düşüncesi olan arkadaşlarımız var. Şimdi, bunların hepsine biraz önce anlattığım gerekçelerle bu baraj getirilerek sendikacılık yapmalarının önünde engel olunuyor yani “Sendikacılık yapamazsınız.” deniliyor. Bu, fiili olarak sendikacılığı, memur sendikacılığını yasaklamaktır. Lütfen, sizden rica ediyoruz, bakın, burada iki günden beri beraber çalışıyoruz, iki günden beri bu sendika başkanlarını dün yağmurda zorla, kaçak göçek yollardan soktuk içeriye. O insanlar iki günden beri sizlerden bir umutla bekliyor. Sizden ricamız şu: Lütfen bu sendikalar arasında siz taraf olmayın, sendika üyelerini parayla terbiye etmeyin; bu, büyük bir vicdansızlıktır. Bir memura 200 lira mı, 700 lira mı vererek o insanların haklarını elinden almayın. Önümüzdeki dönem ocak ayı itibarıyla bu paranın 1.000-1.200 lira olacağı söyleniyor. Buradan sizin, hepinizin vicdanına sesleniyorum, tekrar tekrar söylüyorum, tekrar tekrar söylüyorum: Lütfen yüzde 2, yüzde 1 barajını kaldırın.

Bakın, geçtiğimiz günlerde Plan ve Bütçe Komisyonunda Sayın Bakan Vedat Bilgin bir şey söyledi, dedi ki: “Biz, örgütlenmelerin önündeki bütün engelleri kaldıracamız hatta işçi sendikalarıyla ilgili...” Bizim de desteklediğimiz bir söz söyledi, dedi ki: “Sendikalı olan, örgütlenmeyi sağlayan iş yerlerine prim vereceğiz, destek olacağız.” Şimdi bu söze bakın, bir de buraya bakın. Şunu da söyleyelim: Bunu geçirirseniz burada sendikalara sözümüz söz olsun; bunu Anayasa Mahkemesine götüreceğiz. Sayın İbrahim Kaboğlu burada, bunu Anayasa Mahkemesine götürerek, sizler arasında ayrım yapılmasına, sizlerin ötekileştirilmenize izin vermeyeceğimizi söylüyoruz ama... Bu bile, Anayasa Mahkemesine götürülmesi bile bir çözüm değil. Niye çözüm değil? Siz, bugün yarın... Bu haftaya Meclis...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu sendikaların altı boşalır ve bu sendikalardan istifa ederek o büyük, sizin yandaş gördüğünüz birkaç sendikaya geçerler; lütfen bunu yapmayın, tekrar son kez söylüyorum.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Tam bunun için yapıyorlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir başka konu, değerli arkadaşlar, bir de

sendika üyesi olamayan, yasal olarak olamayan bir kesim var; onlar kimler? Her gün görüyoruz bakın, burada, kapıda bekleyen polisler. Polisler üye olamıyor, infaz koruma memurları üye olamıyor, hâkimler ve savcılar yasal olmadığı için bir sendikaya üye olamıyor.

Şimdi, bunlara hiç para verilmiyor. Bunlara toplu sözleşme parası da verilmiyor. Ya, akşama kadar polislerle yüz yüze geliyorsunuz. Akşama kadar bize... Ya, sağ olsunlar, bize çok saygılı davranıyorlar ama her birinizin birer ikişer koruması var, hele hele bakanların sayamıyoruz bile. Angaryası var bunların, mesaisi yok bunların, hiçbir şeyi yok. Ya, bunları da kapsam içine alsanız, ne olacak. Devlet, polisine üç ayda bir 700 lira veremeyecek mi? Lütfen bunu da kapsama alın.

Lütfen, tekrar söylüyorum: Bu toplu sözleşmede verilen ikramiye memurlar arasında ayrıma yol açmasın. Tekrar bütün gruplara sesleniyorum, bütün arkadaşlara sesleniyorum: Lütfen bu konuda hassasiyet göstermenizi, sendikalarımızın baraj şartının kaldırılmasını rica ediyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, şu anda elime 15 sendika temsilcisinin ismi ulaştı, 15. Üçer dakikadan kırk beş dakika eder.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Belki kimisi iki dakika konuşur.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sizlerin görüşüne sunuyorum, ne diyorsunuz?

VELİ AĞBABA (Malatya) – İki günden beri yağmurda, karda bekliyorlar.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şöyle söyleyeyim arkadaşlar... Yalnız sendika temsilcisi arkadaşlardan şunu özellikle rica ediyorum: Üç dakikadan sonra kesinlikle süre verme imkânım yok, çok net söylüyorum. Sadece lütfen söylemeniz gereken şeyi net söyleyin ve uzatma istemeyin, veremem çünkü vermeyeceğim. Dolayısıyla şimdiden tüm arkadaşların süreye saygılı olmalarını ve bizi ve kendilerini zorlamamalarını rica ediyorum.

Şimdi, Tülin Hanım, sizden başlıyoruz, üçer dakika vererek...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Meclis personeli Sayın Başkan, Meclis personeli.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Siz şöyle iyi bir örnek.. Madem Meclis kültürünü ve çalışmasını da biliyorsunuz, iyi bir örnek konuşmayla başlayalım hem süreye uyarak, ondan sonra devam edelim, buyurun.

Başladı süreniz.

BAĞIMSIZ KAMU ÇALIŞANLARI SENDİKASI GENEL BAŞKANI TÜLİN YANMAZ ÖZGEN – Sayın Başkan, sayın milletvekillerim, değerli basın mensupları ve saygıdeğer konuklar; altı TBMM çalışanıyla birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisinde sendikal örgütlenme yasağını Anayasa Mahkemesine taşıyarak kaldıran ve şimdilik sadece Türkiye Büyük Millet Meclisinde örgütlü olan Bağımsız Kamu Çalışanları Sendikası Genel Başkanı Tülin Yanmaz Özgen olarak söz aldım. Ancak bugün burada sadece sendikam adına değil, mayıs sayımlarına göre 54 bin ve şu anki rakamlara göre 100 bine ulaşmış ve hiçbir konfederasyona üye olmamış bağımsız sendikalar adına söz almış bulunuyorum.

Ben, sizi kanunlarla, Anayasa'yla boğmak istemiyorum, sayın milletvekillerim onu çok çok iyi yapacaklardır inanıyorum. Ben, bu teklifin alt yazısına bakmak istiyorum yani bu teklif bize sahada neler yapacak onu anlatmak istiyorum size. Bir yıl önce yine bağımsız sendikaların kapısına kilit vurma hedefi taşıyan yüzde 1 için onlarca sendika dava açmış ve Danıştay bu kararı iptal etmiştir. Şimdi de kanun yoluyla sendikalaşma ve örgütlenme özgürlüğünün önünü tıkayacak olan yüzde 2 barajıyla karşı karşıyayız.

Maddenin gerekçesine baktığımızda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAĞIMSIZ KAMU ÇALIŞANLARI SENDİKASI GENEL BAŞKANI TÜLİN YANMAZ ÖZGEN – Başkanım, sendikacılar çok konuşur, öyle kolay susmazlar ama...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Vallahi, yapacak bir şey yok.

Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Arkadaşlar, biraz toparlayarak konuşun.

BAĞIMSIZ KAMU ÇALIŞANLARI SENDİKASI GENEL BAŞKANI TÜLİN YANMAZ ÖZGEN – “Uluslararası anayasal ve yasal düzenlemeler çerçevesinde temel hak ve özgürlükler kapsamında” diyerek başlayıp tüm bunları engelleyici bir teklif getirmek tam anlamıyla bir çelişkidir. Önce “Sendikal algının güçlendirilmesi ve sendika üyeliğinin desteklenmesi” diyerek gerekçe yazacaksınız, sonra da “Yandaş sendikalara üye olmaz isen toplu sözleşme ikramiyesinin 1/3’ünü yani 250 lirayı; yok, benim desteklediğim sendikaya üye olursan bu ikramiyenin hepsini alırsın yani 706 lirayı alırsın.” diyeceksiniz. Peki, soruyorum size: 11’inci maddenin gerekçesinde yer alan temel ve hak ve özgürlükler bu teklifin neresinde? Bu teklifi size getiren MEMUR-SEN...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bitti maalesef.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Başkanım, bir cümle bir şey söyleyeceğim. Başkanım, bir saniye.

BAĞIMSIZ KAMU ÇALIŞANLARI SENDİKASI GENEL BAŞKANI TÜLİN YANMAZ ÖZGEN – Ben kendimi ifade edemedim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şimdi, Başkanlar hitap ediyor; yani “Sayın Başkan, sayın milletvekili” bunlara gerek yok.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Doğru söylüyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hanımefendiye bir dakika süre verin de...

BÜRO-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI ALAY HAMZAÇEBİ – Başkanım, oradaki Hükümet sendikaları bir önce konuşsun, dinleyelim onları. Sabahtan beridir, iki gündür kamp kurmuşlar buraya. Bir dinleyelim arkasında ne var, olanı bir dinleyelim!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kardeşim, otursana yerine.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşım, değerli kardeşim; bak, burayı biz yönetiyoruz, lütfen yönetmeye kalkma.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Arkadaşlar, konuşurken “sayın, mayın” demeyin, direkt konuya girin. Başkanım, hanımefendiye bir dakika daha söz verelim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Evet, hanımefendi Meclis personeliymiş, ona bir dakika söz...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yalnız bu bir örnek olamaz yani üç dakikadan sonra veremeyiz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Saygı sunma işini bırakınlar, doğrudan konuya girsinler.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Saygıyı maygıyı bırakın, doğru konuya girin.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

BAĞIMSIZ KAMU ÇALIŞANLARI SENDİKASI GENEL BAŞKANI TÜLİN YANMAZ ÖZGEN – Bu teklifi size getiren MEMUR-SEN ve teklifi destekleyen KAMU-SEN sürekli işçi sendikalarını örnek göstermekte ancak unuttukları bir şey var: İşçi sendika aidatını cebinden öder, devletin verdiği toplu sözleşme yardımıyla değil. Üzücü olan eşitliği, adaleti, örgütlenme özgürlüğünü savunması gereken bir sendikanın böyle bir ayrımcılığı talep ediyor olması ve daha üzücü olan ise iktidarın buna ortak edilmeye çalışılıyor olması.

KANİ BEKO (İzmir) – İşçi sendikalarından 15 sendika baraj altında, 100 bine yakında...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müdahale etmeyelim lütfen.

Buyurun.

BAĞIMSIZ KAMU ÇALIŞANLARI SENDİKASI GENEL BAŞKANI TÜLİN YANMAZ ÖZGEN – Ücretli çalışanlar yüksek enflasyon ve beraberinde hayat pahalılığı karşısında en çok ezilen taraf olmuştur. Toplu sözleşme masasında hem memuru açlığa mahkûm edeceksiniz hem de bu açlığı fırsata çevirip daha çok toplu sözleşme ikramiyesi alacağı şimdilik sayısal çoğunluğu elinde bulunduran sendikalara yani kendinize devlet eliyle yönlendirme yapacak teklifi talep edeceksiniz. MEMUR-SEN için konuşuyorum. Üç aylık 456 TL'ye tekabül eden...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Olmaz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tülin Hanım, teşekkür ediyorum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Aslında çok güzel özetledi, eşitsizlik var, bir dakika.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hacı Bayram Tonbul Bey buyurun.

MEMUR–SEN KONFEDERASYONU GENEL BAŞKAN YARDIMCISI HACI BAYRAM TONBUL – Sayın Başkanım, ben teşekkür ederim. Heyeti de saygıyla selamlıyorum.

Toplu İş Sözleşmesi Kanunu çıktıktan sonra... 2008'den beri MEMUR-SEN'de Toplu Sözleşmeden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısıyım, bütün toplantılarda hemen hemen bulunmuş durumdayım. Yetkili sendika veya yüzde 2'den veya yüzde 1'den fazla üye kaydeden ve toplu sözleşme masasında oturan 3 tane konfederasyon var. Bu konfederasyonların bu toplu sözleşme ikramiyesinden faydalanması için bir çabamız oldu, bu doğrudur. 315 liradan başlayan yani 375 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname'ye konulan toplu sözleşme ikramiyesi...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yayın yapıyorlar. Kim bunlar?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, çekim yok; değerli arkadaşlar, çekim yok.

MEMUR–SEN KONFEDERASYONU GENEL BAŞKAN YARDIMCISI HACI BAYRAM TONBUL – Daha sonra memur maaş katsayısına endekslendi. Daha sonra da bu geçtiğimiz toplu sözleşmelerde 700 liraya yükseldiler yani 2.119 lira memur maaş katsayısına yükseltildi. Toplu sözleşmeyi yapan veya o masada emek harcayan konfederasyonların ve bunlara bağlı sendikaların bir farkının olması gerekiyor. Zaten toplu sözleşme ikramiyesi yönünden de yasa buna cevaz veriyor. Danıştay savcısının görüşü burada okundu. Danıştay henüz bir karar vermiş değil. Zaten Danıştay bunun kanunla düzenlenmesi gerektiğini söylüyor.

Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi Sayın Mehmet Balık, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Başla, başla.

BİRLEŞİK KAMU–İŞ KONFEDERASYONU BAŞKANI MEHMET BALIK – Burada yargılandığıma göre ayakta konuşmak isterim. Çünkü burada yargılanan yaklaşık 400 bin baraj altında kalan sendika üyeleri yani devlete hizmet etmek için devlet memuru olmuş olan insanlar.

Hacı Bayram Bey burada kendini savundu ama burada yapılan açıkça... Biz bir siyasi parti taraftarı değiliz; içimizde iktidar partisine oy verenler de var, muhalefet partisine oy verenler de var ama iktidar partisine buradan şunu söylemek isterim: Bu 400 bin kişinin vebalini nasıl ödeyeceksiniz? Burada zaten herkes 250 lira sendika aidatı veriyor. Birincisi, biz kimseden sendika aidatı istemiyoruz. Yine, yetkili sendikaların getirdiği bir söylemdir bu: Biz eğer bir sendikaya üyeyseniz aidatınızı cebimizden vermek isteriz. Dolayısıyla, toplu sözleşme ikramiyesiyle, 250'ye artı olarak 407 liralık bir farkla veriliyor, üç ayda bir veriliyor; bu, aylık 120 lira civarında veya 110 lira civarında bir para eder.

Sayın milletvekilleri, sizler, 110 lirayla, iktidara yakın olduğunu söyleyen 2 konfederasyonun yani MEMUR-SEN'in ve KAMU-SEN'in tüm memurları yargılamasına zemin hazırlıyorsunuz. Burada bizim tam olarak neden bulunduğumuzu ben anlamış değilim. Burası tamamen memuriyetin dışında bir sistem ve biz burada yargılanıyoruz ve sizlerin vereceği hükümle benim 15 bin üyem etkileniyor. Bugün Birleşik KAMU-İŞ Konfederasyonunun 150 bin üyesi var.

Ben size rakamları söylüyorum: MEMUR-SEN yüzde 1 baraj şartı getirildikten sonra -iptal edilinceye kadar- bir yıl içerisinde yüzde 5 kaydetmiş, Birleşik KAMU-İŞ -benim konfederasyonum- yüzde 50 oranında üye sayısını arttırmış, KESK yüzde 14, KAMU-SEN yüzde 22 oranında. Barajın neden getirildiğini burada net olarak anlayabiliriz. Bizler, doğru sendikacılık, tarafsız sendikacılık ve hiçbir siyasi partiye biat etmeyen sendikacılık yaparak sayımızı yüzde 50 artışla 150 bine taşıyabildik. Ben size buradan söylüyorum: Siz bu sayıyı yüzde 2'ye de çıkarsanız, yüzde 3'e de çıkarsanız biz

katlanarak büyüyüp geleceğiz. Ama Anadolu'da -biz Anadolu'nun çeşitli yerlerinden geldik- gençler pehlivan olmaya çok heves ederler ve büyükler gençleri pehlivan etmek istedikleri zaman "Hadi, ben kuru kütük olayım; beni yıkmaya çalış, beni yenmeye çalış." derler; büyükler bunu küçüklere yapar ama siz madem büyüyorsunuz -sayınız var- o zaman, müsaade edin, biz de örgütlenme hakkımızı kullanalım ve gidelim, okullara, hastanelere, postanelere üye yapmaya çalışalım, kendimizi anlatalım, düşündüğümüzü anlatalım. Neden korkuyorsunuz? Neden çekiniyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bitiyor.

BİRLEŞİK KAMU-İŞ KONFEDERASYONU GENEL BAŞKANI MEHMET BALIK – Bitmiş olsa da ben mikrofonsuz da konuşmaya devam ederim. MEMUR-SEN'in sayısı yüzde 58'den yüzde 53'e düşmüş; kaygı buradadır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Mehmet Alper Öğretici...

BİRLEŞİK KAMU-İŞ KONFEDERASYONU GENEL BAŞKANI MEHMET BALIK – Öncelikle, yüce Meclisten bu teklifin geri çekilmesini istiyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çok teşekkürler.

BİRLEŞİK KAMU-İŞ KONFEDERASYONU GENEL BAŞKANI MEHMET BALIK – Peki, teşekkür ederiz, biz teşekkür ederiz. İnşallah, bu yargılamanın sonucunda 400 bin...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ne biçim söz öyle ya! "Yargılama" ne demek, burası mahkeme mi? Ne biçim söz öyle!

BİRLEŞİK KAMU-İŞ KONFEDERASYONU GENEL BAŞKANI MEHMET BALIK – Sayın Vekilim...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ne biçim söz öyle "yargılama" diye, olur mu böyle şey? Burada millet iradesi istediği kararı verir, biz de konuşuruz, düzenleriz. "Yargılama" ne demek?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Elitaş...

BİRLEŞİK KAMU-İŞ KONFEDERASYONU GENEL BAŞKANI MEHMET BALIK – Sayın Vekilim, bir dakika söz verin, nasıl yargıldığımızı anlatayım size. Burada 400 bin kamu çalışanının alacağı 400 liraya el koyuyorsunuz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Üç dakikada meramını anlatamıyorsun sen.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Mehmet Bey, tamam, lütfen...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Elitaş, burada hakaret yok, bir şey yok ya. Misafirimiz ya, misafire böyle davranılır mı?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yargılama yeri mi burası ya! Burası yargılama yeri mi diyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yapma Sayın Elitaş ya!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, lütfen...

BİRLEŞİK KAMU-İŞ KONFEDERASYONU GENEL BAŞKANI MEHMET BALIK – Sayın Vekilim, varlığımız ya da yokluğumuz sorgulanıyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Mehmet Bey, süreniz bitti.

BİRLEŞİK KAMU-İŞ KONFEDERASYONU GENEL BAŞKANI MEHMET BALIK – Benim sürem bitti ama ben vekilime cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Alper Bey, buyurun.

BİRLEŞİK KAMU-İŞ KONFEDERASYONU GENEL BAŞKANI MEHMET BALIK – Ben size neden yargılandığımızı anlatmak istiyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam, tamam. Mehmet Bey, lütfen oturun.

Alper Bey, buyurun.

BASK GENEL BAŞKANI MEHMET ALPER ÖĞRETİCİ – Mehmet Alper Öğretici, BASK Genel Başkanı adına konuşuyorum.

Tabii, 2021 Ağustos ayında yapılan 6'ncı Dönem Toplu Sözleşme'de yüzde 1 barajı getirilmişti kıymetli vekillerim. Yüzde 1 barajını bizler Danıştaya götürmüş ve Danıştay bunun yürütmesini durdurmuştu. Sayın vekillerimiz de açıkladı, detaya inmeyeceğim ama Danıştayın yürütmeyi durdurma nedeni çok açık; sendika üyeleri arasında, sendikalar arasında ayırım yapılması Anayasa'mıza ve hukukumuzaya aykırıdır. Şimdi, yüzde 1'in yürütmesi durdurulmuşken aynı gerekçelerle yüzde 2 barajının getirilmesi öngörülmektedir; bunu kabul etmemiz mümkün değildir.

Bakın, sahadan olan birisi olarak söylüyorum, bir sendika ve konfederasyon Genel Başkanı olarak söylüyorum: Ne yapar bu yüzde 2 barajı? Sendikal tekelleşmenin önünü açar yani hizmet kollarında bir, iki, üç sendikanın haricinde başka sendikalara fırsat tanımaz; kamu çalışanlarını zorunlu olarak belirli sendikalara yönlendirir; emeğiyle sendikacılık yapanları hüsrana uğratar; kamu çalışanlarını hakkını arayamaz konuma getirir kıymetli vekiller. O yüzden, öncelikle, bu yanlıştan dönülmesini ve kanun teklifinin bu maddesinin geri çekilmesini talep ediyoruz. Kanun gerekçesine baktığımızda ne diyor biliyor musunuz sayın vekillerim? "Sendikal algının güçlendirilmesi ve sendika üyeliğinin desteklenmesi." Siz yüzde 2 barajı konularak bu barajın altında kalan sendika üyelerine farklı ödenek, bu barajın üstünde olan sendika üyelerine farklı ödenek verdiğiniz zaman sendikal algı güçlenmez. Baraj altı kalan sendikaların üye sayıları hızla azalır ve zaman içerisinde kapanmaya mahkûm olur, bunun örneğini zaten yüzde 1 barajında yaşadık. Bakın, ağustos ayında karar alındı, aralık ayında Danıştay yürütmeyi durdurdu. Sadece bu arada geçen zaman diliminde bile binlerce üye kaybı yaşadı sendikalarımız, kapanmaya doğru gidecek olanlar vardı. Dolayısıyla sizlerden istirhamımız; 4688 sayılı Kanun'da paydaşlarla, konfederasyonlarla, sendikalarla bir araya oturalım, 2001 yılında düzenlenmiş olan kanunun eksikliklerini beraber düzenleyelim ama acele bir şekilde bir kanun getirerek yüzde 2 baraj konulmasını kabul etmemiz mümkün değildir.

Son söz olarak şunu söyleyeyim: 2004 yılında yüzde 5 barajı vardı kıymetli vekillerim, şu an yetkili olan, 1 milyon üyesi olan konfederasyonun, 2004 yılına kadar sendikaların üye aidatı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yirmi saniye alacağı var Başkanım, yirmi saniye.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Doğru, yirmi saniye alacağı var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Devam edin.

BASK GENEL BAŞKANI MEHMET ALPER ÖĞRETİCİ – Özellikle, teklif sahiplerine, iktidar milletvekillerimize sesleniyorum: Sizler iktidar olduğunuzda sendika üye aidatlarının kesilmesi için yüzde 5 barajı vardı, şu an 1 milyon üyesi olan konfederasyonun 8 tane sendikası yüzde 5 barajı altındaydı. Doğru olanı yaptınız, 2004 yılında bu barajı sıfırladınız. Şimdi, yüzde 2 barajı getirmeyin, bu teklifi geri çekin diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Doğru söylüyor Başkanım. Sayın Başkanım, başka söz söylemeye gerek yok.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, söz sırası Sayın Türkeş Güney’de.

Buyurun.

TÜRKİYE KAMU-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI TÜRKESH GÜNEY – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Türkiye Kamu-Sen adına sendikamızın görüşlerini paylaşmak istiyoruz. Uzun mücadeleler sonucunda elde edilen toplu sözleşme ikramiyesi hakkı ülkemizde kamu görevlileri sendikacılığının gelişmesini sağlayan en önemli etkenlerin başında gelmektedir. Bu durum bir taraftan kamu görevlilerinin sendikalara üye olmasını teşvik ederken, diğer yandan örgütlenme ve hak mücadelesi vermeden bir sendika kurarak çalışanların gücünü farklı alanlarda kullanmak isteyen kimseler için de bir fırsata dönüşebilmektedir. Özellikle, 2022 yılında toplu sözleşme ikramiyesinin yükseltilmesiyle sendika üyeliğinin teşvik edildiği bu ortamda çok sayıda sendika kurularak üyelerinin örgütlü gücünü sendika kisvesi altında ranta dönüştürme gayreti içine girmiştir. Bugün ülkemizde 283 tane memur sendikası 12 tane konfederasyon vardır. Bir sendikanın yetkili organlarının kurabilmesi için 34 üyeye ihtiyacı vardır. Bu sendikaların 40 tanesinin üyesi 34’ün altındadır. Üye sayısı 1 olan sendika vardır. Biz bu üye sayısı 1 olan sendikayla nasıl hak mücadelesi vereceğiz, nasıl hak alacağız? Biz bu alanın disipline edilmesini istiyoruz. Güçlü, büyük sendikalar eliyle...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – O bahsettikleriniz Çalışma Bakanlığının denetlemesiyle kapatılabilir.

TÜRKİYE KAMU-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI TÜRKESH GÜNEY – Sayın Vekilim, biz iki gündür sizi dinliyoruz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ben fazla konuşmam, merak etmeyin.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yasin Bey...

TÜRKİYE KAMU-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI TÜRKESH GÜNEY – Ülkemizde...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sen de milletvekiline laf atma.

TÜRKİYE KAMU-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI TÜRKESH GÜNEY – Özür dilerim Sayın Vekilim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Soru gelince konuşuyorlar zaten.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Hadsiz bunlar, hadsiz bunlar!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, devam edin.

TÜRKİYE KAMU-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI TÜRKESH GÜNEY – Ülkemizde 16 milyon işçi...

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Hadsiz!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ama doğru olmuyor, lütfen.

TÜRKİYE KAMU-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI TÜRKESH GÜNEY – Ülkemizde 16 milyon işçi vardır. 16 milyon işçiye 218 sendika, 7 konfederasyon vardır.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Hangi sendikanın temsilcisisin, sarı mısın, yandaş mısın, nesin sen?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yasin Bey...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Terbiyesiz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yasin Bey...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ne bakıyorsun?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yasin Bey, olmuyor ama, lütfen...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yasin Bey...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Düzgün konuşsun o zaman.

TÜRKİYE KAMU-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI TÜRKİYE GÜNEY – Ülkemizde 16 milyon işçiye karşılık 218 sendika, 7 konfederasyon olmasına rağmen 2 milyon memurun üye olduğu sendika sayısı 231 sendika, 12 konfederasyondur. Biz güçlü sendikacılık istiyoruz. Yüzde 2’den etkilenen 2 milyon sendika üyesi memurdan sadece 81.500 kişidir. Bunların da üye olduğu sendika sayısı 188’dir.

BİRLEŞİK KAMU-İŞ KONFEDERASYONU BAŞKANI MEHMET BALIK – Yanlış, yanlış bilgi.

TÜRKİYE KAMU-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI TÜRKİYE GÜNEY – Biz hiçbir sendikacı örgütlenmenin önü kesilsin istemiyoruz ama küçük, parçalı sendikalaşmayla memurun hakkını, hukukunu arayamayacağımız düşünüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Otuz saniye alacağı var Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Otuz saniye veriyoruz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Üç dakika daha verin ya, konuşsun; nasılsa bol bol konuşuyor. At, at...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Otuz saniye veriyoruz.

Buyurun.

TÜRKİYE KAMU-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI TÜRKİYE GÜNEY – Adı Türkiye Güney olan bir sendikacıym, adı Türkiye olan bir sendikacıym.

Başkanım, cevap vermiyorum, söz hakkımı da iade ediyorum.

(Gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, burada siyasete giriyor, böyle olmaz ki.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Olmaz böyle şey, siyaset yapıyor ya.

(Gürültüler)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Ya, adının ne olduğundan bize.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Böyle olmaz ki.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ayhan Çivi...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sayın Ağbaba, konuşmacı az önce de ayakta konuştu...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, sonuç itibarıyla bunların yaşanacağını biliyorsunuz, bunları şey yapacaksınız yani...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Elitaş, oradakiler siyasete giriyor...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Oradaki ayakta konuşuyor, “Siz beni yargılıyorsunuz.” diyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, yargılamada ne var Elitaş ya? Allah aşkına hakaret mi ediyor ya?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Orası hakaret ediyor.

(Gürültüler)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ayhan Çivi...

(Gürültüler)

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Dinliyoruz...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, sayın üyeler, lütfen yerinize oturun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Arkadaşlar, bakın, süre gidiyor, süre gidiyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yok, yok, baştan başlatıyoruz.

Sayın Ayhan Çivi, buyurun.

HAKSEN GENEL BAŞKANI AYHAN ÇİVİ – Sayın Başkanım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu gün burada görüşülen kanun teklifinin 2 konfederasyon tarafından buraya getirilmesi, aynı sosyal tarafta olmamız gereken 2 konfederasyon tarafından getirilmesi ve burada 9 konfederasyon ve 192 sendikanın infaz edilmesi bizi derinden yaralamıştır. Bizler aynı tarafta olmamız gerekiyor. Bu kanun teklifiyle memurların haklarında herhangi bir genişleme olmayacak, tam tersine onların arasında “Şu sendika üyesisin, bu sendika üyesin.” diye parasal noktalarda ayrımcılık oluşacaktır. Hepimiz devletimizin memuruyuz, hepimiz devletimize layıkıyla hizmet etmeye çalışıyoruz. Önce yüzde 1 geldi, şimdi yüzde 2 geldi, burada açıkça bir sendika mühendisliği yapılıyor. Bu, gerçekten ülkemizin demokratik yaşamı açısından son derece yaralayıcı ve bizleri derinden üzmüştür. Dolayısıyla, bu teklifin geri çekilmesini talep ediyoruz. Bu teklif memurun hayrına değildir, birkaç sendikanın üye sayısını artırabilir, onların kasalarına daha fazla para girmesini sağlayabilir ama bu kapanma tehlikesiyle karşı karşıya olan sendikaların üyelerine ve çalışanlarına karşı da maddi manevi sorumlulukları vardır.

Son olarak şunu da söyleyeyim, 2001 yılında yine bu Komisyonunda bulunan bir kardeşiniz olarak söylüyorum: Yüzde 5 barajı getirildi ve sadece ve sadece yüzde 5 barajını geçen sendikalar üyelerinden aidat kestirebiliyordu. Aradan üç yıldan geçtikten sonra 2004 yılında yine AK PARTİ iktidarında bu, antidemokratik bulunarak bu baraj kaldırıldı, sıfırlandı. Aradan geçen on yedi yıl sonra biz tekrar bu barajla karşı karşıyayız. Ülkemizin geldiği demokrasi açısından da son derece üzülmüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir buçuk dakika alacağımız var.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yok öyle bir şey.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir buçuk dakika alacağımız var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Levent Kuruoğlu...

Evet, Levent Bey, buyurun.

HÜRRİYETÇİ EĞİTİM SEN GENEL BAŞKANI LEVENT KURUOĞLU – Sayın Başkan, biraz önce KAMU-SEN Temsilcisinin söylediği 88 bin...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Siz cevap vermeyin, kendi sözlerinizi söyleyin lütfen.

Buyurun.

HÜRRİYETÇİ EĞİTİM SEN GENEL BAŞKANI LEVENT KURUOĞLU – Hayır, hayır, cevap vermeyeceğim, ben doğruyu anlatacağım.

88 bin üye gerçeği... Doğruyu söylemiyor çünkü bu 88 bin olduğunda HÜRRİYETÇİ EĞİTİM SEN 13 Aralık 2021’de kurulmuş daha sonra Çalışma Bakanlığının Faaliyet Belgesi vermesi, Muhasebat Genel Müdürlüğünün kesinti yapabilme hakkıyla beraber 4 Ocakta faaliyete başlamıştı ve

mayıs ayına gelindiğinde 5 bin üyesi vardı, bugün 17 bin üyesi var. HÜRRİYET SAĞLIK SEN'in -o zaman kurulmamıştı- bugün 5 bin üyesi var. HÜRRİYET YEREL-SEN'in -kurulmamıştı- bugün 1.500 üyesi var ve burada o toplu sözleşmeden sonra da kurulan birçok sendika var ve bugün burada mağdur edilen üye sayısı 300 bine yakın insan var, 400 bin. Yani rakamları en asgariden söylüyorum.

Şimdi, bugün Genel Başkanı olduğum sendikanın 17 bin üyesi var ve 2002 yılında MEMUR-SEN'e bağlı EĞİTİM-BİR-SEN'in 18 bin üyesi vardı ve daha bugün, bu sendika faaliyete başladıktan sonra -on bir ay oldu- 17 bin üyesi var. Yani onların kuruluşundan itibaren 2002'de geldikleri rakam 18 binken bugün HÜRRİYETÇİ EĞİTİM-SEN'in geldiği rakam 17 bin. Çıkartılacak kanunla birlikte şu yapılıyor. Üyelerimize -mesela birçok sendika şunu yaptı daha hâlâ kanun çıkmamışken- "Kanun çıktı, sendikanızdan istifa edin, Aralık 14'ten önce istifa edin ve yetkili sendikalara geçin, yüzde 2'nin üzerindeki sendikalara geçin, bu aidatı alın." diye bir propagandaya başladılar. Lütfen, sizden isteğim şudur: Bu kanunu geri çekin. Bu kanunun tarafı siz olmamalısınız. Sendikalar çalışanların hak ve menfaatlerini korumak için kuruldu. Ya, düşünün ki bir sendika bütün hepimizin hak ve menfaatini korumak görevini yerine getirmesi gerekirken diğer sendikaların haklarını elinden almaya çalışıyor.

KANİ BEKO (İzmir) – Olmaz!

HÜRRİYETÇİ EĞİTİM SEN GENEL BAŞKANI LEVENT KURUOĞLU – Bu gittiğimiz yer... Sayın Cumhurbaşkanı yaklaşık bir ay önce "Türkiye'de özgürlükleri artırdık." demişti. Bugün özgürlüklerimiz kısıtlanıyor, özgürlüğümüz kısıtlanıyor bizim. Bakın, insani bir şey söyleyeceğim. Özür diliyorum Sayın Vekilim. Fuat Köktaş Bey'le, Sayın Milletvekilim Fuat Köktaş'la biz akşamları genel itibarıyla aynı mekânda otururuz. Biz, akşamları nasıl bir araya geleceğiz? O buna, bu kanuna evet cevabı verdiğinde nasıl birbirimizin yüzüne bakacağız?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Fikret Özmen...

Buyurun.

ŞEHİT GAZİ-SEN KÜLTÜR GENEL BAŞKANI FİKRET ÖZMEN – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; yani karşı tarafa laf atmadan kısaca ben özetlemek istiyorum. Özellikle bu getirilmek istenen yüzde 2 sendika baraj adaletsizliği maalesef sendikal örgütlenme teşvikinden ziyade devletin vermiş olduğu makami sendika çıkarları doğrultusunda kullanan müdürlere fırsat verecektir. Binlerce sendika üyesinin tepkisini alacağı ve 2023 seçimleri öncesinde teklifin geri çekilerek devlet-millet birlikteliğinin artması gerektiğini vurgulamak isteriz. Eğer işçi sendikaları gibi örnek gösteriliyorsa o zaman toplu sözleşme ikramiyesi işçilerde olduğu gibi hiçbir sendikaya verilmeden kendi hür iradesiyle bu arkadaşlarımız istediği sendikaya üye olabilirler. O zaman grev hakkı getirilerek bu arkadaşlarımıza, işçilere verilen, tanınan hakların aynısının verilmesini öngörüyoruz. 6'ncı Dönem Toplu Sözleşmesi'yle üye sayılarına yüzde 1 barajı uygulanması ve sahada bunun propaganda aracı olarak kullanılması sırasında çalışmalarımızın engellenmesi nedeniyle üye kayıpları yapılmıştır. Ekonomik şartları göz önünde bulundurduğumuzda ülkemizde ekonomik gündemle 50 TL'nin ne kadar önemli olduğunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Bu antidemokratik uygulamayla sendikacılık ülkemizde tekelleşecek ve 190 sendika kapısına kilit vuracaktır. Siz değerli Komisyon üyelerine soruyorum: Şu anki siyasi konjonktürel yapıda zarar mıdır, yarar mıdır? Değerli komisyon üyelerinin değerlendirmesine sunuyorum.

Selamlarımla saygılarımla.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler.

Sayın Şenol Köksal...

Buyurun.

KESK GENEL SEKRETERİ ŞENOL KÖKSAL – Elden aidatları topladığımız bir süreçten özgürlük temelinde yapmış olduğumuz bedeller ödeyerek almış olduğumuz bir sendikal mücadeleden bugün 700 liralari tartıştığımız bir zamana geldik. Bize sorularak bu yasa buraya getirilmiş olsaydı biz şunu söyledik: Bizim grevli toplu sözleşmesi olmayan bir sendika yasasını kabul etmemiz mümkün değil.

Çalışma Bakanlığı görevini yapmadığı için burada ihtisas komisyonu olmayan bir komisyonda tartıştırılması zaten kendi başına bir yanlışlıktır çünkü Çalışma Bakanlığı 4688'in kurullarını çalıştırmış olsaydı 3'üncü konfederasyon olarak bir araya gelir, biz bu meseleye ilişkin görüşlerimizi orada bildirir, onun sonrasında buraya gelirdi. Geldiğimiz noktada bugün bunları tartışırken bir ülke içinde, bir de yurt dışındaki sendikal itibarımıza bakmamız lazım. Bizler "sarı sendikalar" diye tabir ettiğimiz süreçleri Türkiye içerisinde ve yurt dışında yaşıyoruz. Bugün bunu teklif eden arkadaşların biraz geçmişlerine bakmaları lazım, biraz uluslararası alandaki sendikal mücadelenin karşılıklarına bakması lazım. Konfederasyonumuzun üye olduğu sendikaları olup olmama temelinde değerlendirmesi lazım. Ya, bu Komisyon bugün burada bunu incelerken sendikal mücadelenin önünü açmak istiyorlarsa, yandaşlığı ortadan kaldırmak istiyorlarsa, sarı sendikacılığı ortadan kaldırmak istiyorlarsa buna ilişkin bir karar vermek zorundalar. Aksi hâlde bu kararı verdikleri andan itibaren bizim için kazanılacak bir mahkeme davası, tazminata mahkûm edilecek bir ülkemiz olacaktır. Öbür türlü, sizin için de "Biz bu hatayı nasıl yaptık?" diye kendinizin dertlendiği bir dönem olacaktır. Sendikamızın bu meseleye bakış açısı böyledir. Bizler işverenin aidatımızı ödediği bir sendika istemiyoruz. Baştan beri mücadelemiz de budur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler.

Sayın Özgür Karaca, buyurun.

ASİM-SEN GENEL BAŞKANI ÖZGÜR KARACA – Sayın Komisyon üyeleri, ben en çok...

Bu arada ben ASİM-SEN Genel Başkanım, 30'uncu yaşımı kutlayan bir sendikanın Genel Başkanım. Burada yasaklatmaya çalışan sendikalardan çok daha önce kurulmuş bir sendikanın Genel Başkanım ancak şimdi bununla yüz yüze getiriliyor. En çok askerî iş yerlerinde sivil memurlara sendikanın önünü açan sendikanın Genel Başkanım. Bir şeyi merak ediyorum ben, hangi kritere göre yüzde 2 değerlendiriliyor? Niye bir sene önce yüzde 1'di, şimdi yüzde 2. Altı ay sonra, bir sene sonra yüzde 3, 4, 5, 10 olup olmayacağını nereden biliyoruz? Bir de bu sendikalar niye kuruluyor diye hiç düşünülüyor mu acaba? Sorgulamak gerekmez mi bunu? Memurları fakirliğe mahkûm etmese bu yetkili sendikalar, yeni sendikalar kurulabilir miydi, cazibe merkezi olabilirler miydi acaba? Dezavantajlı gruplara çare üretselerdi, şehitler, gaziler, engelliler, yurt çocukları, TSK'nin sivil memurları kendilerine sendika kurmak zorunda kalırlar mıydı bir çözüm üretselerdi acaba? Sendika enflasyonu var, hep onu savunuyorlar, çok sendika var. 3 sayıda, 5 sayıda, 1 üyesi olan sendika var. Çalışma Bakanlığımız da var. Çalışma Bakanlığımız çalışsın, zorunlu görevlerini yerine getiremeyen sendikaları denetlesin, onlara dair tedbir alsın. Niye yıllardır kurumsal yapısını oluşturmuş on binlere, binlere, yüzlere ulaşmış sendikaların kapısına kilit vurma yöntemine gidiliyor? Çalışma Bakanlığı sorumluluğunu niye yapmıyor? Eğer böyle bir görevi yoksa onu düzenlesin Hükûmetimiz. Sendikaların sayılarıyla kıyaslarken hep Mayıs... Ya, şöyle bir şey var bir de: Maç başladıktan sonra kural değiştiriliyor hep. Şu anda kanun getiriliyor, Mayıs 2022'den sayılıyor. Yüzde 1 getirildiğinde de altı ay önceden sayılmıştı. Kanuni olmadığı gibi, ya, bir kere, etik değil. Niye Mayıs 2023 değil, niye Mayıs 2024 değil, niye bize bu fırsatı kimse tanımıyor, niye önümüz kapatılıyor özellikle? Bunlar heyetin bence değerlendirmesi gereken çok önemli hususlar.

İki gündür biz buradayız. Heyeti dinledik, yasamanın nasıl çalıştığını öğrendik ama o arada bu yasa geçsin diye kulis yapan sendikaların yöneticilerini de gördük. O yöneticilerin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederiz.

Sayın Adem Yetkin, buyurun.

ŞEHİT GAZİ BİRLİK SENDİKASI GENEL BAŞKANI ADEM YETKİN – Söz konusu yüzde 2’lik barajın getirilmesi kimin çıkarlarını koruyor, öncelikle ona bakalım. Burada gerek iktidar gerekse muhalefetteki tüm siyasi taraflara sesleniyorum. Bizlere getirilmeye çalışılan baraj ne devletin ne milletin menfaatine değildir, tam tersine yetkili konfederasyon ve yıllardır sözde yetkili konfederasyona muhalefet gözükene diğer konfederasyona yönelik açık bir destektir. Zaten bu konfederasyonlar sahada alenen destekleniyor. Bu sendikalar kendi içlerindeki bölünmelere karşı yüzde 2’lik kanun maddesini teklif etmişlerdir çünkü kendilerine muhalif hiç kimsenin sendika kurmaya cesaret etmelerini istemiyorlar. Bu sendikaların asıl amacı kendi varlıkları ve içinde ufak bir muhalif olmadan ömür boyu varlıklarını sürdürmek istemektedirler. Eğer gerçekten devlet ve milletin menfaati gözetilerek bir adım atılacaksa bizim önerimiz şudur: Memur sendikalarına yapılan ödemeler devlet tarafından karşılanmaktadır. Malum yetkili sendikaya ödenen bütçe buradaki tüm siyasi partilerin bütçesinden daha yüksektir. 1 milyondan fazla üyesi bulunan bu sendikaların aylık geliri yüz milyonlarca lira, yıllık geliri milyarlarca lirayı bulmaktadır. Memur konfederasyon ve sendika başkanları hiçbir zaman aldıkları maaşları kamuoyunda paylaşmamaktadırlar ama şunu çok iyi biliyoruz: Birçok milletvekilimizin hatta bakanlarımızın maaşlarından bile daha fazla maaş almaktadırlar.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – 100 bin lira, ben söyleyeyim.

ŞEHİT GAZİ BİRLİK SENDİKASI GENEL BAŞKANI ADEM YETKİN – 100 bin lira evet.

Devletin kasasından çıkan bu paralar sendikalara değil de direkt olarak memurlara dağıtılsa bu şekilde hem devlet menfaati korunur hem de memurlar mutlu olur. Bu pastadan görevleri gereği pay alamayan polis, asker, infaz koruma memuru ve yargı mensupları faydalanmış olacaktır, hem para adil bir şekilde dağıtılacak hem de devletin takdiriyle millet kazanacaktır. İşte, tam olarak o zaman gerçek sendikacılık başlayacaktır. Milletvekili maaşından daha fazla maaş alan, altında milyonlarca liralık arabayla gezen sendikacılar gönüllü sendikacılık mı yapıyor yoksa para için mi sendikacılık yapıyor bunu o zaman göreceğiz. Otuz yıldır örgütlenen sendikalara verilen haklar yeni kurulan birkaç yıllık sendikaların örgütlenme hakkını kısıtlıyor.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Memleketi ne hâle getirdiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞEHİT GAZİ BİRLİK SENDİKASI GENEL BAŞKANI ADEM YETKİN – Bizim önerimiz açıktır: Bu şekilde memurlar hiçbir baskı altında kalmadan istediği sendikaya üye olabilecektir. Devletin ve kamu çalışanının...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederiz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, kendini tanıtmadı, kendini tanıtsın.

ŞEHİT GAZİ BİRLİK SENDİKASI GENEL BAŞKANI ADEM YETKİN – Şehit Gazi Birlik Sendikası Genel Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler.

ŞEHİT GAZİ BİRLİK SENDİKASI GENEL BAŞKANI ADEM YETKİN – Biz bu işi gönüllü yapıyoruz, para için yapmıyoruz, çıkarsın bordrosunu göstereyim...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler, teşekkürler.

Sayın Ağbaba... Sayın Ağbaba, lütfen...

ŞEHİT GAZİ BİRLİK SENDİKASI GENEL BAŞKANI ADEM YETKİN – Gülüyor orada, buradaki herkes konuşken gülüyor. Gülemezsin, gülemezsin.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Metin Memiş... Sayın Metin Memiş...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Böyle davranırlarsa biz bu arkadaşlarla...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, lütfen...

Sayın Metin Memiş, buyurun.

YENİLİKÇİ SAĞLIK VE SOSYAL HİZMET ÇALIŞANLARI SENDİKASI GENEL BAŞKANI METİN MEMİŞ – Sayın Başkanım, ben de tüm hazırım saygıyla selamlıyorum.

Metin Memiş, Yenilikçi Sağlık Hizmetleri Sendikası Genel Başkanım.

Şimdi, toplu sözleşme, Anayasa güvencesi altında bir karar alır. Ancak bugün buraya getirilen düzenleme içinde maalesef toplu sözleşmeyi imzalayan sendikanın anayasal güvenceyle elde edilmiş toplu sözleşme hakkında değişikliğe gidilmesi çalışması kendini inkâr etmektir; bu, bir.

İkincisi, özellikle, bu sendikalara yapılan bir operasyon olmanın ötesinde 250 binden fazla kamu çalışanın özgür iradesiyle sendikal tercihinin önüne geçme girişimidir. Yani burada aylık ortalama 150 liraya tekabül eden bir ücreti “Bize üye olmayan alamaz.” diye şu anda sosyal medya üzerinden yaygara yapanlar âdeta bu yasanın çıkmasıyla tavşan havuç meselesi gibi burada çalışanları kendine mahkûm etme derdindeler. Kaldı ki bu yapılan düzenleme içerisinde, kanun maddesi teklifi içerisinde getirilen düzenlemeye baktığımızda biz yeni kurulan bir sendikayız, temmuz ayındaki sayımlarda adımız yok, kaldı ki...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Hangi sendikada...

YENİLİKÇİ SAĞLIK VE SOSYAL HİZMET ÇALIŞANLARI SENDİKASI GENEL BAŞKANI METİN MEMİŞ – Ben aynı zamanda MEMUR-SEN’in Genel Başkan Yardımcılığını yapmış bir kardeşinizim.

Bugün, benim sendikamın üye sayısı barajı geçiyor olsa bile bu kanun teklifine göre ben yok sayılıyorum. Kaldı ki 2022 yılının Temmuz ayındaki mevcut resmî sayılarda üye sayısı baraj üstü olan bir sendika eğer bugün baraj altı kaldıysa o sendika da yine bu haklardan faydalanmış olacak. Aslında, bu şu anlama geliyor: “Biz mevcut sendikaları yıktık, boyunlarına çöktük, elimize bıçağı aldık, bıçağı sürüp size yaşam hakkı vermeyeceğiz.” anlayışıdır. Bu anlamda, ben, özellikle, özgürlük mücadelesi vermiş, geçmiş dönemde bazı yasakların kaldırılması noktasında mücadele vermiş iktidar partisinin milletvekillerininin 250 bin kişininin özgür iradesini elinden alacak bu düzenlemeyi burada reddetmesini arzu ediyorum ve Türkiye’deki sendikal örgütlenme noktasında bunun önünü açmanın bir çeşitlilik olacağına ve bunun ülkemize katkı sağlayacağına inanıyorum. Kaldı ki bu 250 sendikamızdan hiçbiri asla terör örgütüne bağlı, üye bir sendika değil. Bunların hepsi bu vatanın evladı ve tek dertleri de çalışanları temsil etmek.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Altıntaş, buyurun.

GENÇ SAĞLIK SENDİKASI SÖZCÜSÜ ARAS ALİ ALTINTAŞ – Herkese iyi akşamlar diliyorum.

Bugün, burada hayata geçirilmeye çalışılan teklif memurların iradesine ket vurmaktan öte bir şey değildir. Yüzde 2 barajı, sendikal özgürlüklere vurulan bir prangadan farksızdır. Sizlere soruyorum sayın vekillerim: Birileri sahada aktif bir şekilde çalışmak, mücadele etmek yerine toplu sözleşme ikramiyesini bir şantaj aracı olarak kullanıyorlar, bu işi bir şantaj aracına çevirenlerin tekeline sendikacılığı nasıl mahkûm edeceksiniz? 400 bini aşkın insanı toplu sözleşme ikramiyesinden mahrum bırakınca bunların kaçının oyunun kaybedileceğini görmüyor musunuz? Ağustos 2022’de kurulmuş ve bir önceki mayıs ayında yasal olarak listede olmayan 10 bin gence ne cevap vereceksiniz? Her geçen gün üye kaybettiler ancak bu kararlar size de kaybettirecekler. Genel seçimden önce yüz binlerce insanı kaybetmenin eşliğindesiniz. Bu kadar insanın mağduriyetine yol açacak bu kararı tekrar gözden geçirmenizi gençler adına sizlerden istirham ediyoruz.

Ben buraya Türkiye’nin en genç, en hızlı büyüyen sendikasının sözcüsü olarak geldim, Genç Sağlık Sendikası adına söz aldım. Kıymetli vekillerimiz, gecemizi gündüzümüze katarak bu ülkeyi karış karış geziyoruz, saha sendikacılığı yapıyoruz. El insaf! Bu gençleri kaybetmeyin. Verdiğimiz emekleri bir anda hiçe çevirecek bu maddenin altına imza atmayın. Bu madde bu hâliyle geçerse emeklerimizin vebalini alacaksınız, unutmayın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Mücahit Çelik, buyurun.

MİL-SEN GENEL BAŞKANI MÜCAHİT ÇELİK – Öncelikli olarak, burada ibretle izlediğim bir sahneyi sizlerle paylaşmak istiyorum. Özgürlük ve engellerin önündeki durumları kaldırması gereken Türkiye’nin iki tane büyük konfederasyonunun yasakçı bir tavırla, kendilerine yarın muhalefet olabilecek sendikaların önünü kapatmak istemesini inanım ibretle izledim. Ben özellikle şunu ifade etmek isterim: Bir mesele çözülecekse yangından mal kaçırmaya hemen seçimlerin öncesinde bir gece yarısı önergesiyle getirilmez. Eğer bir problem varsa bu problemin tarafları çağırılır, bu problemler detaylarıyla konuşulur, bu detaylarıyla konuşulduktan sonra çözüm yollarına ilişkin öneriler sunulur. Ama görüyoruz ki bugün tek derdi “Olur ki 2023 sonrasında, 2023 seçimleri sonrası AK PARTİ seçimi kaybederse biz ne yaparız, bu üyeleri elimizde nasıl tutarız?” algısı içerisinde olan bir yaklaşım var. Eğer siz bu yaklaşıma destek olursanız bilin ki böyle dostlarınız varsa düşman aramanıza da gerek yoktur, çok net olarak söylüyorum.

Bizler 2020’nin başında kurulmuş bir sendikayız. Pandemi vardı, pandemi bitti, tam çalışalım dedik, yüzde 1 barajı çıkartıldı karşımıza, çalışma imkânı bulamadık. Sonra yüzde 1 barajı iptal edildi, tam ocak ayından bugüne büro hizmet kolunda yüzde 1.500 büyüdük. Bugün 15 binin üzerinde üyesi olan bir Konfederasyonun Genel Başkanı olarak sesleniyorum: Kimi mutlu etmek için bu gayret, bu çaba, bu eylem? Mesele eğer bu ülkenin tüm bireylerini mutlu etmekse böyle, bir gece yarısı getirilen önergelerle bu işin çözülmeyeceği gerçektir, nettir. Eğer biz sendikacılık yapacaksak hepimiz kendi cebimizden çıkan paralarla sendikacılık yapmaya hazırız. Peki, o arkadaşlar hazırlar mı? Peki, o arkadaşlar bugüne kadar elde ettikleri şanı, şöhreti, saltanatı bırakmaya hazırlar mı? Çok merak ediyorum. O sebepten dolayı biz, buradaki bütün arkadaşlar olarak kendi cebimizden çıksın, biz cebimizden çıkanın hesabını da soralım, kuruşuna kadar hesabını da verelim, hizmet edelim, saha sendikacılığı yapalım, hak mücadelesi yapalım, yanlışın karşısında duralım, doğruyu destekleyelim ve alkışlayalım diye mücadele ediyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler.

Son konuşmacı Sayın Hamzaçebi.

VELİ AĞBABA (Malatya) – 15 oldu mu ya?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, son konuşmacı.

Buyurun Sayın Hamzaçebi.

BÜRO-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI ALAY HAMZAÇEBİ –

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben, Büro-İş Genel Başkanı Alay Hamzaçebi. Bürokrasinin iş kolunun bağlı olduğu 8 bakanlık 52 kurum benim iş kolumda. Öncelikle eğer devlet aklı varsa buradan uyarıyorum: Bu sendikal tekelleşme, kamu güvenliği, kamu düzeni açısından millî güvenlik sorunudur, bir.

İkincisi, 10 Aralık günü bu Gazi Meclise, İnsan Hakları Günü'nde temel haklarımızı engelleyecek bir yasa teklifi sunuluyor, buradan da bunu gönderenleri kınıyorum, gönderenleri de biliyoruz. Dışarıda arkadaşlarla bu kişilerle görüşüyoruz, onları da önce dinleyelim dedik. Ne dediler? Şimdi, dediler ki “Primi toplu sözleşmedeki komisyon alacak, ben yetkili sendikayım.” Yüzde 1’le yüzde 2’yle ne alakası var? Alabilirsin, buradaki amaç sendikaları kısırlaştırmak. Ben Konfederasyonum, konfederasyonu dağıt, onlara mahkûm ol; ne yaptın? Bugün, Mecliste bütçe onaylanıyor, 1 tane eylemin, söylemin yok, 1 tane. Sizden kaçıp gelen, zulüm görenlerin davalarını, ihraçlarını ben kurtarıyorum; görevde yükselme sınavlarında hepsini mağdur ettiniz, idareyle ters düşmemek için milletin ekmeğiyle oynadınız. TÜRK BÜRO-SEN’in Başkanı hepimize ne diyor: “Rant.” Tabii, rantı sen yiyorsun, altındaki, son aldığı arabanın bana markasını, modelini, kaç milyon olduğunu söyle? Derdin para, para! Bunların derdi emek değil, aramıza da girmeyin sayın vekiller, vallahi, girmeyin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ben girmiyorum aranıza.

BÜRO-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI ALAY HAMZAÇEBİ – Bakacağım şurada kim el kaldırdı, hepsini göreceğim, kayıt altına alacağım. Ben, vallahi...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bir dakika sen bizi şey yapıyorsun.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Biz de sizi terbiyeye davet ediyoruz, adaba uygun olun, kayıt altına almıyor bunlar.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Öyle değil, öyle değil.

BÜRO-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI ALAY HAMZAÇEBİ – Ben içimi boşaltayım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Devam et, bir dakikan var. Uyma devam et onlara.

BÜRO-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI ALAY HAMZAÇEBİ – Ben, içimi boşaltayım. İki gündür ben müsaade istiyorum, önümüze engel koymayın, ben bu yandaşları bitireceğim. Bir dahaki şeyde de toplu sözleşmeye oturacağım, benim önüme engel koymayın.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Eğer Beyefendi samimiyse oylamada burada bulunmasına herhâlde müsaade edemeyiz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, arkadaşlar, bir dakika sözünü kesiyorsunuz, kırk saniyesi gitti.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Devam edin.

BÜRO-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI ALAY HAMZAÇEBİ – Şimdi olay...

İSMAİL KONCUK (Adana) – Oylamada kim “evet” diyecek kim “hayır” diyecek öğrenmiş olacak.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Devam edin.

BÜRO-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI ALAY HAMZAÇEBİ – Benim bileğime pranga koymayın. Ben bunların hepsini bitireceğim, yandaşlığı bitireceğim, yetkili olacağım.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Sen kimin yandaşısın?

BÜRO-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI ALAY HAMZAÇEBİ – Beni kısırlaştırıyorsun ya, Konfederasyon, bir daha kimse sendika kuramaz, bu kadar net. Millî güvenlik sorunu diyorum yani bakın, eğer Genel Kurula gelirse kapıya dayanırım ben, yakar mıyım kendimi, ne yaparım bilmiyorum. Elimden her geleni yaparım. Ben Cumhurbaşkanına yastık lafını bıraktıran adamım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Son bir dakika söz verin, son bir dakika Başkan, son bir dakika.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ver bakalım arkadaş, içi rahatlasın, içini döksün bir ya!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, bir daha uzatmak yok, son bir dakika.

BÜRO-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI ALAY HAMZAÇEBİ – Tamam, ben sendikacılık yapıyorum, benim için bu parti gitti, öbürü gitti fark etmez. Cumhurbaşkanına “yastık” lafını bıraktıran sendikayım ben. Yastık altına devam ediyordu, doldurdum faturaları, bak, o gün bugündür Sayın Cumhurbaşkanını bir tane “yastık” lafı etmiyor. Hadi, yapsın, bakayım o yandaş, yapamaz. Kızılay’ın göbeğinde çadırı kuran benim, o limon posalarını sıkarak FOX’a, Halk TV’ye ana manşetlere haber olan benim sendikamdır. Yaparım ben arkadaşım, ben sendikayım. Siz gittiniz, bunlar geldi, fark etmez, yine yapacağım, yaparım ben. Benim işim bu, altımda araba yok ya, yıllık iznimi almış gelmişim buraya, çalışıyorum. Bitti mi?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yo, yo devam et.

BÜRO-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI ALAY HAMZAÇEBİ – Evet, ya tamam, yeter daha.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Neyse teşekkürler.

Değerli arkadaşlar, on beş dakika ara veriyorum, arkadaşlara teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Kapanma Saati:23.35

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 23.53****BAŞKAN: Ziya ALTUNYALDIZ (Konya)****BAŞKAN VEKİLİ: Fahri ÇAKIR (Düzce)****SÖZCÜ: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)****KÂTİP: İffet POLAT (İstanbul)**

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, Komisyonumuzun 26'ncı Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Kaldığımız yerden devam edeceğiz yalnız 11'inci maddeyle ilgili görüşmelere devam ederken bir istirhamım olacak; Türkiye Büyük Millet Meclisi Sanayi, Ticaret ve Enerji Komisyonundayız ve tüm milletvekillerimiz burada, iki günlük çalışmalarımızı sürdürüyoruz; bir ahenk, bir eş güdüm ve bir saygı içerisinde sürdürme gayreti içerisindeyiz. Tüm kesimlerin haklarını gözetmek ve doğru bir çözüme ulaştırmak bizim görevimiz değerli arkadaşlar. O yüzden, tüm görüşlere de saygılıyız ancak bir şey ifade etmek isterim ki özellikle şu an misafirimiz olan sendika temsilcisi arkadaşlarımızın milletvekillerimiz konuşurken müdahale etmemesi ve asla laf atmaması ve intizamı, insicamı bozmamasını, sadece dinlemesini özellikle rica ediyorum. Aksi hâlde, -yani bunu bir şey olarak algılamayın- insicamı bozan arkadaşlarımızı, çalışmalarımızı sürdürürebilmek adına salon dışına almak zorunda kalabiliriz. Lütfen bu pozisyonlara bizi bırakmayın; bizi zor durumda bırakmazsanız seviniriz. Bakın, gecenin bu saatinde sizleri ağırlıyor ve burada bir konuda çözüm üretmeye çalışıyoruz. Sizlerden istirhamım bu.

Teşekkür ediyorum. Buna uyacağımızdan emin olmak istiyorum ve sizlere güveniyorum.

Teşekkürler.

Şu anda milletvekili arkadaşlarımızdan konuyla ilgili söz isteyenler var. Kendilerine söz vererek görüşmelerimize devam edeceğiz.

Bir de şunu söyleyeyim sayın milletvekillerimiz: Yarın Genel Kurul var ve bütçemizin son günü. Bu teklifin bugün bitmemesi hâlinde, yarın bütçenin son günü olması itibarıyla onunla çakışma durumu var. Sizlerden ricam, mümkün olduğunca tekrardan kaçınarak, mümkün olduğunca meramınızı kısa ifade ederek bu konuyu hızlı bir şekilde sonuçlandırabilirsek memnun olurum.

Teşekkür ederim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yarın da çalışırız Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müzeyyen Hanım, buyurun, sizden başlayalım.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben öncelikle şunu ifade etmek isterim: Milletvekili seçildiğim güne kadar öncelikle Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonunun Adana'daki kurucu üyelerinden biriydim. Milletvekili olduğum güne kadar da YAPI-YOL SEN'in iş yeri temsilcisi olarak sendikacılık görevimi ifa ettim. Şimdi, burada, tabii, 15 sendikacı arkadaşımız konuştu, 13'ünün yakarışlarını duyduk. Yani hakikaten 13 sendika temsilcisi -konfederasyon üstelik- burada ciddi önermelerle yakarıшта bulunurken 2 konfederasyon temsilcisi, tabii, bu maddenin çıkmasına ilişkin görüş bildirdiler. Biz, elbette ki herkesin özgürce hem düşüncelerini ifade ettiği hem de örgütlenme özgürlüğünün önüne herhangi bir kısıtın getirilmediği bir sürecin...

(Mikrofon teknik arıza nedeniyle kapandı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Dolayısıyla, bu örgütlenme özgürlüğüyle ilgili önemli bir kısım getiriliyor bence bu maddeyle. O yüzden, başta bu 13 Sendika Konfederasyonu Başkanı kardeşimizin bu değerli görüşlerinin burada iktidar milletvekilleri ve Cumhuriyet İttifakı tarafından değerlendirilmesini ifade ederek başlamak istiyorum sözlerime.

Şimdi, bulunduğu hizmet kolunda yüzde 2'sinden daha fazlasını üye kaydetmiş kamu görevlileri sendikaları üyelerine, toplu sözleşmeyle belirlenecek tutarda toplu sözleşme ikramiyesi ödenmesi öngörülüyor. Hizmet kolunda çalışan kamu görevlilerinin yüzde 2'sinden daha az üye kaydetmiş kamu görevlileri sendika üyelerine toplu sözleşme desteği verilmesinden bahsediliyor bu teklifte. İlk olarak şunu söylemek istiyorum: Bu düzenlemenin bir benzeri geçtiğimiz temmuz ayında imzalanan 2022-2023 yıllarını kapsayacak olan 6. Dönem Toplu Sözleşme metninde yüzde 1 baraj şartı olarak yer almış, sendikaların açtığı dava neticesinde Danıştay kamu görevlilerine toplu sözleşme ikramiyesinden yararlanmaları için üye oldukları sendikaların bulunduğu iş kolunda yüzde 1 örgütlenme şartını iptal etmişti. Yüzde 2 baraj şartını öngören bu düzenlemeyle, bu maddeyle, iktidar Danıştayın iptal ettiği düzenlemeyi tekrar hayata geçirmek istemek istemektedir.

İkinci olarak şunu ifade etmek istiyorum: Getirilen düzenleme sendikalar ve üyeleri arasında ayırım yapmakta, yüzde 2 örgütlenme şartı ve bu şartı sağlamayanlar olarak sendikaları ikiye ayırmaktadır. Düzenlemeyle, örgütlü olduğu hizmet kolunda yüzde 2 baraj şartını taşımayan sendikaların üyelerine 250 lira toplu sözleşme desteği verilirken, yüzde 2 örgütlenme şartını yerine getiren sendikaların üyelerine ise 700 lira toplu sözleşme ikramiyesi verileceği belirtiliyor. Üyeler ve sendikalar arasında açıkça ücret ayırımı yapılıyor.

Üçüncü olarak, getirilmek istenilen düzenlemenin gerekçesinin ise sendikal algının güçlendirilmesi ve sendika üyelerinin desteklenmesi amacıyla yapıldığı ifade ediliyor. Düzenlemenin bir gerekçesi olarak uluslararası, anayasal ve yasal düzenlemeler çerçevesinde temel hak ve özgürlükler kapsamında güvence altına alınmış örgütlenme ve toplu pazarlık hakkının temin edilmesini sağlamak olduğu ifade ediliyor. Öncelikle, getirilmek istenen bu düzenleme sendikal algıyı güçlendirmek bir yana, bu algıyı ortadan kaldırır; sendikalar arasında ayırma yol açar ve bağımsız sendikaları ve sendikal anlayışın varlığını sona erdirir. Ayrıca, düzenleme, tek tip sendikacılığın önünü açtığı gibi muhalif sendikaların da zayıflamasına hatta zamanla kaybolmasına ve kapanmasına neden olur. Düzenleme, anayasal ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmış örgütlenme ve toplu pazarlık hakkını tamamen ortadan kaldırır. Başta Anayasa'mızın 51'inci maddesinde yer alan sendika kurma hakkını ihlal ettiği gibi, yine Türkiye'nin imzalamış olduğu Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 87 ve 98 sayılı hükümlerine de açıkça aykırıdır. Türkiye'nin imzalamış olduğu ILO 87 ve 98 sayılı Sözleşmeler, sendika seçme ve örgütlenme özgürlüğünü açıkça savunurken bu düzenlemeyle sendika seçme ve örgütlenme özgürlüğü hakkını ortadan kaldırmak istemektedir bu madde. Düzenlemenin yasallaşması durumunda, iktidara yakın sendikaların ve sendikal anlayışın dışında hiçbir sendikaların varlığının kabul edilmeyeceği açıktır. Toplu sözleşmede pazarlık masasına oturmak adına yaratmış olduğunuz sendikalara daha çok üye kaydının önünü açmak adına ortaya konulan bir formüldür bu; bu, gayrihukuki bir müdahaledir. 375 sayılı KHK'nin ek 4'üncü maddesi toplu sözleşme ikramiyesinin bütün çalışanlara verilmesi gerektiğini belirtir. Kamu görevlileri açısından böyle bir baraj olamaz. En çok üyenin olduğu konfederasyon bu mücadeleyi sendikalı sendikasız tüm kamu görevlileri için vermek durumundadır. 4688 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesi ayırım gözetmez. 400 bin kamu görevlisini ilgilendiren bu maddeyle, yine sayıları 1 milyonu bulan polis, infaz memuru, hâkim ve benzeri gibi memurlar da bu

tazminattan yararlanamamakta; bu da eşitlik ilkesine aykırı bir durum yaratmaktadır. Şu anda yüzde 2'nin altında üye kaydı bulunan 188 sendika ve yüzde 2'nin üzerinde 43 sendika olduğu bilinmektedir. 4688 mantığına aykırı baraj sistemi tanımlanamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bitiriyorum Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – İşçilerin toplu iş sözleşmesi, 375 sayılı KHK'nin ek 4'üncü maddesinde yetkili sendikaya iş yeri ve iş kolu barajı öngörülmüştür. 4688 sayılı Kanun'da -taarlarda bu ikramiye konusu önemli- yetkili sendika diye birşey yok, toplu iş sözleşmesi yok, toplu sözleşme var. Bütün kamu için, kanunun 15'inci maddesinde; polisler hâkim, savcı, işte, efendim, diğer memurlar bu bu haktan yararlanamıyorlar sendika üyesi olmadıkları için. Konfederasyonun normalde bunların da hakkını savunması gerekiyor. Yetkin konfederasyonun Çalışma Bakanlığıyla görüşmesi gerekiyor; toplu sözleşmeli, sendikalı sendikasız bütün memurların hakkının da -4688 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesiyle düzenlemiştir- savunulması gerekiyor. Toplu sözleşme ikramiyesi bütün kamu görevlilerine, bütün memurlara normalde uygulanması gerekmektedir.

4688 sayılı Kanun'da bir baraj ve yetki süreci veya şartı yok arkadaşlar. Konfederasyon yetkilisi sendikaları a, b, c sendikası diye de ayırmaz. Amir hüküm, sendikalı kamu görevi ayrımı yapılması Anayasa'nın 10'uncu maddesi yani eşitlik ilkesine de aykırılık teşkil etmektedir. Yüzde 2 barajı örgütlenme hakkına aykırı bir durum yaratmaktadır. Yani insanların örgütlenerek bir araya gelmesinden ve hak mücadelesinde -az da olsa sayıları- bir arada bulunmasından neden çekince duyuluyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Hak temelli mücadelede isterse 3 kişiden oluşsun isterse 10 kişiden oluşsun, bu mücadeleden neden rahatsızlık duyulduğunu doğrusu anlamakta güçlük çekiyoruz.

Evet, devlet olarak "Şunlara üye olursanız 750, bunlara üye olursanız 250 lira veririm." gibi bir tasarrufta bulunulamaz, hükümet de böyle bir tasarrufta bulunamaz. İnsanları sendika değiştirmeye zorluyorsunuz, yandaş olan sendikalara üye olmaya zorluyorsunuz bu tutumunuzla. Dolayısıyla bu, hem eşitlik ilkesine aykırı ve hiçbir hukuka da sığmayan bir tutumdur.

87 sayılı ILO Sözleşmesi'ne de aykırıdır aynı zamanda. Anayasa'nın 53'üncü maddesinde toplu sözleşme ve toplu pazarlık usulüne de aykırıdır. Dolayısıyla bu maddenin mutlaka çekilmesi gerekiyor. Devlet olarak kanun yoluyla, toplu pazarlık sistemine müdahale edilmesi 98 sayılı ILO Sözleşmesi'ne de aykırı oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sonuç olarak şunu, buradan yine ifade etmek istiyorum: Milletvekili olmadan önce bir sendikacı olarak, bu kadar sendikacı kardeşimizin haykırılarına -400 bin insanı ilgilendiren bir yasa teklifinden bahsediyoruz Sayın Elitaş, istirham ediyoruz- bu kadar insanın haykırısına sessiz kalmayınız. Yani bu insanlar, bununla ilgili gidip mahkeme kapılarında uğraşmasınlar. Gerçekten, bu maddeyi gelin, çekelim. Hep beraber, ortak, insanların hem örgütlenme özgürlüğünü hem eşitlik hakkını hem de sendikal haklarını korumamız gerekir diye düşünüyorum. Bu haykırışa da sessiz kalmamız gerektiği konusunda tüm milletvekillerini duyarlı olmaya davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müzeyyen Hanım, teşekkür ediyorum.

Ali Bey, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tabii, Türkiye’de sendikacılık hakkı büyük bedeller ödenerek kazanılmış, elde edilmiş bir haktır yani sendika kurabilmek, sendikalı olabilmek ya da sendikal hayatı oluşturabilmek kendisi zaten büyük bedeller ödenerek oluşturulmuş; birçok sıkıntılar, sorunlar, katliamlar yaşanmış; bu hakları elde edebilmek, birtakım hakları kullanabilmek için de çok sayıda can kayıpları yaşanmış.

Şimdi, burada, tabii, AKP’nin sivil hayatı kontrol etme derdi var yani bunu başından beri de böyle yapıyor. Bu sorun, okul-aile birliklerine kadar inmiş durumda. Bu aileler ile okul arasındaki derneklerde dahi “Bizden yana olsun, bizim kendimizden olsun.” yani tabiri yerindeyse “Yandaş olsun.” anlayışı okul- aile birliklerine kadar indirilmiş durumda.

Tabii, sendikal alan boş bırakılır mı? Hele hele memur sendikaları, tümüyle devletin içerisindeki bürokraside, kadrolarda, devlet kadrolarında yer alan memur sendikaları da doğal olarak bundan nasibini almış durumda. Dolayısıyla, bir yandaş sendikacılık, sarı sendikacılık meselesi ortaya çıkmış, bunu çok net bir şekilde görüyoruz. Biz, Amasra Maden Komisyonunda bu sarı sendika meselesini tartıştığımızda ben orada öğrendim ilk defa, bu “Sarı sendika nedir, ne değildir?” deyince. Fransa’da 1899’da işçiler greve çıkıyor, işverenler grevi kırmak istiyor ve desteklediği birtakım işçilere yeni bir sendika kuruyor ve bunları da iş yeri sahası içerisinde sarı boyalı bir binaya taşıyor. İşverenin yanında yer alan, işverenin çıkarlarını gözetken, onlara göre hareket eden; çalışanına, üyesine, emekçisine göre hareket etmeyen, işverenin çıkarlarını esas alan sendikaların hepsine o günden bugüne “sarı sendika” denilmiş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sarı boyalı binadan dolayı.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, sarı boyalı binadan dolayı çünkü işveren o binayı vermiş onlara.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yeleklerinden zannediyorduk.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kendi kurduğu sendikaya binayı vermiş, o bina da sarı boyalıymış; sarı sendika hikâyesi oradan başlamış. Ben de tabii, yeni öğrendim.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Biz de şimdi öğrendik.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ben sendikacı değilim, ben de o vesileyle öğrenmiş oldum o günden bugüne. İşveren yanlısı, sermaye yanlısı, devletin, iktidarın güdümünde olan sendika demek yani sarı sendika bu anlama geliyor.

Şimdi, tabii ki sendikanın kendi üyelerinin yani memursa memurların, işçiye işçilerin haklarını korumak üzerine kurulu olması gerekiyor. Şimdi, burada sendikalar bir yarış yapacaksa, sendikacılar kendi arasında bir tartışma yaşayacaksa bunun grev ve toplu iş sözleşmesi yapma hakkını elde etmek üzerine kurulu olması gerekiyor. Ama ne ilginçtir ki şöyle bir şey var: Bir kıskanç komşu hikâyesi vardır. Eminim, birçoğunuz biliyorsunuzdur, kıskanç komşu hikâyesi şöyledir: Kıskanç, çekemez, fitne fesat bir komşu var. Bu, bütün komşularına karşı, özellikle de yanındaki komşuya karşı böyle bir duygu besliyor. Sonra, rivayet bu ya, işte Hızır bir gün bu komşuya ayan oluyor, beyan oluyor ve “Söyle, benden ne istersin? Ama bir şartım var, benden ne istersen onun 2 katını komşuna yapacağım, ona göre iste benden.” diyor. Bu kıskanç, fitne, fesat komşu diyor ki: “Benim bir gözümü kör et.” Niye? Çünkü komşusunun iki gözünü kör edecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Devam edin, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, gelinen noktada, şu anda bu yasanın geçmesini isteyen sendikaların burada yapmış olduğu bu kötü komşuluk yani fitne, fesat, “Onlar büyümesin, onları kes, törpüle, yeter ki ben büyüyeyim.” Şimdi, bunun yerine grev hakkı, toplu sözleşme hakkı, bunun üzerine kurulu bir iktidara baskı kurulması gerekir. Eğer böyle bir gücünüz varsa, en büyük sendikaysanız, en büyük imkânlarla sahıpseniz, en örgütlü yapıysanız bu konudaki gücünüzü iktidara karşı bunun için kullanın çünkü zaten kuruluş amacımız belli, sizin üyelerinizin hakkını korumak ve kollamak üzerine olması gerekiyorsa yapmanız gereken bu. Ama siz ne yapıyorsunuz? Siz burada diğerlerini törpüle, kırıp, kes, onlara baraj koy, onlar büyümesin, ben büyüyeyim; ya, bu, fitne, fesat komşu hikâyesinden başka bir şey değil.

Şimdi, burada şöyle bir şey var: Tabii, getirilen gerekçeleri ben ilk gün de anlattım kendi cephemden. Yani bu gerekçeler suistimal ediliyor meselesi... Ya, suistimal mutlaka ediliyordur, mutlaka suistimal edenler vardır. Sırf suistimal etmek için kurulmuş sendika olabilir mi? Vardır, belki böyle de vardır, ben bilmiyorum, tanımıyorum. Olabilir ama bu konuyla ilgili yasalar var, kanunlar var, kurumlar var, denetim mekanizmaları var. Yani Türkiye’de hiçbir kurum özerk, bağımsız değildir, her bir kurum bir başka yere bağlıdır; işte, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına -ne bileyim- buldukları alanlarda İçişleri Bakanlığına bağlı olan kurumlar, kuruluşlar var. Yani sendikalarla ilgili bu tür sorunların ve sıkıntılarının bu denetim mekanizmalarıyla aşılması gerekirken yasak getirme, törpüleme ya da baraj getirerek birtakım haklarını elinden alma üzerine kurulu bir sistem oluşturuluyor ya da buna gidiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, devam edecek misiniz?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Tabii, tabii.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ne kadar?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ben tekim, bizden başka kimse yok zaten.

Dolayısıyla, burada şu da çok ilginç: Adalet ve Kalkınma Partisi, demokrasi, özgürlükler, örgütlenme, hak, hukuk, adalet şiarıyla iktidar oldu, bunun prim toplayacağını, buradan destek alacağını bilerek bu söylemlerle iktidar oldu. Yani birtakım iyi şeyler yaptı tabii; örneğin, yüzde 5’lik bu engel, sendikaların önündeki baraj meselesini sıfırlayarak da o dönemde iyi bir şey yaptı ama şimdi gelinen noktada başka bir şeye evrildiniz ve en çok yasakçı, en çok engelleri getiren, toplumun örgütlenme hakkını elinden alan ve bu konuda bütün yasakçı anlayışları uygulayan bir yere evrildiniz ve şimdi bunun bir yansıması olarak da sendikalara baraj getiriyorsunuz, yüzde 2 barajını.

Bir taraftan da rüşvetle yandaş oluşturulmaz; böyle bir şey, mantık var mıdır ya? Vallaha, bunlar ilk önce sizi satarlar ya çünkü parayla size yandaş oluyorsa önce sizi satar bunlar yani bundan emin olun çünkü bir gönül bağlılığı yok, parayla gelecek bunların hepsi çünkü para vereceksiniz, sizin sendikanıza, bu sendikalara üye olanlara fazla para vereceksiniz ve parayla bunları satın alacaksınız. Parayla satın alınan bir insandan size hiçbir fayda gelmez ve bu sendikalara da bu insanlardan, bu üyelerden fayda gelmez; ilk önce de bu iktidarı satarlar yarın öbür gün ilk tökezlediğinde. Hani, demişler ya, bizim Anadolu’da bir söz var öküzlü ölünce yani yere düşünce bıçağı kapan çok olur diye. Vallaha, önce bunlar bıçağı alıp, kapıp gelirler, haberiniz olsun. Dolayısıyla, bunlara fazla güvenmeyin.

Şimdi, değerli arkadaşlar, netice itibarıyla bir taraftan da şöyle bir şey var; bunlara bir rüşvet yani para mevzusunun getirilmesi şöyle bir eşitsizliğe, adaletsizliğe de yol açıyor: Bu iktidar milletvekilleri ile muhalefet milletvekillerine farklı maaş vermek gibi bir şey bu yani; böyle bir şey olabilir mi? Yani

hepimiz aynı hizmeti yapıyoruz, sonuçta aynı ücreti alıyoruz ya da aynı haklara sahibiz en azından hukuk önünde yani fiiliyatta, uygulamada öyle değiliz yani bunu biliyoruz. Aynı maaşı alsak da diğer anlamda haklarımızın eşit olmadığını biliyoruz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Aynı kapıdan geçiyoruz ağabey.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kapı, kapılar farklı hocam.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Aynı kapıdan geçiyoruz ya.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yok Fuat Vekilim, kapılar da farklı biz biliyoruz.

Şimdi, dolayısıyla bu iş doğru bir yaklaşım değildir. Sendikalar arasında eşitsizliğe neden olacak bir öneriyi getirmek en çok da sizi vuracaktır. 300 bin, 400 bin kişiden bahsediyor arkadaşlar; bu 300 bin, 400 bin kişinin aileleri var. Bütün bunları da düşündüğünüz zaman bu yasa geçerse eğer vallahi de billahi de bundan önce etkilenecek olan, ilk etkilenecek olan iktidar siz olacaksınız çünkü bu insanlar bu yasanın nasıl geçtiğini, burada kimin ne anlattığını, neyi savunduğunu illaki gideceklerdir ailelerine, etrafına, çevresine, üyelerine anlatacaklardır. Ben sizin yerinizde olsam hiç bunu tartışmaya getirmeden bu maddeyi çekerim ve böylelikle muhalefetin elinden de böyle bir kozu almış olurum. Siz bilirsiniz yani bu konuda eğer ısrar ederseniz vallaha bizim için hava hoş ama tabii ki...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Söyledim, mutlu oluruz.” diyorsun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hayır, hayır, mutlu olmayız. Şundan dolayı mutlu olmayız: Sonuçta, biz, örgütsel hayatın gelişmesini, emekçilerin, memurların sendikal hayat içerisinde haklarını elde etmeleri için mücadele etmelerini ve demokratik hayatı destekleriz. Bu anlamıyla asla mutlu olabileceğimiz bir şey değil ama sizin gidişinizi kolaylaştıran bir şey olur, o başka bir şey.

Bu arada, tabii, sendikaların örneğin miting yapma haklarını, gösteri yapma haklarını da engelliyorsunuz bir taraftan. Hani, bir taraftan böyle yapıyorsunuz, diğer taraftan da... Biraz önce arkadaşlar iletiler, örneğin Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) bütçeye ilişkin 17 Aralıkta Ankara’da miting kararı almış, bunu Valilik engellemiş, yasaklamış Valilik yani. Bir sendikanın miting yapma hakkı, gösteri yapma hakkı, bütçeye ilişkin söz söyleme hakkı hangi mantıkla engellenir? Bu durumu protesto etmek için de yarın saat 12.30’da Meclis Çankaya Kapısı yanındaki parkta basın açıklaması yapacaklarmış. Sendikaların demokratik taleplerini ortaya koymasına yasak getirilmesini kabul etmiyoruz. Bu baskıcı, yasağcı ve antidemokratik uygulamaları da kınadığımızı ifade etmek isteriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Son, bitiriyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun Ali Bey.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Dolayısıyla halkın örgütlenmesinden, kendi demokratik haklarını oluşturmasından gocunmamamız gerekir. Sonuçta her birimiz bulunduğumuz alanlarda iş hayatı içerisinden, memuriyet hayatı içerisinden de gelen insanlar var, bundan kaynaklı olarak sendikaların arasındaki rekabete girmememiz gerekiyor. Sendikaların kendi aralarındaki demokratik mücadele haklarına biz taraf olmayalım. Sendikalar kendi yarışlarını kendisi yapsınlar. Bu yarışları da kendi üyelerine yönelik haklar mücadelesine dönüştürsünler. Üye olacak insanlar da bunun üzerinden üye olmaya karar versin ya da üye olmamaya karar versin. Bu işi bir rüşvete dönüştürerek yandaş sendikaları, sarı sendikaları destekleyici bir noktaya düşmeyelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, teşekkür ediyorum.

İsmail Bey, grup adına siz mi konuşuyorsunuz?

Buyurun.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, sendikalarımızın değerli temsilcileri; saygıyla selamlıyorum.

Memur sendikacılığı ile işçi sendikacılığı çok farklı; kanunları farkları, hakları farklı. Zaman zaman sendikalardan, bilhassa yetkili konfederasyon MEMUR-SEN'den “Biz dayanışma aidatı alalım.” gibi teklifler de geçmişte gündeme gelmişti. Ben o zaman TÜRKİYE KAMU-SEN Genel Başkanıydım. Sayın Bakanlar da o zaman taraf olmadı, AK PARTİ de taraf olmadı; bugüne kadar bunlar geçmedi. Mesela, işçi sendikacılığında bir tediye ücreti vardır, dayanışma aidatı vardır ama işçi sendikalarının grev hakkı vardır, memur sendikaları böyle değildir. Bu düzenleme 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 28'inci maddesine de tamamen aykırı. O madde şunu söylüyor: “Kazanımlarla ilgili sendika üyesi olanlar ile olmayanlar arasında bir ayırım yapılamaz.” diyor, tek bir farkla; “Toplu sözleşme ikramiyesi hariç ayırım yapılamaz.” diyor. Toplu sözleşme ikramiyesinin sadece sendika üyelerine verileceğini kanunun amir hükmü hâline getirmiş kanun yapıcı. Yani bu toplu sözleşme ikramiyesini falan sendika üyesine şu kadar feşmekan sendika üyesine şu kadar vereceksin diye bir düzenleme 4688 sayılı Kanun'da yok değerli milletvekilleri. Anayasa'nın 51'inci maddesi aynı şekilde “Hiç kimse bir sendika üyesi olmaya zorlanamaz, herhangi bir sendikadan istifaya da zorlanamaz.” hükmünü getirmiş. Şimdi, siz bu düzenlemeyle 4688 sayılı Kanun'un 28'inci maddesindeki açık hükme alenen aykırı bir düzenleme yapıyorsunuz, aynı zamanda Anayasa'nın 51'inci maddesiyle getirilen bir yasağı bu düzenlemeyle meşru hâle getirmeye çalışıyorsunuz. Şunu demeye çalışıyorum: AK PARTİ milletvekilleri ve Cumhuriyet İttifakı'nın diğer milletvekilleriyle bu Komisyondan evet kararı çıkabilir ama buradan kararın çıkması bu düzenlemenin yargı tarafından himaye göreceği anlamına gelmiyor, çok açık söyleyeyim, iptal edilecektir. Yani bunu iptal etmeyecek herhangi bir hâkim ya da yargıç düşünemiyorum çünkü bu Anayasa Mahkemesine kadar gidecek. Dolayısıyla, AK PARTİ yani ülkeyi yirmi yıldır yöneten bir siyasi partiyi böylesine kanun bilmez, Anayasa bilmez bir duruma düşürmek gerçekten ayıptır. Hanı, “Tongaya düşürmek.” diye bir tabir var Fahri Bey. Birileri sizi tongaya düşürüyor Sayın Elitaş, siz de tongaya düşüyorsunuz. Sayın Recep Tayyip Erdoğan yüzde 1'lik siyasi partilere bile göz kırıyor, “Ya, gelin, 100 bin oy bile bizim için önemli.” diye davet ediyor, değil mi? Davet ediyor ama siz yüz binlerce memurun öfkesine muhatap bir iktidar oluşturuyorsunuz, Sayın Cumhurbaşkanının bundan haberi var mı bilmiyorum ben yoksa haberdar edin. Ben, buradan söylüyorum, bunları biz paylaşacağız, basına da düşecek buradaki konuşmalar, sayın sendikalar da buradaki konuşulanları kamuoyuna taşıyacaklar, önümüzdeki süreçte sendikaların eylemlilik süreci de başlayacak. Dolayısıyla, birileri kendi menfaati açısından sizi tuzağa çekmek isteyebilir. Ali Kenanoğlu'nun da ifade ettiği gibi yarın sizi de satabilir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI AHMET ÇOLAKOĞLU – İki dakika daha uzatıyorum İsmail Bey.

Buyurun.

İSMAİL KONCUK (Adana) – İki dakika olur mu, ben parti adına konuşuyorum.

OTURUM BAŞKANI AHMET ÇOLAKOĞLU – Tamam, beş dakika daha uzattım.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Beş dakika da yetmez bana.

OTURUM BAŞKANI AHMET ÇOLAKOĞLU – Buyurun, devam edin siz.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Şimdi, dolayısıyla, bunu, burada, gelin, kaldırım yani gerçekten böyle ayıplı bir duruma düşmek, ülkeyi yirmi yıldır yöneten iktidar, ya, kanunun açık hükmünü anlamaktan uzak bir siyasi parti durumuna düşmek...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Koncuk, 28’inci maddeyi bir daha söyley misiniz, ben anlamadım.

İSMAİL KONCUK (Adana) – 28’inci madde şunu söylüyor: “Toplu sözleşme kazanımlarıyla ilgili herhangi bir sendikaya üyelik ya da üye olmamak önemli değildir.” diyor yani bütün memurlar...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Müsaade ederseniz bir okuyabilir miyim Başkanım?

İSMAİL KONCUK (Adana) – Ben hülasasını söylüyorum, tam...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yüksek sesle okuyabilir miyim onu müsaade ederseniz?

OTURUM BAŞKANI AHMET ÇOLAKOĞLU – Başkanım, buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ben onu okuyayım şurada: “Toplu sözleşme ikramiyesi hariç olmak üzere toplu sözleşme hükümlerinin uygulanmasında sendika üyesi olan ve sendika üyesi olmayan kamu görevlileri arasında ayırım yapılamaz.” “Toplu sözleşme ikramiyesi hariç olmak üzere diğer bütün hükümler sendika üyesi olsun olmasın eşit uygulanır.” diyor. İzah ederseniz memnun olurum.

KANİ BEKO (İzmir) – Siz devam edin isterseniz, gerisi var onun Sayın Başkan.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Şimdi, orada “Toplu sözleşme ikramiyesi hariç.” diyor yani toplu sözleşmedeki tüm kazanımlar -mesela yüzdeler zam- bütün kamu çalışanlarına ve emeklilere eşit uygulanır, bunun tek istisnası toplu sözleşme ikramiyesi. “Bu sadece sendika üyelerine verilir.” diyor. Sendika üyesi olmayanlar bu ikramiyeyi alamaz. “A sendikasının üyesi toplu sözleşme ikramiyesini şu kadar, B sendikasının üyesi şu kadar alır.” demiyor. Eşit şekilde bütün sendika üyelerine, kaç üyesi olursa olsun bütün sendika üyelerine toplu sözleşme ikramiyesini eşit vermek zorundasınız; bu açık bir hüküm. Sayın Elitaş, yani, siz benden daha tecrübelisiniz bu konuda, değil mi? Yani bunu tartışmaya gerek yok.

Dolayısıyla, burada yapılması gereken, gerçekten böyle bir zor durumda kalmak size yakışmaz. İYİ Partili bir vekil olarak bunu alanlarda anlatmak adına, siyaseten değerlendirmek adına bizim işimize gelebilir. Buradaki kıymetli sendikacılar belki üzülecek ama siyaseten biz bunu kullanırız ama böyle bir şeye de ihtiyacımız olmasın kardeşim.

Şimdi, 3 sendika etkilenmiyor: MEMUR-SEN, KAMU-SEN ve KESK. KESK, sadece din görevlileri sendikaları yüzde 2 barajını aşamıyor, o hizmet kolu etkileniyor ama bu 3 konfederasyon ağırlıklı olarak etkilenmiyor. Şimdi, ben yıllarca sendikacılık yaptım. 2002 yılında MEMUR-SEN üye sayısı sadece 18 bindi yani AK PARTİ iktidara gelene kadar MEMUR-SEN’in 18 bin üyesi vardı. Bu 3 konfederasyon en eski konfederasyonlar. Dolayısıyla, 1 milyon üyeyi, 400 bin üyeyi, 200 bin üyeyi bu konfederasyonlar bir senede yapmadılar, iki senede yapmadılar; ta 2001 yılından beri, hatta 1992 yılından bu yana... O zaman sendika kanunu yoktu, Anayasa değişikliği vardı. Şimdi, dolayısıyla yılların mücadelesiyle bu üye sayısını oluşturdular.

Şimdi, bu mücadeleden gelmiş insanlar tutuyor, A sendikasına “Kardeşim, sen yok ol, ben yaşayayım.” diyor. Bu ne kadar egoistçe bir düşünce. Bu doğru bir yaklaşım değil. Emin olun, MEMUR-SEN’e yıllarca muhalefet yapmış bir sendikacı olmakla birlikte ben bunu MEMUR-SEN’e bile yakıştırmadım, yakıştırmıyorum. Onun için MEMUR-SEN de bu konuda çok ısrarcı olmamalı. KAMU-SEN’in adını ben eski Genel Başkanı olmak hasebiyle burada ifade etmek istemiyorum,

söylemek istemiyorum çünkü KAMU-SEN yıllarca delikanlıca meydanlarda mücadele etmiş bir konfederasyondur. Böyle şeylere, ayak oyunlarına falan da ihtiyacı olmayan bir konfederasyondur, gerek de yok.

Onun için bu sendikalarımıza da... Zaten KESK burada savunmadı, ben teşekkür ediyorum, bu güzel bir duruştur. Onun için bu 3 konfederasyonumuz diğer 2 konfederasyonumuzla siyasi parti grupları üzerindeki baskılarını kaldırmalı. Çünkü onların arzusuyla, isteğiyle... Sayın Mustafa Elitaş bunu bilmez, bunu niye buraya getirsin? Fahri Bey bunu bilmez. Onların böyle bir derdi olmaz. AK PARTİ'nin böyle bir derdi olmaz. Ama bu arkadaşlarımıza da... Yılların sendikacısı bu arkadaşlar. Hacı Bayram Tonbul MEMUR-SEN'in arşividir, yıllardır tanırım, severim de kıymetli bir dostumdur, sendikacılıkta da emeği çoktur; burada da bunu teslim edeyim ben, haksızlık da yapmayım, mevzuat bilgisi de kavi bir arkadaşımızdır. Ali Yalçın da umreye gitmiş yani günahlarını temizlemişken yeni günahlar da eklemesin Ali Yalçın kardeşim kendisine buradan. Yani buradan da selamımı söyle Hacı Bayram kardeşim; bunu kaldıralım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, beş dakika daha istiyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – İsmail Bey, on dakika olmuş, iki dakika daha versek toparlayabilir misiniz?

İSMAİL KONCUK (Adana) – Beş dakikada toparlarım.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Süre verin Başkan, parti adına konuşuyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Şimdi, bakın, şu an itibarıyla yüzde 2'nin altında olan sendikanın üyesi 250 TL alacak; yüzde 2 barajını aşan konfederasyonlar, sendikalar 706 TL alacak. Yüzde 20 zam yapıldığını farz edelim önümüzdeki ocak ayından itibaren, ne olacak? Yüzde 2 barajının altında kalan sendika üyesi 300 TL alırken yüzde 2'yi aşan sendika üyesi 840 TL alacak yani aradaki 450 TL'lik makas 540 TL'ye çıkacak; böyle devam edecek, bu daire, bu fasit daire, çıkmaz sokak böylece devam edecek. Şimdi, ya, Allah'tan reva mı? Hepimiz vatansever insanlarız, Türk kültüründe Türk-İslam anlayışında... Şimdi sofrayı kurmuşsunuz, aynı yerde arkadaş grubusunuz, 2 arkadaşınız zeytin, peynir yiyor; Fahri Bey de oturmuş kuzu kızartmaları, kavurmalar... Şimdi, Fahri Bey, sen davet etmez misin onları? “Ya, gelin kardeşim, beraber yiyelim.” demez misin? Edersin değil mi?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Her ikisini de ederim.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Ama şimdi bu arkadaşlarımız davet etmiyor, “Ya, zıkkımın kökünü yiyin.” diyor âdeta yani; böyle bir şey olur mu ya? Böyle bir şey olmaz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – İsmail Bey, ağabey, gece vakti, millet acıktı; bu tür örnekler vermesen iyi olur.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Hacı Bayram Tonbul, sakalın da var, inançlı da bir insansın; elini vicdanına koy, bunu önce siz çekin kardeşim, siz çekin, görüşün, çekilmesini isteyin; memurların gözünde vallahi büyürsünüz. Gelin, burada bir şey yapacaksak şunu söyleyin: Polislerimize... Hem yasaklı yaptınız kanunen, sendika üyesi olamıyor bunlar hem de diyorsun “Para yok sana kardeşim.” Hem “Sendika üyesi olamazsın.” diyorsunuz hem bu paradan mahrum bırakıyorsunuz. İnfaz koruma memurlarına, daire başkanlarına -birçok yasaklı var- belediye başkan yardımcılarına, millî eğitim müdür yardımcılarına, denetim kurulu üyelerine; onlara bir düzenleme yapalım, en azından üyeliği yasak ediyorsak onların da bu ikramiyeyi almalarını sağlayalım bu seçim öncesinde Fahri Bey,

bu, işinize gelmez mi? Çok bir para da değil. Bunu düzenleyelim, bunu yapalım. Siz de kıymetli kardeşlerim, MEMUR-SEN olarak, KAMU-SEN olarak bunu teklif edin; bu insanların gözünde de bir değer kazanırsınız, memurların gözünde de değer kazanırsınız. Bakın, sadece böyle bir düzenlemeye kızacak olan, infial gösterecek olan bu yüzde 2 barajının altında kalanlar olmayacak. Memurlar çok farklı insanlardır, o 706 TL alacak olanlar var ya, zoruna gidecektir, “Benim arkadaşım 250 TL alırken bana 706 TL’yi kim verdi kardeşim?” diyecek, onlar da hesap soracak. Bu toplumu egoist, nefsi filan zannetmeyin, böyle idealist insanlar var, ilkeli insanlar var. Eminim ki MEMUR-SEN içerisinde de MEMUR-SEN üye tabanında da böyle binlerce insan vardır. Onun için doğru olan, bu teklifi çekmek. Bu arkadaşlarımızı üzmemelisiniz, bir müjde verin şurada, kaldıralım, hepimiz güle oynaya buradan çıkalım diyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – İsmail Bey, teşekkür ediyorum.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şimdi, değerli arkadaşlar, şöyle bir önerim var: Gruplar adına on beşer dakika konuşuldu, bundan sonraki arkadaşlarımız beşer dakika konuşabilir mi, daha fazla konuşmasa olur mu?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Olur, olur.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Olur.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Tamam, teşekkür ediyorum.

Yıldırım Bey, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ama Yıldırım Bey’e birazcık torpil yapalım çünkü kendisi de sendikacı.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Evet, o da Genel Başkanlık yapmış bir arkadaşımız.

KANİ BEKO (İzmir) – Sendikacılara onar dakika verin.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yıldırım Bey, buyurun.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sayın Başkan, kamu çalışanlarının değerli temsilcileri; şimdi ceketimi çıkarttım, kravatımı da çıkarttım çünkü 28 Mayıs 1990 EĞİTİM-İŞ’in kuruluş tarihi, 13 Kasım 1990 EĞİT-SEN’in kuruluş tarihi, 18 Haziran 1992 TÜRK EĞİTİM-SEN’in kuruluş tarihi, 14 Şubat 1992 EĞİTİM-BİR-SEN’in kuruluş tarihi. Şimdi bu tarihleri neden söyledim? 90 yılında biz sendikaları kurduğumuzda bu arkadaşlarımız dediler ki: “Devlet memuru sendika kuramaz, biz vakıf kuralım.” Biz sendikayı kurup tarlayı temizledikten sonra, mayınları temizledikten sonra bu arkadaşlarımız da bu yola çıktılar. İyi ki de çıktılar. 1995 yılında ben EĞİTİM-SEN Genel Başkanım, konfederasyonumuz daha kurulmamıştı, Doğru Yol-SHP iktidarında Anayasa değişikliği tartışması vardı, 150 bin kişiyle Kızılay Meydanı’nda iki gün, 17-18 Haziranda eylem yaptık. Yani bugün Cumhuriyet Halk Partisindeyim, o dönem adımız Sosyaldemokrat Halkçı Partiydi, SHP’ydi. SHP iktidardaydı, Anayasa değişikliğine grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakkı getirmeyen bir düzenleme vardı. Biz o zaman hangi siyasal partinin olduğuna bakmadan, kamu çalışanlarının talebi doğrultusunda bu eylemi gerçekleştirdik. O gün bugündür eğer bugün MEMUR-SEN bu noktaya gelmişse, KAMU-SEN bu noktaya gelmişse o eylemin sonuçları üzerinden bu noktaya gelmiştir. Hiç kimseye biz o zaman “Biz bu mücadeleyi yürütüyoruz, siz bu mücadelenin dışında kalın.” demedik, herkese şunu söyledik: “Biz devlet memuruyuz ama kul değiliz, devletin kulu kölesi değiliz.” Devletle masaya oturduğumuzda

hedefimiz kamu çalışanlarının özlük haklarını, demokratik haklarını, sosyal haklarını almak. Patronla masaya grev ve toplu sözleşme hakkı için oturur sendika, eğer bir sendika toplu görüşme hakkı için masaya oturuyorsa o sendika, sendika olma özelliğini ne yazık ki taşıyıyor demektir.

Bugün yapılması gereken... 15 sendikacı konuştu, 15'inin de tek talebi şu olmalı Parlamentodan: Grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakkımızı istiyoruz; toplu görüşmede elde edemediğimiz hakkı grev önlüğüyle yaparız. Şimdi bundan da çekinmeye gerek yok çünkü Sayın Recep Tayyip Erdoğan İstanbul Belediyesinde işçiyken grev önlüğü giyen bir işçi emekçisiydi, bugün grev kısırcılığı yapan bir Cumhurbaşkanı olamaz, yapmamalı çünkü grev önlüğü giydiği tarihe dönüp bakmamız lazım. Ben 1990'daki sendikal tarihime bakıyorum, diyorum ki: Bu sendikaların hakkını savunmak benim birinci görevim. Bana bu görevi kim veriyor? Anayasa'nın 51'inci maddesi. Arkadaşlar ayrıntılı anlattı, zamanınızı almamak için ayrıntıya girmiyorum. Bu teklif, anayasal bir hak olan sendika kurma, sendikaya üye olma ve ayrılma özgürlüğünü ortadan kaldırmaktadır. Üstelik Danıştayın bir kararı var. Bir sendikacı "Danıştayın kararı yok." diyemez. Arkadaşlar, Danıştayın kararını size bir kez de ben okuyayım, Veli Başkan okumuştur: "Toplam kamu görevlisi sayısının en az yüzde 1'inden fazla sendika üyesi kaydeden sendikalar' şeklinde kriter getirilmesi suretiyle sendikalar arasında ayrıma yol açılması, açıkça sendikal özgürlüğe bir müdahale oluşturarak sendikaların kuruluş amaçlarının gerçekleşmesini önleyici şekilde üye kaybına sebebiyet verecek nitelik taşıdığı gibi, aynı hizmet kolunda çalışıp aynı işi yapan sendika üyesi kamu görevlileri arasında sadece farklı sendikalara üye olmaları nedeniyle eşitsizlik yaratması itibarıyla çalışma barışını da olumsuz yönde etkileyeceğinden dava konusu düzenlemede mevzuata ve hukuka uygunluk bulunmamaktadır." diyor. Bunu kim söylüyor? Danıştay söylüyor. Şimdi, Anayasa söyledi, Danıştay söyledi. Uluslararası sözleşmelere çok itibar etmiyorsunuz ama ben yine de söyleyeyim: "Bu düzenleme, Türkiye'nin imzaladığı Uluslararası Çalışma Örgütü'nün yani ILO'nun 87 sayılı Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaşma Hakkının Korunması Sözleşmesi ve 98 sayılı Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı Sözleşmesi'ne aykırıdır. Ayrıca, sendikal örgütlenmeye ilişkin alınmış AİHM kararları da mevcuttur." diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Bu iktidar, işine geldiği zaman Anayasa'ya uymuyor, Danıştay kararlarına uymuyor, uluslararası sözleşmelere uymuyor. Ayrıca, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Bilgin akademik kariyerini çalışma ekonomisi üzerine yapmış, onunla bu konuyu konuşmamız ve tartışmamız gerekiyor ama piyasada yok. Şimdi, nasıl olabilir? Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının olmadığı bir yerde sendikal hak ve özgürlüklerin kısıtlanması tartışılabilir mi? Çok açık ve net; sendikaların görevi barajları yıkmaktır, barajlar koymak değildir. Sendikaların görevi, grev yapmaktır. Sendika eğer toplu sözleşmede hakkını alamıyorsa grev yapma hakkını kullanması lazım.

Bakın, bu teklife ne olacak? Yüzde 2 barajını aşan sendika üyeleri toplu sözleşme ikramiyesinden faydalanacak; parayı söylediniz, kanun teklifinin sakıncalarını söylüyorum: Yeni sendikaların kurulmasının önünü kapatacak, mevcut sendikalardan yüzde 2 barajını aşamayanlar üye kaybedecek, üye kaybeden sendikalar uzun vadede kapanacak, kamu emekçileri ekonomik nedenlerle istemedikleri sendikalara üye olacak. Bakın, kanun teklifinin yasalaşması durumunda 231 sendikanın 188'i kapanmayla yüz yüze yani bu kanun teklifi yasalaşırsa 231 sendikadan 43 sendikaya iniyor. Buradan faydalananlar; EĞİTİM-BİR-SEN, TÜRK EĞİTİM-SEN, EĞİTİM SEN ve EĞİTİM-İŞ. Sağlık kolunda kim faydalaniyor? SAĞLIK-SEN, TÜRK SAĞLIK SEN, SES. Üye olmayanların üyesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Bitiriyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yıldırım Bey, sendikacı olmanız hasebiyle pozitif ayrımcılık yaptık ama son iki dakika, bir daha uzatamayacağım.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Tamam, bitiriyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, yüzde 2 barajını aşabilmek için nasıl ki biz 1990 yılında, sendikayı kurduğumuzda bu arkadaşlarımız “Devlet memuru sendika kuramaz.” diyerek bize itiraz edip iki yıl beklemişlerse şimdi bu arkadaşlarımız da diyor ki: “Adalet ve Kalkınma Partisi, 3Y’yi ortadan kaldıracığı iddiasıyla geldi.” Neydi bu 3Y? Yoksulluk, yolsuzluk, yasaklar. 2’sini söylemeyeyim, burada politika yapmayayım ama 2004 yılında kaldırdığımız yasakları, kaldırdığınız yüzde 5 barajını, bu kanun teklifini yeniden Adalet ve Kalkınma Partisine niye öneriyorsunuz? Bu, Allah’tan reva mı? Bu vicdana sığar mı, bu sendikacılığa sığar mı? Belki Adalet ve Kalkınma Partisinde sendikacılık yapan arkadaşlarımız olmayabilir, kanun teklifinin altında imzası bulunan sendikacı arkadaşlarımız olmayabilir. Allah aşkına, imza sahipleri dönsün bir Vedat Bilgin’e sorsun, “Ya, bize böyle bir yasa teklifi geldi, bu konuda görüşün nedir?” diye sorsun. Bırakın sendikacılara, sendika uzmanlarına sormayın; kendi Bakanınıza sorun. Bu, olabilecek bir şey değil. Bu, muhalefete avantaj sağlar ama iktidarı yerle yeksan eder. Buradan bir çift sözüm de sendikalara olsun: Bunu muhtemelen imza sahipleri çekecektir ama çekmez Genel Kurula gelirse biz 1995 yılında 150 bin kişiyle nasıl Kızılay Meydanı’nı işgal etmişsek sizinle birlikte Kızılay Meydanı’nda günlerce yatmayan namerttir. Gelin, hep birlikte sesinizi yükseltin, bu mücadeleyi hak mücadelesine dönüştürelim. Ben inanıyorum ki MEMUR-SEN’e üye olan, KAMU-SEN’e üye olan kamu emekçileri de bu haksızlığa isyan edecek, sizinle birlikte kol kola mücadele yapacak.

Son söz, gazi ve şehit yakınları sendika kurmuş. Onun feryadını durduğumda ağlayasım geldi, gençliğim aklıma geldi. Eğer biz bu feryadı duymayacaksak bırakın Birleşik Kamu İş’in feryadını...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yıldırım Bey, teşekkür ederiz.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – ...bırakın KESK’in feryadını; bu feryadı duymazsanız gerçekten yazık ederiz. Siz bu feryadı duyun; konfederasyon en fazla üyeye sahip olan ama inisiyatife sahip olan sendikalar, siz de bu feryadı duyun lütfen.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yıldırım Bey, teşekkür ederiz.

Fahrettin Bey, buyurun.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gecenin bu saatinde herkese hayırlı akşamlar diliyorum.

Gerçekten Yıldırım Bey’in, İsmail Başkanımın sözlerinin üstüne ben şu anda ne söyleyeyim diye düşünüyorum. Aynı yerlerden geldik, aynı mücadeleden geldik ama keşke Sayın Başkanım, buraya grev hakkı, toplu sözleşme hakkını getirseydiniz memurlar için biz de koşu koşu gelip sizinle beraber burada katkı sağlasaydık. Keşke memurlara siyaset hakkı getirseydiniz de hakikaten, biz de elimizi böyle güçlü bir şekilde kaldırabilseydik. Getire getire ne getirdiniz? İnsan bunu getirirken vallahi, biraz mahcubiyet duyar. Yan yana çalışan memurlar arasına sendikaları ayırarak nifak sokuyorsunuz. Yahu, sizin işiniz, Meclisin işi, bu Komisyonun işi çalışanların arasına nifak sokmak mı? Ama diyeceksiniz ki ya, biz zaten yirmi yıldır sendikaları ayırdık, memurları ayırdık, devlette liyakati yerle bir ettik, yandaş kayırmacılığında sınırı tanımadık; zaten sicilimiz böyle. Ama yeter ya, bakın, 21’inci yıla geldik, 21’inci bütçeyi yapıyoruz, işte, neymiş? “Yeni Yüzyıl” diyorsunuz. Yahu, arkadaşlar, yeni yüzyıla böyle mi gideceğiz? Böyle, yeni yüzyıla gidebilir miyiz? Allah aşkına ya.

Şimdi, ILO'da defalarca, iktidarınız döneminde biz kara listeye alındık ya Türkiye olarak hem de demokrasisi olmayan, antidemokratik yönetimlerle yönetilen ülkelerle beraber. Hiç mahcubiyet duymadınız. O raporları bir okuyunuz, aplikasyon komisyonunun raporlarını. Orada ne yazıyor, biliyor musunuz? "Türkiye'de memurlar arasında, çalışanlar arasında sendikal ayrımcılık ve yine memurlar arasında siyasi ayrımcılık yapıldığı için..." Ama siz, maşallahınız var ya, yirmi yıldır artık söylemeye utanıyoruz. Hangi yasağı iptal edeceksiniz? Yeni yasakların peşindedesiniz. Şu yeni günün bu saatinde derdimiz ne bizim Allah aşkına, ne? Yıllarca hormonlu sendika hâline getirttiğiniz, arkabahçeniz yaptığınız konfederasyona şimdi yeni hormonlu yapılar oluşturmak, destek vermek; bunun ötesinde bir şey yok. Anayasa'ya aykırı, ILO sözleşmelerine aykırı, kanuna aykırı, 4688'e aykırı. Ne yapmaya çalışıyorsunuz ya? Bize yazık değil mi? Bu kadar insana yazık değil mi? Hiç mi vicdanınız yok ya? Ne işimiz var sabahın bu saatinde, biz burada neyin kavgasını yapıyoruz? Allah aşkına ya, yapmayın, yapmayın. Dediği gibi Başkanımın, Başkanım, meydanlardayız, ölümüne meydanlardayız. Yeter be, yeter be, sendikacıyız kardeşim, ömrümüzü verdik. Ben sendika kurdum diye mahkemeye gittim, yargıldım; şerefle bunu anlatırım, sene 1992. Bugün geldiğimiz noktaya bak; grev hakkı yok, toplu sözleşme hakkı yok. Adı "toplular görüşme", sonra adı "toplular sözleşme", hakem kurulu tarafı. Yahu, tarafı hakemin yönettiği maçtan sağlıklı sonuç çıkar mı? Niye bunu düzeltmiyorsunuz? Niye uzlaştırma kurulu oluşturup tarafsız bir yapı oluşturmuyorsunuz? Verin grev hakkını madem, madem demokrasiye inanıyorsunuz. Niye korkuyorsunuz memurdan? Sizin yandaş memurlarınız hâline getirdiniz devleti, devletin çivisini çıkardınız hâlâ doymadınız ya, hâlâ doymadınız, buraya bunu getiriyorsunuz. Allah'tan korkun ya, Allah'tan korkun.

Fazla konuşmayacağım ya, sinirim gerildi.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler.

Kani Bey, buyurun.

KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Başkan, sevgili milletvekilleri, çok kutsal bir görev yapan sevgili sendikacı arkadaşlarım; öncelikle hoş geldiniz.

Ben sizin de bildiğiniz gibi kırk beş yıllık sendikacıyım. Kırk beş yıldan bu yana...

(Uğultular)

KANİ BEKO (İzmir) – Dinler misiniz lütfen.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Herkes birbirini tebrik ediyor. Başkan, sen eğer onlar gibi yumruğunu vurmazsan konuşma olmaz.

KANİ BEKO (İzmir) – Ben kırk beş yıllık sendikacıyım. Şimdi, arkadaşlar, hayatım, ömrüm çalışanların ekonomik, demokratik, siyasi, sosyal haklarını korumak ve kollamakla geçti; tam kırk beş yılını verdim. Yürüyüşler, mitingler, grevler, TOMA'lar, biber gazları ve 3 kez de cezaevine girdim ama sendika kimliğimle girdim.

Şimdi, dün burada söylemeye çalıştım, sendikalar siyasi partilerden, devletten ve sermayeden bağımsız olmalı. Sendikaların görevi çalışanların ekonomik, demokratik, siyasi, sosyal haklarını korumak, kollamaktır. Bir hatıramı anlatayım, az önce Koncuk'a anlattım: Türkiye'de milyonlarca kamu çalışanının iş güvencesi Çankaya sarayında tartışılırken, işçi arkadaşlarımızın da kıdem tazminatlarını mevcut siyasal iktidar almak isterken 30'a yakın üçlü danışma kurulunu -bizi- dönemin Başbakanı Çankaya'da bir araya topladı, yarımşar saat bize söz hakkı verdi. Biz oralarda kıyametleri kopardık. Tabii, ben DİSK Genel Başkanı olarak işçi haklarını savundum; Koncuk'u da kutluyorum -orada da kutlamıştım- kamu çalışanlarının haklarını da savundu. Diğer konfederasyon başkanları ve

en son MEMUR-SEN'in Genel Başkanına sıra geldi. MEMUR-SEN'in Genel Başkanı söz hakkı aldı, "Sayın Başbakanım." dedi, "Buyurun." dedi, "Bizim senden bir ricamız var.", "Buyur Sayın Başkan." dedi, "Siz bizi doksan yıllık bu zulümden kurtarın, biz sizden başka bir şey istemiyoruz." Doğru mudur kardeşim?

İSMAİL KONCUK (Adana) – Evet.

KANİ BEKO (İzmir) – Şimdi, MEMUR-SEN'in sendikacılık anlayışı bu arkadaşlar.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – O "Zulüm." dediğinin ne olduğunu söyle de kayıtlara geçsin.

KANİ BEKO (İzmir) – Dolayısıyla, Avrupa Birliği müzakerelerinin 19'uncu Fasil'ına ben de katılmıştım. Ankara'da katılmış olduğumuz Avrupa Birliği müzakerelerinin 19'uncu Fasil'ında, ya, biz neler yaptık, bir türlü 19'uncu Fasil'ı aşamadık. Biliyorsunuz, 19'uncu Fasil Avrupa ITUC'un ve ETUC'un dünya genelindeki sendikal hak ve özgürlüklerin tanınması. Biz neler yaptık, bunları bir türlü anlatamadık ve 3 kez yapmış olduğumuz toplantıdan 19'uncu Fasil'ı bir türlü geçiremedik.

Şimdi, Anayasa'nın 51'inci maddesine göre... Siz ne yaptığının farkında mısınız ya? Anayasa'yı ayaklar altına alıyorsunuz. Anayasa'nın 51'inci maddesi diyor ki: "Çalışanlar özgür iradesiyle istedikleri sendikaya üye olabilirler." Nokta. Yahu, Anayasa bu hakkı bana vermiş, siz bu anayasal hakkı burada nasıl alırsınız? Biraz evvel arkadaşlarım anlattı, Danıştay kararları var. Danıştay açık, net bir şekilde eşitsizlik ilkesi olduğunu ortaya koymuş, daha önce yüzde 1 olan barajın reddine karar vermiş; şimdi siz barajı yüzde 2'ye çıkarmak istiyorsunuz. Arkadaşlar, bu doğru değil. Şimdi, az önce Sayın Başkan da anlattı, Türkiye'de bulunan 233 sendikadan 188'i yüzde 2 barajını aşamıyor, sadece MEMUR-SEN, KAMU-SEN ve KESK'e bağlı 43 sendikayı bu koşula bağlamış. Şimdi, ben baraj deyince MEMUR-SEN'deki arkadaşlarım atıfta bulundular efendim "İşçi sendikaları da böyle.", hayır öyle değil. Elitaş bilir, ben Konfederasyon Genel Başkanırken Çalışma Bakanlığında sabahlara kadar baraj altı sendikalara yetki almak için uğraştım, siz şahitsiniz, bilirsiniz. Bu nedir, biliyor musunuz? 15'e yakın, DİSK, TÜRK-İŞ, HAK-İŞ'in 15 sendikası baraj altında. Şimdi, bu ne anlama gelir? Bu şu anlama gelir: Baraj altındaki sendikalar yüz bine yakın işçinin toplu iş sözleşmesini yapamadığı için bu işçiler sadece asgari ücret alır ama onun yanı başında toplu iş sözleşmesi yapan sendikalar ortalama işçilere 10 bin lira maaş alır, sosyal haklar alır ve her bayramda da ikramiye alır, bu kadar açık ve net. Şimdi, ne anlatmak istedim? Biz, Türkiye'de işçilerle ilgili de bir türlü bu barajları kaldıramadık, yürüyüşler yaptık, mitingler yaptık, Bakanlığa geldiğimizde biber gazları, tanklar, tüfekler falan, bunlar doğru şeyler değil arkadaşlar.

Şimdi, kamu çalışanlarının özgür iradesiyle kurmuş oldukları sendikalar var. Şimdi, ben AKP'li buradaki vekil arkadaşlarımıza ya kardeşim bırakın siz bu AKP'yi, gelin şu partiden aday olun desem doğru olur mu? Sizin de yaptığımız bu. Siyasal ve ideolojik anlamda MEMUR-SEN'in bir duruşu var, bunu dünya biliyor ve dolayısıyla bu arkadaşlarımız memur da olsa, işçi de olsa, işçiler HAK-İŞ'e gitmek istemiyor, memurlar da MEMUR-SEN'e gitmek istemiyor. "Benim için bir zulüm." diyor, zulüm. Ben kırk beş yıllık hem sendikacıyım hem de Cumhuriyet Halk Partiliyim, bir başka partiye gitmek benim için bir zulüm, zulüm. Dolayısıyla bunu iyi anlamak lazım, iyi kavramak lazım.

Sayın Başkan, bir de bu işin Avrupa ayağı var. Ben şimdi sorarım MEMUR-SEN'deki arkadaşlarıma. ETUC, ETUC ne biliyor musunuz? Avrupa Sendikalar Konfederasyonu; ITUC, 200 milyon üyesi olan Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu. G20'lere gittiğimizde aynı bu şekilde bizim 500'e yakın uluslararası sendika hareketinin konfederasyon başkanlarıyla yaptığımız çalışmalar var ve biz dosyayı çıkarırız. En son Sharan Burrow çalışma hayatıyla ilgili bu dosyayı alır, kime verir? G20'lere, G20'lerdeki liderlere verir birer dosya. Şimdi, MEMUR-SEN, ITUC üyesi değil, ETUC üyesi değil. Ya, sizi bu kafayla ne ETUC'a alırlar ne de ITUC'a alırlar. Yarından sonra... Sayın Başkan,

Sayın Elitaş, ben Cenevre'deki Uluslararası Çalışma Örgütü ILO toplantılarına tam 7 kez katıldım. Çalışma Bakanları bilir, orada konuştuklarını bilirler. İçeri girerken "Turkey" diye çağırıyorlar, doğru Aplikasyon Komitesi içerisine giriyorsun, zulüm. Dün ben size Aplikasyon Komitesindeki Zimbabve'yi anlattım, Afganistan'ı anlattım, Pakistan'ı anlattım. Ya, arkadaş yani bu ülkelerin arasında Türkiye'nin olması size keyif mi veriyor ya? Ya, yapmayın ya. Yani önümüzdeki dönemde tekrar ILO'ya gittiğimizde yine Aplikasyon Komitesi içerisine gireceğiz. Hiç unutmuyorum, bir İtalyan işvereni orada kıyametleri kopardı, Müezzinoğlu çok iyi bilir, tutanaklara bakın, orada dedi ki: "Ya, yeter artık, Türkiye'deki işverenlere, siyasi iktidara, Hükûmete ya artık söyleyin de yani şu işçiler artık ölmesin." Bakın istatistiklere, hâlâ biz işçi sağlığı ve işçi sağlığı ve iş güvenliği ILO kriterlerine uygun hâle getirilmediğinden dolayı, ağabey, dünyada 3'üncü, Avrupa'da 1'inciyiz. Yani, 2002 yılından bu yana, özelleştirme ve taşeronlaştırma başladığı günden bu yana 30 bine yakın işçi kardeşimizi iş kazalarında kaybettik. Ya, bir de bizi dinleyin bir arkadaş ya! Duymayan kulaklar artık duysun, görmeyen gözler görsün. Biz de bu toprakların çocuklarıyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KANİ BEKO (İzmir) – Ben son olarak şunu söylemek istiyorum...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kani Bey, son bir dakikada toparlarsanız memnun olurum.

Buyurun.

KANİ BEKO (İzmir) – Hayatımı verdim, ömrümü verdim ama bir daha söylüyorum: Sendikal rekabetin ne olduğunu çok iyi bilirim ben. O kadar çok örnek anlatırım ki burada, sabaha kadar konuşurum yaşadıklarımı ama şunu söylemeye çalışıyorum: Bugün buraya kadar gelen, kutsal görev yapan bağımsız sendikalar ve diğer sendika genel başkanları gerçekten buralara kadar geldiyse, bu arkadaşlarımız söz alıp burada konuştuysa, sorunlarını anlattıysa, biz de bunları dinlediyssek... Bunların arkalarında bir ordu var, ordu; bunların arkalarında bir ordu var Sayın Elitaş. Bu ordu yarın sokaklara çıkar, yürüyüşler olur, mitingler olur ve dolayısıyla siz de rahatsız olursunuz, biz de rahatsız oluruz.

Ben son olarak şunu söylemek istiyorum: Bu yasa teklifini ben inceledim. Hatta dün bilmiyordum ben.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kani Bey, bitirin ama.

KANİ BEKO (İzmir) – Dün ben teklifi inceledim, baktım. Biz birbirimizin dilinden anlarız. Hatırlarsanız, dün konuştuğumda söylemiştim, dedim ki: "Bu teklifi buraya veren mutlaka ama mutlaka sendikacılarıdır." Ben bizim dilimizden anlarım ama dünyanın hiçbir yerinde ben şunu görmedim: Diğer sendikanın yok olması için, Türkiye'nin sendikalar mezarlığına dönüşmesi için uğraşan hiçbir sendikayı ben bugüne kadar görmedim.

Son bir şey söylüyorum ve noktalıyorum: Aklımızı başımıza toplayalım arkadaşlar. Türkiye darbeler ülkesi. Türkiye'de kamu çalışanları ve işçiler 15-20 milyona yakın; dolayısıyla, Avrupa'da olduğu gibi örgütlü bir güç olsak Türkiye darbeler ülkesi olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KANİ BEKO (İzmir) – İşveç'te toplantılara katılıyorum. Sağ taraftaki arkadaşım söz hakkı alıyor. Ne adına alıyor? İşveç ordusu adına. Diyor ki Genelkurmay Başkanı: "Ben sendika başkanımıym." Sol taraftaki, emniyet adına söz hakkı alıyor ve bu arkadaşlarımız emniyet adına, sendika genel başkanı olarak konuşuyor; bir diğeri ordu adına konuşuyor. Sağıma bakıyorum, komutan; soluma bakıyorum, emniyet amiri.

Şimdi, Türkiye’de -biraz evvel Veli Başkan da anlattı- polisler sendika kurma aşamasındayken bize geldiler, DİSK’e geldiler; ben de onlara dedim ki...

İSMAİL KONCUK (Adana) – Kuranlar 10 kere işten atıldı.

KANİ BEKO (İzmir) – Bitireyim ağabey. Biliyorum ben, biliyorum.

Şimdi, bu arkadaşlar bize geldi. Bunlar bizim insanlarımız. Dolayısıyla, siz de biliyorsunuz, bizde hukukçu ordusu var ve bu arkadaşlarımız sendikalarını kurma aşamasındayken biz onlara çok yardımcı olduk, her yönüyle yardımcı olduk ama sonra da bir baktık, evvah! Bir gün arkadaşım bir geldi, dedi ki, işte, birisi Şırnak’a, birisi Kars’a, birisi Van’a...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kani Bey, Ağabey, on beş dakikayı geçtin. Toparlarsan memnun olurum, lütfen...

KANİ BEKO (İzmir) – Bitiriyorum, son cümlem.

Bu arkadaşlarımızın tamamı sürgüne gitti; yetmedi, işten atıldılar; yetmedi, çocukları da aileleri de perişan oldu.

Son cümle: Sendikalar önemlidir arkadaşlar. Ve buradan sendikacı arkadaşlarıma sesleniyorum: Siz sendikacılık yapmak istiyorsanız siyasi partilerden, devletten ve sermayeden uzak durun. Çalışanların ekonomik, demokratik, siyasi, sosyal haklarını koruyun; biz de size sonuna kadar destek verelim. Ama bu kardeşlerinizi de karşınıza alıp yok etmek için devleti, siyasi iktidarı arkanıza alarak sendikacılık yapamazsınız; kimse size bu şekilde sendikacılığı bu ülkede yaptırmaz. Bugünün yarını var.

Beni dinlediğiniz için hepinize sevgiler saygılar sunuyorum; sağ olun, var olun diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederiz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ama çok güzel konuştu Kani Beko Bey, alkışa hak etti canım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Herkes çok güzel konuşuyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yasin Bey, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Sayın Başkanım teşekkür ederim.

Ben sendikalarla ilgili maddeyle ilgili geneli üzerinde konuşurken zaten değinmişim. Bana yaklaşık beş dakika süre verdiniz. Ben bu sürenin bir kısmını kısa bir konuşma yaparak bir arkadaşta devretmek isteyeceğim.

Öncelikle, gecenin bu saatinde bir fıkra bari söyleyeyim de hem günün anlamına da önemli olur diye düşünüyorum. Nasrettin Hoca bir gün eşekten düşmüş. Hocanın başına herkes toplanmış tabii ki. Hocaya demişler ki: “Hocam bir şeyin var mı, bir doktor çağıralım mı?” diye sormuşlar. O da “Yok yok, benim halimden doktor anlamaz, eşekten düşen anlar. Siz bana eşekten düşen birini getirin.” demiş. Sonuçta biz milletin vekiliyiz, asil varken vekile çok söz düşmez. Burada, milletin aslı var, sendika temsilcilerinden. Konuşmasını yaptı ama yarım kalan sözü olduğunu düşündüğüm için bir bayan arkadaşımız var, Tülin Hanım’ı ben sözünü tamamlaması için davet ediyorum. Sürem var nasılsa onu tamamlasın.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yasin Bey, bu doğru bir usul değil. Yok, yok bu doğru bir usul değil.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Eksik kalamı tamamlasın. Eşekten düşen anlar, biz değiliz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ya, gerçekten doğru bir usul değil, olmaz. Herkes söz ister olmaz, buna vermem, veremem olmaz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın milletvekillerinin hakkı şu an.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir sefere mahsus verilebilir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hayır, hayır olmaz. Bir sefere mahsus olmaz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sözümü tamamlayayım o zaman ben.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, bir kadına...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, lütfen.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Kendisi de konuştu ama sözünün eksik kalan kısmı oldu.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun, siz ifade edin.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Onu ben ifade etmeyeyim, onu kendisi daha iyi ifade eder. Ben, başka şeylere gireceğim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen, olmaz diğerlerine de vermek zorunda kalırım. Hayır, vermiyorum, kesinlikle vermiyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, hanımefendi Meclis personeli, akşama kadar size hizmet ediyor. Bu kadar hakkı yok mu?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Arkadaşlar, vermiyorum, lütfen.

Yasin Bey, buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Üç dakikayı isteyen sizsiniz. Üç dakikada çok şey anlatılır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tamam, üç dakikayı Yasin Bey veriyor ne var?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yasin Bey, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ya, ben eşekten düşmedim ama anlatmaya çalışayım o zaman.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sermayeden zarar mı edeceksiniz, ne olacak?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Şimdi, orada 2 sendika temsilcisi biraz önce konuşurken toplamda 231 temsilcinin, sendikanın olduğunu, bunlardan 43 tanesinin yüzde 2 barajını aştığını ve kalanların içinde 1 üyeli, 7 üyeli, 10 üyeli sendikalardan bahsederken buradaki 10 bin, 15 bin üyeli sendikaların da olduğunu unutarak bu sayıyı da yaklaşık kendisi de verdi rakamı 40 tane olduğunu söyledi. 230'dan 40'ı düştüüm 190 kaldı, 43'ü de yüzde 2'yi aşmış, yaklaşık 150 tane kendileriyle aynı mücadeleyi veren sendikayı da yok sayarak onların hakkını gasp etmeye çalıştı. Açıkçası, Çalışma Bakanlığının denetlemesinde bununla ilgili denetleme sağlıklı bir şekilde yapılabilse bu çok az sayıda üyesi olan ve süresi içinde bu sendikayla ilgili şartları yerine getiremeyenleri Çalışma Bakanlığının yapacağı işi bize, Komisyona hatta ilgili olmayan bir komisyona, bizim Komisyonumuza getirmenin de onlara ne fayda sağladığını bilmiyorum. Zamanında kendileri de aynı durumda iken AK PARTİ'si iktidarına bu yüzde 5'i kaldırtan da kendileri ama bugünün yarını var, yarın yine sayısal olarak yüzde 2'nin altına kendileri düştüğünde ne yapacaklar? Onu da çok merak ediyorum. Bugün, iktidarın yanında olmak çok kolay, gelin bir de bu taraftan bu mücadeleye onlarla beraber aynı gözle bakmak lazım. Bir yandan da sendikaların içinde özellikle engellilerle ilgili sendikalar var. İşte, biraz önce gördük, gazi ve şehitlerimizle ilgili sendikalar var, yurttan çıkan kamu görevlileriyle ilgili sendikalar var. Bunların o sayısal oranları da yakalaması mümkün değilken oradaki 1 üye, 13 üye, 15 üyeye kıyaslayıp orada bu işin demagojisini yapmasını da çok esefle karşıladım.

Bu anlamda, bu maddenin böyle yüzde 2'den yüzde 1'e düşmesinden falan bahsetmiyorum, tamamen geri çekilmesi gerektiğini ve kamuyla ilgili biraz önce sendika mücadelesi yapmış 3-5 vekil arkadaşımızın çok kıymetli görüşlerini de aldık. Gerçekten sendikalarla ilgili bir ihtiyaç söz konusuysa biz o maddelerle ilgili düzenlemeleri yapalım diyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Teşekkür ederim.

Vehbi Bey, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ben çok uzun konuşmayacağım Sayın Başkanım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Niye?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, iradeye niye müdahale ediyorsunuz?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ya, şimdi bu kadar sendikacı, bu kadar başkanlar, bu işe kırk beş yıl, elli yıl ömür vermiş insanlardan sonra benim bu konuda ahkâm kesmem yakışık almaz.

Biraz evvel Fahrettin Vekilim bir şey söyledi, “Komisyonun işi çalışanların arasına nifak sokmak mı?” dedi. Esasında bu Komisyonun işi bu değil yani burası Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu; normalde -4688 sayılı- toplu sözleşmeyle alakalı olacak olan bir hususta... Bunun da Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda tartışılması lazım. Burada şimdi Bakan Yardımcısı olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı var, burada Çalışma Bakanı veyahut da Bakan Yardımcısının olması lazım. Ama şunu söyleyeyim, çok şey öğrendik. Ben şimdi baktım, biz normalde burada 3213 sayılı Maden Kanunu hakkında çok değişiklik yaptık. 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu hakkında da daha önce değişiklikler yapmıştık. Başka ne yapmıştık burada? Enerji Piyasası Kanunu hakkında da çok değişiklik yaptık ama mesela özelleştirmeye ilgili kanunda hiçbir değişiklik yapmamıştık; İş Kanunu, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hakkında... Yani bizim ihtisas komisyonunun haricinde ne varsa bugün her şeye bulaştık biz, bugün her şeye bulaştık. Biz, bugün, mesela, çok enteresan...

VELİ AĞBABA (Malatya) – OHAL...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Limanların satışı...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – OHAL... Ya, böyle bir şey olabilir mi? Bugün biz 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu... 3 tane madde var. Ne kadar sürdü? Yarım saat sürdü. Sorduk, anlattılar, kabul dedik, geçtik ama bizim alakamız olmayan bir konu. Mesela, çok şey öğrendik bugün, hakikaten ben toplu sözleşmeyle ilgili 4688 sayılı Kanun'u bayağı öğrendim yani faydası oldu; bizim için hakikaten faydası oldu, okul gibi oldu. Mesela, sarı sendikanın hikâyesini öğrendik burada, önemli bir şey oldu, burada Fahri Bey de beraber öğrendi. Ama bakın, Fahri Bey, bir şey söyleyeyim mi? Bakın, ben burada bugün bir şeyi daha öğrendim: Daha evvelden 2004 yılına kadar yüzde 5'lik bir baraj varmış, daha sonra MEMUR-SEN'in dava etmesi üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı bu barajı sıfırlamış; ben bunu ilk defa burada öğrendim. Eminim, Fahri Vekilim de şu an öğrenmiştir çünkü bunu daha önceden bilen bir Adalet ve Kalkınma Partili bir milletvekili böyle bir kanun teklifiyle buraya gelmez. Bu nedir, biliyor musunuz? Adalet ve Kalkınma Partisinin kendini inkâr etmesi demektir, bu başka bir şey değildir. Aynı şekilde, örgütlenme hürriyetine de kastedilmektedir. Ben bu konuları çok bilmiyorum ama burada sabahtan beri, iki günden beri öğrendiğim... Ben çok eylemlerde bulundum, madencilerin yanında da çok bulundum, her yere girdik çıktık. Hatta şöyle bir şeyimiz de var: “Sarı sendika” deniyor ya, sarı sendika eylem yapmaya kalktı, ben milletvekili olarak onlara destek vermeye

gittim, onlara eylemin nasıl olacağını tarif ettim; bakın, onlara nasıl tezahürat yapılması gerektiğini... Dedim bu böyle olmaz, sarı baretleri getirin, baretsiz olmaz, baretleri yere vuracağız. Yani biz bu işlerin içine girdik ama kamu sendikacılığını sizlerden de öğrendim. Ya, lütfen, şunu geri çekin, olmaz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – İyi ki bilmiyorsun ha sendikacılığı.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bakın, Adalet ve Kalkınma Partisi eğer bu yasalaşırsa kendini inkâr eder. Siz, o barajları kaldırılıyorsunuz sifıra indiriyorsunuz, sonra 1'e -Danıştaydan dönmüyor- yetmiyor 2'ye; bu olmaz. Bence bunu...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Çok şeyi inkâr ettiler.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bir daha dönerse 5'e çıkacak.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – O da var yani. Bu, yol olur.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yüzde 100 yasalım da tamamen bitsin işte ya.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ben bu duygu ve düşüncelerle gecenin bu saatinde hepimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Vehbi Bey, teşekkür ediyorum.

Kadim Bey, buyurun.

KADİM DURMAZ (Tokat) – İyi sabahlar diyeyim ben de.

Böyle bilgi eksikim oldu ama tutanaklara bakacağım ben de.

Sayın Başkanım, şöyle bir Komisyonumuzda mevcutta olanların bir listesini aldım. Tabii, sendikalarla ilgili rakamları arkadaşlardan dinledik ama bizim devletimizin kayıtlarında nedir? Bunu resmî kanaldan, bir öğrenmek istiyorum; bir bilgi adına. İkincisi, burada, yanılmıyorsam Kemal Kandemir, bu konuda uzman...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Mesleği ne Kadim ağabey?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı çalışma uzmanı.

Ben bu yasayla ilgili şöyle bir uzman olarak kendisini de dinlemek istiyorum, ondan sonra da konuşmama devam etmek istiyorum ama resmî rakamları devlet tarafından bir sağlıklı almak istiyoruz. Bu yasa teklifine yaşadıklarınızdan, deneyiminizden, mesleki açıdan, temsilen nasıl bakıyorsunuz? Heyeti bir...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bürokrasinin yorum yapma değil de rakam verme yetkinliği var.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ne amaçlı getirildi? Neden getirildi bir de?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Mesleği neymiş, daha önce nereden çalışmış? Kadim ağabey, mesleği neymiş?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Evet, bugüne gelen kadar mesleki olarak aldığımız görevleri de lütfeder, kendi ağzınızdan söylerseniz biz de öğrenmiş oluruz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Geçmişle ilgili değil...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Niye rahatsız oldun Elitaş?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Rahatsız oluyorum da...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir tanıyalım beyefendi; ne var yani? O da devletimizin bürokratu.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ne amaçlı gelmiş? Hocam, ne amaçla gelmiş?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Usulümüz var. Usul, esastan önce gelir diyoruz. Bir usul yaparken...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Yani devlet olarak bu yasayı getirmekteki muradınızı da öğrenmek isteriz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, böyle bir usul var mı? Kadim Bey konuşurken Elitaş'ın mikrofonunu açıyorsunuz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kadim Bey sözünü...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kadim Bey... Bir saniye...

Buyurun Sayın Elitaş.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Ben ondan sonra devam edeceğim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Siz bitirdiğiniz için...

Sayın Elitaş, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, böyle şey olur mu ya? Kadim Bey konuşurken...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hayır, değil, Kadim Bey bitirmişti.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Böyle şey olur mu ya?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, lütfen ortalığı karıştırmayın, lütfen. Vekiller arasına girmeyin, hele Başkan ile üyesi arasına hiç girmeyin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlar, bakın, bir usul konuştuk. Sayın Ağbaba, teklif eden sizsiniz, hep beraber kabul ettik, arkadaşlarımızı dinliyoruz. Bazı görüşlerin -hakikaten, samimiyetle- biz de bu konunun ne olduğu konusunda teferruatla bilgi sahibi oluyoruz. Ben 3 sendika başkanı arkadaşşıma, Sayın Koncuk'a, Sayın Beko'ya ve Yıldırım Bey'e teşekkür ediyorum. Gerçekten, tarihçe içerisinde bunu anlattılar. Onu da burada, hep beraber dinleme imkânı bulmuş olduk.

VELİ AĞBABA (Malatya) – E, ne oldu?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Veli, bu saatte yapma bu esprileri, gözünü seveyim, sıkıcı oluyor Veli.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hayır, ne oldu Allah aşkına, değişti mi? Hepsisi de kitabın ortasından konuştu; Allah var.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Veli, çok sıkıcı oluyor hakikaten bu saatteki espriler.

Şimdi, bakın, arkadaşlar, bir usul var. Burada bürokrasinin yorum yapma değil, bilgi verme hakkı vardır.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bilgi versin o zaman.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Bilgi versin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ha, bilgi versin, "Görüşleriniz ne?" diye olmaz; bürokrat arkadaşlarımızı zor durumda bırakmayın. Sayın Başkan uygun görürse bürokrat arkadaşımız o sizin sorduğunuz sayıyla ilgili bilgileri versin.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teklife bakışları nedir?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Olur mu öyle şey ya? Yapmayın. Efendim, bakın, bürokrasinin öyle şeyi olmaz Sibel Hanım.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Neden gitmişler, neden?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bakanlık görüşü...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Bakanlık görüşü...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bakın, Sayın Elitaş, “Bu yasa teklifinde Türkiye’nin Bakanlığının görüşü budur.” diyebilir ve rakamları verebilir.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kadim Bey, teşekkür ederim.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım, o rakamları da bütün Komisyon üyelerimize dağıtsınlar.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Söz vereceğim, vereceğim.

Arkadaşlar, Bakanlık temsilcisi kim var aramızda?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – O ismini söylediği arkadaş burada mı?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Yani burada “çalışma uzmanı” diye...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen, kendinizi takdim edip sorulara cevap verir misiniz.

Buyurun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ EMRAH AYTEKİN – Ben Çalışma Bakanlığı Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü Emrah Aytekin. Şimdi, o soru kısmını kaçırdım ama...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Pardon, tekrar eder misiniz; özür dilerim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ EMRAH AYTEKİN – Çalışma Bakanlığı.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Evet?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Unvanınız?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ EMRAH AYTEKİN – Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ha, tamam. Burada yazmamış da listede, anlayamadık.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ EMRAH AYTEKİN – Belki imza atmayı atlamış olabilirim.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Yok sadece Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ EMRAH AYTEKİN – Şimdi, soruyu ben de cevaplayabilirim; tekrar alabilirsem.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Tamam.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hayır, hayır, tekrarlama yok.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, duyan arkadaş cevaplasın.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kim duyduysa o cevaplasın.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ EMRAH AYTEKİN – Bilgilendirme yapayım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Kaç tane sendika üyesi var?” diye soruyor.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Uzmanım, 2 tane soru var. Biri sendika başkanlarımız böyle bilgiler verdiler rakamsal bazlı. Devletin kayıtlarında şu anda sendika sayısı ve buna üye olan işçilerin sayıları; bu bir. İkincisi, bu yasayla ilgili uzman olarak sizin Bakanlık görüşünüz nedir?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ EMRAH AYTEKİN – Hemen söyleyeyim Vekilim, hemen izah edeyim Vekilim.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Kadim Bey, TÜRK EĞİTİM-SEN’in avukatıydı arkadaş daha önce.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Daha önce de söylediler zaten.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Öyle mi?

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Tabii.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müsaade edin, madem soruldu ,cevaplasın Emrah Bey.

Buyurun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ EMRAH AYTEKİN – Vekilim, şu anda, bizim kayıtlarımıza göre, temmuz istatistikimize göre, şu anda yüzde 2’nin altında 188 tane sendika var ve toplam üye sayısı 81.828. 43 tane yüzde 2’yi geçen sendika var, toplam üye sayısı 1 milyon 900 bin küsurlarda.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sevgili Uzmanım, bunu bir tabloya dönüştürüp...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ EMRAH AYTEKİN – Tabii ki tablosu hazır, hemen burada buldum. Şu anda yüzde 2 barajını geçen 43 sendika var, üye sayısı 1 milyon 913 bin 17 kişi; yüzde 2 barajını geçemeyen sendika sayısı 188, üye sayısı 81.828.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Peki, geçen yıl yüzde 1’e göre kaç sendika var ?

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Geçen yılki sayı zaten Veli Başkan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ EMRAH AYTEKİN – Bu zaten temmuz ayı istatistiği. Yüzde 1’e göre de şöyle oluyor: Yüzde 1’e göre de, tabii, sadece 188 sendika sayısı değişiyor, 183’e iniyor, orada da 8 bin civarında bir rakama iniyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Çok değişmiyor yani.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ EMRAH AYTEKİN – Çok fazla fark etmiyor.

Şimdi, Bakanlık görüşü olarak bu yasayı incelediğimizde...

ŞEHİT GAZİ BİRLİK SENDİKASI GENEL BAŞKAN VEKİLİ MURAT BURÇAK – Altı ay öncesinden bahsediyorsunuz, üye sayımız...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, size söz hakkı vermedim, lütfen...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Başkanım, bir soru soruyorum ben; bugünkü üye sayıları ne?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ EMRAH AYTEKİN – Şimdi, işçi sendikaları gibi değerlendiremiyoruz. İşçi sendikalarında e-devlet üzerinden üyelik söz konusu fakat kamu sendikalarında hâlâ ıslak kâğıt üzerinden üyelikler geldiği için biz istatistikler döneminden dönemine bu rakamların net oranını bilebiliyoruz.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sen kayıt dışı 40 bin sayısını söylüyorsun, şimdi 106 bin oldu, ondan haberin yok.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Genel Müdür, hangi ayın rakamı bu?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ
EMRAH AYTEKİN – Temmuz ayı.

Resmî Gazete temmuzda yayımlandığı için temmuz diyorum, bu mayıs ayının rakamı ama hâlâ ıslak imzayla toplandığı için evraklar bizim bu istatistiği tutabilme, sağlıklı bir istatistik verebilme imkânımız şu anda söz konusu değil. Çünkü işçilerde e-devlet üzerinden üyelik oluyor, sisteme anında yansıyor ama bu üyelikler veya istifa formları, üyeliğe kabul formları ıslak imzayla geldiği için...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Emrah Bey, burada niye dijital ortama geçmediniz?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ
EMRAH AYTEKİN – O da plan dâhilinde ama daha vaktimiz yetmedi.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Neden, bu saat de çok geç. Şimdiye kadar ıslak imza mı kalır kardeşim?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ
EMRAH AYTEKİN – İşte kalmış Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Doğru bir şey değil.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ
EMRAH AYTEKİN – Hani bu yıllardır böyle devam eden bir şey ama...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yıllardır devam ediyor ama şimdi böyle olmaması lazım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ
EMRAH AYTEKİN – Şimdi, bizim planlamamız dâhilinde olan bir şey şu anda.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Yanlış anlatıyorsunuz, nedeni de şu: İnternet üzerinden olursa o konfederasyonlara teslim olmuyor kamu çalışanları, bunun için ıslak imzayı dayatıyorsunuz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Size söz vermedim arkadaşlar, lütfen...

BURAK ERBAY (Muğla) – KBS sisteminden öğrenilmiyor mu bu, KBS'den?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ
EMRAH AYTEKİN – Yok, orada istifalar ve şeyler anlık yansımadağı için dönemlik olarak alıyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir de şöyle bir iddia var, daha önce duyduğumuz bir iddia bu: E-devlete geçmemenin sebebinin büyük sendikalar olduğu söyleniyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ
EMRAH AYTEKİN – Bilemiyorum yani ben Bakanlıkta başlayalı daha bir buçuk yıl oldu ama bunun sebebinin öyle bir şey olduğunu düşünmüyorum, büyük ihtimalle bir yasa değişikliğini ve yönetmelik değişikliğini gerektireceği için bu...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bu konuyu kim düzenliyor Emrah Bey?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Seçim öncesi bu taslağı sizin hazırladığınız iddia ediliyor. Ne diyorsunuz bu konuda?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ
EMRAH AYTEKİN – Kanun değişikliği olmadan biz buna geçemeyiz ki.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ne kanunu ya!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Emrah Bey, lütfen bu konuda kanun değişikliği zor bir şey değil yani dijital ortama geçebilirsiniz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ EMRAH AYTEKİN – Başkanım, önümüzdeki kanunların içerisinde var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yani bunu mazeret olarak göstermeyin, hazırlıklı değilseniz başka.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Genel Müdürüm, taslağı siz mi hazırladınız, yoksa KAMU-SEN mi hazırladı, MEMUR-SEN mi hazırladı?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ EMRAH AYTEKİN – Taslağı ben hazırlayamam, Meclis yasa koyucudur, Meclis hazırlar, biz yasa koyucu değiliz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Neyse, ikili konuşmayı sonlandıralım.

Tamam, Emrah Bey, teşekkür ederim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ EMRAH AYTEKİN – Bakanlığın görüşünü de arz edebilir miyim?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Nedir görüşünüz?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ EMRAH AYTEKİN – Bakanlık olarak yasa metnini incelediğimizde eski ek 4’te yani değişmesi istenen ek 4’te bir toplu sözleşme ikramiyesinden ve 45 TL’lik bir rakamdan bahsedilmekte. Bu 45 TL’lik rakam toplu sözleşmelerle 750 katsayının uygulanması şeklinde bu zamana kadar gelmiş. 6’ncı Dönem Toplu Sözleşme’de tarafların birlikte aldığı bir kararla yüzde 1’lik bir baraj getirilmiş, üzerine 2.119 kat sayısı olarak da uygulanmasına karar verilmiş.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Danıştay iptal etmiş, siz temyize gitmişsiniz, yine iptal etmiş.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ EMRAH AYTEKİN – Şimdi, Danıştayın oradaki kararını eleştirmek, tabii, bizim yetkimizde olan bir şey değil ama şöyle düşünürsek...

ŞEHİT GAZİ BİRLİK SENDİKASI GENEL BAŞKAN VEKİLİ MURAT BURÇAK – “Danıştayı tanımıyoruz.” diye sen söylemedin mi? “Danıştay kimmiş!” dedin. Dedin mi, demedin mi?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, böyle yaparsanız salonda tutamam sizi.

ŞEHİT GAZİ BİRLİK SENDİKASI GENEL BAŞKAN VEKİLİ MURAT BURÇAK – Dedi Başkanım bunu, “Danıştayı tanımam.” dedi.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Lütfen... Lütfen...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ EMRAH AYTEKİN – Şimdi, Anayasa 128’de, toplu sözleşme... Yani kanun koyucu Anayasa’da bu hükmü getirerek toplu sözleşmeyle mevcut yasalarda birtakım oynamalar yapma hakkını getirmiş, dolayısıyla toplu sözleşme hükümleri aslında yasa gibi kabul edilmesi gereken hükümler. Dolayısıyla yasa gibi kabul edilmesi gereken bir hükmün Danıştaydan geçip geçmeyeceği tartışmalı bir mevzu ve nitekim itirazımız üzerinden gelen kararda da zaten karşıt oylar var. Karşıt oyları da değerlendirdiğimizde aslında bir iptalin gerçekleşmeme ihtimali de söz konusu, sadece bir yürütmeyi durdurma kararı alınmıştır şu anda.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Bu yorumlama ama bu yorumu yapamazsın sen. Olur mu Bakanlık adına konuşuyorsun...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, teşekkür ediyorum.

Emrah Bey, teşekkürler.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Yüzde 1 geçmemiş, yüzde 2 geçecek. Niye bunlar toplu sözleşmede...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kadim Bey, sözünüzü tamamlamak ister misiniz?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Tamam, ben biraz sonra konuşacağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam, teşekkür ederiz.

Madde üzerinde başka söz almak isteyen yok herhâlde artık. Var mı?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çetin Osman Bey, buyurun.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Burada bir şey ortaya çıktı ve iyi oldu yani bu saatte çıkması. Memurların ancak ıslak imzayla sendikaya üye olabilmeleri koşulu ortaya konmuş. O yüzden ben bir öneride bulunmak istiyorum: Ek 1 gündem maddesine ek bir teklif getirelim ve burada biz hemen şu anda, gecenin bu saatinde e-devlet üzerinden memurların üye olmasıyla ilgili kararımızı verelim, geçirelim, bitsin; bu kadar. Yasal bir düzenleme yapalım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim.

Değerlendirelim bunu hemen, değerlendirelim.

Sayın Kaboğlu, buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Kaboğlu, anayasal bir konu olmadığı için size beş dakika veriyorum lütfen.

Buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; konunun anayasal boyutuyla yetineceğim.

Aslında bu anayasal haklar, bu tartıştığımız sorunun anayasal ayağı, büyük ölçüde kamu görevlilerininin 82 Anayasası'ndan sonra verdikleri mücadelelerin bir kısmının siyasal irade yoluyla anayasalaşmasının sonucudur. Konuştuğumuz konuda madde 51, sendika kurma; madde 53, toplu sözleşme; madde 55, ücrette adalet ilkeleri -doğrudan ilgilendiren- ayrımcılık yasağı, madde 10 -yine doğrudan- ve hakkın özüne dokunup dokunmadığı, madde 13; madde 38, adil yargılanma hakkı; bunlar ne bakımdan önemlidir? Şu bakımdan önemli: Evet, 95 Anayasa değişikliğinde ilerleme kaydedildi, 2001 Anayasa değişikliğinde çok önemli ilerlemeler kaydedildi fakat bu saydığım hususların bir kısmı Adalet ve Kalkınma Partisinin çoğunlukta olduğu ve iktidarda olduğu dönemde, 2004 ve 2010 Anayasa değişikliğinde elde edilen haklar. Siyasal irade kısmen de olsa demek ki bu dönemlerde ortaya çıktı. Bu açıdan, şu anda yapılan düzenlemeyle bu siyasal irade arasında çelişme mi var yoksa birbirini tamamlıyor mu, bu açıdan da bakmak gerekir. Zira 2004 ve 2010'da yapılan değişiklikle 10'uncu maddedeki ayrımcılık yasağı biraz daha pekiştirildi, eşitlik ilkesi geliştirildi. Fakat burada, esasen karşı karşıya bulunduğumuz husus, ayrımcılık yasağının delinmesidir, dolayısıyla eşitsizliğin arttırılmasıdır. Oysa Adalet ve Kalkınma Partisinin en çok övündüğü Anayasa değişikliği madde 10'da gerçekleştirilen Anayasa değişikliğidir.

Yine, Adalet ve Kalkınma Partisinin en çok övündüğü değişiklik, Anayasa madde 90'a eklenen, insan haklarına ilişkin uluslararası sözleşmeler ile yasalar arasında çatışma ortaya çıktığı zaman uluslararası sözleşmelerin önceliği ve üstünlüğüdür. Şimdi, bu açıdan bakıldığı zaman, doğrudan

doğruya sizleri ilgilendiren yani şu anda konuşmakta olduğumuz toplu sözleşme sonuçlarından yararlanma hakkı açısından yapılan ayırım ve onun sonuçları bakımından 51'inci madde birinci fıkra, ikinci fıkra; 2001 Anayasa değişikliği "Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz." bu konuda 151 No.lu ILO Sözleşmesi bilindiği gibi, bu da kamunun müdahale etmesi, kamu makamlarının müdahale etmesi... Çalışma Bakanlığında öğrenmiş oluyoruz ki bu da otuz yıllık bir belgedir ve sonra 2004 değişikliğine göre yasaların önüne geçirilmiş bulunmaktadır.

Yine, bu maddenin ikinci fıkrasında öngörülen bu hakkın sınırlanmasına ilişkin kriterler burada uygun değildir, geçerli değildir konumuz açısından. Dolayısıyla hem 51'inci maddenin birinci fıkrasına hem de ikinci fıkrasına aykırılık taşımaktadır.

53'üncü madde açısından, esasen Adalet ve Kalkınma Partisinin sıkça övüldüğü kural, 2010 değişikliği "Memurlar ve diğer kamu görevlileri, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler."

55'inci maddenin ikinci fıkrası ise eşit işe adanmış ücret. Dolayısıyla burada önemli olan, eşit iş yapmak ve adil ücret; yoksa sendikaya aidiyet değildir.

Ama en önemlisi, az önce belirttiğim gibi, biraz önce saydığım maddeler çerçevesinde, böyle bir ayrımcılık Anayasa'nın 10'uncu maddesine açıkça aykırıdır ve mümkün değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Tabii ki burada ücret hakkının özüne dokunduğu için Anayasa madde 13'e de aykırılık teşkil etmektedir.

11'inci madde açısından, 12'nci madde açısından sonra söyleyeceğim.

Dolayısıyla Adalet ve Kalkınma Partisi açısından ana çelişki Anayasa'nın kısmen de olsa ilerletilmesine katkıda bulunan bir parti, şimdi o ilerlemeleri ayrımcılık temelinde ayırtırmaya ve dolayısıyla belirli bir kesimi dışlama yönünde bu haklardan yararlandırmamaya çalışıyor. Bir de ana çelişki, biraz sonra karşımıza gelecek olan 200 milyarlık ek bütçeye ek ödenek ile şu anda mücadelesi verdiğiniz 200 lira arasındaki büyük ana çelişkidir, bu da Türkiye'nin çelişkisidir ama Adalet ve Kalkınma Partisinin çelişkisi ile Türkiye çelişkisi birbirini tamamlıyor.

Teşekkür ederim dikkatiniz için.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler Hocam.

Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, öncelikli olarak yönetim şeklinizden dolayı sizi kutluyorum. Hep söylüyorduk, sürekli eleştiride bulunuyorduk "Tarafları dinleyelim." diye. Bugün çok faydalı bir çalışma yaptığımızı düşünüyorum. Benim önerim, bu kadar güzel yönetimden sonra bu kanun maddesini öneren milletvekili arkadaşlarımızın bu kanun maddesini geri çekmeleri; geri çekmiyorlarsa ilk defa Komisyonumuzda farklı bir uygulamaya gidelim, iyi çalışılmamış, etki analizi yapılmamış, milletvekili, Komisyon üyesi arkadaşların bu kanun maddesini reddedelim diye düşünüyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim.

Sibel Hanım, buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım.

Benim aslında bu maddeyle ilgili görüşüm olmayacaktı ama Sayın Kani Beko Başkanımızın konuşması üzerine söz aldım. Bizim resmî aday ülkesi olduğumuz Avrupa Birliğinde üye olabilmemiz için tamamlamamız gereken 35 fasıldan bir tanesi 19'uncu fasıl. Bu fasıl müzakereye açamadık çünkü

bu fasıl “Sosyal Politika ve İstihdam” başlığı altında, özellikle de sendikal hakların kullanılmasını sınırlandıran engellerin kaldırılması, sosyal diyalog mekanizmalarının etkili kullanılması. Yani tam da bugün sizin bu kanun teklifine eklenmiş olan görüşümüz bu maddeye tam karşılık gelen bir alan ve doğal olarak, bu yapmış olduğunuz düzenlemeyle sosyal hakların sınırlandırılması noktasında da Avrupa Birliğine uyum noktasında da bir eksiklik var Sayın Çakır. Siz bir kanun teklifi getirdiniz, burayı ben önemsiyorum çünkü Sanayi Komisyonunda, özellikle, Komisyon Başkanımızın da eski bir Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyesi olması hasebiyle bu konulara bu Komisyonun çok dikkat ettiğini biliyorum ben. O nedenle, Sayın Komisyon Başkanımız, burada 19’uncu fasla bir uyumsuzluk var; bunu dikkatinize sunmak istedim.

Bir de şunu vurgulamak istiyorum ben özellikle: Gerçekten, Meclis olarak yasa yapma sürecinde ve yasama niteliğini artırma noktasında hep uyarımıza rağmen her gelen kanun teklifinde yeni bir komisyonda hep aynı sorunu yaşıyoruz. Birincisi: Sayın Çakır, Kanun maddeleri hazırlanırken bütün tarafların dinlenmesi -bürokrasi- bu kanundan etkilenecek bütün taraflar dinlenip en nitelikli, en kapsayıcı şekilde kanun maddesinin Komisyona gelip ve Komisyonda da en detaylı çalışmanın yapılp zaman ekonomisi açısından da en tasarruflu şekilde bunun sağlanması gerek. Ama bugün yine bize gösterdi ki başka komisyonu ilgilendiren bir madde, hazırlıksız getirilen bir madde; birçok Komisyon üyesinin -burada önemli konuşmalar yaptılar maddeyle ilgili- burada öğrenildiğini söylemeleri bile bir eksiklikte yasama niteliği açısından. O nedenle, burada bu saatlere kadar bu maddenin... Belki iki üç saattir bu madde görüşülüyor, bunun da yasama niteliği açısından sorunlu olduğunu belirtmek isterim. Ama Sayın Komisyon Başkanımız, burada en önemli nokta, 19’uncu fasla uyumsuzluk, Avrupa Birliğine uyum açısından ben belirtmişim siz konuşma yaparken orada. Siz de eski bir AB Uyum Komisyonu üyesi olarak... Sanayi Komisyonunun da en büyük özelliği AB’ye uyum noktasında önemli yasal düzenlemeler yapması. O nedenle, bu maddenin bence tekrar ilgili komisyonunda nitelikli görüşülüp bütün tarafları dinleyip tekrar değerlendirilerek getirilmesini öneriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam, teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, değerli arkadaşlar; çok kıymetli, çok değerli değerlendirmeler aldık. Öncelikle, katkı ve katılımlarınız için özellikle teşekkür ediyorum.

Ayrıca, şunun da altını çizmek isterim ki: Gerçekten, üyelik konusunun bu dönemde ıslak imzayla yapılıyor olmasını tasvip etmiyorum ben de. O yüzden, Bakanlığın behemhâl dijital üyeliğe geçmesi gerektiğini söylüyorum ve bunun altını özellikle çizmek istiyorum.

Sayın Elitaş, buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Değerli arkadaşlar, hepinize teşekkür ediyorum.

Saat 22.00 civarında herhâlde bu maddenin görüşmesine başladık, yaklaşık dört saat olmak üzere. Hem sendika temsilcisi arkadaşlarımızla yaptığımız özel görüşmeler hem... Buradan Değerli Başkanımıza da teşekkür ediyorum, 15 sendika temsilcisi arkadaşımız burada fikirlerini beyan ettiler. Onların da katkıları, muhakkak ki fikirleri bizim için çok değerli ve sendika başkanlığı yapmış milletvekili arkadaşlarımızın, konuyu ajite etmeden, bir tarihçe çerçevesinde, dünyadaki sendikacılığın, Türkiye’deki sendikacılığın tarihçesi ve gelişimi konusundaki verdikleri bilgiler çok değerli. Hepimiz çok önemli katkılar sağladık. Fiilen hayatın içerisinde olan, bu işleri yaşamış, mücadelesini vermiş kardeşlerimiz. Biz bunun kitabını okuduk ama icrasını yerine getirmedik. Sendikaların taraflarında da bulunma imkânımız mevcut oldu ama bu derece güzel bir toplantı, insanların tam geniş manada fikirlerini ifade ettikleri bir süreç ortaya çıktı ve çok da katkı sağladığımızı düşünüyorum.

Şu mesele var: Bir sicil meselesini ifade ettiler, onu da söylemeden geçemeyeceğim, “Zaten siciliniz belli.” diye. Sonradan arkadaşımız durdu, ben sinirlendim “Artık devam etmeyeyim.” diye bir ifade kullandım. AK PARTİ’nin sicili bellidir, sicili verme müessesesi de millettir. Bugüne kadar yirmi yılda 15 kere sandık gelmiş, her bir sandıkta da bu millet bizim sicilimizi aklamıştır. İnşallah, 2023 yılında bir daha bir sicil gelecek, o sicil süresiyle ilgili ortaya çıkacak. Yani seçimi kazanmak, kaybetmek meselesinden öte, millet iradesinin burada temsil edilmesi çok önemli bir noktadır. Üzülerek ifade ediyorum, bu atmosfer çerçevesinde de olduğunu düşünerek hoş görme içerisinde bulunmaya çalışıyorum. Bu görüşler bizim için çok önemli. Zaten bugün, bu metnin burada oylanması, aynen geçmesi meselesi değil, salı günü inşallah Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşeceğiz. 16-17 maddelik bir süreç var. Kaç madde oluyor Sayın Başkanım?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – 17.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 17 maddelik bir sürecimiz var. Salı, çarşamba, perşembe günü, o civar içerisinde de biz AK PARTİ olarak, yetkili kurullarla görüşüp bir değerlendirme yaparız, diğer partili arkadaşlarımızla birlikte bu konuyu değerlendirir, bir kanaat oluştururuz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, Genel Kurula indirmeyin.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, indirmeyelim ya.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bütün katkı sağlayan arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yetkili komisyonda görüşülsün.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bütün arkadaşlarımız zaten görüşlerini beyan ettiler, ortaya koydular ki bundan daha yetkili arkadaşlarımız da olmaz herhâlde.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Sayın Başkanım, bu gece saat bir, çok geç kaldık, yarına konuşmaları bırakalım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Türkiye Büyük Millet Meclisinin elli iki saat çalıştığı zamanlar olmuştur. Biz bugün saat 13.00’te başladık. Onun için milletvekilleri yorulmaz, milletvekilleri uyumaz.

Ben katkı sağlayan tüm milletvekili arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Yetkili kurullarımızla da bu konuyu değerlendireceğimizi ifade ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Başkanım, bir dakika söz alabilir miyim?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Değerli Başkanım, çok teşekkür ederim.

Hakikaten burada şu anda 2 sendika hariç bir uzlaşma görülüyor. Hem sendikadan yetkili arkadaşlarımız hem bu işte daha önce fiili olarak sendikacılık yapmış, memur sendikacılığı yapmış arkadaşlarımız ifade ettiler, hakikaten bu yeni bir yara yaratacak, yeni bir mağduriyet yaratacak. Benim burada sizden, bütün Komisyondan ricam, bunun bir daha dikkate alınması, bir daha değerlendirilmesi ve gecenin bu saatinde sendikacı arkadaşlarımızın evlerine rahat rahat dönmesi. Biliyorsunuz, hepinizin telefonlarına mesaj geliyor, şu anda maalesef bu sendikalara üye olan arkadaşlarımıza mesaj gidiyor “Komisyondan geçti, istifa edin.” deniliyor. Bakın, Komisyondan geçmesi bile büyük bir mağduriyet oluşturacak. Lütfen, sizden rica ediyorum, Komisyondan geçmesi bile büyük mağduriyet oluşturacak, bunu bir kez daha değerlendirmesini rica ediyorum.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Mesaj atıyorlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Mesaj atıyorlar üyelere, arkadaşlarımızın üyelerine. Bakın, burada diyalog içerisinde, güzel bir atmosferde bir görüşme yapılıyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Mesajlar geliyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Mesajlar geliyor, ben de gördüm biraz önce gelen “Komisyondan geçti.” mesajlarını. Bu daha Genel Kuruldan geçmedi sizin de belirttiğiniz gibi Sayın Elitaş, ama bu mesajların gitmesi de anlamlı.

Bir kez daha değerlendirmenizi sizden rica ediyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, teşekkür ederim.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – İsmail Bey, çok kısa lütfen.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Oylama olmadan böyle bir mesajı nasıl gönderiyorsunuz?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkanım, şimdi, yan odada görüştüğümüz AK PARTİ'nin değerli milletvekilleri de bu maddeden rahatsızlıklarını ifade ettiler yani seçim öncesinde böyle bir maddenin buraya gelmesinin anlamsızlığını ifade ettiler.

Şimdi, burada Sayın Elitaş'ın da gönlü mutmain değil, bu, çok net belli.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Adıma yorum yapmayın, eğer milletvekili arkadaşlarımızdan diyen varsa...

İSMAİL KONCUK (Adana) – Ben öyle tahmin ediyorum, konuşmalarınızdan öyle tahmin ediyorum. Burada “Bu konu kalsın, yarın yine ilgili kurullarla da görüşelim.” dediniz. Yarın görüşün, oylarsanız yine oylayın ama lütfen bunu yarına bırakalım Sayın Başkanım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Biz sizin tavsiyenizi değil, yetkili kurullarımızın tavsiyesini dikkate alıyoruz.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Elbette, ben de tavsiyeyi oraya götürün diyorum zaten.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bu sadece Komisyon aşaması, nihai bir aşama değildir. Bununla ilgili bir süreç vardır, gecenin bu saatinde değil. Sizin tavsiyenize teşekkür ediyoruz, biz yetkili kurullarımızın tavsiyesini alacağız, birlikte de paylaşacağız, değerlendireceğiz.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Ben yetkili kurullarınızın tavsiyesini alın diyorum zaten, bizim tavsiyemizi tutup tutmamak size ait, o, kendi iradeniz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Eyvallah.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkanım, zeytinde gösterdiğiniz duyarlılığı bunda da bekliyoruz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bütün fikirleri dikkate alıyoruz, bu fikirleri de biz yetkili kurullarımızla paylaşacağız.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sayın Elitaş, derli toplu bir konuşma yaptınız -teşekkür ederim- ama 2 konfederasyon temsilcisinin daha bu Komisyon oylamadan dışarıya mesaj göndermesi ayıp yani bu iradeye saygısızlık.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yıldırım Bey, onu yapanlar, o arkadaşlar -kim yaptı bilmiyorum- öyle ayıp işledilerse arkadaşlarımız herhâlde yanlış yapmışlardır. (Gürültüler)

BÜRO-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI ALAY HAMZAÇEBİ – Başkanım, dün TÜRK BÜRO-SEN’in Genel Başkanına “Geri çekilme durumu var.” dedim, “Bu yasa geçecek.” dedi. Aha, yüzü burada.

Burada irade var, bunu nasıl diyebilir bu adam?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yanlış yapmış, doğru söylüyorsun; aynen katılıyorum. Eğer böyle bir şey yaptıysa hadsizlik yapmış.

BÜRO-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI ALAY HAMZAÇEBİ – Yaptı.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Aynen, katılıyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, Meclis iradesi ilgili kurullarda ve Genel Kurulda, komisyonlarda tecelli ediyor; o yüzden bu sözlerin hiçbir anlamı ve değeri yok.

Değerli arkadaşlar, şimdi, Sayın Elitaş’ı çok dikkatli dinledim ben; sizler de dinlediniz. Önümüzde salı gününe kadar önemli bir süreç var, bu süreç zarfında ilave değerlendirmelerin olacağını görüyoruz. Dolayısıyla bu kadar emekten sonra, müsaadenizle, biz süreci sürdürelim, salı gününe kadar da diğer hususlardaki çalışmalar devam etsin.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Bu kadar sözden sonra bu buradan geçerse vallahi ayıp, vallahi ayıp ya!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Aynı mahiyette 3 tane önerge var, önergeleri okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4780) esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 11’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Çetin Osman Budak

Müzeyyen Şevkin

Kocaeli

Antalya

Adana

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Kadim Durmaz

Manisa

Tokat

Aynı mahiyetteki 2’nci önergenin imza sahipleri:

Ayhan Altıntaş

Yasin Öztürk

Ankara

Denizli

Aynı mahiyetteki 3’üncü önergenin imza sahipleri:

Ömer Öcalan

Ali Kenanoğlu

Muazzez Orhan Işık

Şanlıurfa

İstanbul

Van

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçeyi açıklamak üzere Müzeyyen Hanım konuşacak.

Buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Arkadaşlar, değerli milletvekilleri; demokrasi aslında azınlıkta olanların haklarının korunduğu bir yöntemdir. Yani biz şu anda gerçekten -87 bin mi, 400 bin mi, her neyse- bu kadar insanın örgütlenme hakkının savunulması gerektiği bir yerdeyiz.

Deminden beri vücut dillerini izliyorum arkadaşların; çok üzücü gerçekten, üzüliyorum gördüğümde.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Gülüyorlar.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Arkadaşlar, vücut diliniz gerçekten irite edici. Lütfen, bakın, sizler o yüzde 5 kota konulduğu zaman itiraz ettiğinizde sıfırlandı ve bundan memnun oldunuz ve bunun nemasını yaşıyorsunuz şu anda. Eğer sizin üye sayınız fazlaysa devletin mekanizmasını arkanıza aldığımız için. Ben devlet memuru bir sendikacı olarak söylüyorum: İlk biz, KESK kurulduğunda EĞİTİM SEN katalizör olarak yürüttü ve bütün bu olumsuzlukları göğüsleyerek sendikanın kurulmasını sağladı. Siz, geldiniz, bunun üzerine kondunuz arkadaşlar. Bakanlığın MHP'nin aldığı bir süreçte KAMU-SEN nedense üye sayısını arttırdı çünkü ikna odalarında insanlar ikna edildi. Bunu bire bir yaşayan biriyim ben. KESK'in ben temsilcisiydim orada, ikna odalarında zorlandı bu insanlar. Daha sonra AKP iktidara geldi, MEMUR-SEN sayısı arttı, ikna odalarında bu insanlar arttırıldı. Deminden beri tüm vücut dilinizle irite ediyorsunuz buradakileri. Şimdi bu üstünlük yani kamusal gücü arkanıza alarak, kamudan aldığımız güçle üye sayısını arttırdınız; bunu artıya çevirmeniz gereken yer, azınlıkların hakkını savunmaktır, burada bir üstünlük taslayarak bunu yok etmeye çalışmak değildir. Bir tek kişi bile olsa sizin Konfederasyon olarak göreviniz bu azınlıkların hakkını savunmaktır. Kaldı ki azınlık değil, arkalarında inanılmaz bir kitle var ama siz kamu gücünü arkanıza aldığınız için yarın iktidar değişikliğinde inanın ki tek kalacaksınız.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Altı ay sürer.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Altı ay sürmez sizden istifaları göreceğiz. Bakın, benim çalıştığım kurumun yüzde 90'ı KESK'e kayıtlıyken KAMU-SEN'de bu yüzde 50'ye düştü. AKP'nin geldiği süreçte biz sadece KESK'ten 3 temsilci kaldık. Niye? Çünkü kamunun gücünü arkanıza aldınız arkadaşlar. Şu anda da aynı şeyi yapıyorsunuz. Şu anda da bütün bu örgütlü yapının üzerine konuyorsunuz ve ne yazık ki az olan insanların hakkını savunmuyorsunuz. Konfederasyonun görevi bir tek memurun bile hakkını savunmaktır. Deminden beri söyleniyor, Anayasa profesörümüz var burada, bu kadar sendikacı ağabeyimiz var, yıllarını vermişler, bütün olumsuzlukları saymalarına rağmen sizden beklenen şeydu: Kalkıp "Evet, arkadaşlar, biz de sizin yanınızdayız." demeniz gerekirken 2 kişi burada "Benim adım şu..." yok bilmem ne gibi yani gerçekten akla hayale gelmez şeylerle savunmalar yapıyorsunuz. Konfederasyonun görevi bir tek memurun bile hakkını savunmaktır, yapmanız gereken budur. Burada milletvekilleri bu yasa'yı çıkarmaya çalışırken sizin göreviniz diğer arkadaşlarımızın yanında olmaktır.

Teşekkür ediyorum.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Bravo.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müzeyyen Hanım, teşekkür ederim.

Ali Bey, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, şimdi Müzeyyen Hanım arkadaşların yani bu 2 sendikanın, MEMUR-SEN'in ve KAMU-SEN'in vücut dillerinden rahatsızlığını dile getirdi, bunu hepimiz burada yaşıyoruz.

BURAK ERBAY (Muğla) – Hâlâ gülüyor ya!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Aslında söylemeye çalıştıkları şu: "Ya, siz ne yaparsanız yapın bu yasa geçecek nasılsa. Biz bu işi garanti altına aldık, bu işi biz bağladık, bitirdik, siz istediğiniz kadar konuşun, istediğinizi söyleyin, istediğiniz şekilde davranın, bu iş çöktan bitti." Tavır bu.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Geçirdik tavrı var yani, öyle bir tavır var.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bunun yarını da var.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Zaten bu hâlleri de bunu gösteriyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Yani bu 2 sendikanın buradaki, karşımızdaki bu hâlinin ve bu vücut dilindeki hâlinin bu olduğunu çok net bir şekilde görüyoruz yani, bunu ifade edeyim.

Şimdi gecenin bu saatinde -sabahtan başladık bu saate kadar- zeytinliklerdi, limanlardı, OHAL'di, sıra sendikalara geldi ve bu maddeyle kamu görevlileri sendikalarıyla yapılan 6'ncı Dönem Toplu Sözleşme'yle getirilen ve Danıştay tarafından yürürlükten kaldırılan yüzde 1 barajının mevcut yasaların arkasına dolanmak suretiyle...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Çok mu güldürecek bir şey var!

BURAK ERBAY (Muğla) – Hâlâ gülüyor Allah'ım ya Rabb'im ya!

(Kürsü önünde toplanmalar, gürültüler)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Ama Sayın Başkan, deminden beri burada gülüyor. Bakın burada milletvekillerine bakarak gülüyor ve tahrik ediyor yani.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Doğru mu yaptığımız?

İFFET POLAT (İstanbul) – Hedef hâline getirdiniz!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Gülüyor, millete bakarak gülüyor!

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Alaycı gülüyor!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Gülüyor, millete bakarak gülüyor!

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) - Olacağı da buydu!

İFFET POLAT (İstanbul) – Adamın duruşu o!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Bizim bir şey yaptığımız yok ama bakarak gülüyor!

İFFET POLAT (İstanbul) – Doğru değil bu yaptığımız!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Arkadaşlar...

İFFET POLAT (İstanbul) – Doğru değil bu yaptığımız! Hedef gösteriyorsunuz insanlara!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ya, kendisi kendini hedef... Biz niye hedef göstereceğiz, bizim söylediğimiz bir şey yok ki!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey...

İFFET POLAT (İstanbul) – Siz hedef gösterdiniz!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Hedef gösterdiniz!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ama yani olacağı buydu arkadaşlar. Ya, bu kadar tahrikkâr olunur mu ya! Bu kadar tahrik edilir mi!

İFFET POLAT (İstanbul) – Siz yaptınız, bilerek hedef gösterdiniz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ben mi ettim? Ayıp ya! Buraya gelmiş karşımızda sabahtan beri gülüyor ve ben tehdit etmiş oluyorum, öyle mi? Ayıp, yaptığımız ayıptır yani! Bak, bir çalışma arkadaşınız, biz beraber milletvekilliği yapıyoruz burada, o orada bir sendikacı, karşımıza gelmiş, pis pis sırtıyor ve siz bana diyorsunuz ki: "Tahrik ediyorsun." Ayıptır yaptığımız! Yaptığımız ayıptır! (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Onu susturmak yerine, onu burada milletvekillerini ve buradaki insanları tahrik etmekten vazgeçirmek yerine gelmiş bizi suçluyorsunuz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey... Ali Bey...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Hedef gösterdiniz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hedefi kendi kendine gösteriyor. Deminden beri bu tarafa bakarak bakarak gülüyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, sakin olalım.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bir kere bile olsun ona “Sus.” demediniz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, sakin olalım.

BAĞIMSIZ KAMU ÇALIŞANLARI SENDİKASI GENEL BAŞKANI TULİN YANMAZ ÖZGEN – Sayın Başkanım, bizi sahada yenemediler, masada yenmelerine izin vermeyin, masada yenmelerine izin vermeyelim bizi!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, sakin olalım.

Buyurun.

BURAK ERBAY (Muğla) – Sizin yarattığınız şey bu işte.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, benim gayet sakin olduğumu hepiniz biliyorsunuz ama orada deminden beri tahrik eden birisi var, sendikacı var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Onunla ilgili konuşmayalım ya, lütfen.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Tamam, konuşmuyorum ama bununla ilgili bizim suçlanmamızı, milletvekillerinin suçlanmasını asla kabul etmiyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Tahsin Başkan, bunu bu şartlar altında konuşmayalım, bitirelim, yarına kalsın.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Çalışmayalım, bitirelim ya, yarına kalsın.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Arkadaşlar, devam ediyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Dışarıda kan gövdeyi götürüyor, biz burada neyin mücadelesini veriyoruz! İşçiler birbirine girmiş orada, sendikalar birbirine girmiş biz burada neyin mücadelesini veriyoruz!

BURAK ERBAY (Muğla) – Böyle kafalarla uğraşılıyor bu insanlar.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şimdi, arkadaşlar, bu yaptığınız doğru değil. Arkadaşlar, 2 arkadaş burada şey yaptı diye çalışmalarını kesmek doğru mu ya, olur mu böyle bir şey!

BURAK ERBAY (Muğla) – Sizin yarattığınız sistem bu işte, böyle canavarlar yarattınız işte. İnsanların hakkını savunmak için uğraşılıyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Arkadaşlar, hep beraber boşaltalım, kendileri yapsın kanunu. Boşaltın, bence boşaltalım topyekün, kendileri yapsın kanunu.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, Ali Bey, devam edin.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ara verin.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bir ara verin.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, beş dakika ara rica ediyoruz, ondan sonra devam etmek istiyoruz. Lütfen bir tansiyon düşün, beş dakika ara verelim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, bitiriyoruz, devam edelim.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ama olmaz böyle yani. Beş dakika ara verin, bir istişare edelim yani.

BURAK ERBAY (Muğla) – Onu yasakla, bunu hapse at, onu sustur; yarattığınız sistem bu arkadaşlar.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Ziya Başkan, on dakika ara ver, bir nefes alalım yani.

BURAK ERBAY (Muğla) – Her yerde bunlardan yarattınız, adliyede yarattınız, sendikada yarattınız, sivil toplum örgütlerinde yarattınız; yirmi yıldır bunları yarattınız, bunlar gibi dolu her yerde.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, lütfen yerlerinizi alın, buyurun.

Ali Bey, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, Sayın Başkan, şimdi, tabii, buradaki görüştüğümüz maddeyi tekrar hatırlatmak gerekir mi bilmiyorum ama sonuçta yandaş, sarı sendikaları güçlendirmek ve diğer sendikalar arasındaki yarışta bir tarafın elini kolunu bağlayıp diğer tarafın eline de çivili sopa vermek anlamına geliyor bu madde. Yapmış olduğunuz şu anda tümüyle bu. Sendikaların kendi aralarındaki rekabet meselesine iktidar olarak taraf oluyorsunuz ve bir tarafın elini kolunu bağlarken diğer tarafın eline çivili sopa veriyorsunuz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Meclisi de alet ediyorsunuz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ve bizi de -Meclisi de- alet ediyorsunuz.

Şimdi, bu bir rüşvet maddesidir ve sendikaların örgütlenme hakkını ve hizmet esaslı rekabetine müdahil olmaktır. Dolayısıyla, bizim bu maddeyi kabul etmemiz mümkün değil, önergemiz de bu yöndedir. Bunun kesinlikle çekilmesinden yanayız. Önergemizin kabul edilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederiz Ali Bey.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun Ayhan Bey.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, benim burada gördüğüm kadarıyla muhalefet zaten bu maddeye karşı, iktidar da bu madde konusunda çok ısrarcı değil fakat “Görüşüp karar vereceğiz.” diyor. Şimdi, siz Başkan olarak, Komisyonumuz olarak biz, bunu Genel Kurula yarım yamalak mı göndereceğiz, tam tatmin olarak mı göndereceğiz emin değilim. Şu anda öyle görünüyor ki sizin de çok içinize sinmeyerek göndereceksiniz. O zaman biz ödevimizi niye tam yapmıyoruz? Burada ara verelim, iktidar partisi nereyle görüşecekse görüşsün, yarın karar verelim, biz tertemiz ikna olarak gönderelim; önerim budur.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim.

İsmail Bey, siz de mi konuşacaksınız?

Buyurun.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Değerli Başkanım, kıymetli milletvekilleri; bunun Anayasa’ya da 4688 sayılı Kanun’a da aykırı olduğunu hepimiz gördünüz, anladınız, uzun uzadıya anlatıldı. Ya, kendi partinizi, Allah rızası için, bu duruma düşürmeyin, yirmi yıllık bir iktidarı. Alenen kanuna aykırı, Anayasa’ya aykırı bir düzenlemeyi -Komisyona- yarın da Genel Kurula getireceksiniz. Ya, Genel Kurulda çekseniz ne anlamı kalacak? Bu, insanlar tarafından tartışılacak. Bakın, sendikalar da zor durumda kalıyor burada yani Meclisi böyle bir şeye alet etmenin hiç doğru olduğunu düşünmüyorum ben. Alenen aykırı ya, alenen; yargı iptal edecek diyoruz yani göz göre göre, bile bile lades demenin bir anlamı yok. İstirham ediyorum yani Sayın Başkanım, bunu bir değerlendirin, ara verin, yarın görüşün, gelin, tekrar burada görüşelim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim.

Aynı mahiyette 3 önerge vardı; okundu. Arkadaşlarımızın görüşlerini de aldık.

Şimdi önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

12’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 12- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 42- Ek 4 üncü maddenin ikinci fıkrasına göre ödenecek toplu sözleşme ikramiyesi Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşmenin yürürlük süresince 2119 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarda ödenir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Maddeyle ilgili aynı mahiyette 2 adet önerge var, okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4780) esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 12’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Çetin Osman Budak	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	Antalya	Adana
Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	Kadim Durmaz	
Manisa	Tokat	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ömer Öcalan	Ali Kenanoğlu	Muazzez Orhan Işık
Şanlıurfa	İstanbul	Van

Gerekçe:

Aynı hizmet iş kolunda çalışıp aynı işi yapan kamu görevlileri arasında farklı sendikaya üye oldukları için aralarında eşitsizlik yaratılması Anayasa’nın eşitlik ilkesine aykırılık taşıdığından bu düzenlemenin teklif metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, söz mü istiyorsunuz?

Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bizimki uzun galiba, kısaca söyleyeyim. Ya, itiraz gerekçelerimizi sıraladık zaten, hani söylediklerimizin dışında farklı bir şey söylemeye, tekrar etmeye gerek yok ama gecenin bu saatinde hakikaten bunlarda ısrar etmek, bu tür maddelerde ısrar etmek hepimizi de zora sokuyor ve sinirlerimizi de geriyor açıkçası. Biz bunun teklif metninden çıkarılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler Ali Bey.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Şimdi yeni madde ihdasıyla ilgili 2 adet önerge var arkadaşlar, okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4780) esas numaralı Kanun'a aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Çolakoğlu
Zonguldak

“MADDE 13- 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin üçüncü ve dördüncü paragrafları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurum tarafından hazırlanacak olan iletim tarifi üretilen ve ithal edilen doğal gazın nakli için iletim şebekesinden yararlanan eşit durumda olan tüm kullanıcılar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve tarife şartlarını içerir.”

“Kurum, transit iletim tarifelerini ve ihracata ilişkin iletim tarifelerini, Bakanlık görüşü alınarak yurt içi iletim tarifelerinden farklı usul ve esaslara göre tespit etme yetkisine sahiptir.””

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Doğal gaz ihracı ikili veya çok taraflı ticarete konu bir faaliyet olup uluslararası ilişkiler ve piyasa koşullarından etkilenmektedir. Ülkemizin doğal gaz kaynak çeşitliliğindeki artışla birlikte, özellikle Avrupa ülkelerinden gelen doğal gaz taleplerinin ticari ve teknik koşullara bağlı olarak daha fazla karşılanabilmesi mümkün olabilecektir. Bu bağlamda, hâlen mevcut bulunan Yunanistan ihracat çıkış noktasının daha etkin kullanımı ve yeni ihracat noktalarının ilavesi suretiyle ülkemizin doğal gaz ihraç kapasitesi ve ihracat gelirleri artırılabilir. Önerge ile ihraç edilen doğal gazla ilişkin iletim tarifelerinin yurt içi iletim tarifelerinin tabi olduğu kısıtlamalara tabi olmaması sağlanmakta; bu noktada EPDK'ya arz güvenliği, piyasadaki rekabet ortamının iyileştirilmesi ve sistem işleyişi gibi hususlarda Bakanlık görüşünü almak kaydıyla, ihracata ilişkin iletim tarifelerine ilişkin daha farklı içerikte usul ve esaslar belirleme yetkisi verilmektedir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Maddeyle ilgili söz almak isteyen var mı?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Var Başkan.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, herhâlde farklı tarifeler oluşturulmak isteniyor. Şu anda EPDK ihracat çıkışı tarifi diye bir tarife koyuyor. Madem yetkisi yoktu, bunu neye göre koyuyordu?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – BOTAŞ'la ilgili, EPDK değil.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir açıklama istiyorum bununla ilgili.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Süleyman Bey, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ÖNEL – Sayın Başkanım, şu an yurt içi iletim tarifi mevcut mevzuatta ithalat ve ihraç edilen doğal gaz nakli için ve mevcut içerideki iletim tarifi eşit taraflar açısından bir ayırım gözetmiyor.

Şimdi, yeni ikili ve üçlü anlaşmalar kapsamında BOTAŞ'a da gelir sağlayacak nitelikte baktığımız zaman ihracat tarifesini Bakanlıktan görüş alarak EPDK tarafından farklı bir tarife belirlenmesi amaçlanıyor; temel amaç bu.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İthalatta mı farklı, ihracatta mı farklı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ÖNEL – İhraç için efendim, ithal değil, ihraç edilende. Farklı bir tarife, iletim bedeli olacak. Bu vesileyle de bir kısmı BOTAŞ’a gelir olarak kalmış olacak.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yani Türk tüketicisine değil, ihraç edilenler için.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ÖNEL – Tabii, ihraç eden için.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler.

Yasin Bey, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle ithalat ve ihracat arasındaki kavramın ne olduğunu herhâlde hepimiz biliyoruzdur. Sayın Enerji Bakanının söylemleriyle cevaplandırıyorum. Ülkemiz zaten doğal gaz üreten bir ülke değil. Yani ürettiğimiz bir şeyi ihraç ediyor olsak amenna ama ithal olarak bize gelen bir doğal gazı sadece Avrupa tarafına bizim iletim noktamızda bunun adına “ihracat” denmez, yani iş adamı olan arkadaşlarımız var burada, ihraç kaydıyla aldığımız bir ürün olur, o zaman farklı bir isim konabilir belki ama burada bunun adına “ihracat” denmemesi lazım çünkü gerekçede okuduğumuzda doğal gaz kaynaklarının çeşitliliğindeki artıştan bahsediliyor. Ya, bizim doğal gaz kaynağımız var da arttı mı yoksa? Yani ilerleyen dönemde belki de çıkaracağımız Karadeniz gazıyla o zaman kendi ihtiyacımızın fazlasını ihraç edebiliriz amenna ama Rusya’dan aldığımız gazı Avrupa’ya iletiyoruz diye bunun adına “ihracat” denmez. Buna ancak ve ancak, olsa olsa bizim o kanallarımızı kullandığımızdan dolayı belki de o iletim hakkı bedeli gibisinden bir rakam olabilir ama bunun adına nasıl “ihracat” diyorsunuz, ben onu anlamakta güçlük çekiyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Süleyman Bey, güzel soru soruyor Yasin Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yani bizim ürettiğimiz bir ürün değil ki bunu ihraç ediyoruz ya. Onu anlatmaya çalışıyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yasin Bey, teşekkür ederim.

Süleyman Bey, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ÖNEL – Ben bildiğim kadarıyla ifade edeyim çünkü hukukçuyum.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ben Sayın Bakanın cümlesiyle söyledim; yüzde 99 doğal gazı biz dışarıdan alıyoruz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ÖNEL – Evet, şimdi, şunun altını çizerek söylüyorum...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Kendi ihtiyacımızdan fazla üretimimiz mi var yoksa bizim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ÖNEL – Sayın Vekilim, hukukçuyum, teknik manada ona bir izahat getiremeyeceğim ama...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teknik arkadaşları burada tutman lazımdı Süleyman Bey.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ SÜLEYMAN ÖNEL – Sayın Vekilim, Sayın Bakanımız, Bakan Yardımcımız izah edecekti normalde, ayrılmak zorunda kaldı; ondan kaynaklı bir durum var, kusura bakmayın. Şöyle söyleyeyim yani...

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Ben söyleyeyim Başkanım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Abdurrahman Bey bu konuda bilgili bir arkadaşımız, bir bilgi versin. Abdurrahman Bey ikna ederse bakalım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Yasin Bey, şimdi, şeyle ilgili iki türlü hazırlanıyor. Biliyorsunuz, son Azerbaycan ve Türkmenistan’la ilgili görüşmeler yapıldı, oradan gaz alınıp, burada millileştirilip... Burada biliyorsunuz bir “hub” kurma ve dağıtma işlemi var; bir kendi kullanmamız, bir o var; ikincisi de kendi çıkardığımız doğal gazı önümüzdeki dönemde aynı zamanda satma ihtimalimiz de olacak, hepsini kullanma durumu olmayabilir. Ona hazırlık olduğunu bildiğim için söyledim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Süleyman Bey, buraya “ihracat ve transit” demeniz daha doğru olabilirdi esasen.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, müsaade eder misiniz, AK PARTİ Grup Başkan Vekili olarak...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun Başkanım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Burada arkadaşlarımız, hukuk müşaviri arkadaşımız bunu izah edemedi, bana anlattılar, doğru olduğu kanaatindeyim ama Bakanlık temsilcilerinin de burada olması gerekir. Komisyon üyelerimiz uygun görürse bu maddeyi geri çeksinler imzadan arkadaşlarımız.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bravo, doğrusu bu Başkanım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İmza atan arkadaşlarımız, Sayın Çolakoğlu; geri çekmeyi kabul ediyor musunuz?

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Kabul ediyoruz Başkanım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Peki, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde geri çekilmiştir.

O zaman, bir sonraki ilave maddeye geçiyoruz, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi’ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Çolakoğlu

Zonguldak

“MADDE 13 - 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 36-5 inci maddede düzenlenen net borç kullanımı tutarı 2022 yılı için, 1/1/2022 tarihinden geçerli olmak üzere, Bakan tarafından artırılan net borç kullanım tutarına iki yüz milyar Türk lirası ilave edilerek uygulanır.””

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Gerekçe...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

2022 yılı içerisinde küresel ekonomide yaşanan olumsuz gelişmeler 2022 yılı Bütçe Kanununda öngörülen makroekonomik göstergeler üzerinde önemli değişikliklere sebep olmuştur. Bu çerçevede oluşan finansman ihtiyacının karşılanması ve Hazine nakit rezervinin güçlü seviyede tutulabilmesi amacıyla sene başında yılı Bütçe Kanunu ile belirlenen net borç kullanım tutarının önerge ile 4749 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici maddeyle artırılması hedeflenmektedir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, usul üzerine bir tartışma açmak istiyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müsaade edin arkadaşlar.

Şimdi, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımız burada. İsterseniz öncelikle kendisine bir söz verelim, konuyla ilgili bir açıklama alalım, bilgileneelim yani.

Buyurun Sayın Başkanım.

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, bu esas itibarıyla Plan ve Bütçe Komisyonunun konusu olan bir madde ama biliyorsunuz, çeşitli kanunlarda değişiklik yapan kanunlar olduğu zaman birçok komisyonu ilgilendiren husus aynı paketin içinde yer alabiliyor. Bu, yeni bir şey değil, Meclisimizde uygulanan bir usul. Plan ve Bütçe Komisyonu olarak özellikle buna çok alışmışız doğrusu. Daha önce de konuşmamda ifade etmiştim, yeni bir İç Tüzük hazırlanır, başka bir usul belirlenir, elbette buna saygı duyarız ama mevcut yerleşik usullerimiz çerçevesinde böyle farklı komisyonları ilgilendiren hususlar bir paket içinde değerlendirilebiliyor. Bu madde esas itibarıyla bizim Komisyonumuzu ilgilendiriyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, Allah aşkına, daha bütçe bitmemiş ya. Vallahi olacak iş değil, olacak iş değil ya!

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Bir geleceğiz Sayın Vekilim. Benim teklifim şu usul olarak: Burada Borçlanma Genel Müdürümüz var, önce teknik bir izahat verirse onun üzerinde daha sağlıklı bir şekilde tartışabiliriz diye düşünüyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ama Sayın Başkan, olacak iş değil ya! Plan ve Bütçe Komisyonunun ana görevi bu.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, isterseniz bir bilgi alalım.

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Sayın Ağbaba, Plan ve Bütçe Komisyonumuz da sürekli bir şekilde çalışıyor, boş durmuyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Vallahi olacak iş değil, Meclise büyük hakaret ya!

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Daha yarın Plan ve Bütçe Komisyonunun tartıştığı bütçe...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun salonunu kullandık diye kira istiyorsun herhâlde ya. Vallahi billahi olacak iş değil!

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Yok, yok. Siz kayısı getirirseniz daha iyi olur tabii.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, öncelikle, Bülent Bey de burada, Plan ve Bütçe Komisyonunun hakkını teslim etmek lazım, Değerli Başkanımız özellikle bütçe maratonunda biliyorsunuz aylarca aralıksız çalışıyorlar. Biz hem Başkanımıza hem de Bülent Bey'e teşekkür ediyoruz diğer üyelerimizle birlikte. Sayın Ağbaba, o yüzden lütfen haklarını teslim edelim, yapmayın.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tamam da Başkanım, uyarayım da vallahi tarihte yaşanmamıştır böyle bir şey. Ya, bütçe devam ediyor, yarın bütçe oylanacak ya.

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Ona geleceğiz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Vallahi böyle bir şey olmaz ya!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şimdi Genel Müdürümüze söz veriyorum gerekli açıklamaları almak için.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir dakika, böyle bir usul yok ki ya Tahsin ağabey.

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Usul budur, önce bir izahatı alalım, üzerinde tartışırız.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, isterseniz bir teknik bilgi alalım, ona göre hareket edelim.

Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI BORÇLANMA GENEL MÜDÜRÜ YİĞİT YAŞAR – Sayın vekillerim, biliyorsunuz 4749 sayılı Kanun, Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’la hazinenin borçlanmasına yönelik temel usul ve esaslar belirlenirken hazinenin yıl içerisinde yapabileceği borçlanmaya da bir limit getirilmekte. Bu limiti de şu şekilde düzenliyor kanun: “Mali yıl içerisinde yılı bütçe kanununda belirlenen ödenek tutarı ile gelir tutarı farkı arasındaki tutar kadar hazine net borçlanma yapabilir.” Net borçlanmadan kasıt da şudur: Yıl içinde yaptığımız toplam iç ve dış borçlanmadan o yıl içinde ödediğimiz anapara tutarı düşüyoruz. Böylece ne kadar ilave borçlanma yaptığımız ortaya çıkıyor. Buradaki sene başındaki kanundaki miktar 279,5 milyar TL’ydi ve bu tutarı yüzde 5 oranında Bakanlık makamı onayıyla artırma imkânı bulunmaktadır. Bu imkân kullanıldı, limit 293 milyar TL seviyesine yükseltildi ancak limit yeterli olmadığı için tekrar artırılması ancak 4749 sayılı Kanun’da bir değişiklik yapılmasıyla mümkün. Bu da yine kanunun kendi içerisinde düzenlenmiş bir durum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Kurum Başkanının da şeyi yok mu, yüzde 5...

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI BORÇLANMA GENEL MÜDÜRÜ YİĞİT YAŞAR – O kullanılmadı ancak o kullanılsa bile 307 milyar TL’ye gelecek, bizim ihtiyaç duyduğumuz tutar bundan çok daha yüksek. O yüzden bunu kullanmadan direkt kanun değişikliğiyle gelmek istedik buraya.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Peki borçlanma yapıldı mı?

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI BORÇLANMA GENEL MÜDÜRÜ YİĞİT YAŞAR – Çoğunluğu yapıldı.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Kanun olmadan nasıl borçlanma yapıyor...

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Bir tamamlasın isterseniz, üstüne konuşursak daha sağlıklı olur.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI BORÇLANMA GENEL MÜDÜRÜ YİĞİT YAŞAR – Biliyorsunuz yıl içerisinde ek bütçe yapıldı, ek bütçe yine kendi mekanizması anlamında denk olduğu için açık yine 279,5 milyar TL’ydi ve 4749 sayılı Kanun, limitin ek bütçelerle değiştirilemeyeceğini de düzenleme altına almış durumda. OVP’de açıkladığımız rakamsa yıl sonu için 461 milyar TL’ydi. Neden arttı? Yine, gelir ve gider rakamlarının, makroekonomik parametrelerin artması sebebiyle, her ikisinin de artmasıyla gelir gider arttı ve ikisinin arasındaki fark olan bütçe dengesi eksi 461 olarak finansa edilmek üzere bizim sorumluluğumuzda kaldı.

Burada şunu vurgulamak isterim: Açığın millî gelire oranı değişmedi, hatta azaldı; 3,5 yerine 3,4’e gelmişti yani buradaki artış oradaki açığın oransal olarak sabit kalmasıyla nominal tutarların artmasından kaynaklandı ve biz de bunları piyasadan iç ve dış borçlanmayla karşıladık.

Burada yine şundan da bahsetmek isterim: 2023'ün ilk çeyreğinde de yüklü iç ve dış borç ödemeleri bulunmakta, ilk üç ayda yaklaşık 185 milyar TL. Bunu da rahatlıkla karşılayabilmek için hazinenin güçlü kasayla yılı bitirerek yeni yıla girmesi gerekmektedir. Sonuçta bu tutarı gidip 2023'ün ilk aylarında piyasadan bir anda karşılamaya çalışsak piyasayı çok bozmak demektir bu, bunları peyderpey 2022 yılının sonlarında piyasayı bozmadan borçlanarak karşıladık.

Bu anlamda temel parametrelerimiz bunlar, sorularınız varsa alabilirim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Cevdet Bey'e sözünü bitirmesi için söz veriyorum.

Buyurun Başkanım.

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Müsaade ederseniz genel bir izahatta bulunalım, sonra üzerinde yine tartışalım.

Değerli arkadaşlar, arkadaşımız teknik olarak izah etti, burada, borçlanma bütçe açığının artışından kaynaklanan bir borçlanma değil. Bütçe açığımızın millî gelire oranı geçen yıl bütçe yaptığımızda yüzde 3,5 olarak tayin edilmişti ve o 279 milyar lira dediğimiz rakam bu orana tekabül ediyordu. Yıl içinde bir ek bütçe yaptık; işte, enflasyondan ağırlıklı olarak ve büyümeden kaynaklanan bir şekilde rakamlar nominal olarak büyüdü.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Ne kadar büyüdü?

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Yüzde 80 civarında bir büyüme.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Bunda da yüzde 80 mi?

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI BORÇLANMA GENEL MÜDÜRÜ YİĞİT YAŞAR – 279'dan 461'e geldi, yaklaşık 1,7-1,8 kat demek; yüzde 75-80 arasında tekabül eder.

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Yani esas mesele, ek bütçe yaptık biz. Gelirimiz de giderimiz de nominal olarak büyüdü ama açığı değiştiremedik çünkü biliyorsunuz, anayasal olarak gelir ve giderin ek bütçede denk olması gerekiyor.

Yine, Anayasa Mahkememizin verdiği bir karar var geçmişte, diyor ki: "Borçlanma limitini, borçlanmayla ilgili kanunu değiştirerek ancak artırabilirsiniz veya eksiltebilirsiniz. Bütçelerde veya ek bütçelerde bunu yapamazsınız." Anayasa Mahkememizin böyle bir kararı var yani "Niye ek bütçe yaparken bunu yapmadınız?" diye bir soru gelebilir diye söylüyorum. Buna Anayasa Mahkememiz "Olmaz." demiş, böyle bir karar vermiş. "Ancak kendi kanununda değişiklik yaparak bu borçlanma limitini değiştirebilirsiniz." diyor yani bu, bir ek bütçe değil, bir borçlanma limiti. Ek bütçeyle birlikte niye yapamadık bunu? Sebebi: Anayasa Mahkememizin kararı. Dediğim gibi, burada bütçenin, bütçe açığının millî gelire oranını artırmıyoruz. Tam aksine 3,4'e düşmüş vaziyette ve şunu da...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Gecenin 02.22'sinde niye geldi?

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Onu da özel olarak bir ayrıca konuşabiliriz.

BURAK ERBAY (Muğla) – Ayrıca konuşmayalım Başkanım, şimdi konuşalım.

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Şöyle: Değerli arkadaşlar, Plan ve Bütçe Komisyonumuz aylardır yoğun bir şekilde çalışıyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Olmaz ama olmaz Sayın Başkan.

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Bu maddeyi de bu paket içinde değerlendirdik. Yoksa Plan ve Bütçe Komisyonunu ayrıca toplamamız, çalıştırmamız gerekiyordu.

BURAK ERBAY (Muğla) – Örneği var mı Başkanım?

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Arkadaşlarımız aylardır çalışıyorlar, siz de takdir edersiniz ki her komisyonun belli bir kapasitesi var ama biz, bakın bu saatte, sağ olsun, Cumhuriyet Halk Partisinden arkadaşlarımız, diğer arkadaşlarımız, bizler buradayız.

BURAK ERBAY (Muğla) – Örneği yok cumhuriyet tarihinde, örneği yok.

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Bir ihtiyacı var kamunun, bunu tartışıyoruz hep birlikte. Burada, dediğim gibi, bir artırma, bütçe açığı artışı söz konusu değil; tamamen teknik, nominal rakamların artışından kaynaklanan bir ihtiyaç karşılanıyor. Esas yaptığı hazinemizin, az önce arkadaşımız söyledi, gelecek yıla daha güçlü bir kasayla girmek istiyor hazinemiz. Piyasayı da bozmadan, bir anda borçlanmaya gitmeden, peyderpey borçlanarak kamuya da fayda oluşturacak şekilde bir kasayla, bir nakitle gelecek yıla girme ihtiyacı var, bunu karşılamış oluyoruz.

“Daha önceden bu yapılamaz mıydı?” diye bir soru sorulabilir. Hazinemiz şu açıdan yapmamayı tercih etti: Daha önce yapsa ne kadar ihtiyacı olduğunu yıl sonuna gelmeden tam hesaplama imkânı yoktu. Dolayısıyla ihtiyaten muhtemelen çok daha yüksek bir borçlanma limiti talep edecekti bizden. Bu rakam da piyasalar açısından yine yanlış bir sinyal olacaktı, yüksek bir borçlanma geliyor diye belki borçlanma maliyetlerimiz artacaktı. Dolayısıyla bu, biraz akılcı bir politikadan kaynaklanıyor. Piyasayı bozmadan hazinenin daha uygun koşullarla finansman sağlanmasına dönük alınan bir tedbir, kişisel herhangi bir şey söz konusu değil. Kamu yararı gözetilerek böyle bir usul izlenmiş durumda ve şu an itibarıyla şunu da rahatlıkla söyleyebilirim yani teknik arkadaşlarımızdan yine aldığımız bilgiler çerçevesinde: Bu 3,4 dediğimiz bütçe açığının da oldukça altında bir bütçe açığıyla bu yılı kapatacağız. Henüz tam rakam söylemek durumunda değiliz ama oldukça iyi bir performans var, bütçe açığımız OVP’de öngörülenden de daha düşük gerçekleşecek ama buna rağmen nominal büyüklüklerden kaynaklanan bir borçlanma limitini de artırma ihtiyacı var. Bunu da bu kanunda yapma ihtiyacı var, bütçeyle yapamıyoruz veya ek bütçeyle yapamıyoruz; olay temel itibarıyla bundan ibarettir.

Bu vesileyle şunu da ifade edeyim yani bilgi olarak: Pandemi nedeniyle tüm dünyada kamu dengelerinde bir değişim oldu, bu sadece bize özel bir şey değil değerli arkadaşlar. Gerek sağlık harcamalarının artışı gerek pandeminin sosyal ve ekonomik etkileri nedeniyle tüm dünyada kamu gelirleri azaldı, kamu harcamaları arttı; dolayısıyla kamu dengeleri bozuldu. Rakamsal olarak da size ifade edebilirim uluslararası kuruluşların istatistiklerinden: Gelişmiş ülkelerin ortalaması, bütçe açıklarının millî gelire oranı 2018’de yani pandemi öncesinde eksi 2,4’ken 2021 yılında bu, eksi 7,2’ye çıkmış. Bakın, gelişmekte olan ülkelerin ortalamasından bahsediyorum; 2,4’ten 7,2’ye yükselmiş. Gelişmekte olan ülkelerde ise 3,6’dan aynı süreçte 5,3’e yükselmiş. Aynı süreçte kamu borç stoklarında da artışlar olmuş, sadece AB’den örnek verecek olursam, Avrupa Birliğinde kamu borç stokunun millî gelire oranı tüm AB ülkeleri için yüzde 79,7’yken 2018 yılında, 2021’de 87,9’a yükselmiş kamu borçlarının millî gelire oranı. Benzer eğilimler Türkiye’de de gerçekleşmiş. Aynı süreçte bizim kamu borç stokumuzun millî gelire oranı yüzde 30’lardan yüzde 41’lere yükselmiş. Yine bizim açığımız aynı süreçte, baktığımızda, 2,4’ten 2021’de 2,8’e yükselmiş. Yine iyi bir performans göstermişiz aslında uluslararası mukayeseye bakacak olursanız bir miktar bozulma var ama çok yüksek bir bozulma olmamış. Kamu borç stokumuzda bu yıl yine bir gerileme bekliyoruz çünkü maliyetleri oldukça düştü kamunun bu son politikalar neticesinde. Dolayısıyla şunu söylemek isterim: Borç yönetiminde iyi bir durumdayız.

Bakın, bazı rakamları da size ifade edeyim burada: AB tanımlı genel yönetim borç stokunun gayrisafı yurt içi hasılaya oranı 2021 yılında 41,8’ken 2022 yılında bunun 36,7’ye gerilemesini bekliyoruz. Yani borç stokumuzun millî gelire oranı gerileyecek, nominal olarak bir miktar artsa bile millî gelire oran olarak gerileyecek. Yine vadesine baktığımız zaman borçlarımızın, 2021 yılında 53

aymış borçlanma vademiz, bugün kasım ayı itibarıyla 70 aya yükselmiş durumda; borçlarımız daha uzun vadeye, kamu borçlarımız, yayılmış durumda. Maliyetlerine baktığımızda, 2022 yılının başında yüzde 25'le borçlanıyormuş hazinemiz, faiz olarak yüzde 25'lerle borçlanıyormuş. Kasım ayı itibarıyla yine bu borçlanma faizimiz yüzde 11'lere kadar gerilemiş durumda. Bu da hakikaten çok sevindirici, kamu borç maliyetini ciddi oranda düşürdüğümüz görülüyor. Aynı şekilde, iç borçlanmanın kompozisyonunda da bir iyileşme var; toplam iç borçlanmanın yüzde 35'i 2021'de sabit getirili TL cinsi senetlerle sağlanmışken, bu oran bugün geldiğimiz kasım ayı itibarıyla yüzde 59'a yükselmiş durumda yani kompozisyonunda da bir iyileşme var. Yine, döviz cinsi borçlanmaya baktığımızda 2020'de 36,2 milyar dolarken 2022 yılında 26,9'a gerilemiş. Bunlar olumlu rakamlar, gerçekten, borçlanmamızın yani bütçe açığımızın millî gelire oranında bir düşme eğilimi var, kamu borç stokunun millî gelire oranında bir düşme eğilimi var, faizlerde bir düşme eğilimi var, vadelerde bir artış eğilimi var ve yine sabit TL bazlı borçlanmada bir artış eğilimi var. Bunlar borçlanma, genel borçlanma görünümü açısından olumlu rakamlar; bunu da ifade etmek isterim. Buradaki izahatı bu şekilde tamamlayabiliriz diye düşünüyorum.

Komisyonunuzu yoruyoruz, kusura bakmayın.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Başkan...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, Cevdet Bey'e bir soru soracağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Söz vereceğim, söz vereceğim.

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Ama inanın, Plan ve Bütçe Komisyonunda da çok yoğun bir mesai harcadık, bu konuyu da burada tartışıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Başkan, Komisyonumuzu çok kapsamlı bir şekilde bilgilendirmeniz nedeniyle teşekkür ediyorum. Gerçekten, performans esaslı bir bütçenin 2022 performansının da çok iyi gerçekleşiyor olmasından da ayrıca mutluluk duyduk, memnun olduk; teşekkür ediyorum.

Şimdi, Tahsin Bey'e...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Efendim, bir soru soracağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – İsterseniz Tahsin Bey'e bir söz verelim, devam edelim.

Buyurun Tahsin Bey.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, böyle bir usul yok. Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi, bize borçlanmayla ilgili sunum yapıyor. Eğer bir borçlanma isteniyorsa Büyük Millet Meclisinden buraya en azından Maliye Bakanı gelip burada bize bir sunum yapması gerekiyordu.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bakan Yardımcısı arkadaşımız burada.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yani borçlanmayı, tamam, anlatıyorsunuz ama bu borçlanmayı nereden karşılayacaksınız, hangi kaynaklardan karşılayacaksınız, gelirini nereden karşılayacaksınız? Böyle bir usulü bu Büyük Millet Meclisi çatısı altında görmedik.

Öncelikli olarak şundan başlamak istiyorum: Büyük Millet Meclisinde bütçe görüşmelerini görüşürken bugün biz farklı bir bütçeyi görüşüyoruz bu saatte. Aslında, bu kanun teklifine başladığımız andan itibaren yanlışlar devam ediyor; gündüz görüştüğümüz limanlarla ilgili, limanların özelleştirilmesiyle ihalesiz, rekabetsiz kırk dokuz yıllığına uzatılması Anayasa'ya aykırı hareket edilerek bir kanun maddesiyle bu yetkiyi tek kişiye vermemiz...

Değerli milletvekili arkadaşlarım, geleceğimizi bugünkü kabul ettiğimiz 2'nci maddeyle çocuklarımızı, torunlarımızı borçlandırmış olduk. Şimdi, bugün 200 milyar ek borçlanma istiyor, usule de bu aykırı, Anayasa da aykırı. Bu Plan ve Bütçede görüşülmesi gereken... Daha önce bir sefer ağıktan girip usulsüzlük yapılmış, bunun üzerinden devam ediliyor. Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda 200 milyarlık ek borçlanma görüşülmesi usulü de aykırı, Anayasa da aykırı. Bir yıl önce bütçe 1 trilyon 750 milyar 957 milyon lira olarak öngörülmüş. Kontrol edemediğiniz enflasyon, öngöremediğiniz kur koruma, "İtibardan tasarruf olmaz." diyerek yapılan israf ekonomisinin sonucunda daha altı ay geçmeden 880 milyar 474 milyon lira ek ödenek talep ettiniz. Aslında, bunun da bu yeni sistemde Cumhurbaşkanlığı tarafından hazırlanıp Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması gerekiyordu; o, bir yanıştı. 2022 Bütçe Kanunu'yla borçlanma limiti 278 milyar liraydı. Bakanın yüzde 5 artırma yetkisi var yani borçlanma limiti 292 milyar.

Şimdi, bu teklifle 200 milyar daha eklenince 492 milyar lira borçlanma yetkisi almak istiyorsunuz. Bugün kasım bütçesi açıklandı, bakan yardımcılarını varsa... Ocak-kasım dönemindeki bütçe açığı sadece 20 milyar, aralıkta 100 milyar açık verilirse bile toplam en fazla 120 milyar açık yapar. Bütçe açığının finansmanı için 492 milyar lira net borçlanmaya gitmeniznin amacı nedir? Seçimden önce yapılacak süper harcamalar için kaynak mı yaratılıyor anlayamıyoruz. Genel Kurulda 2023 bütçesi görüşülürken bir yıl önce kabul edilen 2022 bütçesindeki kadar bir borçlanma talep etmiş oluyorsunuz yani 2022 bütçesi kadar, altı ay hesaplarsak, bir de bunu hesaplarsak yani bire bir aynı. Siz bütçeyi bir kişiye teslim ettiniz, her kararı bir kişiye aldırırsanız hesap şaşar.

Değerli arkadaşlar, bir milletvekilinin imzasıyla... Böyle bir imza görülmemiş, aslında bu imzayı alıp çerçeveletmemiz gerekiyor. Tek imzayla 200 milyar ek borçlanma talep ediliyor. EYT'lilere kaynak yok, işçiye, memura, emekliye; sağlığa, eğitime, üretime, bilime, bütçeye yok. Peki, 200 milyar TL ek borçlanma ne için, kimin için? Hepimiz burada yasamayla temsil ediyoruz, milletvekiliyiz, Maliye Bakanı yok. Maliye Bakanı bütçe görüşmelerinde kürsüye çıkıyor, kıkır kıkır gülüyor, "Benim gözlerim böyle böyle..." diyor, gülümsüyor, "Çok iyi durumumuz, hazineye kaynaklar her gün artıyor." diyor, arkasından gelip 200 milyar ek borçlanma istiyor, Hazine Bakanı sıvışmış, tüymüş ortada yok.

Anayasa'ya aykırı olarak Plan ve Bütçe Komisyonunun görüşmesi gereken bütçe düzenlemesini Sanayi Komisyonuna getiriyorsunuz. Bu teklifi geri çekin, Sanayi Komisyonunun işi bu değil.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – İlgili komisyona gönderin.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

Ali Bey buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, öncelikle usulen görüşmemiz gerekiyordu ancak siz direkt konuya girdiniz çünkü bizim bir usul üzerinden görüşme talebimiz de vardı. Ya bir defa bugünün başında yani bugün derken aslında gece şu anda saat 02.36 yani dünün sabahında bu Komisyon toplanmaya başladığı zaman kanunun tümü üzerindeki görüşlerimi aktarırken şunu söylemiştim: Yani 2022 yılının son Meclis oturumu önümüzdeki hafta yapılacak. Dolayısıyla bu oturumda, bu hafta içerisinde 31/12'den önce hangi kurumun, hangi Bakanlığın, hangi yandaş şirketin, hangi kapitalist firmanın neye ihtiyacı varsa ya da hangi yandaş sendikanın neye ihtiyacı varsa hepsi derlenmiş, toparlanmış, getirilmiş bizim önümüze konulmuş. Bu yetmiyor gibi gecenin sürprizi olarak da 200 milyar lira borçlanma yetkisi istiyor Hazine ve Maliye Bakanlığı. Kimden istiyor? Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar ve Bilgi Teknolojileri Komisyonundan istiyor yani bizim Komisyondan istiyor. Şimdi bu mesele öncelikle usule aykırı yani bizim Komisyon yani bu Komisyon bu yetkiye haiz bir Komisyon değil. Bunun bir kere kesinlikle geri çekilip ilgili komisyona gönderilmesi gerekir, orada

tartışılması gerekiyor öncelikle yani diğer meseleler ayrı yani Anayasa'ya aykırılık, bu paraya ihtiyaç var mı, bu borçlanma niçin yapılıyor, niye bugüne kalmış, niye bu mesele gelmiş meselesinden önce bir defa bizim yani bu Komisyonun işi değil bu.

Şimdi bu saate kadar yani dün sabah başlayan Komisyon oturumunda zeytinlikleri konuştuk, limanları konuştuk, OHAL Komisyonunu konuştuk, en son sendikaları konuştuk, şimdi geldik Hazine ve Maliye Bakanlığının borç talebini konuşuyoruz ve gecenin bu saatinde bizim 200 milyar lira borçlanma yetkisini onaylamamız isteniyor. Tabii ki biz onaylamayacağız, kabul de etmeyeceğiz ama buradan oy çokluğuyla, sayısal çoğunluğunuza güvenerek gece yarısı operasyonu 200 milyar lira bütçeye ek olarak bir borçlanma çıkartacaksınız. Ya bunun kabul edilebilecek bir tarafı yok yani. Yani usule de uygun değil, Anayasa'ya da uygun değil, Meclisin kanun yapma tekniğine de uygun değil. Bütçe daha görüşülürken, şu anda bütçe görüşmeleri sürerken ek bütçe talebi istemek yani bunun izah edilecek bir tarafının da olmadığını ifade ediyorum ve ben usul açısından bir defa önerenin reddedilmesini talep ediyorum.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, Yasin Bey buyurun.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Başkan, önerge bize gelmedi. Şu önergeyi bize de gönderin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Önce borçlanma istiyorlar, sonra önerge yazacaklar.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Parayı harcamışlar.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Dağıtıldı.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle ekonomiyi kötü yönettiniz, bütçe açığını artırdınız; bu nedenle daha fazla borçlanmak zorunda kaldınız. Özellikle son dönem borçlanmanız yetkisiz bir borçlanmadır, hukuki değildir, hukuk devletini de ayaklar altına aldınız çünkü bu parayı, bu borçlanmayı yaptığınızı söylüyorsunuz daha kanunlaştırmadan. Bunun altına bürokratlar acaba nasıl imza attı, çok merak ediyorum. Geçmişteki örneklerden bahsediyorsunuz ama bu örnekler kanunlaştıktan sonra yapılan borçlanmalar; kötü örnek, örnek olmaz. Geçmişte de borçlanma limitlerinin aşıldığı dönemler oldu; esas olan, normal kamu finansmanını kanunun verdiği yetki çerçevesinde en fazla 2 defa... O da yüzde 5'i Bakana, diğer yüzde 5'i de Sayın Cumhurbaşkanına ait olan borçlanma limitidir. Bu borçlanma limiti çoktan aşılmış demek ki çünkü sizin kendi bilgilendirme notunuzda gördüğümüz kadarıyla net borç kullanım limitiniz 279 milyar lira, Bakan onayıyla 293'e çıkarabiliyorsunuz. Sayın Cumhurbaşkanını da bu yetkiyi kullansaydı 14 milyar daha yani toplamda 307 milyar borçlanma limitiniz kanunen var idi ama şu anda, gördüğümüz kadarıyla, aralık ayını da projeksiyona dâhil ettiğinizde 483 milyar borçlanmış vaziyette olacaksınız; 307'den çıkardığımızda 176 milyar yetkisiz bir şekilde borçlanma limitini aşmış durumdasınız. Bu anlamda, baktığımızda, rakam bana şöyle garip geldi: Çok açık söylemek gerekirse -şu ana kadar yaptığımız için söylüyorum- iç ve dış borçlanma olacağını da söylediğinizde bu borçlanmanın içinde iç borç oranınız ne kadar, dış borç oranınız ne kadar?

Ayrıca, yakınlarda daha Suudi Arabistan'dan 10 milyar dolar geldi ya, bir baktım tam da bu rakama denk geliyor. Acaba önce parayı aldınız da şimdi de bizim önümüzde kanunlaştırıyor musunuz? Suudi Arabistan'dan aldığınız para tam da bu açığa tekabül ediyor; ben de bunu merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim Yasin Bey.

Bülent Bey, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar -sivil toplum kuruluşlarından kimse kalmadı zannediyorum- değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımız güzel bir açıklama yaptı ama tabii konu önemli olduğu için ben de onunla ilgili bazı şeyler söylemek istiyorum. Şimdi, bütün ülkeler borçlanma yapıyor yani bütçeyi yaparsınız, bütçe bir tahmindir ve bu tahmin yüzde yüz tutar demek değil, eksikleri olabilir, özellikle bütçe açığıyla ilgili bir noksanlık, fazlalık söz konusu olabilir. Burada demin Borçlanma Genel Müdürümüz açıklama yaparken “Ödenekler ile gelirler arasındaki farkla ilgili bir limit söz konusu.” dedi yani aslında bir anlamda bütçe açığıdır o. Bütçe açığı kadar borçlanma yapılabilir bütçe kanunlarıyla. “4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun” diyoruz, bu kanuna göre artırım yetkisi yüzde 5 Maliye Bakanlığının, yüzde 5 de Cumhurbaşkanının. Şimdi, burada, anladığımız kadarıyla, sadece Sayın Maliye Bakanı yetkisini kullanmış ve yüzde 5 artırım yapmış -yapıldığıyla ilgili Resmî Gazete’de şimdiye kadar herhangi bir şey görmedik ama yapıldığı söylendiğine göre yapılmıştır- yalnız şöyle bir şey var: Ekim ayı itibarıyla bu limit aşılmış; borçlanma zaten yapılmış, biz kanunu şimdi çıkarıyoruz yani istimal arkadan geliyor, kanunsuz bir borçlanma yapılmış.

Değerli arkadaşlarım, şöyle bir şey var özellikle yeni sistemde: Yeni sistemde bütün kanunlar tek bir usulle yapılıyor biliyorsunuz; milletvekili teklif veriyor, buna göre kanun çıkıyor ama tek bir istisna var, o da bütçe kanunu. Bütçe kanununda milletvekilleri teklifte bulunamıyor. Bütçe kanunu teklifini kim veriyor? Sayın Cumhurbaşkanı veriyor, Cumhurbaşkanından gelmesi gerekiyor; Cumhurbaşkanı sevk ediyor, Cumhurbaşkanı bütçe kanunu yapıyor. Bütçe kanunu özel bir kanun bu sistemde, daha önce de özeldi ama daha farklılıkları var.

Şimdi, bütçe kanununu biz 2022 için konuşuyoruz; yıl içerisinde 1,7 trilyon liralık bir bütçe yaptık, ocak itibarıyla başladı ama geldik haziran ayına, haziran ayında bütçenin yetmediği görüldü, bir ek bütçe yapıldı, ilaveten 1,2 trilyon liralık bir bütçe daha yaptık.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – 880 milyar lira.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 1,80 aşağı yukarı.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Gelir 1,80; gider 880.

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Görünmeyen kısımda gelir-gider denk.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 2,8’lik bir bütçe oldu. 2 trilyon 800 milyarlık bir bütçe oldu 2022 yılı için. Ek bütçe yapılırken bu limit artırılmadı, borçlanma limiti arttırılmadı, normalde o kanunla yapılması lazımdı. Arttırılmadı, yıl başındaki bütçe kadar, başlangıç bütçesi kadar bütçe açığı devam etti yani borçlanma limitleri öyle kaldı. Ancak, biraz önce Yasin Bey bahsetti, OVP’de, orta vadeli programda bütçe açığı 461 milyar lira olarak öngörüldü. Yani dönem başında 279 milyardı, ek bütçeyle artırılmadı “Aynen devam edecek.” denildi, OVP’yle -OVP eylül ayında yayımlanır- bu 461 milyara çıkarıldı. Şimdi, bütçe ekim ayından itibaren bu borçlanma limitleri aşıldı, daha fazla borçlanma yapıldı. Şu anda da 200 milyar liralık ek bir borçlanma limiti isteniyor yani 493 milyar liraya çıkarılması isteniyor ancak bugün açıklanan bütçeye göre ocak-kasım dönemi için 20 milyar sadece açık var yani bunun artmasına da gerek yok görünüyor ancak şöyle bir şey var: Bir belirlenen, tahakkuk eden limitler var, bir de nakit var, hazinenin elindeki nakit var, nakit para var. Biraz önce Yasin Bey söyledi “Merkez Bankası borçlanıyor.” dedi, o Merkez Bankasının borçları ayrı, Hazinenin borçları dışında onlar bu kapsama giren borçlar değil. Şimdi, neden böyle bir borçlanma gereği var, bunun izah edilmesi lazım. Her ne kadar Sayın Başkanımız dediyse de “Bizim borçlanma rakamlarımız

çok iyi, biz diğer ülkelere göre, Avrupa Birliğine göre iyi durumdayız; limitlerin altında kalıyoruz.” Biz ilk defa tarihimizde Borçlanma Genel Müdürlüğü kurduk, bunu unutmamamız lazım. Bakın, Borçlanma Genel Müdürlüğünü birkaç sene önce kurduk, yeni kurduk. “Borçlanma Genel Müdürlüğü” demek bir anlamda “Düyun-ı Umumiye kurumu” demek, borçluları idare etmek için kurum kurduk, öyle basit bir şey değil. Ayrıca, millî gelir içerisinde borçlanma miktarımız oran olarak düşüyorsa da bunun anlamı şudur: Biz geçen sene -bir daha söyleyeyim- 1,7 trilyon liralık bütçe yaptık, yıl sonunda bu bütçe 2,8 trilyon lira oldu. Bu sene de yaptığımız bütçe 4,4 trilyon oldu yani geçen sene 1,7 trilyon başlangıç bütçesi, bu sene 4,4 trilyon lira oldu. Bu neden dolayı oldu, neden arttı? Millî gelirimiz de arttı, enflasyon dolayısıyla arttı. Enflasyon vatandaştan, şirketlerden haksız vergi almaktır. Şimdi, enflasyon yükseliyor, devletin borcu azalıyor ama vatandaştan alıyorsunuz bu vergileri. Biz ek bütçe yaptığımızda ek bütçenin karşılığı vergilerdi. Vergi alacağız dedik, hepsini ilave olarak vergilerle tahsil ettik; bu enflasyonla vatandaşı ezmektir, bunu yapmış olduk yani iyi bir şey yapmadık, çok başarılı bir şekilde borçlanmayı azaltmadık, enflasyon dolayısıyla azalttık borçlanmayı millî gelire göre, nominal olarak azalması.

Usul olarak baktığımızda da Plan ve Bütçe Komisyonundan çıkması gerekiyor ancak bir de şu var: Özel olarak bütçe kanununu farklı bir şekilde Anayasa’da zikredilmiş. Anayasa’nın 161’inci maddesine bakarsanız orada bütçe kanununun nasıl uygulanacağı anlatılmış.

Şimdi, bütçe kanunu Cumhurbaşkanı sunuyor. Bir milletvekili -değerli bir arkadaşımız Ahmet Çolakoğlu- tamam, böyle bir önerge veriyor ama bu Sayın Cumhurbaşkanının verdiği bütçe kanununda değişiklik yapan şeye de uygun değil. Yine, ek bütçeyi ya da ilave olarak bütçe kanunundaki değişikliği buraya Cumhurbaşkanının vermesi, göndermesi gerekiyor; böyle bir eksiklik yapıldı.

Şimdi, 2017’de Anayasa Mahkemesine bu konu için gidildi, Anayasa Mahkemesi bu konuyu uygun görmedi. Ondan sonraki yıllarda da 2017 değişikliğine göre uygun görmeye başladı; biz 2019’da 2020’de de yaptık ancak 2017’de Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi yoktu, 2019 ve 2020’de Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi var. İş değişti, Anayasa Mahkemesi onları dikkate almadan bunları reddetti. Hâlbuki yeni sisteme göre reddedilmemesi gerekiyor. Yeni sisteme göre yeni kanun yapma usulünün dikkate alınması gerekiyor, bizim dikkate almamız gerekiyor. Bakın, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin en önemli özelliği güçler ayrılığıdır, en önemli özellik bu ve yasamanın da çok güçlü bir erk olması lazım. Bizim Meclis olarak en önemli özelliğimiz, kanun yapmaktır. Bunu, yaptığımız işi küçümsememiz lazım. Yani bunun öyle de olsa, böyle de olsa ne fark eder; bir milletvekili de olsa, Cumhurbaşkanından da gelse fark etmez demememiz lazım, bizim özelliğimiz bu. Kendi işimizi küçümsemememiz lazım. Dolayısıyla, usul neyse ona uymamız lazım, 161’inci maddeye uymamız lazım. Kendi işimizi küçümsersek hem demokrasi açısından hem devlet açısından hem de kendi açımızdan yanlış bir iş yapmış oluruz. Bunun düzelmesi gerekir diye düşünüyorum, bu konuya ihtimam göstermemiz gerekir diye düşünüyorum. Kendi işimizi küçümsemememiz lazım Sayın Başkan.

Hem bu Komisyonda görüşülmesi lazım hem de genel olarak bu şekilde görüşülmesi yanlıştır. Usul de yanlış, içerik olarak da yanlış. Ekonomik etkilerine baktığımızda da birçok yanlışlıklar söz konusu yine. Biraz önce söylediğim gibi enflasyon dolayısıyla borçlar azalıyor ama vatandaştan, şirketlerden daha fazla vergi alıyoruz, haksız vergi alıyoruz; ekonomi, vatandaşın ekonomisi daha fazla sıkıntıya giriyor. Bunları da unutmamamız lazım. Orada da olumsuz etkileri söz konusu oluyor.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ben de çok teşekkür ederim açıklamalar ve bilgiler için.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; gecenin bu saatinde...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Gece değil, sabah.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şu anda, sabahın bu saatinde, sabah 02.53'te bir korsan önergieyle karşı karşıyayız. Olacak iş değil ya, olacak iş değil. Bütçe daha Mecliste oylanmamış, Plan ve Bütçe Komisyonundan bütçe geçmiş yarın son günü; 2023 bütçesi gelmeden bitti. 200 milyar borçlanma limitinin artırılması isteniyor. Nereden bakarsanız, hangi tarafından tutarsanız elinizde kalıyor, olacak iş değil. Ya, Değerli Sanayi Komisyonunun üyeleri, siz niye buna alet oluyorsunuz? Bu sizin konunuz mu? Hadi, OHAL'i anladık, yüzde 2'yi anladık, zeytini anladık, toplu sözleşmeyi anladık, KYK'yi anladık da bu kadar olmaz ya. Sayın Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı burada. Sayın Başkan, yani böyle bir mazeret olabilir mi? "Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri yoruldu, onun için Sanayi Komisyonuna geldi." diyorsunuz. Olmaz, Sayın Başkan, vallahi olmaz. Ya, gerçekten söylüyorum değerli arkadaşlar, vallahi utaniyorum ben. Bakın, ben sizin kadar tecrübeli bir milletvekili değilim; Cevdet Bey kadar, Sayın Elitaş kadar ama olacak iş değil. Plan ve Bütçe Komisyonuna gelmesi gereken bir borçlanma yetkisi Sanayi Komisyonundan çıkarılıyor. Millet bize güler, millet bize güler, vallahi güler, billahi güler. Ya, toplayın Plan ve Bütçe Komisyonunu geçirin. Ya, daha dün ya, daha bitmeden, bütçe oylanmadan 200 milyar... "Az bir para" diyorsunuz ya... Sayın Yılmaz, ben sizden gecenin bu saatinde 200 bin lira değil, 20 bin lira değil, 200 lira borç istesem ne yapacaksınız diye sorarsınız ya? Ne yapacaksınız 200 milyarı ya? 11 milyar dolar... Ya, vallahi size ne diyeyim ben ya? Vallahi söyleyecek söz bulamıyorum. Arkadaşlar, torba kanuna sokmak zaten Anayasa'ya aykırı hem de Kuşoğlu hem Sayın Tarhan söyledi. Tam, neredeyse birebir tekrar borçlanmayı artırıyorsunuz. Bakın, bu kadar öngörüsüzlük olmaz. Maliye Bakanı mı yapıyor, kim yapıyorsa... Bu kadar öngörüsüzlük olur mu ya? Bütçe başlamadan, bütçe bitmeden, oylanmadan 292 milyar borçlanmaya bir 200 daha istiyorsunuz. E, vallahi olacak iş değil. Meclisin geleneğine aykırı, teamülüne aykırı, usulüne aykırı.

Değerli arkadaşlar, yani kabul edilecek bir şey değil. Hele hele iyi ki Sağlık Komisyonuna götürmediniz; orada daha rahat geçebilirdiniz belki, ya da Tarım Komisyonuna.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – En dinlenmiş Komisyon...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya da Spor Komisyonuna, gecenin bu saatinde Spor Komisyonuna götürseniz belki spor olurdu. Ya, vallahi bakın, ben kendim için söylemiyorum; ben 58 saat çalışırım, 68 saat çalışırım da vallahi billahi... Bakın, ben öyle sizin Plan ve Bütçe üyeleri kadar bu işi bilmiyorum onu da söyleyeyim ama Meclisteyiz, böyle bir şeyi ilk kez görüyorum ben. Milli Eğitim Komisyonuna götürseydiniz keşke.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – En dinlenmiş olan hangisiyse...

VELİ AĞBABA (Malatya) – En dinlenmiş komisyonu seçseydiniz, onlara götürseydiniz. Ya, Başkanım bak, sabahtan beri gayet güzel konuşuyoruz. Bakın, bu torba yasanın, torbanın gelmesinin bence sizin de içinize sinmediğini biliyorum, Sanayi Komisyonu üyelerimizin içine sinmediğini biliyorum. Ne varsa atmışsınız içine ya. Bu torba kanun değil, çorba kanun; çorba kanun bile değil, vallahi çorba kanun değil. İşkembe desen işkembe değil, kelle paça desen, kelle paça değil. Ya, 40 tane şey var; mercimek var, kelle paça var, ne bileyim her şeyi var değerli arkadaşlar.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, anlaşılın şeyden sonra bir çorbaya götürceğiz seni.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Başkanım, bakın, vallahi billahi bu milletvekillerine de hakaret. Sadece bize değil hepimize hakaret. Sayın Başkan, ya, ben sizi tanıyorum. Hakikaten incitmek de istemiyorum ben sizi ama hakikaten çok yanlış bir şey.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – O da ne yapısın?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Olacak iş değil ya, olacak iş değil. Bak, vallahi ya, böyle bir şey olur mu ya? Bunu kim size söylediye, kim teklif ettiyse alsın götürsün ya, kimse. Ya, böyle bir şey olur mu? Gecenin 3'ünde, sabahın 3'ünde 200 milyar borçlanmayla geliniyor. Duymadınız herhâlde, bir daha söyleyeyim: 200 milyar.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Eski parayla 200 katrilyon.

VELİ AĞBABA (Malatya) – 200 katrilyon. Kısacık bir önergeyle, bir kişinin imzasıyla -onu da kurban etmişsiniz- diyorlar ki... Arkadaşlar, ben Komisyon başlarken dedim ki: "Bu Mustafa Elitaş, burada masum bir sebeple iki gündür sabaha kadar beklemez." dedim. Dediğim çıktı mı, çıkmadı mı? Vallahi bunu samimi söylüyorum. Yoksa Elitaş gelecek yüzde 2 barajla uğraşacak. Gelecek...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba, haksızlık etmeyin. Sayın Başkan, bayağı destek verdi bize. Ne yapısın Başkan?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ama arkadaşlar, bakın sabahtan beri nezaketle -akşamdan beri ya- dedik ki: Bakın, burada memur sendikaları var ve siz de hak veriyorsunuz buna, 2 sendikanın getirmiş olduğu, kendi çıkarları için getirmiş olduğu 188 sendikayı yok edecek bir teklif için 4 saattir size yalvarıyoruz, çağrı yapıyoruz, lütfen diyoruz, lütfen diyoruz; kulağımı tıkadınız ya. Kanuna aykırı, Anayasa'ya aykırı. Geçen yıl yüzde 1 getirilmiş toplu sözleşmede baraj, Danıştay iptal etmiş. Gözünün içine sokar gibi o 1'den vazgeçmişler, 2'yi getiriyorlar. Ya, vallahi ne diyeceğimi şaşırtıyorum ben. Yani kendimi vallahi zor tutuyorum. Olacak iş değil.

Değerli arkadaşlar, bakın, iki günden beri buradayız. Ben, akıl sır erdiremiyorum. Başkan, senden özür dilerim, haksızlık yapmışım sana. Diyorum ya "Sen yüzde 2'yi nereden biliyorsun? İş adamısın, Sanayi Odası Başkanısın, eski İl Başkanısın." Vallahi bilmiyorsun. Ama bak sana haksızlık yapmışım, bunu sen düşünemezdin, ya, bunu vallahi şeytan düşünemez, şeytan düşünemez arkadaşlar, gayet ciddi söylüyorum. Gecenin 03.00'ünde Mecliste, her şeyi gördüm de gecenin 03.00'ünde 200 milyar borçlanma yetkisini gizli kapaklı, kaptı kaçtı getirilen bir şey görmedim ben.

METİN BULUT (Elâzığ) – Müsaade etseydin Komisyon altıda bitseydi, altıda gelseydin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Olacak iş değil ya! Bunu savunmayın Allah aşkına ya! Vallahi bunu savunmayın!

Değerli arkadaşlar, değerli milletvekili kardeşlerim; vallahi bunun savunulacak bir tarafı yok! Bakın, bu, millete hakaret, size hakaret, bize hakaret, Meclise hakaret, Sanayi Komisyonuna hakaret.

Ya Başkanım, Allah aşkına, vallahi Plan Bütçeye hakaret. Plan Bütçe yorulmuş... Ya bu olacak iş değil. Vallahi yüreğim kanıyor bak. Bir şey söyleyeyim, hepimizin ortak görevi kendi saygınlığımızı korumak tabii ki. Ama milletten yetki alarak geldiğimiz bu Meclisin de saygınlığını korumak zorundayız değerli arkadaşlar. Yapmayın. Bakın, bu babamızın parası da değil. Ne Cevdet Yılmaz'ın babasının parası ne de benim babamın parası; bu, milletin parası ya. 200 milyar, tekrar söylüyorum, 200 milyar. Yani bir tabir var ya, "Ya dayak yememişsin ya para saymamışsın." derler ya, bakın bu cümlelerin bedeli ne biliyor musunuz, bu yazdığınız bir cümle Türkiye'nin en pahalı cümlesi. Bu yazdığınız önerge 200 milyara mal oluyor bir millete, 200 milyara mal oluyor. Halkın parası, milletin parası, fakir fukaranın parası. Ya, konuşuyoruz, bakın, ne diyor Maliye Bakanı, diyor ki: "EYT'ye para bulamıyorum. Nasıl bulacağımı bilemiyorum." Efendime söyleyeyim, "Şuna para bulamıyorum." diyor. Ya arkadaşlar, bak

bir bütçe geldi, çoğunluğunuz var, çoğunluğunuzla geçirebiliyorsunuz; Plan ve Bütçe Komisyonunda da tartışmalara katıldık, birçok bakanlığın bütçesi görüşüldü, çoğunluğunuz var; ya, bunu öngöremediniz mi? “Allah’tan korkmazlar.” diyeceğim... Ya, bu 200 milyarı öngöremediniz mi?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Deme, deme, yanlış olur.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Peki, demeyeyim.

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – 2023 değil, 2022.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Anladım, 2022’de, anladım, kapatacaksın ama bunu, Başkanım, öngöremediniz mi ya? Ya, bunu öngöremediniz mi? Vallahi bütçe çöktü.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şimdi birazdan Bakan Yardımcımıza söz vereceğim, o da anlatsın.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bütçe çöktü ya, bir önemi kaldı mı? Bütçe çöktü, bütçe çöktü, bütçe çöktü! Yazıktır, günahtır ya! Ayın kaçından beri, geçen pazartesi gününden beri Mecliste çalışan milletvekillerine, sizin milletvekillerinize, bizim milletvekillerimize, tüm milletvekillerine de ayıptır, yazıktır ya! Vallahi ben dedim, bildim ben bu işi, vallahi biliyorum ben bu işi.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Dedim ki: Elitaş bedavaya gelmez, mutlaka bir şey vardır bu işte.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tamam, bitiriyorum, bitiriyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – İstersen bir teşekkür edelim sana, sonra bir daha söz verelim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Peki.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam, teşekkürler.

Evet, Sayın Çetin Osman Budak...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sen niye iki gündür buradasın?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Vallahi ben de seni bekliyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Budak’a söz verdim.

Sayın Ağbaba, lütfen şu cihazı verir misiniz Osman Bey’e?

Evet, Sayın Budak, buyurun.

(Uğultular)

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bir biterse başlayacağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun, buyurun.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Evet, değerli arkadaşlar, şimdi hafızamı zorlamaya çalışıyorum; biz ne zaman geldik buraya? Dün gece uyuduk mu? Ne konuştuk? Hiçbir şey kalmadı.

Ya, şimdi, birincisi, bir Zeytin Kanunu vardı. 9 defa gelmiş, 10’uncu defa geliyor ve bununla ilgili inanılmaz tartışmalar yaptık en sonunda baktık -ümit verici bir hareket tabii- bu geri çekildi bir daha tekrar değerlendirilmek üzere. Şimdi hafızayı tekrarlıyorum yani kendi hafızamda da tazeleme yapıyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Onu da çıkardık.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sonra 2’nci maddede de 5’inci defa gelmiş limanlar meselesi vardı. Ya, orada da dedik: “Ya, bu Anayasa’ya aykırı.” Daha önce de demiştik. Anayasa’ya aykırı olan bir konuyu doğal olarak Anayasa Mahkemesi iptal etti; tekrar önümüzde bulduk, saatlerce bunu tartıştık, saatlerce tartıştık. daha sonra gelen bütün tekliflerin hepsi Anayasa’ya aykırı, daha önce bozulmuş gelmiş falan. Şimdi, önümüzde böyle bir şey ek maddeyle gündemle geldi ve bunu tartışıyoruz. Sayın Bakanım, siz biraz önce dediniz ki: “Geçen yıl yüzde 15 borçlanma, bu yıl yüzde 11’e indin.” Doğru, yüzde 11’e indi.

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Yılbaşında yüzde 15...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Biliyorum. Ama burada şunları da ifade etmek lazım: Bir, reel sektörün finansmana ulaşımıyla ilgili inanılmaz sorunlar var şu anda, inanılmaz. Bankaya gidiyorsunuz, banka kapı duvar yani devlet bankaları için söylemiyorum, özel bankalar için de aynı şey geçerli. Reel sektör böyleyken, finans sektörüne ne yaptık? Şimdi, bakın, buraya geldik ya, bu 200 milyar isteniyor ya bizden, onun için anlatıyorum bunu. Peki, finans sektörüne ne yaptı? Finans sektörüne dedik ki: “Elinizdeki TL mevduatın yüzde 50’nin altında kalması durumunda ben sizden çok ciddi bir komisyon ücreti alırım.” Ve bankalar TL mevduatta yüzde 50’de kalabilmek için büyük tavizler verdiler ama geldiler yine reel sektöre yüklendiler. Ne dediler? “Efendim, siz 1 milyon lira kredi kullanacaksanız, ben bunun 350 bin lirasını vadesiz mevduatta tutarım.” Şimdi, bu, reel sektörün yatırım yapmasını ya da borçlarını döndürmesini engelleyecek bir meseleyken bankacılık sektörünü de aynı noktaya götürmek üzereyiz. Şimdi, bir, reel sektörün finansal yapısını bozduk, bankacılık sektörünün de finansal yapısını bozma gibi büyük bir sıkıntıyla karşı karşıya kalabiliriz önümüzdeki dönemde. Şimdi, bu 200 milyar meselesi de... Orta vadeli planda zaten bunu siz koydunuz, orta vadeli planda bu vardı, orta vadeli planda da sizin bunu öngördüğünüzü biz orada gördük, eylül ayında; eylül geçti, ekim geçti, aralığın sonuna geldik, son on beş gün; Sayın Bakanım, dediniz ki “Piyasaları bozmamak için biz son on beş güne bıraktık bu işi.” Zaten piyasalar bozulmuş, onun için söyledim bunu. Şimdi, bununla birlikte, 2023 yılında daha da bozuk bir piyasaya doğru gideceğiz ve sizin bu yeni yaptığımız, 2023 yılında önerdiğiniz bütçe -inşallah, yarın akşama doğru ya da bugün diyelim artık karıştı sapla saman- bugün oylanacak ve bitecek; 4,4 trilyon lira, enflasyonu yüzde 40 olarak öngördünüz. Bu şartlarda sadece baz etkisinden belki enflasyon gerileyebilir fakat o hedeflerin de tutmayacağını bugünden görüyoruz. Geçen hedefler tutmamış, haziran ayında revize etmişsiniz, revizeye rağmen yüzde 5 hak da kullanılmış ve bugün geldiğimiz noktada 200 milyarlık ek bütçe teklifiyle de karşı karşıya kaldık. Şimdi, enflasyon bu kadar yüksekken asla devletin borçlanma rakamlarını da tahmin edemezsiniz, bütün dengeleri bozmuş durumdayız. Bu dengeleri bozduktan sonra da tekrar oturup bir planlama yapmanız çok mümkün olmaz. O yüzden, “Piyasaları bozmamak adına son on beş günde getirdik.” demeniz de çok aslında piyasaları bozmayacak bir söylem değil, piyasalar bozuldu Sayın Bakanım yani reel sektör de finansal sektör de bunların hepsi bozuldu. Şimdi, bu 200 milyar şeyi, KKM’nin rakamlarına ulaşamıyoruz, daha önce açıklanıyordu, şu anda artık açıklanmıyor, buradan buraya ne kadar kaynak aktarıldığını bilmiyoruz. Eğer biliyorsanız siz o rakamları bize verin. 1,3 trilyon lira kadar anapara var. Bu kur korumalı mevduata ne kadar ödeme yapıldı -ya faiz diyelim onun adına- bilmiyoruz. Eğer, buradaki bu açık...

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Bütçe kısmı belli ama Merkez Bankası kısmında belirsizlik var.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Evet, Merkez Bankası kısmında belli değil, açıklanmıyor çünkü. Sorduk hatta burada, biliyorsunuz burada sorduk, söylenmedi yani bu bilgi saklanıyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Açıklamıyorlar, saklıyorlar.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Yani şirketlerin kur korumalı mevduata yatırdıkları rakamlarda onlara ödenen miktar belli değil. O yüzden buradaki bu 200 milyarlık sizin getirdiğiniz ek kaynak oraya mı gidiyor bilmiyoruz, nereye gidiyor bilmiyoruz ama bu kaynak, halkımızdan toplanan vergilerle bir şekilde servet transferi hâlinde bir yere gidiyor, bunu biliyoruz yani kur korumalı mevduatın daha sonra başımıza ne işler açabileceğini de biliyoruz -çok uzatmayayım, sabah artık yani saat üç- ama yani burada, bu geliş şeklini de biraz önce eleştirdiler. Ben son olarak şunu söyleyeyim: Bu, Plan ve Bütçe Komisyonunun işi; bu, bu şekilde olmaz. Eğer mümkünse... Biz de yorulduk -yani aynı tempoyu- belki sizin kadar Plan ve Bütçe Komisyonu kadar yorulmadık ama sanıyorum 2'nci komisyon da bizim Komisyon. Ne varsa bize geliyor, dün ve bugün gelenlerin de biz artık ne olduğunu bilmiyoruz yani nasıl toparlayacağımızı da bilmiyoruz ve bizimle hiç alakası olmayan şeyleri biz burada görüştük.

O yüzden, bunu değerlendirin, bir gün daha çalışır arkadaşlarımız, ben eminim -çok çalışkan bizim Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerimiz,- bizimkiler de öyle- bir gün daha çalışır değerlendirirsiniz ve noktayı koyarsınız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler.

Sayın Bakırlıoğlu, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Şimdi, biraz evvel Sayın Veli Ağbaba'yı dinlerken burada sınırlarım bozuldu, gülmeye başladık, sizler de gülmeye başladınız gecenin bu saatinde. Gülmeye başlayınca aklıma bir laf geldi: "İzahı olmayan şeylerin mizahı olur." Hakikaten çok doğru bir laf bu ya, izahı olmayan şeylerin ancak mizahı olur. Veli ağabey gene erken kesti, sabaha kadar da bu topu dolaştırabilirdi, sabaha kadar da konuşabilirdi; konuşsaydı da hakkı vardı.

Şimdi, Sayın Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımız geldi, bize kamu borç stokundan bahsetti, kamu borç stokunun millî gelire oranından bahsetti, borçlanmadan bahsetti, AB'den örnekler verdi, Türkiye'den örnekler verdi. Esasında; biz bunları tartışmıyoruz, bunu tartışmamıza gerek yok. Burada bana göre esas tartışılması gereken konu şu: Siz borçlanmışsınız -kaç diyorsunuz: 4749 sayılı Kanun var- kanun ne şekilde borçlanabileceğinizi ve hangi hadlerde borçlanabileceğinizi emretmiş; o kanun orada dururken, 4749 orada dururken siz borçlanmışsınız ve sonra gecenin iki buçuğunda, üstelik Sanayi Komisyonuna geliyorsunuz, bir önergeyle -tarihe geçecek bu önerge, şu önerge hakikaten tarihe geçecek bir önerge- bir tek milletvekilinin imzasıyla 200 milyar liralık borçlanma yetkisi istiyorsunuz. Ortada kanun var, siz borçlanmayı yapmışsınız ama diyorsunuz ki: Ya, gerek yok yani biz borçlanmayı yaparız -daha da fazla yapabiliriniz ya, 400 yapsaydınız, 500 yapsaydınız- nasıl olsa birileri burada sabah saat üçlere kadar duruyor, biz de getiririz bir milletvekilini, imzalatırız bunu, önlerine koyarız, oy çoğunluğumuz da var, geçiririz. Bakın, bu, Meclise yapılmış bir hakarettir. Ben 27'nci Dönem milletvekiliyim, yeni milletvekiliyim, Sayın Kuşoğlu gibi kamu yönetimi veyahut da maliye bitirmedim, sizler kadar tecrübeli değilim ama bu işin rezalet olacağını anlayacak kadar bu Mecliste durdum. Bakın, şu yapılanın rezalet olacağını anlayacak kadar ben Mecliste durdum. Sabahtan beri yaşadığımız şeyler... Ya, arkadaş, arkadaşlarımız anlattı, 50 tane madde, 50 tane kanun, hepsi bitti; 200 milyar liralık borçlanma yetkisi. Yani ne denilebilir, ne söylenebilir? Hakikaten de... Ya, hiç değilse şunu yapalım ya: Bu ayıbı bizim şu Komisyon yapmasın ya! Ya, şu ayıbı bizim Komisyon yapmasın, hiç değilse gitsin, Plan ve Bütçe Komisyonu toplansın, orada geçsin bu ya! Ya, anlamakta zorluk çekiyorum. "Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerini yormak istemedik." Sordunuz mu ya? Siz, arkadaşlar, böyle böyle bir şey geldi, ne yapalım? dediniz mi ya, belki adamlar "Yok, biz yorulmayız." diyeceklerdi ki öyle diyeceklerdi.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Zaten çoğunluk var.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ya, bakın, bir şey söyleyeyim mi Sayın Başkanım: Ben üzülüyorum biliyor musunuz? Sizin benden daha fazla üzülmeniz lazım Sayın Başkanım.

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Sadece ondan ibaret değil.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Lütfen... Mutlaka, ondan ibaret olmadığını gösteriyor. Ya, bakın, işte daha... Anladığım kadarıyla bir de şöyle bir şey var: Biraz evvel Sayın Kuşoğlu dedi ki: “Kasım itibarıyla 20 milyar liralık bir açık var.” 200 milyar lira borçlanma yapılmış demek ki 180 milyar lira gibi bir paramız var, biz bunu önümüzdeki yılın, 2023’ün ilk üç ayındaki borçlanmalarda kullanmak için borçlanmışız, benim matematik olarak anladığım şey bu. Kasamızda para var ve biz burada borçlanma yetkisi istiyoruz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Zaten borçlanılmış.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Zaten borçlanılmış, ortada kanun varken yani hakikaten de bir kere bunun yasalara, Anayasa’ya aykırı olduğunu zaten Bülent Bey söyledi, şu anki tek kişilik hükümet sistemine de aykırı olduğunu söylediler. Bence biz, burada hiç bu işe girmeyelim, bunu hiç burada... Bu önergeyi geri çekin siz, olması gereken yerde Plan ve Bütçe Komisyonunda bu oylansın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, şimdi, konuşmalarınızı hem dikkatle hem de saygıyla dinliyorum ancak Komisyon Başkanımızın gece, bu saatte sorumluluk duygusuyla gelerek bizi bilgilendirmesi ve gerçekten çalışmalarımıza katkı vermesi noktasında kendisine haksızlık yaptığımızı düşünüyorum. Kesinlikle fazla çalışmadan -ihtiyacından- kaçınma ya da yorulduk durumu gibi bir mazeret içerisinde asla değil, böyle bir şey olamaz. Bunu gerçekten haksızlık olarak niteliyorum çünkü aralıksız günlerce çalışarak Plan ve Bütçe Komisyonumuz Bütçe Kanunu’nu Genel Kurula getirdi ve yine iş yükü itibarıyla de en fazla iş yükü olan Komisyonumuz. O yüzden -bu konuda yani- Başkanımızı Komisyonumuzda ağırlıyoruz, bu anlamda, doğrusu fazla üzerine gittiğiniz kanaatindeyim, ben kendisine teşekkür ediyorum.

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Yanlış algılama olabilir diye çok kısa bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun Sayın Başkanım.

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Değerli arkadaşlar, tabii ki bütün eleştirilere saygı duyuyoruz ve saygıyla dinliyoruz ancak şunu bir açıklığa kavuşturmak isterim: Plan ve Bütçe Komisyonu iş yükünden kaçan bir komisyon değil elbette ama -bir ara bir baktırmıştım ben- gelen kanun tekliflerinin aşağı yukarı yüzde 40’ı Plan ve Bütçe Komisyonuna geliyor. Bizim Komisyonumuzda da tartıştığımız konular arasında adalet sisteminden millî eğitime, sanayiden başka alanlara kadar birçok madde tartışılıyor. Biz de tartışırken arkadaşlarımız itiraz ediyorlar doğrusu, hani bu filanca Komisyonun konusu niye biz...

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Doğru söylüyorlar.

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Eyvallah, bu yeni bir tartışma değil, ben onu söylemeye çalışıyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Birleştirelim, komisyonları birleştirelim (!)

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Plan ve Bütçede de aynı tartışmalar yapılıyor. Ha, bunlar nasıl düzelebilir? Yeni bir İç Tüzük’le başka bir yaklaşım geliştirerek...

KADİM DURMAZ (Tokat) – İç Tüzük’ü uygulayarak.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul)– İç Tüzük’e sahip çıkarak.

CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Elbette, bunları, bu eleştirileri saygıyla dinliyorum. Yalnız şunu da ifade etmek isterim: Plan ve Bütçe Komisyonu bütçeden önce iki büyük -tırnak içinde- torba kanun tartıştı, ardından çok uzun bir bütçe maratonu yaşandı, yıl sonundan önce de bu kanunun çıkması gerekiyor. Dolayısıyla Meclis Başkanının takdiri sonuçta veya komisyonlarımızın, buradaki oylamalarının ortaya çıkaracağı bir durum. Bütün arkadaşlarımızın da herhangi bir Komisyona gelip katkıda bulunma veya Genel Kurulda katkıda bulunma imkânı her zaman için var. Dolayısıyla sadece “Yorulduk, biz işten kaçıyoruz.” gibi bir algı oluşuyorsa, öyle bir şey söz konusu değil. Hiçbir Komisyon üyemiz, hangi partiden olursa olsun böyle bir şey oluşturamaz tabii ama takdir edersiniz ki bu yüklerin komisyonlar arası dağıtılması konusunda da Meclis Başkanlığımızın zaman zaman takdirleri oluyor, bir iş bölümü yapılıyor, gelen iş yüküne göre muhtemelen -ben tahminimi söylüyorum- kendince bir denge sağlamaya çalışıyor olabilir Başkanlığımız yoksa hiçbir zaman işten kaçmadık, kaçmayız.

Buyurun.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Kadim Bey, buyurun.

KADİM DURMAZ (Tokat) –Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

“Görülmekte olan (2/4780) esas numaralı Kanun Teklifi’ne aşağıdaki maddenin eklenmesi ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.” diyor sevgili dostumuz. Ben, Türk Dil Kurumu sözlüğüne baktım “birbirine bağlama, zincirleme, bir borçtan dolayı birden çok kişinin sorumlu tutulması.” diyor. Tabii, sorumlu olalım hep beraber, elimizi de taşın altına koyalım ama bu 1 lira, 2 lira, 3 lira, 5 lira değil ya, unutmşuz, gözden kaçmış falan denecek bir rakam da değil, herkes burada vicdan sahibi, bir sorumluluğumuz var ve bunun da adabına uyararak, uygun olarak yapılması gereken yer Türkiye Büyük Millet Meclisi, ki aşağı yukarı yirmi gün Komisyonda bütçe konuşuldu; uzun uzun, yorucu bir şekilde, sonra şey oldu ama bu bir gece yarısı geldi. Yani bunu, böyle, yarın kamuoyuna izah etme noktasında bildiğiniz bir teknik varsa izah, edilsin ama gelin bu maddeyi geri çekin... Bizim de Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımız burada. Sayın Bakanım, Başkanım; bunu bir sağlıklı değerlendirin, bu, Meclise yaraşır ve yakışır şekilde olsun. Bu para az bir para değil. Ama bu, yarın, Türkiye kamuoyunda da tartışılacak. Birçok konuda ortak uzlaşmadan, birbirimizi anlamadan söz ediyoruz ama hiç anladığımız yok ve bu konu veballı de bir konu. Sayın Çolakoğlu nasıl değerlendirdi, gecenin bu saatinde bu önergeyi verdi, kamuda harcanmış 200 milyar lirayı nereden gördü de katkı sunarak bu ülkenin bütçesine bir şey yapmak istiyor, bunu da anlamış değilim. Şöyle, isterse bize de bir açıklasın! Nerelere gitti arkadaşlar, bu 200 milyar para? Bilelim biz de Allah rızası için, bu açığımız şuradan diyebilelim ya. Rica ediyorum, bize sağlıklı bir açıklama yapsın, biz de arkadaşlar bu, elzem, kaçınılmaz. Bu paranın şuralara şuralara harcandığını siz de biliyorsunuz, biz de, Köroğlu da biliyor, Ayvaz da biliyor diyelim ama bu para küçük bir para değil. Bana göre, yakışanı, geri çekilmesi.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kadim Bey, teşekkür ediyorum.

Hocam bu konuyu Anayasa boyutuyla mı değerlendireceksin?

Hocam, buyurun, söz sizde.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – “Heteroklit” demiştik ama yeni bir sözcük bulmamız gerekir. Üç gündür görüşmekte olduğumuz torba yasaya “heteroklit” nitelemesi yapmıştım ama bu sabaha karşı bombasıyla, zannediyorum, yeni bir ad bulmak gerekir “korsan” desem kimse alınmasın.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam, orijinal bir şey bulun, o, çok kullanıldı.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Yok, kullanmadım zaten, sizin aklınıza gelirse... Belki Sayın Elitaş hatırlar çünkü 11'inci maddenin üzerinde eski deyişle meczedici bir konuşma yapmaya başladı; uzunca da. Umutlanmışım doğrusu, Elitaş diyecek ki: Bu rezalet olmaz yani yüzde 2'lik, Danıştay yüzde 1'i iptal ettikten sonra böyle yüzde 2'lik bir ayrımcılık olmaz. Ben de çok kısa tuttum ama baktım ki bu bomba gelir gelir gelmez, Sayın Başkan, sizin de şeyiniz şaştı, 12'nci madde için el kaldırdım, geçtiniz çünkü heyecanla bu "200 milyar nereden çıktı? Bu bomba nereden düştü?" diye... Özellikle, 1 Ocak 2022'de alınmış; ne zaman harcanmış, nereden alınmış, nereye harcanmış? Hiçbir bilgi olmaksızın burada biz bir tür istihare yapar gibi yasa görüşmesi yapmaya çalışıyoruz.

Şimdi, burada, tabii, arkadaşlar belirttiler, tekrara girmeyeceğim. 161'i bir kez daha burada okudum, acaba bu çerçeveye giriyor mu dedim. Çünkü bildiğiniz gibi, Anayasa 161 -Komisyon Başkanımız da hatırlayacaktır- Cumhurbaşkanının münhasır yetkisi. Cumhurbaşkanının iki münhasır yetkisi var burada; bir, teklif etme yetkisi; iki, sunma yetkisi. Kanun içinse bizim yetkimiz. Çolakoğlu o tekelci yetkiyi kullanmış oldu bu bize dağıtmış olduğu metinle. Burada, aramızda hiç bürokrat falan olmadığına göre demek ki bizzat hazırladı.

Şimdi, burada bütçeyi Cumhurbaşkanının sunmayışı, konuştuk biz "161'e aykırıdır." dedik. Cumhurbaşkan Yardımcısı sundu. Ek bütçeye ise Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı da gelmedi, Maliye Bakanı geldi "Hayır." dedik "Ben bilirim, ben yaparım." dedi. Şimdi bakıyoruz, Sayın Bakan da yok. Şimdi, ek bütçenin ek bütçesi bu.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Hocam uyuyor Bakan, uyuyor.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Bu bakımdan, şimdi, Cumhurbaşkanının sahip olduğu yetkiyi biz kullanıyoruz; gerçi, bizim sahip olduğumuz yetkiyi de kendisi kullanıyor ama Adalet Bakanı Anayasa yapmaya başladı filan orada. Sarayda Anayasa... Şimdi, bu açıdan bakıldığı zaman tabii konuyu dağıtmamak gerekiyor. 161'de dayanağını bulamadım bunun. Uzunca anlattılar komisyon konusunu, tabii, o da ayrı bir sorun. Tabii, benim kafamda acaba bu iptal şeyi olabilir mi diye... Ama sorun o değil, iptal ettirme, ettirmeme değil ama kendi kendimize saygı açısından çok ciddi bir sorunla karşı karşıya bulunuyoruz.

Geçmişe yürütülmesi... O da ayrı bir sorun, ne zaman borç alındı, ne zaman harlandı. Ek bütçenin ek bütçesi burada yok, belirttiğim gibi. Şimdi, şöyle: Acaba burada sayı, yine haklılık sonucunu doğuracak mı? Çünkü sayı olarak üstünsünüz, Anayasa Mahkemesinin açık kararını ihlal ederek yeni bir oylama yaptınız; bunu da oylayabilirsiniz, oylayabilirsiniz ama zannediyorum hukuken bunu açıklamak kolay olmasa da belki tek teselli kaynağı şu olabilir: Parti başkanlığı yoluyla, devlet başkanlığı ve yürütmenin sorgulanması için bize daha güçlü bir koz vermiş oluyorsunuz. Sabaha karşı getirdiğiniz bu Anayasa 161'e tamamen aykırı olarak, Bakanın teşrif etmediği, tabii, bürokratların -Bakan da bürokrat zaten yürütme dışında ama- bile teşrif etmediği, yardımcılarını gönderdiği böyle bir ortamda tabii ki... Doğrusu, seçilmişler ve atanmışlar ayrımı çerçevesinde bu yetki seçilmişlerin ise o zaman atanmışların da hiç değilse teklif sürecini Anayasa'ya uygun olarak işletmeleri gerekirdi. Komisyon sorununu, Komisyonun yetki sorununu zaten arkadaşlar tartıştılar. Bence de eğer bunu geri çekersek gün ışığında kendi komisyonunda Meclisimize yaraşır bir şeyde bulunmuş oluruz, Anayasa'nın bu kurallarının ötesinde, iş yapmış oluruz.

Teşekkür ederim.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Bir teklifim var: Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı burada, üyeler de var, aslında komisyon bir yer değiştirse, biz dışarı çıkalım, onlar görüşmeye başlasın.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Kısaca, bir iki cümle de ben söylemek istiyorum.

Gerçekten, yıl bitmeden ve 2023 bütçesi aşağıda, Genel Kurulda hâlen görüşülürken gecenin bu saatinde bir tek milletvekilimizin imzasıyla bu teklifin getirilmesini çok büyük bir handicap olarak gördüğümü ben de ifade etmek istiyorum. Yani geçtiğimiz yılın ilk altı ayında bütçeyi bitirdiniz, yeniden ek bir bütçe talebiyle geldiniz. Hani lafa geldiğinde, uçuyoruz, kaçıyoruz, dünya bizi kısıkanıyor ama yani altı aylık bütçe bitti, ikinci altı aylık bütçe de bitti, şimdi yeniden bir ilave bütçe talebi daha var. Tabii, biz bu Sanayi, Enerji, Ticaret, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu olarak bir ilki yaşıyoruz bugün gerçekten; iki gündür daha doğrusu bir ilki yaşıyoruz. Yani maden yasası var bu torba yasanın içerisinde, sendikalar var, OHAL yasası var, borçların silinmesi üzerine görüştük, iki gündür gerçekten olağanüstü bir süreci yaşıyoruz, bir ilk yaşanıyor bizim Komisyonumuzda. Sayın Başkan, bu saate kadar bence Plan ve Bütçe Komisyonunu toplamış olsaydınız zaten bunu görürsünüz ve bitiririz. Gerçekten, yaklaşık üç saattir herhâlde burada görüşüyoruz bu maddeyi. Plan ve Bütçe Komisyonunda da tamamlayabiliriz bu görüşmeyi diye düşünüyorum. İhtisas konumuz olmayan bir konu üzerine, üstelik de bu kadar büyük bir borçlanma, sağlıklı yasama faaliyeti açısından uygun bir müzakere değil herhâlde, sizin de takdir edeceğiniz gibi. Yani çok insani koşullarda çalışmadığımız ortada, herkesin gözünden uyku damlıyor. Neden zamanında... Günler çuvala girmiş gibi böyle gecenin bu saatinde, bu ilk altı ayda biten bütçeye ek bütçe ve şimdi de yeni yıla son on dört gün kala bir yeni ek bütçe daha... Yani gerçekten çok düşündürücü bir şey; bunu kamuoyuna nasıl izah edeceğiz, onu da bilmiyorum. Siz Kasım 2022'ye kadar net 350 milyar lira borçlandınız, aralık bitmeden 150 milyar daha borç almaya kalkıyorsunuz, işte, saatlerdir de bunu burada müzakere ediyoruz; bence bunun daha sağlıklı saatlerde getirilebilmesi mümkündür. Ben de bunun çekilerek Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesinin daha uygun olduğunu ifade etmek istiyorum.

Herkese saygılar sunuyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müzeyyen Hanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Cihangir İslam, buyurun.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan, herkese iyi sabahlar diliyorum.

Aslında, ben, değerli arkadaşlarım, buraya KHK konuşmaya geldim. “KHK hakkında bir yasa çıkıyor.” dediler “Nerede?” dedim “Sanayi Komisyonunda” dediler. İlk anda aklıma gerçekten sanayiciler geldi ama sanayiciler hakkında KHK yapılmadı; tamam, mallarına çöktü, birçoğundan ne bileyim rüşvet alındı, peşi ancak bu şekilde bırakıldı ama bağlantıyı kuramadım. Neyse, sonra Sibel Hocam izah etti bana “Torba yasa.” falan dedi, durumu açıkladı. Sanayi Komisyonuna hayatımda ilk defa geldim çünkü diğer komisyonlarla daha çok ilgileniyordum yani belki daha sosyal konularla fakat şimdi de bir 200 milyar söylentisi dolaşıyor etrafta. Şimdi, inanın, ben duruma adapte olmaya çalışıyorum burada, en arkada otuyorum ve herkesi ilgiyle izliyorum.

Arkadaşlar, bu şuna benziyor: Ben hekimim, ben bir ortopedi uzmanıyım, omurga uzmanıyım, omurga ameliyatları yaparım, ortopedi ameliyatları yaparım. Bir kardiyoloji hastası içeride yatıyor, siz de kapıdan geçerken beni görüyorsunuz, ortopedi uzmanına diyorsunuz ki: Ya, şunun anjiosunu sen yapar mısın hocam? Tamamen inanın böyle bir tablo. (Gülüşmeler) Şimdi, çok değerli arkadaşlarım ya da daha küçük bir müdahale düşünelim yani kalp içi bir enjeksiyon yapılacak falan. Ha, bunu mecbur kalırsam yapabilirim yani dağda taşa, bir kasabada -belli müdahaleleri diğer uzmanlık alanlarının-hayatı tehdit ediyorsa yani dönüşü olmayan birtakım zararlara yol açıyorsa evet, bu yetki bizde vardır, yapılırsa ama acilse kardiyoloğu çağırın yani Nebati'yi çağırın, gelsin, anlatsın bu 200 milyarın aciliyeti nedir? Ha, usul budur yani. Ha, yok acil değilse yani bu gece, burada, bu işin bitmesi gerekmiyorsa ben size yine hekim olarak çok önemli bir konudan bahsedeyim: Herkes uykusuz -Uçak Kazası Raporlarını

izliyor musunuz bazen National Geographic’te? Ben çok meraklıyım, bilmiyorum hem o adli tıp olaylarını hem de bu uçak kazası araştırmalarını falan izliyorum- yakında izlediğim bir şey, uykusuzluk, arkadaşlar, müthiş bir dikkat dağınıklığına yol açıyor, uykusuzluğun akut etkileri. Göz göre göre, 2 uykusuz pilot yan yana -aslında, birbirinin eksikliklerini tamamlaması beklenen 2 insan- sadece ve sadece uykusuz oldukları için yanlış kararlar alıp uçağı düşürdüler, son bölümlerden bir tanesi bununla ilgiliydi. Aslında, bir müddet sonra, sizi birçok uyaran olmasına rağmen -yani orada birçok lambalar, işaretler- Kafayı belli bir yere takıyorsunuz, hatta uykusuz insanlar böyle dikkatlerini bir noktaya toplar ve sürekli oraya bakmaya... Mecbur kaldım, yalan söylemeyeyim, uykusuz araba kullanmaya vesaire. Allah’tan farkında olduğumda ne yaparım? Siz de bunu yapın, size de tavsiye ederim; Hemen arabayı sağa çekin, kendinize bir iki tokat atın, şöyle biraz hareketlenin, kan dolaşımını artırın, eğer araba içindeyseniz, hava soğuksa, açın bütün camları, biraz soğuk çarpsın yüzünüze. Uykusuzluk bunu yapar, algıyı, dikkati ve düşünceyi bir koridora sokar yani geniş, 360 derece olması gereken bir alanı şöyle dar bir koridora hapseder ve yanlış kararlar almamıza vesile olur.

Değerli arkadaşlar, kusura bakmayın ama biraz bir şart yerine gelsin yani bir şekil şartını yerine getirelim kaygısı görüyorum ben burada. Aslında, şekil şartı da yerine geliyor mu bilmiyorum, İbrahim Hoca’ya onu bir sormak lazım. Ya, bir komisyon bulduk, işte, dedik, kardiyolog bulamadık, sen ortopedistsin, gel şunun, şu işlemini sen yap gibi.

Bakın, size bir olay daha anlatayım, yine KHK’yle alakalı. KHK’yle alakalı hikâye çok bende. Bu KHK listeleri hazırlanırken “Hadî, bu akşam listeleri topluyoruz.” talimatı geliyor ve muhtelif kurumlardan listeler gitmeye başlıyor. Bunu anlatan -tabii ki isim vermeyeceğim- bu listeleri hazırlayan, kendi günahı olmayan, sadece listeleri hazırlayan elemanlardan bir tanesi ve şöyle bir tomarı -aşağı yukarı bir A4 paketi düşünün- 400 tane ismi götürmeyi unutuyor veya 500 tane ismi götürmeyi unutuyor. Hayattaki şeylere bakın, onun bir dikkatsizliği yüzünden en az üç ay daha onlar iş başında, hani düşmanlar, casuslar, ajanlar üç ay daha orada devletin dibini oymaya devam ediyorlar. Ne için? İşler sadece baştan savma yapıldığı için, işte, belki insanlar saatlerce uykusuz çalıştığı, o monitörün karşısında âdeta hipnotize olduğu için yani melekelelerini kaybettiği için.

Benim size tavsiyem, naçizane tavsiyem tabii, kararına uymayabilirsiniz, çoğunluk sizde, bence, bu KHK yasa teklifi için geldiğim Sanayi Komisyonunda şu 200 milyar lirayı görüşmeyi bugün bir kenara bırakın. Yani bir kardiyoloğun işini bir ortopediste veya başka bir uzmanlık dalına yaptırmayın. Bu hem deontolojik açıdan yani hem meslek etiğimiz açısından hem de işin uzmanlığı açısından... Çok büyük bir yetki veriyoruz, bunun Plan ve Bütçe Komisyonunda layığıyla ve detaylı olarak görüşülmesine zemin hazırlayalım. Bence, bu maddeyi... Komisyon üyesi olmamakla birlikte, bir vekil olarak Sayın Komisyon üyelerine naçizane tavsiye ediyorum.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Cavit Arı...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Işığı gören önerge veriyor. Sayın Başkanım, Ziya Başkanım, bence bitirelim çünkü ışığı gören herkes bir önerge getiriyor bize yani birazdan birisi getirip de...

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Ya, bugün, nöbetçi komisyon mu burası?

BURAK ERBAY (Muğla) – Bakanlar Bakanlığa gitmişler, herkes Bakanlıkta önerge hazırlıyormuş şu anda.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şu dakika itibarıyla sabaha karşı yaklaşık 03.40 yani 04.00'e yakın bir zaman dilimindeyiz. Şimdi, bu dakikada aslında şu an tartışılacak çok önemli konular var. Bunların en başında geleni yasama kalitesi.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Ne kalitesi ya, yasa mı var ya?

CAVİT ARI (Antalya) – Şimdi, 03.40'ta yasama kalitesini tartışacak değiliz ama şu an konumuz bu. Neden bunu söylemek zorunda kaldım, onu burada açıklayayım.

Şimdi, Komisyonumuz, Sanayi ve Teknoloji Komisyonu ancak bu Komisyonunda, şu an, biz Plan Bütçenin asli görevine giren bir konuyu değerlendirmek durumundayız. Biz bu konuları Plan Bütçede defalarca tartıştık, tartışıyoruz. Örneğin, Plan Bütçe Komisyonuna torba yasa metoduyla devamlı suretlerle kanun teklifleri getirilmekte ve bu kanun teklifleri içerisinde, 30 maddelik, 40 maddelik, 50 maddelik kanun teklifleri içerisinde esasen Plan Bütçeyi ilgilendirmeyen ya da müstakil görüşülmesi gereken konular Plan Bütçe Komisyonuna defalarca geldi. Biz bu hususu, Plan Bütçede yasama kalitesinin gerçekten düşürüldüğünü defalarca izah ettik ve “Bakın, bu hususları bir torbanın içerisine koyarak biraz ondan, biraz bundan, olmadı, biraz da şundan koyarak bir kanun yapma yönteminden vazgeçin.” dedik, bu hususu devamlı surette söyledik ancak gelin görün ki şu dakikalarda -bakın- Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda benzer bir durum yaşanmakta. Bu Komisyonun gündeminde bir torba yasa var ve bu torba yasada önemli konular burada görüşüldü. Bu konuların çoğunluğu Plan Bütçe Komisyonunu yani benim asli Komisyon üyesi olduğum Plan Bütçe Komisyonunu ilgilendiren konular, bu kez hiç alakası olmayan bu Komisyonunda görüşüldü. Yani böyle bir çelişkiyi şu dakikalarda hep birlikte yaşıyoruz. Biraz önce diğer konuşmacı arkadaşlarımız ifade ettiler yani günün yorgunluğu ve ilgisiz konuların bu Komisyonunda görüşülmekte olduğu şeklinde eleştiriler oldu. Bu eleştiriler yetmedi, bu saatte verilen bir önergeyle yine tamamen Plan Bütçe Komisyonunu ilgilendiren ve esas itibarıyla da memleketimizi, milletimizi çok yakından ilgilendiren bir konuyla karşı karşıya kalmış bulunmaktayız. O da şu an, sabaha doğru olan bu süreçte, gece yarısı verilen bir önergeyle memleketimizin, milletimizin, devletimizin 200 milyar lira daha borçlanmasıyla ilgili bir önerge.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Ne zaman, nereye harcandığı belli değil.

CAVİT ARI (Antalya) – Değerli arkadaşlar, şimdi, olayın teknik tarafı bir ayrı, usuli tarafı bir ayrı, hukuki tarafı bir ayrı. Şimdi, 2022 yılı iç ve dış piyasalardan gerçekleştirilebilecek net borçlanma tutarı esas itibarıyla 279 milyar 456 milyon 879 bin TL olarak belirlenmiş bir rakam var yani borçlanma rakamı. Hazine ve Maliye Bakanının yüzde 5 bu borçlanma miktarını artırma yetkisi var. Bu yetkiyi Sayın Bakan kullanmış ve 293 milyar TL olarak bu borçlanma limiti kullanılmış durumda. Sayın Cumhurbaşkanının kanun gereği yüzde 5 daha yetkisi var, bu yetki Cumhurbaşkanlığı tarafından kullanılmamış. Ancak gelinen noktada anlıyoruz ki bu limit aşılmış ve bu limitin üzerinde bir borçlanma yapılmış. Şimdi, biz bu borçlanmayı yasal hâle getiriyoruz diye anlıyorum ben şu dakikada. Yani 200 milyar lira daha borçlanarak bir taraftan aşılın limitin yasal hâle getirilmesi, bir taraftan da ayrıca 190 milyar lira borçlanmanın artırılması, 10 milyar dolayında da ihtiyaca binaen de rezervde tutulacak bir borçlanma yapılmak üzere geçen yıllarda yani yine biz Plan ve Bütçe Komisyonunda, burada benzer bir borçlanma işlemine şahit olduk. İlk başlangıçta kararlaştırılan borçlanma miktarının yani bir anlamda yasal miktarın Hükûmete, iktidara buradan hem Komisyonundan hem de Genel Kuruldan verilmiş olan bir borçlanma miktarının yasalara aykırı bir şekilde yani kendilerine verilmiş, tanınmış limitin üzerine bir borçlanma yapıldığına şahit olduk ve bu Komisyonunda o borçlanmanın aşılın kısmını yasallaştıran bir kanun teklifini yasallaştırmıştık o tarihte, bizim muhalefetimize rağmen, o zaman da itiraz ettik, şimdi de itiraz ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Şimdiki itirazımız, tekrar söylüyorum: Sabaha karşı, sanki gündüz yapılacak bir düzenleme değilmiş gibi bu saatlerde getirilmiş bir önergeyle kamuoyunun dikkatinden bir anlamda kaçırılarak bu saatte yapılmış bir düzenleme ve ayrıca ilgisi, alakası olmayan bir Komisyona getirilmiş bir teklifle şu an 200 milyar lira daha bir anlamda milletimiz borç yükü altına sokulmak durumundadır.

Değerli arkadaşlar, bakın, bu Komisyon gün içerisinde önemli konular görüştü ama bu teklifin şu an konuşulacağı yer burası değil. Ben Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyim, biraz önce Sayın Komisyon Başkanımız da aslında burada cevap verdi yani biz yorgunuz da o nedenle burada görüşülüyor değil; onu kabul edelim. Sayın Başkan itiraz etti, ben de itiraz ediyorum. Ağır bir iş yükünden sonra yani bütçe görüşmelerinin toplamda yaklaşık otuz beş güne yakın Komisyonda, yine on bir güne yakın Genel Kurul görüşmesine rağmen Plan ve Bütçe Komisyonu bu teklifi görüşmeye hazır, tüm üyeler olarak biz bu konuyu görüşmeye hazırız, tüm yorgunluğumuza rağmen. Ancak bu teklif bizim Komisyona getirilmedi, getirilmediği için biz Komisyonda görüşemiyoruz; bunu bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Bu vesileyle konunun Plan ve Bütçe Komisyonuna yönlendirilmesi ve orada daha detaylı görüşülmesinin gerekmekte olduğunu tekraren ifade etmek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Açıyorum, son bir dakika.

CAVİT ARI (Antalya) – Evet, toparlıyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi ve bu Komisyondan da geri çekilmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum. Sabahtan bu yana, bu Komisyonda önemli konular görüşüldü demiştik. Evet, bunların en önemlilerinden bir tanesi de yine hem Antalya'mızı ve hem de Türkiye'mizin önemli limanlarını ilgilendiren bir konuydu. Şimdi, değerli arkadaşlar, burada, limanlar konusuna hemen kısaca değinmek istiyorum. Bu Komisyonda, limanlar konusu görüşüldü ancak limanlar konusu daha önce Plan ve Bütçe Komisyonunda 2 kez görüşüldü. İlk görüşme sonrasında Genel Kurulda yasalaştı. Bizim tüm itirazlarımıza rağmen Anayasa Mahkemesi iptal etmişti ancak iptal kararından sonra yine Komisyona geldi orada biz Anayasa Mahkemesi kararına rağmen siz bunu görüşemezsiniz dedik, geri çekildi. Bugün bakıyoruz ki bu Komisyona gelmiş, yeniden görüşülmekte.

Değerli arkadaşlar, bu maddeyi çekmenizde, geri çekmenizde fayda var. Bakın, bu Komisyonda karar verenler ve Genel Kurulda bu konuyu değerlendirecek olan, karar verecek olan milletvekili arkadaşlarımıza ben şunu söyleyeyim: Birçoğumuzun 2046'yı, 2047'yi, 2052'yi, 2061'i, 2071'i belki de görme ihtimali yok...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Bu yıllara kadar, toplamda kırk dokuz yıllığına birilerine kullandırma yönüyle karar almak üzeresiniz. Bu limanlar konusunda, Anayasa Mahkemesinin iptal kararına rağmen burada görüşmek ve Genel Kurulda görüşmenin hukuka aykırı, Anayasa'ya aykırı olduğunu bir kez daha ifade ediyorum.

Her iki maddenin de özellikle geri çekilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Cavit Bey, teşekkür ediyorum.

Lütfen, son derece kısa, kifayetimizakere yapıyorum.

İki dakika veriyorum, ilave süre de vermeyeceğim Sayın Kaya.

Buyurun.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkürler.

Dün ve bugün gerçekten oturumu yönettiniz, insanlara sınırsız konuşma hakkı verdiniz. Bundan dolayı teşekkür ediyorum ama arka planında gördüğümüz şu: Gerçekten hukuksuz olan birçok işin de bu naif tutumunuzun arkasına saklandığını gördük. Kamu çalışanlarına 2 milyar 121 milyon... 3 milyar kamu çalışanı var. Bunlara 707 lira verseydik, kabul etseydik toplam 2 milyar 121 milyon lira olacaktı. Bunu çok gördünüz ama 200 milyar harcanmış parayı bizden istiyorsunuz.

İki, “EYT sorununu çözemiyoruz çünkü para yok.” dediniz.

Üç, öğrencilere ücretsiz yemek verin dedik bunu da “Yapamayız, para yok.” dediniz. Asgari ücret 10.128 lira olsun, insanlar geçinemiyor dediğimizde yine “Para yok.” diyorsunuz. Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Nureddin Nebati “Gözlerimdeki ışıltıya bakın.” diyor. Şimdi, görsek biz sabah saat dörtte şafak atmış, saat dörtte Nebati’yi görsek gözlerindeki ışıltıyı göreceğiz ama Sayın Nebati’ye diyorum ki, sen bugünden itibaren kamu çalışanlarının gözlerindeki nefreti göreceksin, sen bugünden itibaren asgari ücretlinin gözündeki nefreti göreceksin, öfkeyi göreceksin, EYT’lilerin gözündeki öfkeyi görmeye hazır ol Sayın Nebati. Aslında, Sayın Nebati’nin de kusuru yok, belki de haberi yok. Rica etmiştir sizden, getirdiniz sabahın saat dördünde bu yasa teklifini. Ben, bu konunun gerçekten... Bizi yormadı ama bu ülkeyi yordunuz. Biz yılmayız ama bu ülke de yılmaz, gün gelecek bu yaptıklarımıza pişman olacaksınız ve yılacaksınız. Ben size onu söyleyeyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Yıldırım, teşekkür ediyorum.

Sayın Sibel Hanım, söz sizde.

Buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım.

Evet, özür dileyerek, sabrınıza da sığınarak birkaç cümle söylemek istiyorum çünkü Sayın Komisyon Başkanımızla, Sayın Bakanımızla sık sık bu tartışmaları çok yapıyoruz Plan ve Bütçe Komisyonunda. Sadece şunu sormak istiyorum: Yani gerek Plan ve Bütçe Komisyonunda o ilgisiz görüşülen kanun maddeleri gerekse üç gündür burada bu Komisyonunda yaşananlar yani ilgisiz maddelerin görüşülmesi... Ben şunu sormak istiyorum: İç Tüzük’ün hangi maddesi bu maddelerin ilgili komisyonunda görüşülmesine engel? Öyle bir İç Tüzük maddemiz yok, İç Tüzük’te düzenlemeye atf yaptığımız için söylüyorum Başkanım. İlgili komisyonlara pekâlâ gidebilir bu maddeler ve görüşülebilir; sağlıklı ve nitelikli de -bugün olmadığı gibi- bir çalışma yapılabilir yani böyle bir engel yok, İç Tüzük düzenlemesi dediğiniz için.

İkincisi, kamu borç stokuna atf yaptınız, Türkiye’nin olumlu bir evrede olduğunu söylediniz. Bütün dünyada ülkeler evet, gerçekten kamu borç stokunda ciddi sorunlar yaşıyor; Avrupa Birliği ülkelerinde Maastricht Kriterlerine rağmen ciddi bir sorun, uzaklaştılar. Ancak Maastricht Kriterlerinde bizim uymamız gereken enflasyon da var Sayın Başkanım, enflasyonda ciddi uzaklaşıyoruz. Faiz oranlarını düşürmemize rağmen yine çok ciddi uzağındayız. TL’nin değer kaybetmesi noktasında o döviz kuru istikrarından da uzaktayız. Bütçe açığında kısmen belki o yüzde 3 seviyesine daha yakınız, iyi gidiyoruz ama bu tür veriler de var, buna dikkat çekmek istedim.

Üçüncüsü, Sayın Çolakoğlu bu teklifi getirdi bu Komisyon üyesi olarak, Sayın Çolakoğlu'nu dinlemedim ben hiç, bir görüşü var mı bu konuda? Hani bu neden hızlıca buraya getirildi? Bir de şunu söylemek istiyorum: Bir yetki karmaşası da var bu sistemle birlikte. Şimdi, Hükümet... Evet, Sayın Kuşoğlu'nun söylediği gibi Cumhurbaşkanının getirdiği bütçe teklifini biz görüşüyoruz ve onun söylediği politikalara göre de bir bütçe hazırlanıyor, biz de okuyoruz o programını; tabii ki bütçedeki öncelikleri var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Şimdi, burada da Bakana bir yetki veriyoruz. Bakan yetkiyi kullanıyor, aşılıyor bu yetkisini; şimdi de böyle bir ihtiyaç doğuyor, tekrar istiyor. Yani bu hükümet sisteminde Cumhurbaşkanının politikalarına göre bir bütçe verilip harcanması gerekirken Bakana da böyle bir yetki de veriyoruz biz aynı zamanda. Yani Bakan ne yetkiyle, nereye, nasıl harcıyor bu paraları, bu kamu kaynaklarını, bu vergi gelirlerini? Ya da alıyor bu borçlanma yetkisini, nereye harcıyor? Böyle ikili bir kargaşa da var aslında, bu düşünülebilir mi diye düşünüyorum acaba; ileride bu sistemde bir revizyona gidilirken bakanlara verilen bu yetkinin değerlendirilmesi de önemli. Şu an bir ihtiyaç doğmuş ve bir madde gerekiyor ve bir gece yarısı bir önergeyle kamunun ciddi bir kaynağı da buraya aktarılıyor. Bunu da ben söylemek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ben teşekkür ederim.

Ali Bey, bu konuda son konuşmacısınız, oylamaya geçeceğiz.

Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, evet, gece yarısı -sabaha karşı diyelim- saat 03.58 şu anda, bu yasayı görüşüyoruz ve esasında etik olmayan ve iyi niyetli olmayan birtakım şeyler var; ben bunlara değinmek istiyorum.

Bir defa, bu Komisyon toplandığı zaman bu önerge hazırlanmış, bu anlaşılıyor yani bu önerge önceden hazırlanmış. Sayın Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz'ın bu saatte burada olması bunun göstergesi yani bu Komisyona bu önergenin geleceğinin önceden belli olduğu anlaşılıyor fakat önerge bize Genel Kurul kapandıktan sonra geldi. Yani bize dağıtıldığında 23.30'u geçmişti -ki Genel Kurul çok daha önce kapandı- dolayısıyla, bunu şunun için söylüyorum: Madem bu önergenin geleceği bugünden belliydi -yani sabahtan belliydi anlaşılın- bu önergeyi o zaman Komisyon ilk toplandığı anda vermiş olsaydınız biz de -örneğin HDP Grubu- olarak kendi Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerimizi ve ilgili komisyondaki ya da bu konuyla ilgili arkadaşlarımızı -en azından bunu daha önceden çalışan, daha önceki komisyon aşamalarında bulunan arkadaşlarımızı- ya buraya davet ederdik ya da bununla ilgili olarak görüşlerini alırdık. Bütün bu bunlara imkânımız olmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Dolayısıyla, son dakikada, gece yarısı operasyonu ile getirmiş olduğunuz bu 200 milyar TL borçlanma yetkisi esasında borçlanılmış yani borçlanma yapılmış. Şu anda gece yarısı, bizden bunun kanunlaştırılması isteniyor. Bunun için bu şekilde etik olmayan ve iyi niyetli olmayan bir davranışa gerek yoktu. Bu Komisyon bugüne kadar birtakım etik kurallar çerçevesinde ilerledi ve geldi, bunu sürdürmüş olsa idik iyi olurdu. Bu tavrın ve bu yöntemin doğru olmadığını, bu

yöntemin bir yangından mal kaçırma yöntemi olduğunu ifade etmek istiyorum ve bu nedenle yani bizim -ve sanırım diğer partiler açısından da geçerli- ilgili arkadaşlarımızın ve ilgili Komisyon üyelerimizin de bu konuyu işiştare etmesi açısından bu maddenin geri çekilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey, teşekkür ediyorum.

Sayın Ağbaba, söz istiyor musunuz?

Tamam, son konuşmacı sizsiniz ve bir dakika.

Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, tekrar etmekte fayda var, korsan bir önergeyle 200 milyar borçlanma limitinin artırımıyla yarın oylanacak bütçe maalesef çöp olmuş durumda. Bu borçlanmanın Bütçe Kanunu'yla gelmesi lazım ama bir önergeyle sabaha doğru geliyor. Burada da amaç şu: Hem kamuoyu duymasın hem burada bulunan üyeler duymasın ve bir oldubittiyle 200 milyar yani eski parayla 200 katrilyon milletin parası iç edilmek isteniyor. Millete bunun hesabını nasıl vereceksiniz, bilmiyorum. Hakikaten kaptıkaçtı bir bütçe, kaptıkaçtı bir kanun ve Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi gerekirken nerede görüşülüyor? Sanayi Komisyonunda görüşülüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Biraz önce söylediğim gibi, bu, Anayasa'ya aykırı, teamüllere aykırı, Sanayi Komisyonuna aykırı, Plan ve Bütçeye aykırı; bunu da tekrar milletin vicdanına bırakıyorum ama böyle bir rezilliği kabul etmediğimizi de belirtmek istiyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederiz Sayın Ağbaba.

Değerli arkadaşlar, yeni madde ihdasına ilişkin önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer geçici maddeyi okutup oylarınıza sunacağım.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nin (TEDAŞ) elektrik tüketiminden kaynaklanan ve özelleştirme devir işlemleri esnasında TEDAŞ'a devredilmiş olan alacaklarından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla asıl alacak tutarı iki bin Türk Lirası'nı aşmayan alacaklar ile Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası, Vergi Kimlik Numarası tespit edilememesi nedeniyle ulaşılamayan, feshedilmiş, ticaret sicilinden terkin edilmiş ve tasfiye edilmiş aboneliklere ilişkin alacakları tüm fer'ileriyle birlikte terkin edilir.

(2)Birinci fıkrada kapsamında terkin edilen alacaklar için açılan dava ve icra takipleri sona erer. Bu madde kapsamında sona erdirilen icra takipleri için 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca alınması gereken harçlar ile 30/6/1934 tarihli ve 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde düzenlenen harç alınmaz. Evvelce alınan harçlar iade edilmez. Bu madde kapsamında takibi sona eren dava ve icra dosyaları ile ilgili olarak yargılama gideri ve vekâlet ücreti talebinde bulunulamaz.

(3)Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nin (TEDAŞ) elektrik tüketiminden kaynaklanan ve özelleştirme devir işlemleri esnasında TEDAŞ'a devredilmiş birinci fıkrada kapsamında kalan alacakları aşağıdaki hükümler uyarınca yapılandırılır.

a)Vadesi 01.10.2021 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla geldiği hâlde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmemiş ve yapılandırılmamış olan alacaklarının asıllarının tamamının, 2023 yılının Eylül ayı sonuna kadar TEDAŞ'a yazılı başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın ilk taksitinin 2023 yılının Ekim ayının son gününe kadar ve bakiyesinin her yılın Ekim ayı sonuna kadar

toplam 5 (beş) eşit taksitte ödenmesi şartıyla, bu alacakların ödenen kısmına isabet eden fer'ilerinin tahsilinden vazgeçilir. Bu bent hükümlerine uygun ödeme yapıldığı takdirde, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki sürelerle herhangi bir faiz, zam ve katsayı uygulanmaz. Tarımsal sulamada kullanılan elektrik tüketiminden kaynaklanan alacakların bu bentte belirtilen taksit ödeme zamanını, alacakların bulunduğu bölgeler, iller, ürünlerin hasat dönemleri dikkate alınarak değiştirmeye TEDAŞ yönetim kurulu yetkilidir.

b)Bu fıkranın (a) bendine göre ödenmesi gereken taksitlerden birinin süresinde ödenmemesi hâlinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarının (a) bendine göre izleyen taksit ile birlikte gecikilen süre ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanmaya devam edilir.

c) Bu fıkra kapsamında belirlenen şartlara göre ödemelerin yapılmaması halinde bu fıkra hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir.

ç) Bu fıkra hükümlerinden yararlanma hakkının kaybedilmesi hâlinde borçlular ödedikleri tutarlar ve süre kadar bu fıkra hükümlerinden yararlanırlar.

d)Bu fıkra kapsamına giren alacaklarla ilgili olarak davaya konu olmuş ya da icra takibi başlatılmış tüm alacaklara 23/02/2017 tarihli ve 6824 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (i), (j), (k), (l) ve (m) bentleri gereğince işlem yapılır.

e)Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önce kısmen tahsil edilmiş olan alacakların bakiyesinin bu fıkra hükümlerine göre yapılandırılması halinde tahsil edilen tutarların reddi ve iadesi yapılmaz.

f)Bu fıkra kapsamına giren tüm alacaklarla ilgili olarak 2027 yılı Ekim ayı son gününe kadar ilgili kanunlarda öngörülen zamanaşımı süreleri işlemez.

g)Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar TEDAŞ tarafından belirlenir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, madde üzerinde 1 adet önerge var, okutup oylarınızı sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4780) esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükümünde Kararıname Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin geçici 1'inci maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan “21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı” ibaresinin “6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı” şeklinde; aynı bentte yer alan “bu Kanun hükümlerinden ibaresinin “bu madde hükümlerinden” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Çolakoğlu

Zonguldak

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

TEDAŞ alacaklarının yapılandırılmış taksitlerinin süresinde ödenmemesi hâlinde tatbik edilecek müeyyidenin belirlenmesinde kamu alacaklarına uygulanan gecikme zammının referans alınmak istendiği anlaşılmakla birlikte genel yapılandırma kanunlarında olduğu gibi yine bu müeyyidenin referans alınması ve bu müeyyidenin hesap metodolojisi kullanılarak ödemenin gecikmesinin bedeli olarak geç ödeme zammı kavramına yer verilmesi genel yapılandırma hukuku açısından uygun olacaktır.

Bu itibarla, görüşülmekte olan Kanun Teklifi'nin geçici 1'inci maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan "6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı" ibaresinin "21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı" şeklinde değiştirilmesinin; aynı bentte yer alan Kanun ibaresiyle yapılması istenen atfın maddeye olması nedeniyle "bu Kanun hükümlerinden" ibaresinin "bu madde hükümlerinden" şeklinde değiştirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum arkadaşlar: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 13- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde üzerinde önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

MADDE 14- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde üzerinde önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Söz vereceğim.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, son...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Öncesinde mi söz istiyorsun? Peki, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Çok değerli Komisyon üyeleri, torbayla başladık, çuvala bitirdik çünkü paralar çuvala sığmaz. Değerli arkadaşlar, yasama ile yürütmenin nasıl iç içe girdiğini bugün gördük. Yürütme mışıl mışıl uyurken bir milletvekilinin imzasıyla 200 milyar borçlanma yetkisini yasama yürütmeye verdi. Sanayi Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu olarak, adımıza uygun olarak, sanayiden ticarete, enerjiden tabii kaynaklara, bilgiden teknolojiye pek çok konuda yasa teklifini değerlendirdik. İki gündür görüşmelerine devam ettiğimiz bu teklifle çalışma hayatından sağlığa, borç terkininden OHAL'e çok geniş ve asla bizim Komisyonumuzun ihtisas alanına girmeyen düzenlemeleri görüşerek bir ilke imza attık ama bundan da önemlisi, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarihinde bir ilk yaşandı ve Anayasa Mahkemesinin kesinleşmiş kararına rağmen burada Anayasa'ya aykırı bir düzenlemenin altına imza attınız. Anayasa Mahkemesi 1991 tarihli kararında şöyle demiştir: "Yasa koyucu yasa düzenlemelerinde hukuk ve Anayasa'nın üstün kurallarına bağlıdır. Buna göre, Anayasa'ya aykırı bulunan kuralların yeniden yasalaştırılması gerekir. Anayasa'ya aykırılığı Anayasa Mahkemesince saptanmış kuralların aynı amaç doğrultusunda yeniden yasalaştırılması, kararı etkisiz duruma düşürmek anlamına gelir."

Değerli arkadaşlar, siz bugün burada tarihî bir karara imza attınız ve 2'nci maddeyi çoğunluk gücünüzle kabul ettiniz. Bu kabulle Anayasa Mahkemesi kararını aynı amaç doğrultusunda yeniden yasalaştırarak kararı etkisiz duruma düşürdünüz. Böylece Anayasa'nın 138'inci maddesini ihlal ederek

bir Anayasa suçunu işlediniz. Yetmedi bir de Anayasa'ya aykırı olarak bütçeye dair bir düzenlemeyi Plan ve Bütçede görüşmek yerine, bu Komisyona getirip burada görüştük. Bu hatalardan dönmeniz için bu hususları bir kez daha dikkatinize sunuyorum; bu hatadan dönün, teklifi geri çekin diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Başkanım, bana da söz verebilir misiniz?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun Sayın Elitaş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dün veya önceki gün saat 13.00'te başladığımız görüşmeler bugün, 16 Aralık günü 04.13'te bitmek üzere. Tartışmalarımız oldu, fikir teatisinde bulunduk ve sivil toplum örgütlerinin görüşlerini de birlikte değerlendirdik. Arkadaşlarımız çeşitli iddialarda görüşlerini beyan ettiler. Onlardan da feyzaldığımızı düşünüyorum. Siyasi olmayan, teknik tartışmaların teknik olarak ifade edilen şeyler de hakikaten bizim için çok değerli. Katılan arkadaşlarımız değerli fikirleriyle bize katkı sağladılar ama aslında Sanayi Komisyonundan Sayın Çetin Osman Budak bir Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi gibi... Sanayi Komisyonu üyesisiniz değil mi siz?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) - Tabii tabii.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Sanayi Komisyonu Üyesi olarak bir Plan ve Bütçe Komisyon üyesi gibi gerçekten iyi bir yorumlama yaptı. Ben de eski bir Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi olarak baktım, değerlendirdim; tebrik ediyorum, güzel bir yorum yaptınız.

Değerli arkadaşlar, İç Tüzük'ün imkân verdiği çerçevede olan bir şey. Bu konuyla ilgili Meclis Başkanlığı, tabii, gerekli şekilde varsa öyle bir şey, bunu yapabilir. Ben 1994 tarihli Anayasa Mahkemesi kararıyla ilgili bir açıklamada bulundum. Bu konuyla ilgili -ne Anayasa'mızdan ne de İç Tüzük'ümüzden- Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen bir kanunun hem aynı şekilde gelmesi ya da farklı bir metin hâline dönüştürülmesinin Anayasa'ya aykırı olduğu kanaatinde değilim. Yine, bu konuyla ilgili Anayasa...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Madde açık Sayın Başkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Nasıl?

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – 153 son derece açık, "...bağlar." diyor.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bağlar Hocam da ama "Kanun yapamaz." demiyor. Sadece, bizim -İç Tüzük'ümüzün 84'üncü maddesi falan olabilir- İç Tüzük'ümüzde "Genel Kurulun kabul etmediği bir metin bir yıl içerisinde getirilemez." hükmü var, Anayasa'da böyle bir hüküm de yok. Anayasa Mahkemesinin 1994 yılında aldığı karar doğrudur, o şekilde olabilir.

Ben, tüm katkı veren arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Bugün de bütçenin geneli üzerindeki görüşmeleri tamamlayıp oylayacağız.

Hepinize çok çok teşekkür ediyorum.

Hayırlı sabahlar diliyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Teklif sahibi Sayın Çakır'a söz veriyorum.

Buyurun.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tabii, Grup Başkan Vekilimizin sözlerinin üzerine söz söylemek çok fazla şık olmayacak ancak katkı sağlayan tüm milletvekili arkadaşlarıma, özellikle zataliniz Sanayi Komisyonu Başkanımız Ziya Başkanımıza, Grup Başkan Vekillerime, Sanayi Komisyonunun tüm üyelerine, katkı sağlayan Genel Başkan Yardımcılarımıza, katkı sağlayan tüm milletvekillerine, değerli Bakan Yardımcılarıma ve bürokratlara özellikle teşekkür ediyorum. Sürçülisan ettik ise, kırıcı olduk ise ya da kırık ise kusur şahsımıza aittir, affola diyorum; hakkınızı da helal ediniz, ben özellikle teşekkür ediyorum. İnşallah, geneli üzerinde topyekûn vereceğiniz desteğe de şimdiden teşekkür ederek saygılar sunuyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum Sayın Çakır.

Değerli arkadaşlar, teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birkaç dakikaya daha ihtiyacım var.

Şimdi, teklifin kanun tekniğine uygunluğunun sağlanması amacıyla Başkanlığımıza redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ayrıca, İç Tüzük'ün 45'inci maddesi hükmü uyarınca bu konuyla ilgili özel sözcü olarak Sayın Mehmet Erdoğan, Sayın Mehmet Cihat Sezal, Sayın Osman Boyraz, Sayın İffet Polat'ın seçilmesini oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, sayın milletvekilleri; iki gündür yoğun bir çalışma temposuyla özverili bir biçimde teklif üzerinde müzakereler yürüttük. Gerçekten, zaman zaman Parlamento hukuku içerisinde gerilimler yaşadık ama özellikle bu Komisyonun standartları ve yerleşik çalışma gelenekleriyle bunları aşmasını bildik.

Teklifin müzakerelerine katkı veren öncelikle Grup Başkan Vekillerimize, Genel Başkan Yardımcılarımıza, Komisyon üyesi olan ve olmayan tüm milletvekillerimize teşekkür ediyorum. Ayrıca, kamu idarelerinin değerli temsilcilerine, sivil toplum kuruluşlarımıza, basın mensuplarına, tüm destek personeline, Komisyon uzmanlarımıza ve tüm arkadaşlarımıza canıgönülden teşekkür ediyorum.

Teklifin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Muhalefet şerhini pazartesi sabah saat 11.00'de almak için sizlerden istirhamım var.

Teşekkür ediyorum.

Sabahınız hayır olsun.

Kapanma Saati: 04.18